[illegible]

Doppio

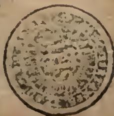
r. Mattheus Toscanus
nis et versibus Italicis
psit. in 8. Parisiis

PSALMI DAVIDIS REGIS ET VATIS INCLYTI, A M. ANTONIO Flaminio & P. Francisco Spinula Poëtis elegantissimis, Latinis versibus expressi.

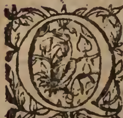
His accessere argumenta singulis Odis præfixa: Precatio filij Dei, & Canticum Mariæ Virginis, ab eodem SPIN. *carmine reddita.*

ANTVERPIÆ,
In ædibus Ioannis Steelsij, Anno
M. D. LIX.
Cum Priuilegio Regio.

Adriani Cribelli Mediolanen. AD LECTORES.

QVI merito cœli regẽ flagratis honore
 Tollere, & in laudes labra aperire suas,
Desinite Iliados pugnas, euersaq́; regna,
 Pergamaque Argolicis discere adusta focis:
Nil iuuat his celeres insumere vatibus horas
 Somnia nil præter perniciosa canunt.
Præstat adornatum regali Dauida serto
 Audire, hymnisona mira referre Lyra,
Vt varium stellis opifex perfecerit axem,
 Vt steterint iussu cuncta elementa suo,
Vt liceat lethum fugere, & nigri atria Ditis,
 Elysioq́ue, choris cœlicolumq́; frui.
Flaminius lyrico cuncta hæc modulamine profert,
 Spinulaq́ue, Aonij lumen vterque chori:
At fuit amborum quoniam mens vna canendi,
 Vna sit amborum gloria & vnus honor.

AD ALEXANDRVM FARNESium Cardinalem amplißimum, M. Ant. Flaminius

DVM se alij mediæ per amica silentia noctis
   Dulci sopore recreant,
Hæc ego Iesiadæ cithara mage dulcia somno
   Meditans canebam, dum dies
Clara superueniens taciturnas pelleret umbras,
   Charißimas umbras mihi,
Quæ me senserunt noctes vigilare beatas,
   Dum primus ipse mystica
Dauidis ad Latias deduco carmina musas,
   Pijsq́; grata concino,
Non Iouis insani referens malè sanus amores,
   Non ebriosa Liberi
Orgia, non ludos Phœbi, execrandáue sacra,
   Sed maximi laudes Dei:
Tergeminum quem cœlicolæ venerantur, & vnum,
   Qui siderum vagantium
Multiplices cursus, qui magnum temperat æquor,
   Et omnium mortalium
Omnia facta videns sua iustis præmia reddit,
   Suasq́ue pœnas improbis
Irrogat, & cunctas animalia cuncta per oras
   Alit benigno numine.
O utinam hæc discant pueri, castæq́; puellæ,
   Mentesq́; sanctioribus
Formentur studijs, dum parua & mobilis ætas.

Quid

Quid ô parentes, quid iuuat
Futilibus nugis, & turpi carmine vestros
Contaminare liberos?
Cùm liceat sanctos illis versare poëtas
Scientiæq; pabulo
Diuinæ teneros animos nutrire, veneno
Dulci relicto: quo malo
Nullum aliud magis esse nocens puerilibus annis
Vidère prisca secula,
Quamuis illa forent caligine consita, necdum
Perfusa vero lumine.
At tu prudentem iuuenili ætate senectam
O patriæ decus inclytæ
Farnesi æquiparans, post magna negotia, quando
Audire fessus nobiles
Regum legatos summis de rebus, amœnos
Mirandula doctissimo
Mapheoq; tuo comitatus te abdis in hortos,
Et otio dulci iuuat
Mollibus & studijs duros finire labores,
Tunc nostra quæso carmina
Perlege, nec tu Flaminij magis illa putato,
Quàm regis illustrissimi,
Qui bello insignis, pietate insignior hostes
Inter, ferociaq; agmina,
Seu positis armis tranquilla pace quierat,
Amore sancto percitus
Æterni regis laudes, & maxima facta
Tali canebat carmine.

M. ANTONII MAIORAGII ad A. Calemerum Plantinidam.

INtegerrime Plantinida compar,
Nobilis, sapiens, decusq; vatum
Vates, qui quoties seueriorum
Vacas muneribus negotiorum,
Libris inuigilas sacris libenter
Et mentem reficis laboriosam
Diuorum ambrosiaq;, poculisque,
En iam maximus ille Idumeorum
Deflet crimina mœstiore voce
Vates candidius, politiusq;.
Hos septem accipe nunc venustiori
Florentes facie Poëta cantus,
Confectos tibi Spinulæ labore:
Mox totum accipies bene expolitum,
Confectum tibi Spinulæ labore,
Romana Dauidem lyra canentem.

DE

DE DAVIDE REGE IVDÆO-
rum M. Ant. Flaminius.
Psal. CLI.

ERam paterna abiectus in domo puer,
Cunctisq; fratribus meis
Minor, pusillum in monte pascebam gregem.
Hic ego sub umbris arborum
Dum læta tondet gramina pecus, maximi
Laudes canebam numinis,
Sonora tangens fila citharæ, quam meæ
Paruæ laborarant manus.
At ille sanctus cælitum rex, & pater
Qui summa tangit fulmine
Corusco, humoq; gaudet ima tollere,
Suum repente nuntium
Ad parua misit tecta, qui meum sacro
Liniret unguento caput.
Abiecit ille viribus præstantia
Fratrum meorum corpora:
Nec forma quicquam profuit, nec asperis
Spectata virtus prælijs.
At ego pusilli paruulus custos gregis
Ad regium decus efferor.

EIVSDEM FLAMINII
PROLOGVS.

DVM nigra iucũdos per languida mẽbra sopores
Nox irrigat mortalium,
Tu mecum tacitis hymnos meditare sub umbris
Cantu Latino barbite.
Iesseo quondam Heroi modulate tyranno
Qui siue pulsus à fero
Montibus in solis erraret, siue reuersus
In patriam ditissimas
Vrbes, & latos populos ditione teneret,
Noctes, diesq́, maximo
Cœlicolûm regi laudes cantare solebat.
At vos beati cœlites,
Est tutela quibus vatum commissa piorum,
Adeste quæso dexteri,
Et quæcunq́, Syros docuit rex optimus olim,
Per Italas vrbes lyra
Dum memorare iuuat, facilem concedite cantum.
Rebusque dignum maximis.

AR-

PSALMI. I.

In quo beata vita sit vates pius
Hoc disserit poëmate,
Bonumq; felicem esse, contraq; improbos
Fore omnium miserrimos.

PSAL. I. FLAMINII.

BEATVS *ille, qui nec audit impios,*
Nec perseuerat improbus
Peccare, nec lætatur irrisoribus
Se pessimis adiungere:
Sed mente pura diligit leges Dei,
Illasq; semper cogitat,
Seu nox sopore amabili, seu lumine
Sol candido terram irrigat.
Qualis perennes orta propter riuulos
Arbor feraces ramulos
Ornat quotannis fructuum lætissima
Pulcherrimorum copia,
Suumq; honorem seruat anni tempore
Densis amicta frondibus:
Talis piorum est vita, talis omnium
Colentium leges Dei.
Hi, quicquid vnquam molientur, exitus
Illo fauente prosperos
Habebit. Haud sic improbi, sed puluerem
Vt turbo latè disiicit,
Sic iactat illos impetus libidinum
Nulloq; consistunt loco.

Ergo supremi iudicis cùm venerint
Tribunal ad iustissimum,
Causa cadentes, à bonorum candida
Turba procul, miserrimi
Trudentur ima in tartara: quoniam Deus
Mores piorum diligit.
At turpiter qui vitam agit, cruciatibus
Hunc sempiternis afficit.

ARGVM. PSAL. II.

Poëta coniurationem precinit
In Christum Hebrææ gentis, ac regnum ipsius.

PSAL. II. SPINVLAE.

ECquid sibi vult nationis istius
Insana concitatio?
Ignitus ecquid gentium, & vecors furor?
Quænam duces, & principes,
Vt in Deum, *atque filium bellum inferant,*
Præceps agit dementia?
Cur inquiunt, Rumpamus horum vincula,
Queis nos volunt obstringere,
Duræq; seruitutis à collo nouum
Mox deiciamus hoc iugum?
At summus ille rector omnium Deûm,
Qui clara torquet sidera,
Conatum inanem ridet horum, ac despicit:
Statimq;, cùm videbitur,
Consumet hanc gentem impiam iratus fame,
Ferro, atq; pestilentia;

Mul-

Multabit exilio reliquias per graui,
Et rerum egestate omnium.
Qui præpotens ait Deus, *Regem efferi*
Quem vultis extinctum mihi,
Eum ipse præficiam ducem vobis, ei
Liniam sacro vnguento caput,
Sanctißimæq; ciuitati, quam mihi
Montem ad Sionem condidi,
Præponam eum, qui maximis terræ istius
Est antelatus regibus.
Quapropter enarrabo decretum patris,
Qui me olim ita allocutus est,
Tu solus es natus mihi, te hodie Deus
Ego genui prolem vnicam:
Tu solus hæres es meus, tu particeps:
Quare thronum à me postula,
Hæreditasq; gens tibi, & possesio,
Amplumq; patrimonium
Telluris vniuersis orbis iste erit:
Vbi tuum imperium potens
Omnem recusantem improbum pœnæ grauis
Seueritate comprimas,
Et contumacem omnem tridente ferreo,
Vt fictile, effringas tuo.
Quare orbis huius ô duces, & principes,
Hæc diligenter obsecro
Audite, ea & mandate vestris mentibus:
Seruite sponte deprecor,
Seruite supremo patri cœlestium,

Pare-

Me præliorum territabit impetus,
Non si trecentis militum
Me vallet hostis millibus, & vndiq;
Mortem minentur omnia.
Exurge vindex scelerum, & hostium feram
Compesce vim crudelium,
Qui sæpe, sæpiusq; me grauißimis
Iam liberasti casibus.
Tu perdidisti Saulem, & omnes impios,
Qui belluarum immanium
Instar, salutem & sanguinem meum biantibus
Sæui appetebant faucibus.
Solus salutem, solus ô dulcißime
Pater bona omnia sufficis:
Solus colentibus piè numen tuum
Æterna donas gaudia.

ARGVM. PSAL. IIII.

Euectus in thronum fero extincto (arbitror)
Saule, & Dei benignitatem prędicat,
Et suadet hostibus suis, tandem ducis
Vt pareant iussis Dei carissimi.

PSAL. IIII. SPINVLAE.

VOcem meam inuocantis exandi pater,
Custosq; iustitiæ meæ,
Vindexq; criminis malorum, à maximis
Qui sæpe vitam angustijs,
Periculisq; vindicauisti meam:
Me & nunc misertus respice;
Aurem & tuam meæ benignus illico

Pre-

Precationi accommoda.

Claros sed appellare mortales libet:
Quousq; vos tandem mea,
Quousq; abusi maxima patientia,
Pergetis hanc incumbere
In curam, vt auferatis & vitam mihi,
Vitæ & per ingens dedecus
Insignia, ornamentaq; omnia improbi?
Sed conferetis quandiu
In ista cogitationes obsecro
Inania, ac fallacia?
Videte quò omnis vsque vobis impij
Conatus iste euaserit,
Et consilia præclara quid profecerint:
Nam quò magis me extinguere,
Vel nomen obscurare per nefas meum
Freti manu vestra, & dolo,
Et fraude contendistis, hoc magis Deo
Autore factum est, vt penes
Mortalium cœtus & illustrissimus
Haberer, & mirabilis:
Quòd si quis è vobis meum insidijs caput
Vesanus & nunc appetat,
Summum patrem inuocabo, pœnas qui istius
Iniquitatis exiget.
Quare metu tandem verendi numinis
Vitate mores improbos,
Vobis malum haud tantum ira præceps suaserit.
Sed noctis hæc silentio,

Cùm libera est, curisq; mens solutior,
Quæ vestra ratio postulat,
Considerate diligenter omnia,
Punire crimen, & scelus
Regem supremum, & esse iustitiæ sacro
Fertisq; placandum patrem:
Omnemq; spem deinceps locandam esse in DEO,
Non rebus in mortalibus,
Queis dediti nunquam sequuntur vtile:
Deiq; prouidentiam,
Qua temperat cœlestia, & mortalia;
Isti negantes inquiunt
Mihi hos adhortanti: Ista si præstabimus,
Ecquis dabit nobis bona?
Quare pater, vultu oro splendidissimo
Tuo tuum gregem aspice,
Vt cernat officia in eum DEI *omnia,*
Vinum, atque frumentum tua
A liberalitate nobis suffici:
Queis ipse mirandum in modum
Donis tuis per te triumpho gaudio:
Cui maximis periculis,
Durisq; defuncto laboribus tua
Clementia mirabili
Tandem pater DEVM *pie placidissima*
Pax est data, & securitas.

ARGVM. PSAL. V.

Opem Dei implorat ferum in Saulem nimis
Ipsi, & Deo aduersarium.

PSAL. V. SPINVLAE.

VOcem meam exaudi pater clementiæ,
Precem meam oro percipe,
Attende clamorem meum ô numen pium,
Attende verba rex Deûm.
Nam supplices manus meas tendo tibi,
Te suspicio solùm pater,
Vno repono spem vniuersam in te meam,
Et omne præsidium mihi.
Mihi neq; vllum diligenti me diem
Videbis intermittere,
Quin te precer diluculo fluentibus
Per ora sicca lacrimis:
Surgenteq; Aurora, omnibus cùm libera est
Humana mens curis, tuum
Orabo numen, atq; ocellis sidera
Ad alta sublatis poli
Auidißimè expectabo, clementißimus
Quoad feras opem mihi.
Nam cùm tuo nisi casta, recta, & optima
Placere poßint numini,
Spes hæc mihi certißima est, diutius
Non te esse passurum, impij
Paßim vt bonos exterminent, ipsi in tua
Et ciuitate floreant,
Qui sunt iniqui, & efferi, insignes nota
Omniq; turpitudinis.
Hos ire conspectum in tuum ce_tè haud sines
Qui iussa rescindunt tua:

Qui-

Quicunq; se vitijs, & artibus malis,
Et vanitate, aut fraudibus,
Aut sanguine hic vitam suam contaminat,
Euertis illum funditus.
Verùm pater beate, sublato omnium
Cœtu impiorum, pro tua
Tandem benignitate saluus, patriæ
Vrbis videbo mœnia,
Te fano adorabo tuo in sanctißimo.
Sed interim quòd imminent
Hostes mihi, tuere vitam oro meam:
Et æquitate pro tua;
Vt ne incidam insidias in illorum, mihi
Sis obsecro dux, & comes.
Nec me hostium metu sine vllo tempore
Vitæ à via decedere.
Nihil solet vigere in ore horum, nisi
Incerta, fraudes, vanitas.
Animos auaros isti & insidijs malis,
Doloq;, & effrena sibi
Gerunt redundantes cupidine, vt vides.
Qualis patenti iugiter
Efflatur è sepulchro odor teterrimus,
Ipsorum ab ore prodeunt
Imbuta verba fœditate his omnia,
Nefarioq; crimine.
A me hos licet cognouerim auersißimos
Semper, tamen speciem modò
Quandam dolosi præ se amicitiæ ferunt.

Quin blandiuntur & mihi.
Quapropter erue hos pater, radicitus,
Et consilia de me sua
Tollendo iniqua prorsus impedi omnia.
Quòd crimen addunt crimini,
Et quòd sacram violare legem audent tuam,
Ab vrbe depelle hos tua.
At impijs pœnas graues pendentibus,
Benignitati qui tuæ
Se crediderunt semper, & sua omnia,
Ij continenter gestiant,
Septiq; præsidio tuo vsq; gaudeant.
Et gloriari de tua
Hi liberalitate nunquam desinant,
Qui diligunt numen tuum.
Quando integris vitæ caues, ita vt tua
Pietate eos, tanquam aureo,
Firmißimoq; protegas scuto, graui
Tutißimos à vulnere.

ARGVM. PSAL. VI.

Fecisse Dauidem putant hæc carmina
Cùm de Vria interfecto, & vxore ipsius
Rapta, incidisset in mala, & morbum grauem.

PSAL. VI. FLAMINII.

NE quæso domine me tuus furor opprimat,
Neúe ira sæuiat tua:
Sed qui pater mihi es, paterna filium
Seueritate punias.
Miserere domine iam mei, iam tristibus

Aurem querelis admoue:
Nam dura morbi vis misellum conficit,
Me vita destituat mea.
Et tu quousq; differes opem tuam
Meæ salutis negligens?
Quousq; vultum iratus auertes tuum?
Tuo benigno lumine
Meos dolores intuêre iam pater,
Malisq; tantis eripe.
Quid me oro morte rapere tam cita iuuat?
Ecquid sepulchro conditus
Tui memor ero? ecquid tuas amabili
Cantabo laudes carmine?
Si cæde me, & lectum meum libidine
Contaminaui sordida,
At lacrimarum me, meumq; lectulum
Lauabo largo flumine.
Me nulla nox, me nulla lux in posterum
Non lacrimantem viderit,
Quanquam satis, superq; supplicij datum est.
Mœrore iam contabui,
Fletuq; fessa perdidi iam lumina,
Peccata perditus mea,
Iniuriasq; meorum acerbas hostium
Dum flere nunquam desino.
Recedite procul impij, recedite
Malas in oras: nam Deus
Suspirijs, lacrimisq; motus est meis.
Dominus pias preces meas

Benignus audiuit, salutem supplici
Donauit optimus pater.
Ergo erubescant, & dolore pessimi
Rumpantur hostes, & meæ
Felicitati quisquis inuidet, procul
Fugiat metu perterritus.

ARGVM. PSAL. VII.

A Saule proditionis accusatus est:
Quare his Deo purgare sese versibus
Studet, quibus testatur innocentiam
Suam, atque iustitiam Dei implorat ferum
In hostem, & ipsius necem prænuntiat.

PSAL. VII. SPINVLAE.

AB hostibus me vindica crudelibus
Rector Deorum, spes mea.
Qui belluarum immanium more, & feri
Instar leonis faucibus
Hiantibus meam salutem ita appetunt,
Et sanguinem, vt qui maxime.
Quis me eripiat his domine si tu deseris
Meæ salutis negligens?
Opem tuam fidenter imploro Deus,
Fretus mea innocentia:
Sum quippe qui mi conscius me non ea
Contaminasse noxia
Vitam meam, quam criminatur impius
Hostis, neq; imperio ipsius
Fecisse me insidias: amaui quem vnicè,
Quousq; sese præbuit
Æquum mihi, coluiq; summa principem

Hum

Hunc semper obseruantia.
Cùm verò is vnum cœpit in me iniuria
Furijs malis præceps agi,
Tantùm abfuit, me vti, meosq́ vlcisserer,
Vt cùm fuisset non data
Semel facultas enecandi eius mihi,
Pepercerim illi iugiter.
Si mentior, fac insequatur ille me,
Neque is mihi solùmmodo
Extinguat animam, sed etiam oro funditus
Euertat omnem gloriam.
Quòd si innocens sum rector omnium Deûm,
Atque violenter afferunt
Hostes feri manus mihi, illorum nefas
Silentio quid præteris?
Quid in scelestos vteris clementia?
Vtare iam potentia.
Oppone vim seueritatis quæso vi
Crudelitatis barbaræ.
Tu, qui imperasti ciuitatum regibus,
Vt puniant iniurias,
Idem ipse tandem præsta, & iniustißimo
Pœnam à tyranno hoc exige.
Vt quæ eius exemplo scelus committere
Gens audet hæc intelligens
Cauere te insonti, impiumq́ plectere,
Piè colat numen tuum,
Ac sentiat regem supremum cœlitum
Curare te mortalia:

Qui recta statues iudicia certè breui
His gentibus sic omnibus,
Vt cuilibet sis erogaturus malo
Pœnas, bonoq; præmia.
Sed quæso matura, & videns me iniuria
Vocatum in hæc pericula;
Misertus innocentis, oro me tegas,
Hostisq; frangas impetum.
Scelusq; de medio improbos tollat suum,
Me integritas mea adiuuet
Per te, tua qui pro æquitate omnis boni
Rationem habes, & impij:
Nec falleris, qui in intimas introspicis
Affectiones omnium.
Non est, quòd ipse iam reformidem, mea
Vita, & salus summi in patris
Est quando tutela tegentis qui colunt
Virtutem, & innocentiam:
Qui iustus est index, fauet pijs, malos
Punire nunquam desinit.
Quare vniuersi hostem meum videbitis,
Mutet nisi is sententiam,
Per dedecus perire: nam rector Deûm
Minatur huic quotidie:
Genio sinistro qui tamen non corrigit
Sententiam, & mores suos,
Sed caute ferrum exasperat magis suum,
Componit, & tendit sibi
Arcus aduncos, ac venenata in pium

Tela, & sagittas præparat.
Eamq; perniciem, & quod in me callidè
Hic machinabatur scelus,
Nunc edit in lucem: quod hic conceperat
In me nefas, tandem parit,
Is, quippe qui omittit nihil fallaciæ
In me quod haud excogitet,
Quæ vis mihi intentata ab illo est, in caput
Statim redundabit suum.
Quæ iniquitas cædem in meam illum exercuit,
Vertetur exitium in suum.
Defunctus at periculis ego omnibus,
Grates agam magnas patri
Pro maximo recto eius: & nomen Dei
Hymnis feram, atq; laudibus.

ARGVM. PSAL. VIII.

Sanctum gregem induci putant interpretes
Græci, & Latini, qui ducis victoriam
Nostri canat, Deiq; nomen prædicet,
Eiusq; mira dona in humanum genus.

PSAL. VIII. SPINVLAE.

REx noster ô summe omnium rerum Deus,
Quàm magna, & ampla, & nobilis,
Quàm nominis celebris est tui in polo, &
Terrarum in orbe gloria.
Notum Sioni nomen hoc vni, tuæ
A prolis aduentu exteras
Ad nationes vniuersas totius
Mundi peragrauit statim
Viros per indoctos, rudes, & simplices,

Vt esse paruulus solet.
Paßim vnde mortales cupidini insitæ
Seruire desinunt suæ;
Visq; hostis euersa est, & erutum illius
Regnum tyranni funditus.
Ego proinde tardi corporis cùm vinculo
Istius euolauero,
Non ad latebras inferorum, cœlitum
Festinus at domos petam:
Globos vbi immensos Olympi, & sidera
Mirabor, vt sunt, maxima,
Solem atq; Lunam, & omne opus mirabile,
Quod finxeris manu tua.
Quare creator omnium mortalium,
Vindex, parens, rector, salus,
Cùm mente sobria peragro tot tua,
Et tanta studia, vel magis
Pietatem inauditam hoc in humanum genus,
Miratus excellentiam
Hanc munerum tantam tuorum, exclamo ita,
Quis est homo, quòd ipsius
Clementia tanta saluti consulis?
Quis est homo, inquam, rex Deûm,
Morbo quòd hunc, visis laborantem graui
Per filium tuum, illius
Quòd vulneri mederis huius vulnere?
Non tu satis pater pie
Euexeras eum prius, cùm gloria,
Autoritate & maxima

Hunc

Hunc ipsum ita ornasti, Deus quidam vt ferè
Mortalis hoc sit in loco
Telluris ingenti? nam ei deseruiunt
Quæ facta sunt à te omnia:
Ipsius imperio, & potestati vnius
Permissa sunt iumentaq́;,
Gregesq́;, bestiæq́; agrestes, & genus
Omne alitum, atque piscium
Vastißimi æquoris vias secantium.
Non tu satis, superq́; eum
Euexeras prius? quid ingratißimum
Ad alta fers vsque æthera?
Rex noster ô summe omnium rerum Deus,
Quàm magna, & ámpla, & nobilis,
Quàm nominis celebris est tui in polo, &
Terrarum in orbe gloria.

ARGVM. PSAL. IX.

Formidoloſo ex prælio victoriam
Vates reportatam canit.

PSAL. IX. SPINVLAE.

SEmper tibi grates habebo cœlitum
Rex optime, & mortalium,
Quantas homo potest habere maximas:
Semperq́; consilia tuæ
Et mira facta proui̇dentiæ canam.
His iam neque oblectabo me
Rebus caducis, sed voluptates meæ,
Omnisq́; delectatio
Sit constituta in te mihi deinceps volo.

Tantùm tuis de laudibus
Semper canam ad citharam tibi clemens pater.
Nam barbarorum copiæ
In patriæ fines misellæ inuaserant,
Menteſq; noſtras non minor
Et anxitudo olim, metuſque inuaſerat.
Sed ipſe res cœleſtium
E mentibus terrorem, & à noſtris ſtatim
Hoſtem expuliſti finibus:
Illumque anhelantem ſcelus teterrimum,
Cædeſque ſpirantem meras,
Ferrum, atque flammas ciuitatis aſperas
Tectis minantem his omnibus,
Dicto ocyus deleſti, opem nobis ferens:
Non paſſus es diutius
Nos confici mœrore clementiſſimus:
Sed pro tribunali ſedens,
Cauſamque diſceptans tuæ gentis piæ,
Tuliſti eam ſententiam,
Horrenda vt accuſaris aduerſarium
Voce, atq; telo excideris,
Redegeriſq; nomen ad nihilum ipſius.
Quónam minæ illæ ô barbare,
Quónam tibi euaſere conatus tui?
An ciuitatem, & oppida
Direpta, & inflammata? ductæ coniuges,
In ſeruitutem, & liberi?
An memoria eſt deleta noſtri nominis?
An numen Hebræi impotens?

Numen

Numen supremum enim est Deus noster, polos
Terrarum & orbem qui regit:
Sapientiaque ea gubernat omnia,
Vt non modò is mortalibus,
Sed cæteris rebus etiam quàm maxima
Benignitate consulat:
Is vsque iudicia sua exercet, bonis,
Nocentibusque prouidens,
His debitas pœnas, & optatißima
Persoluit illis præmia.
Ergo æquitatis ille custos prǽstò erit
Afflicto, & oppresso fauens,
Et subleuabit miseriam, ac incommoda
Gentis suæ omni tempore.
Quare tuæ clementiæ fident Deus,
Ad quos tui peruenerit
Hæc fama nominis recens, quoniam piè
Colentibus te prospicis.
Hymnos canatis ò boni summo Deo,
Sacrum Sionem qui colit,
Et gentium oris omnium fama omnibus
Miranda facta numinis,
Arcana consilia, atque iudicia omnia, &
Laudes celebrate ipsius,
Vt à superstitione vana se ad Dei
Cultum supremi conferant.
Iniurias acerrimè vltus est Deus
Noster potens, genti suæ
Quas inferebant nationes impiæ.

Non spreuit eius lacrimas,
Quæ luctu & in mœrore versans hac prece
Numen fatigabat suum,
Miserere domine iam mei, iam pro tua
Benignitate oro aspice
Crudelitate quanta ab aduersarijs
Heu vexor immanissimis.
Opem Deus fer alme, serua me obsecro,
Qui sæpe me de faucibus
Lethi eruisti supplicem: vt præconia
Laudum tuarum maxima
Congratulatione cunctorum sacro
In hoc Sione prædicem.
Ad hunc modum implorabam ego ipsius fidem,
Eam salutem qui mihi
Dignatus est afferre præsentissimus,
Vt gaudio exiliuerim.
Quas comparabat hostis insidias mihi,
Quæ liberis nostris mala
Crudelis intentabat, insidias eas,
Et ipse ea incurrit mala.
Quòd si quis, vt fit, hæsitabat anteà
An præpotens rerum Deus,
Summusq́; procurationem harum omnium
Terrarum haberet, iam potest
Omnem suam hæsitationem ponere:
Quandoquidem rectum ipsius
Tam clarum, & illustre extitit, omnes vti
Suis ocellis viderint

Hunc

Hunc ipsum amata pro urbe pugnantem sua,
Hostisq́, frangentem impetum.
Deum colentes quisquis audet insequi,
Non criminis pœnam sui
Euadet unquam: nam dehiscente ad cauas
Humo inferorum corruet
Viuus latebras, id iubente numine.
Deus quidem sæpe immemor
Afflicti & oppreßi uidetur, non tamen
Fieri potest, diutius
Vt lacrimas contemnat horum, & impios
Permittat insolescere.
Quare premuntur cùm boni, semper Deus
Exurge, & aduersarios
Contunde numinis tui oro: ne sine,
Vt tam insolenter se efferant
Superbi humunculi, potentia viri
Ne ad cædem abutantur pij:
Et semper exercere iudicia tua
Hæc perge, queis vitæ integros
Tueris, omnes & coërces improbos,
Vt se omnis hæc intelligat
Gens esse mortalem, caducam, natam ita,
Vt poßit huic verti statim
Repente, mutariq́, rebus asperis
Fortuna florentißima.

ARGVM. PSAL. X.

In impios inuehitur, ac sæuissimos,
Quorum secundæ res virum

Persæpe commouent bonum, vt quæ carmina
Hæc continent, queri audeat.

PSAL. X. SPINVLAE.

Heu quid sibi vult Rex Deûm, quòd tam procul
Bonis recesſiſti à tuis?
Quid lumina à pijs tua auertis? quid hos
Tantis relinquis in malis?
Impunitate homo quid hac tanta improbus
Gentem tuam ſic vrgeat?
Quanta vide crudelitate omnis malus
Omnem virum bonum opprimat.
Pœnas rogo det fraudis, & laqueis ſuis
Irretiatur impius.
Quando furorem adductus eſt adhunc, vti
Quicquid libido iſti imperat
Effrena, quicquid poſſit impotentia,
Rectum, & bonum id dijudicet.
Huc adde, quod propter ſuarum copiam
Opum hanc, & affluentiam
Ipſius vniuerſa auari comprobant
Studia, atque turpitudinem.
Quorum ſit applauſu ſceleſtorum, is magè
Vt incitetur maximi
Ad numinis contemptionem iugiter.
Quapropter arrogantia
Maiore, quam præ ſe gerit, vultu effero
Elatus omnes in bonos
Hic continenter ſæuiens, numen tuum
Contemnit, & potentiam.

Qua-

Quare nihil simplex in illo, nil bonum,
Nil inuenitur candidum.
Huic inquinata scelere sunt vsque omnia,
Sunt tetra cuncta, & turpia,
Nil cogitationis arcana ipsius
Nisi alteri pestem, & dolum,
Cladémue moliuntur immanissimam.
Obduxit huic caliginem
Nequitia, diræ mentis effossum improbo
Huic omne lumen occidit.
Præ cæcitate maxima recti tui
Serenitatem non videt,
Vt eius aspectu grauissimo artibus
Deterreatur à malis.
Qui comparauit hanc potentiam sibi,
Suos vt aduersarios
Flocci vniuersos pendat. hic fidit sibi,
Tantosq; sumpsit spiritus,
Felicitatem vt sempiternam ausit suæ
Tyrannidi promittere,
Modumq; ad hunc secum loquatur, Nulla vis,
Non vllaq; hîc potentia
Est tanta, quæ turbare ab hoc statu optimo
Me possit vllo tempore.
Ero potens, ero beatus iugiter.
Quid de ipsius mendacijs,
Quid de execratione, quid de fraudibus,
Dolóue dicam queis studet
Alijs obesse? quod refert ore, ad viri

Id spectat omne iniuriam,
Nec non & exitium, atque perniciem boni.
In ciuitate non modò
Hic vsque debacchatur, agros sed etiam,
Ipsosq; saltus obsidet.
Vt transeuntes excipiat, & publicam
Viam cruenter sanguine.
Qualis cùm in insidijs leo Getulus est,
Hinc præda si qua se offerat,
Modò huc, modò illuc toruus attentè aspicit,
Sic machinatur impius
Noctes, diesq; quomodo insontem virum
Circumueniat, & opprimat,
Inuadat, occidatq; vti suam expleat
Crudelitatem eius nece:
Obseruat incautos, vt omnes posteà,
Quàm ceperit, bonos voret.
Atque vt feræ inuasuræ in oblatam sibi
Prædam, solent accumbere
Aluo super, quanquam comas arrexerint,
Et ora hient cum faucibus
Exercitis fame, impetu vt ruant feram
Maiore in aduersariam,
Sic se ille nonnunquam gerit submißius,
Improuido quo facilius
Viro inferat simulatione ea manus.
Quin impiè iactat Deos
Curare nullos orbem, & humanum genus,
Habere nulla numina

Pros-

Prorsus mali, insontisque delectum, omnia
Casu, atque fortuna hic regi.
Quapropter ô summe omnium rerum Deus,
Armato dextram fulmine,
Repentéque arrogantiam tantam pete:
Vt qui Deos mortalium
Habere rationem negabat, maximo
Habere te malo suo
Is sentiat patrem, salutarem bonis
Formidolosumque improbis.
Cur execratione hic audeat tuam
Benignitatem incessere?
Cur audeat iactare, te quod ipse agit
Contemnere, & non plectere?
Sed ille, quàm volet, loquatur hoc nefas:
Quod quisq; cogitat, facit,
Effatur, affectat, cupit, tentat, mouet,
Hæc omnia ipse conspicis,
Pœnam erogaturus malis ingem, bonis
Perennitatem gaudij.
Quare pio, qui destitutus non minus
Est omnibus mortalibus,
Parente quàm orbatus puer pauperrimus,
Pater beate consule,
Qui semper hos soles iuuare, quos homo
Infidus olim deserit.
Infringe opes maligni, & ipsum omni impium
Contaminatum crimine.
Vt cum viro iniusto nefas vnà, omnis &

Iniquitas sua occidat.
Hi mentiuntur ergo, qui summum negant
Curare mortales Deum:
Affirmo quem longissimo vsu temporis,
Et doctus experientia
Ipsius auxili, hæc gubernare omnia
In sempiterna secula.
Si verum hoc est, ecquis neget pœnā improbis,
Et constituta præmia
Vitæ integris? quare peribunt impij,
Nefarijq; funditus.
At pristinum statum obtinebit, & decus
Maioraq; illis vir pius.
Quòd tu Deus morem geris cuique optimo,
Afflictum, & oppressum iuuas:
Quod expetit, largiris, illius preci
Aurem benignus applicas:
Precatur autem iniurias omnes vti
Punire digneris suas,
Sibi vt patrocinere pupillo Deûm
Supreme rector omnium.
Vt, quos nequit virtutis exhortatio
Tenere in officio, mali
Quàm maxima seueritate supplici
Timore reuocentur tuo.

ARGVM. PSAL. XI.

Ipsi fugam suadentibus, ne à principe
Sæuo necaretur, Deum dicit viris
Cauere iustis, impiosq; euertere.

PSAL. XI. FLAMINII.

DEo mea spes nititur: quid dicitis, Dauid.
Vestris vt auolem procul
A montibus? misella sicut auicula,
Quam sæuus accipiter feris
Adurget vnguibus, fame rabida furens. Amici.
Quia hostis ecce barbarus
Arcum tetendit iam, suas vt imbuat
Tuo sagittas sanguine,
Et *dißipatis legibus, miseris nihil*
Ad spem salutis linquitur.
At ego quid egi, cur meam vitam mihi Dauid.
Auferre tendat impius?
Sed præsidet templo Deus sancto, Deus
Cœlum beatus incolit,
Hinc perspicaci cuncta lustrat lumine
Rerum omnium arbiter parens,
Sua vt potente dextera bonos iuuet,
Malosq; iustus puniat.
Explorat ille sæpe rebus asperis
Pios, vt aurum feruidus
Explorat ignis, opprimi tamen vetat:
Contraq; tempus ad breue
Florere permittit malos, cruciatibus
Quos deinde longis afficit.
Quapropter hostis impius nisi iam suo
Ponit furori terminum,
Prædico, funditus peribit obrutus
Igne, procellis, sulphure;

Orationis impiæ iactantia
Commotus, Exurgo iam, ait,
Exurgo, iamque opem salutarem affero
Benignus afflictis: mihi,
Qui vexat illos, impius pœnas dabit.
Sincera verba numinis,
Auroq; puriora sunt purissimo,
Quod igne sæpe, ac sæpius
Purgauit artifex monile regio
Sponso laborans nobile.
Tu gente nos ab impia rex optime
Seruabis, & clementiæ
Scuto tuæ firmissimo tela hostium
Longè repelles omnia.
Tuti vagantur improbi, & bonis malam
Pestem, dolosque comparant,
Contaminata mente cùm vir vrbibus
Seruire dignus imperet.

ARGVM. PSAL. XIII.

Graui malo vexatus hoc poëmate
Opem Dei implorat, vicem suam dolens.

PSAL. XIII. FLAMINII.

QVousq; domine linquor in tantis malis?
O columen, & salus mea
Quousq; pergis esse non memor mei?
Dic oro, quandiu dies,
Noctesq; lacrimis madebo, & anxius
Deliberando distrahor?
Quousq; supplicem tuæ clementiæ

Crudelis hostis opprimet?
Aures tuæ satis diu pater à meis
Abhorruêre questibus:
Satis, superq́, vultus auersus tuus
Omnem mihi lucem abstulit:
Iam quæso, iam candore luminis sacri
Meas tenebras dißipa:
Ne fortè durus mortis obrepat sopor,
Dum nulla donatur quies.
Ne quæso, ne amplius mala insultans mea
Hostis triumphet gaudio:
Sed quanquam ab omnibus misera salus mea
Proiecta sit mortalibus,
Bonam tamen spem non abijciam, tuæ
Nitens opis fiducia.
Pater beate maximas tibi gratias
Ago, tuum qui supplicem
Tam dexter audis, & malorum fluctibus
Tantis benignus eripis.
Iam iam querelas flebiles, suspiria
Iam pono lætus tristia:
Et fonte quicquid carminis fluet meo,
Pater tibi omne consecro.

ARGVM. PSAL. XIIII.

Hymno hoc Dei in temptorem, & innocentiam
Hic deprimentem inuehitur, de ipsum bonis
Mox pollicentem opem suam inducit Deum.

PSAL. XIIII. SPINVLAE.

N*Vmen Dei quid esse commentitium*
Insanus à verò putat

Auer-

Auersus, est cui læua mens, & impia?
Quò liberius amens sine
Formidine æterni Deorum supplicii
Deseruiat libidini.
Quid verò in hanc opinionem, quam putant
Vel nationes barbaræ
Ita execrandam, vt vindicent pœna graui,
Induxit illum protinus?
Quid? turpitudo vitæ, & affectus mali,
Quò se cupidini improbo
In seruitutem dedidere, & perditis
Hic vniuersi moribus.
Hos ergo collustrauit è cœlo sua
Acie pater cælestium,
Si quem videret in grege hoc mortalium
Intelligentem numinis,
Veriq; studiosum: quibus mentem, atq; vim
Intelligendi ad hoc dedit.
Inaniter sed ille despexit poli
De sempiternis ædibus.
A dignitate enim sua defecerant
Omnes, & à cultu Dei,
Omnes ad vnum imbuti erant teterrimis
Vitijs, & artibus malis.
Quapropter almus ille rector ætheris
Incensus ira maxima,
Profectò, ait, qui prædicant numen meum
Omnino non existere,
Et hac opinione freti crimine

Omni suam vitam inquinant,
Gentemque corrumpunt meam exemplo suo,
Trucesq; eam, sicut lupi,
Eiusq; fortunas student cupidine
Vorare non explebili,
Hi sentient magno suo discrimine
Vimq;, & potestatem meam:
Quem non colunt, sed numinis loco suas
Libidines, potentiam,
Opes, honores, arrogantiam colunt.
Quin me colentes iugiter
Crudelitate persequuntur maxima.
Sed quæ vices manent eos?
Et quanta supplicia mihi pendent? ego
Istis locum ipsis præparo:
In quem locum furore deiecti meo,
In his erunt cruciatibus,
Vt nulla respirandi eis futura sit
Vnquam potestas, vsque sed
Frangentur erumnis, & horrescent noui
Noua mali formidine.
Plectentur hac pœna maligni, qui Deum
Temnunt, & exedunt pios:
Iniuriam impunitam eorum non feret,
Adest quibus sator Deûm,
Vos quanquam iniqui consilia boni omnia,
Et instituta illudere
Soletis, & putare ridiculum hominem,
Quòd spem locans in me suam,

Numen

Numen meum colat, mihi quòd se, & suas
Hîc actiones dedicet.
Sed nos vt Israëlis electum genus
Deus è Sione quem colit,
Et respiciat, & liberet clementia,
Ac lenitate pro sua:
Asperrimum quò seruitutis barbaræ
Collo hoc repellamus iugum.
Quod ominor, continget: à tyrannide
Iam vindicabit nos Deus:
Iam recreabit, iam fouebit, & citò.
Reducet in primas domos:
Vbi fruamur semper & dulci otio,
Et pace candidißima.

ARGVM. PSAL. XV.

Genti suæ præscribit istis versibus
Normam piè viuendi, vti summo Deo
Carissimi sint, conquiescantq; in sua
Tutissimi vrbe, patriæq; finibus.

PSAL. XV. FLAMINII.

PAter supreme, quis tuum templum incolet? Dauid
Dic oro, monte quis acquiescet in tuo?
Qui purus omni à labe iusticiam colit: Deus.
Qui diligenter curat, vt mentem mala
A cogitatione seruet integram,
Nec immerentes ore vexat improbo,
Nec alteri nocere solummodo cauet,
Sed si quis illum lædat, auxilio venit,
Iniuriamque prohibet: hic malum, licet
Ditißimum, licet potentem, negligit:

At quos amantes viderit Deum, colit,
Veretur, obseruat, loco quanquam infimo
Iacêre cernat rerum egentes omnium:
Nec, si quid vnquam iurat, vnquam peierat:
Non ille fœnori pecuniam daret,
Illámue reciperet, licet pauperrimus,
Vt innocentes opprimat, vel maximam.
Qui seruat hæc immobilis semper manet,
Deoq́ carus viuit, & mortalibus.

ARGVM. PSAL. XVI.

Christum loquentem inducit, & mortem suam,
Nouamq́ vitam præcinentem, & commoda,
Deus recepit quę pio, immortalia.

PSAL. XVI. SPINVLAE.

INgrata & importuna gens vitam studet,
Nomen meumq́ extinguere:
At ipse me seruum tuum clemens pater,
Horum tuere ab impetu.
Nimirum ego in summa tua clementia
Spes, atq́ præsidium meum
Mihi omne collocaui, ego & noui, neq́,
Narrare cunctis desino
Te, te meum esse numen, & Deum mihi,
Præpono quem solum omnibus:
Quicquam neq́ esse tam paratum vnquam valet,
Quàm mens mea ad piè tuo
Inseruiendum numini sanctißimo.
Verùm quid hæc prodest rogo
Tibi & voluntas, atque alacritas mea

Tam

Tam prompta rex cœlestium?
Tu quando seiunctis malis, & omnibus
Incommodis, æternum agis
Æuum beatior beatitudine.
Est quicquid aut pulchrum, aut bonum,
Aut vtile, id benignitatis maximo
E fonte permanat tuo.
Ac proinde commodare cùm possim tibi
Nulla in re, vti rerum omnium
Mortalium autori vni, & immortalium,
Quid restat ergo, te nisi
Vt vsq; adorem, & numen augustissimum
Tuum colentes diligam?
Qui præditi virtute, sanctitateq;
Tellure in hac miserrima
Mecum peregrinantur, ipse quos pater
Ante orbem amasti conditum,
Eosq; multitudine è mortalium
Tunc mente lectos cœlitum
Ad destinasti sempiterna gaudia.
Hos ergo rebus omnibus
Iuuabo, quò vitam ad beatam transeant.
Atq; hæc studia tibi mea
Perinde iucunda, atque grata erunt, quasi
Tributa numini tuo,
Contrà impios odi, bonos qui non modò
Hos insequuntur, sed etiam
A te Deus supreme deficiunt, vti
Argento, & auro seruiant,

Vanaq́, gloriæ labore tanto, vti
Persæpe succumbant ei,
Ac decidant festini ad ima tartara.
Isti ergo sint procul mali:
Detestor illorum ipse cæremonias,
Detestor & manantia
Cruore sacra cuncta: nec dignos eos,
Quos nomine appellem, puto.
At vos beati, qui mihi vos, vestraq́
Grati dicastis omnia.
Merces enim pietatis huius est Deus,
Et sempiterna faustitas.
Beati item mei labores, quos manet
Eadem remuneratio.
Qui me sequentur, qui tuum nomen colent,
Hos maximis conatibus
Vsque impij expugnare tentabunt mihi,
Sed sustinebit hos pater.
Præclara, luculenta certè hæreditas
Et elegans venit mihi,
Amœna tellus atq; fæcundißima,
Ac gentis humanæ decus
Pater mihi aßignauit: ingentes ago
Cui gratias, quòd me fouet,
Quòd consulit nato suo, quòd intimas
Affectiones, quæ solent
Mentem auocare nostram honesto, & vtili,
Sic obsecundantes facit,
Vt ad studia virtutis & nocte, & die

Per-

Persæpe me impellant sibi.
Quare mihi obuersatur ante lumina
Semper Deus numen meum.
Nil exequi, conari, & audeo loqui,
Quin illum adesse cogitem.
Nec fallor, is certè benignus, optimus
Adest mihi omni tempore,
Constantiamq; sufficit præsens mihi,
Ne victus hoste corruam.
Quapropter animus iam mihi non tristis est
Sed gaudet admodum meus,
Tuiq; corpus acquiescit supplicis
Rex summe promisso in tuo.
Quandoquidem haud illum feres diutius
Videre nigra tartara,
Verùm reduces mox ab Orco, haud hoc sines
Corruptionem perpeti.
Quin & viam dignatus es mi ostendere,
Mortem feram qua euaderem,
Qua peruenirem vitam ad æternam, ad bona
Recepta numine à tuo
Perennia, atq; iugem opùm affluentiam,
Veram ad voluptatem & Deũm
Iucunditatem, ad gaudia immortalia:
Quæ semper ipse in promptu habes,
Quæ liberali omni bono optimus tua
Largiris vsq; dextera.

ARGVM. PSAL. XVII.

A Saulo vexatus, suam committere

Studet salutem numini, innocentiam
Canens suam, factumq; crudele hostium.

PSAL. XVII. SPINVLAE.

PRecem meam inuocantis exaudi pater,
Attende clamorem meum:
Quas edo voces sentiens ita, vt loquor,
Aurem tuam his accommoda.
Tandem ipse discepta Deus causam meam:
Summumq; si periculum
Iniuria, & discrimen affertur mihi,
Faue innocentiæ meæ:
Cunctisq; declara esse recto nil tibi
Antiquiusq;, & sanctius.
Quò sæpe, sæpiusq; rebus asperis
Animum meum explorans, nigris
Circum pater fundens tenebris me tuum
Afflictionum ingentium,
Satis probasti me, atq; tentasti diu,
Certis & indicijs meæ
Affectionis numen aduersus tuum
Me comperisti non eum
Esse, à via recta qui aberrem, vel nefas
Sequar, salutis gratia
Mihi tuendæ, aut vindicandæ iniuriæ.
Nam semper, vt tu præcipis.
Ab impiorum temperaui, & tempero
Congressu, & vsu, & moribus.
Horum tamen quicquam mihi non arrogo,
Tuæ quod est clementiæ.

Quapropter appetitiones obsecro
Animi mei corrobora,
Sequantur vt legem tuam cupidißimè.
Hac spe tuam imploro fidem,
Quòd sæpius me subleuasti supplicem:
Et nunc precantis obsecro,
Ne orationem, & verba in extremo mea
Periculo contempta habe,
Sic impetum ruentis in me hostis feri
Repelle dextera tua,
Miremur vt tanta te in omnem vti bonum
Clementia rex cælitum.
Et certè ea vsq; liberalitas fuit
Tui supremi numinis,
Vt sustineres nunquam eorum opes, tibi
Qui supplicarent, erui.
Non me impij oppugnant Deus, sed te magis:
Hi quando, quem tu principem
Summum tuæ gentis creasti, à patriæ
Illum expulerunt finibus:
Et per iuga insequuntur vsq; montium,
Vallesq; solitudinis.
At tu pater pie, vt cilia villis suis
Caram tuentur pupulam,
Defende dextera hostis incursum tua:
Pullos volucris vt pia
Alis fouens defendit à Miluo, meam
Sic tu salutem peruelis
Munire tegumento tuæ clementiæ.

Con-

Contra feri hostis impetum,
Qui me obsidet, seseq; iactare in Deum,
Cunctosq; mortales solet
Per arrogantiam, quam alit rerum omnium
Huic iugis affluentia,
Contemptionemq; vsq; numinis parit,
Superbiamq; maximam,
Quapropter is nullo metu perterritus
Concursat huc, illuc dies
Noctesq; cogitatione qui & acie
Prorsum vno in hoc intentus est.
Spectans humum, me vt enecet crudeliter.
Qualis leo impulsu famis
Cursu incitato per nemus se corripit
Ad prædam, (& interim ipsius
Natus latebris se tegens, circumspicit,
Si qua offerat sese fera)
Crudelis oppugnat caput meum impius.
Data est tyranno impunitas
Satis diu, satis diu innocentiam
Vexauit efferus meam:
A lenitate iam ad tuam iracundiam
Veni obsecro numen meum,
Hostisq; conatus mei præuertere:
In me is quidem inuadit furens,
At tu solo matura eum prosternere,
Et impetum eius frangere:
Vitam meam mucrone defendas tuo
Ab efferis mortalibus:

Ab efferis mortalibus manu tua
Et vi asseras me protinus,
Qui collocant in rebus his fugacibus,
Vanis, caducis spem suam:
Atq; saciantur his adumbratis bonis:
Ac se beatos iudicant,
Si perfluant omni voluptate, & comes
Vitæ his sit indolentia,
Auro si abundent, cæterisq; copijs,
Terræ sinu quæ in intimo,
Venisq; delitent, domus si filijs
Vxoribusq; floreant:
Opes quibus poßint relinquere, hîc suæ
Quæ supererunt libidini.
Isti expleantur his bonis fallacibus:
Certè ipse iustitiam colens,
Mentem meam, quantùm potest, à sensibus
Et corpore abducam, in tua
Et vsq; contemplatione, spiritum
Quoad voles me ducere,
Hîc conquiescam, tum quidem ex sententia
Satiandus Orco vindicis
Vmbram mei cùm excieris nati tui
Æuum ad perenne corporis

ARGVM. PSAL. XVIII.

Oden poëta istam, suæ victoriæ
Cantauit autori, hostibus victis, Deo.

PSAL. XVIII. SPINVLAE.

TOto (quod aiunt) pectore vsq; diligam

Te præpotens rerum Deus,
Qui fortitudinem mihi vsq; sufficis:
Tu te mihi præbes, quasi
Arx ferrea, arx superba, inexpugnabilis,
Locúsue septus vndiq;:
Tu de omnibus periculorum casibus,
Angustijsq; me eripis,
Tu summe propugnator es parens Deûm
Mihi salute pro mea.
Pietate scilicet pium vsq;, & maximum
Colui Dei numen mei,
Et ille me semper vocantem, & supplicem
Audiuit implorantem opem:
Meorum & omnium mihi discriminum
Fuit comes fidißimus.
Per sempiternum hostem ipse lethi angustijs
Premebar, & me incursio
Hostilis, incitata nimium more aquæ
Torrentis examinauerat.
Erynnis & circumplicarant me feræ
Iam mortis ipsa vincula,
Non vllaque euadendi erat spes tum mihi,
Vrgebar armis vndiq;.
His ergo tot, tantisque cùm malis mala
Alia viderem accedere,
Confugi ad almi numinis clementiam,
Nec me fefellit spes mea.
Clamore enim inuocantis audito pater
Incensus ira excanduit:

Statim venenatis sagittis dexteram,
Et fulmine armatus suam·
Rex exiliuit, atq; nigrantem ægida
Concußit, extemplo omnia
Telluris hæc sola ipsius quassata sunt
Terræq; motu, & horrido
Fragore montium simul trementium
Grauißimè oris omnibus.
Vomebat ille naribus fumum, oreq;
Edebat ignem, & faucibus
Ardentem: & inclinauit æternos polos,
Descendit: & sanctißimos
Caligo diffundebat atra se Dei
Subter pedes latè ipsius.
Volabat immensum citus per aëra,
Inuectus almo cælite,
Alisq; ventorum, sui prætorij
Nubes erant nigerrimæ
Et densæ aquæ integumentaq;, inuolucraq;.
Cæcas tenebras, præpotens.
Vbi latet pater, micantium ignium
Sic fulgor illas discutit,
Vt grandine horrida, procellis, fulgure
Commisceantur omnia.
Tonat sator Deorum, Olympus contremit:
Hostemq; sic meum petit,
Vt grandine horrida, procellis, fulgure
Commisceantur omnia.
Trisulca librat tela, campos illico

Sternit cadauere hostium.
Ad has patris minas, ad ignem, naribus
Quem iratus efflabat suis,
Retecta fundamenta sunt terræ omnia,
Aperti aquarum gurgites.
Me ab hoste liberauit immanißimo,
Tutatus est vitam meam.
Pro dignitate, pro salute eò mea
Pugnauit acrius pater,
Quò sæuus hostis in me erat crudelior:
Inuaserat me callidus
Repente, dificillimoq; tempore
Bellum inferebat hoc mihi,
Miserrimo, euadendi vt in tot prælijs
Ostenderetur nulla spes,
Cœlestium cùm rex mihi præstò fuit,
Statimq; præsidio suo
Dignatus est firmare sic vitam meam,
Vt hostis impetu fero
Me vnquam per hunc nequiuerit prosternere.
Periculcrum angustijs
Cùm pressus vrgerer, mihi latißimam
Muniuit ille mox viam,
Tranquillo & in tuto locauit, quòd me amat,
Sibiq; habet carißimum:
Integritatis erogauit præmia
Mihi meæ pulcherrima,
Animi meiq; puritatem maximo
Affecit ille munere:

Quan-

Quandoquidem præcepta legis ipsius
Obseruo semper diligens:
Ea neq; vnquam elatus arrogantia,
Vt deseram numen meum.
Defixa quòd semper mihi sunt lumina
Sic legibus Dei sacris,
Vt quicquid aut agam, aut loquar, vel cogitem,
Ad normam eorum dirigam.
Quàm legis obseruationem, vitam ego
Prorsum mihi malo eripi.
Nam semper ipsi adhæseram summo patri,
Meq; integrum seruaueram,
Sincerum ab omni labe vitiorum, à malo
Purumq;, ab omni crimine.
Me temperaueram vsq; diligens: ita
Cùm me Deo summo auspice
Tractassem, is & magno innocentiam meam
Et puritatem munere
Est prosecutus, vniuersa qui videt.
Nam quisq; qualem se gerit,
Aduersus illum te Deus præbes: vti
Æquum tuum colentibus
Pro sanctitate soluis ampla præmia,
Sic quem solet peruersitas
Morum à tuo recto ad nefas conuertere,
Scelusq;, in hunc acerbus es.
Defendis oppressum virum vitæ integrum,
Ac se efferentis spiritus
Viri superbi deprimis iustissimus.

Per te Deus caliginem
Malorum, inertes & tenebras omnium
Euasi, & hanc lucem & mihi
Quietis aspexi diem pulcherrimum.
Per te hostium deleuimus
Istorum opes, & oppida expugnauimus,
Vrbesq; munitissimas.
Quicquid Deus molitur, & quicquid facit,
Simplex, & est æquissimum;
Verissimæ promissiones illius.
Clementiæ qui numinis
Fidunt, tuetur hos, benignè & protegit.
Quis, præter hunc, Deus potens?
Quis, præter hunc, lenis? quod est numen, meo
Huic comparandum numini?
Qui fortitudinem mihi attulit pater,
Qua castra frangerem hostium,
Qui perficit ratio omnis ut vitæ meæ
Sit pura, casta, & integra.
Quin ocyor fui per hunc ceruo leui,
In prælio, & victoria:
Nos quamlibet prærupta mox loca, omnia
Castellaq; expugnauimus.
Tu militaris me rei scientia
Ornas, & instruis pater:
Compressi, & excîdi illico omnium hostium
Per te meorum copias,
Non posse vinci quæ videbantur mihi.
Ope & tua semper Deus

De-

Defensa, conseruataq́, est salus mea.
Benignitate pro tua
Cùm fractus ingenti malorum pondere
Iam iamq́, ego procumberem,
Tu me ipse sustentasti, & omnibus statim
Auxisti, & ornasti bonis.
Quoties eis vrgebar ipse angustijs,
Vt de salute dicerem
Mihi esse desperandum, Olympi rex nisi
Me vindicaret ocyus,
Tu me eruisti, & liberasti protinus,
Locasti & in tuto pater.
Quin persecutus sum hostis armatam manum,
Castra in fugam dedi omnia:
Fugêre, cæterum meas euadere
Citi nequiuerunt manus.
Cepi furens, deleui eosq́, funditus
Cum gente ad vnum, & nomine.
Cecîdi eos, frustra mihi resistere
Mucrone tendentes suo.
Iacuere enim cuncti interempti, qui mihi
Vsq́, inferebant prælium.
Id contigit per te mihi, hostis territus
Vt se fugæ committeret,
Occideretur q́. inuocabat is sua
Clamore magno numina,
Dum sauciaretur, sed illa neutiquam,
Vt quæ carent vi, & spiritu,
Exaudiere deprecantem mortem eum.

Vt puluerem Eurus dißipat,
Conculcat vt lutum viarum ciuitas
Quotidie per compita,
Sic ipse disieci hostium atq; copias
Preßi, atq; fudi protinus.
Sic inde seditione me gentis meæ
Iam liberasti, olim quibus
Vexabar admodum, vt mihi non hæc modò
Libenter vsq; obtemperet,
Sed ipsa Palæstina, & etiam natio
Non vna victa pareat.
Gentes mihi nam dedidere se exteræ,
Meiq; fama nominis,
Rectiq; confugêre permotæ ad meam,
Quæ eas tueretur, fidem.
Subacta gens extranea vltro obtemperat,
Animum inimicum quæ sibi
Prius gerebat, & qui adhuc fortißimas
Vrbes tuentur, opes timent
Septi meas munitionibus suis.
Salue pater sanctißime,
Salue, ipse propugnator, & vindex meus,
Magnas tibi grates ago.
Omnes verendum numen excolant tuum,
Omnes celebrent laudibus.
Iniurias qui persecutus es meas,
Et subdis aduersarios,
Ab hoste qui me vindicasti barbaro,
Qui mortis hanc à faucibus

Vitam mihi eruisti, & infestißimos
Exercitus mihi vltus es.
Quapropter immortalem habebo gratiam
Tibi, quoad viuam, pater:
Numen celebrabo tuum, qui me euehis
Ad astra, tot victorias
Qui tradidisti Dauidi seruo tuo,
Meæ saluti consulens:
Qui posteris bonus meis sic prouides,
Ipsorum vti futura sit
Et gloria immortalis & decus, tua
Pro lenitate maxima.

ARGVM. PSAL. XIX.

Scientiam Dei celebrat laudibus,
Veriq; contemplatio cœlestium,
Et quam parit studium sacri voluminis.

PSAL. XIX. SPINVLAE.

SPecies polorum ornata stellis vndiq;,
Et mirus ordo siderum,
Conuersiones, atque eorum multiplex
Cursus Dei laudes canunt,
Et nationes esse gratas numini
Omnes videntur cogere,
Et maximum effectorem, hoc est, summum patrem,
Rerum omnium cognoscere.
Vicißitudoq; & dierum, & noctium,
Alterna eorum accretio,
Et diminutio, ordo, & hæc constantia
Iugis loquuntur omnibus

Mortalibus non iſta fortuna regi,
Caſúue, ſed præeſſe eis
Mentem ſupremam, quæ vniuerſa temperet:
Teſtantur hæc & prædicant
Ea loquela, quam vniuerſi intelligant,
Quam nulla terra neſciat.
Qui ſermo certè auditur illorum omnibus
Telluris almæ finibus.
In his Deus *polis domum Soli aureo*
Conſtruxit auguſtiſsimam:
Qui præſtat aſtris, qui eſt ephæbo pulchrior,
Sponſoq; formoſiſsimo:
Qui vi gigantis, impetuq; acerrimo
Percurrit oras ætheris,
Tanta volat pernicitate ab vltimo
Indo Britanni ad littora,
Ac inde regionem ad polorum dexteram
Curſu cito reuoluitur,
Vt luſtret vniuerſam humum breuiſsimo
Spacio diei ſolius.
Quarum quidem rerum iſta contemplatio
Tantarum, & aſpectus ſatis
Erat profectò gentibus ſanctiſsimi
Ad notionem numinis:
Ea attamen fuit benignitas Dei,
Vti ſua ſcriptam manu
Intelligentiæ huic pius legem adderet,
Legem integram, legem vtilem,
Fide optima latam, nihil qua iuſtius,

Nil

Nil æquius, nil verius.
Quæ socia palantes viros sedem ipsius
Ad veritatis duceret,
Mortalium quæ cæca prorsus pectora
Illuminaret omnium,
Patris timorem quæ crearet ijs viris,
Qui numinis sunt filij:
Qui seruat integrum timor quemq; optimum,
Purumq; ab omni crimine,
Illiq; migranti his ab artubus comes
It sempiternus ad polos.
Non ergo sunt vlla imperia, non Attali
Sunt conferendæ copiæ,
Non cœlitum nectar patris cum maxima
Legis voluptate ipsius.
Cuius quidem præcepta iam dulcedine
Captus, ego maxima, piè
Attendo, & omnem pono diligentiam
In his colendis iugiter:
Quando vltimum qui ad spiritum obseruauerit
Legem hanc Dei *sanctissimam,*
Is præmia assequetur immortalia.
Sed ecquis humanam videns
Infirmitatem, dicere audeat Dei
Se iussa non rescindere
Verendi in vlla re? Pater summe obsecro,
Benignitate pro tua
Omnes mihi sordes latentes elue
Manu tua ex animo meo,

Ne quid sit impurum intus, ista quod tua
Offendat alma lumina.
Sed illud in primis rogo, vt cœlestium
Rex summe condones mihi,
Quod anteà commisi iniquus, impius
In te patrem de industria:
Ne seruiam superbiæ, & libidini,
Sed te innocens, & integer,
Purusq́ue noxijs ab omnibus canam.
Adhæc precor, numen meum,
Huic qui meæ imbecillitati subuenis,
Qui à seruitute criminum
Me vindicas, consideratio poli,
Tuæq́ue legis, isteq́ue
Cantus tibi probetur: in te & ne meam
Affectionem despice.

ARGVM. PSAL. XX.

Ad bellum eunti difficulter optimè
Precatur ipsi Dauidi omnis gens sua.

PSAL. XX. SPINVLAE.

EXaudiat te, dux pie,
Rex cœlitum, inq; angustijs
Deus Iacobi dextera
Sua teget caput tuum.
Qui fanum habet sanctissimum
Hoc, & Sionis hæc iuga
Tuebitur vitam tuam
Belli horridi in certamine:
Tuiq́ue sacri erit memor,

Et

Et fertum, & hostias tuas
Laudabit, vt gratissimas:
Et quod petes, dabit tibi.
Et omne consilium tuum
Reget: quod ipse optaueris
Faciet. Redibis cum huc ouans,
Plausu sonabunt omnia:
Deoq́ue gratulabimur,
Qui inter preces signa hæc dedit,
Intelligamus vt tibi
Deum saluti almum fore.
Nam te polo è sanctißimo
Audiet, opem & feret tibi.
Fidunt equis hi, curribus
Illi assequi victoriam,
Sed nos Dei nostri pia
Freti manu certamina
Inimus: hi statim ruunt,
Illi occidunt, nos vincimus:
Cur vincimus? quòd cœlitum
Rector iuuat nostrum ducem
Quòd cœlitum rector pias
Nostræ preci aures applicat.

ARGVM. PSAL. XXI.

Victoriam Christi celebrat laudibus
Et sempiternum eius thronum.

PSAL. XXI. SPINVLAE.

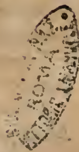
REgi tremendo gaudium ingens tu pater,
Eius fugatis hostibus

At

Ac interemptis afferes:cui non modò
Regi dabis victoriam,
Perennitatem sed cupitam illi, & bona
Donabis immortalia:
Qui te nihil petiuit vnquam, protinus
Quin impetraret, ipsius
Quin semper expectationem vinceres.
Donis eum cœlestibus
Est prosecuta liberalitas tua,
Benignitasq́; maxima:
Victo triumphantem hoste regem regum eum,
Ducum & creauisti ducem.
Quid expetebat ad decus, vel gloriam,
Clementia quod à tua
Non consecutus sit? perennem ætatem habet
Tuo fauente numine,
Autoritatem adeptus est summam, & decus.
Nec omnibus solùm bonis
Tu liberalis iugibus donasti eùm,
Regnoq́ue sed etiam capit
Summam voluptatem ex tuo aspectu pater,
Vultuq́ue iucundissimo:
Qui faustitate sempiterna antiquior
Est principum isti principi,
Et commodis est gratior cunctis, ei
Quæ tradidisti, & gloria.
Qui cum tui spes vniuersas fixerit
In numinis clementia,
Sic eius imperium, atque status, ac opes

Fir-

Firmantur, vt nulla hostium
Virtute confringi queant, aut viribus.
Quem qui insecuti sunt, tuam
Non dexteram euadent, scelesti & impij.
Omnes ad vnum ista manu
Captos tua, mactabis æternis statim
Ignis feri cruciatibus:
Tuum furorem sentient: angustiæ
Hos atque meuitabiles
Manent vices: flagrare ingi incendio
Paras eorum corpora.
Vt aridam stipulam vorax flamma exedis,
Teterrimos hostes tua
Absumet ira: non furens istos modò
Delebis, at etiam genus
Nefarium euertes simul cum nomine.
Ausam ne gentis fecem ea
In dignitatem inferre bella istam acria?
Ac consilia furoreq́,
Necnon & impietate plena consequi
Prolem in tuam, ratione quæ
Vlla explicare non valent humunculi?
Quapropter istos, vt tuum
Scopon, sagittis vulnerabis eminus
In sempiterna secula.
Summam ergo vim, summam potestatem tuam
In rege sancto ad æthera
Alta euehendo, & eruendis sontibus
Suprema declara pater.

Ipsi

At vindicares à malis.
At me pater sic deseris, sic hostibus
Crudelitati dedis, vt
Iam non homo, cimex sed esse iudicer,
Vermisq́; contemptissimus.
Quisquis videt me, illudit, atque in vulnera
Insultat, angorem in meum.
Iste, inquiunt omnes, sibi locauerat
Spes in Deo: ergo liberet
A morte eum Deus, quem habet carissimum.
Per te meum numen piæ
Eductus ex aluo parentis aurei
Hoc Solis aspexi iubar.
Pendebam adhuc infans ab vbere ipsius
Matris meæ, in te cùm meam
Curam, atque spem fixi & locaui protinus.
Tuo in sinu dulcissime
Pater quieui: vt primùm in hanc lucem editus,
Susceptus & quondam fui,
Te semper ex illo Deum agnoui meum,
Et prædicaui id omnibus.
A me ergo ne discesseris: iam iamq́; enim
Acerba mors mihi imminet.
Iamque vniuersi in me dolores perditum, &
Eduntur exempla omnia.
Crudeliter. Circunspicio cuncta, omnia
Collustro ocellis languidis,
Mihi nec vsquam cerno, opem qui vllam ferat,
Vel quem dolor tangat meus.

Immanis ecce me obsidet turba, haud macri
Tauri instar agrestis truces,
Et efferati in me tuum hostes irruunt.
Prædaq; correpta leo
Qualis rugit, tales apertis faucibus
Vitam meam sæui appetunt.
Iam sanguinis riui effluunt de corpore,
Confossa crebro vulnere
Mihi vniuersa membra sunt: ossa & mea
Laxata sunt, & sedibus
Quæq; à suis auulsa: cor etiam meum,
Vt cera tabescit fluens
Ardore Solis, & metu, & pœna graui
Liquescit, atque deficit.
Quin arui, ceu testa, membrorumq; vis
Defecta sanguine occidit.
Et lingua adhæreſcit siti ad fauces: mea
Me vita luxque deficit.
Me, vti canes ceruam, impij circumsident:
Manus, pedesq; isti meos
Fodêre crudelissimi: artus distrahunt
A sedibus mihi suis,
Vt ossa circunstans manus mea numeret.
Non vllus esse debuit
Tam ferreus, quin lacrimaretur meis
Cruciatibus: præbent feris
Acerba at his tormenta iucundissimum
Spectaculum, insatiabile.
Vestesque partiti meas, tunicam statim

Sor-

Sortiti & inter se meam.
Ergo Deus virtus mea, & spes, cum opprimar
Tantis malorum fluctibus,
Ad supplicem clementiæ tuæ ocyus
Accurre, de manu impia
Sicariorum iam meam vitam eripe:
Iam derelictam ab omnibus
Animam meam è sæuis canum istis faucibus
Festinus obsecro erue,
Pœni leonis me è cruento ore extrahe,
Meam salutem ab impetu
Defende tandem immanium mortalium.
Æternitatem da mihi,
Vitam ad perennem, quando perij, me euoca.
Preci meæ si aurem applicas,
Te semper, ac nomen tuum dulcissimum
Inter cohæredes meos,
Hoc est, pios omnes, celebrabo sine
Fine, efferamq; laudibus.
Sed vos ego appello, deis manibus
Qui destitutis numini
Seruitis æterno, optimo, atque maximo:
Et vos item appello editos
Pio ab Iacobo, qui æquitatem ante omnia,
Virtutem & æmulamini:
Agite vniuersi efferte laudibus Deum,
Atque illi habete gratiam,
Castissima mente est colendus semper &
Canendus à mortalibus;

Orationem qui audijt pius meam,
Vitam & perennauit mihi.
In vos quoque æternam salutem contulit,
Vitam carentemque exitu.
Solus Deûm supreme materiam pater
Hymnis meis tu sufficis.
Quapropter in sanctissimo conuentu ego
Semper piorum te canam.
Quæ gens deos fictos colebat, in mera
Mendicitate iugiter
Vitam trahens, vt religionis, omnium &
Virtutum egens, hæc omnibus
Iam copiosa rebus æternis, bonis
Cœlestibus circunfluet:
Tandemque læta pane eo satiabitur,
Descendit huc qui de polo.
Qui panis æternare edentes assolet.
Nam totus orbis numinis
Potentiæ oblitus, creatas pro Deo
Res verò adorabat sibi.
Nunc excitabuntur pij ad cultum patris
Totius orbis principes,
Et nationes se vniuersæ conferent
Dei Deorum almi ad sacra,
Qui solus vniuersa terrarum sola
Regit, gubernat, temperat.
Quapropter omnes pabulum duces edent
Cœleste: cuncti denique
Mortalium cœtus, eorum & liberi,

Et filiorum filij
Genus caducum ſupplices Deum petent,
Colentq́; vindicem ſuum,
Dignatus eſt qui mortem acerbam occumbere,
Donaret vt vitam Deûm
Illis perennem, & ſempiterna gaudia.
Quare vniuerſi poſteri
In ſeruitutem dedicabunt ſe patri:
Eterna cuius mentio
In orbe fiet: nam Deo ſummo auſpice,
Naſcentur integri viri
Nepotibus qui prædicent rectum ipſius
Clementiamq́; numinis.

ARGVM. PSAL. XXIII.

Se gloriatur, ac Deo ſua omnia
Curę eſſe, demonſtrans ſimul, quàm ſint pij
Omnes beati, numini qui ſe dicant.

PSAL. XXIII. FLAMINII.

Rex cœlitum eſt paſtor meus,
Nihil boni deerit mihi.
Vberrimis in paſcuis
Amœna propter flumina
Me ſpiritus ſanctiſſimi
Aura beata recreat,
Dulciq́; mentem pabulo
Nutrit ſuæ ſcientiæ.
[illegible]ſerrimus animus meus.
Dum longius abit à Deo,
Errauerat procul à via,

Quæ ducit ad cœlestium
Oras beatas: at Deus
Meæ misertus miseriæ,
Benignitate maxima
Quæsiuit illum vltro, & suꝰ
Reduxit ad caulam gregis.
Si sola solus per loca
Inermis eam, vbi plurima
Imago mortis territat,
Interritus perrexero,
Custode securus Deo.
Me virga pastor optime
Coërcet errantem tua:
Ne grauius offendar cadens,
Tuo bacillo fulcior.
Me mensa roborat tua,
Me dulcis exhilarat calix
Tuus, oleo foueor tuo.
Nec me pater dulcißime
Per has inexplicabiles
Vias euntem deseres
Vnquam: sed ad tuam domum,
Duces, vbi vita fruar,
Et sempiterno gaudio.

ARGVM. PSAL. XXIIII.

Dulcisſimo hoc poëtæ Hebræi carmine
Canit sonora barbitos, cui cœlitum
A patre cœli detur immortalitas
Beata: dux mortalium quo (sicut)
Enarrat hic) ingressus est primus pater,

PSAL. XXIIII. SPINVLAE.

Constat Deum imperare terris omnibus,
Quas eminentes ex aquis
Cum cæteris, quæ continentur in solo,
Fecit, prius quæ non erant.
Potens vbi creare mortales eò
Dignatus est, vti piè
Hîc æuum agentes ad patris summi domos,
Sedesq́ migrarent poli.
Quis ergo consequetur hæc? quis in gradu
Altißimo hoc locabitur?
Aulas quis æternas, sacramque regiam
Summi Dei intuebitur?
Is, cuius haud sunt facta, cogitatáue
Vllo inquinata crimine:
Nec peierat, nec res eas contemnere
Lætatur, iste gratia
Quarum est animus almo à Deo nobis datus.
Is nempe, qui instituit ita
Vitam suam, à Deûm parente præmijs
Perennibus donabitur:
Felicitatemq́ assequetur, & bona
Cœlestium immortalia:
Quoniam Dei studiosus est, lectißimum
Illius Iacobi genus,
[redacted]*i Deus quem fecit: & quoniam cupit*
Ōs intueri numinis:
Is solus admittetur ad locum patris.
Quò regis æterni vnica

Proles triumphans cum beatis mentibus
Comitatus hinc aſcenderet,
Pars cœlitum, quæ occurrerat magno duci,
Præceßit, & cum ianuis
Olympi, & illarum pijs custodibus
Hunc collocuta eſt ad modum.
Veſtrum ô caput fores Olympi tollite,
O ſempiternæ, inquam, fores
Vos tollite altius ſtatim: huc rector volans
Vt intret illuſtrißimus.
Quis iſte quæſo eſt rector illuſtrißimus?
Quid? fortis & dux præpotens,
Bellator eximius, triumphans eſt Deus
E ſempiternis hoſtibus.
Veſtrum ô caput fores Olympi tollite,
O ſempiternæ, inquam, fores
Vos tollite altius ſtatim, huc rector volans
Vt intret illuſtrißimus.
Quis iſte quæſo eſt rector illuſtrißimus?
Summus Deus, numen poli,
Et copiarum, exercituſq́, cœlitum
Eſt rector illuſtrißimus.

ARGVM. PSAL. XXV.

Viri periclitantis eſt precatio,
Qua crimina, & peccata condonarier
Petit ſibi canens Dei clementiam.

PSAL. XXV. SPINVLAE.

AD te meam mentem effero Deûm ſator,
Clementia fretus tua,

Non viribus meis: precorq́, ne mea
Decollet hæc me ſpecula,
Benignitate fixa quæ eſt mihi in tua.
Ne rideant me hoſtes, manu
His deſtitutum in rebus aſperis tua.
Sed eſt mihi, quòd gaudeam,
Eſt quando perſuaſiſſimum cuiq́, optimo
Fuiſſe ſemper hanc tuam
Clementiam, vt non ſuſtineres impijs
Vnquam eſſe eos oſtentui,
Qui collocaſſent ſpes ſuas in te pater,
At vindicares improbos:
Seruire qui mallent cupidini ſuæ
Nequam, tuo quàm numini.
Verùm quòd olim à ſanctitate plurimi
Cultuq́, aberrarunt tuo,
Et nunc aberrant, hos in errores ne ego
Iuxta incidam numen meum,
Per has tenebras me oro euntem ducito,
Cuſtos ſalutis ò meæ:
Tantumq́, amorem in me excita tui obſecro,
Vt iudicem nil rectius,
Nil facilius mihi nihil iucundius,
Vitæ viam quàm perſequi.
Vnum dies, nocteſq́, te rex cœlitum
Expecto doctorem mihi,
[redacted]*q́, vindicemq́, ſpes in quo mea*
Eſt omnis, & vita, & ſalus.
Non ſum tamen pater ſupreme neſcius,

Quàm mortis insistens viam
Me liberalitate reddidi tua
Scelestus indignißimum.
Sed pro tua benignitate maxima,
Qua continenter vsus es
In nos ab vltima orbis huius origine,
(Ex quo quidem effectum est, pij
Vt lenitatis te patrem vocauerint)
Iam noxiarum, & criminum,
Quibus iuuentam exercui, ne sis memor:
Hæc pro tua clementia
Obliuione sempiterna deleas.
Vt lenitas poscit tua,
Me fulcias, armesq; in hostem barbarum.
Appello sed vos ô boni,
Audite, quid ego sentiam de numine:
Est æquus, & bonus Deus:
Vlciscitur qui vitam agunt hic turpiter,
Et præmia erogat bonis.
Quos pœnitet sontes piaculi, docet
Quà peruenitur ad Deos.
Quos mansuetos, seq; submisse videt
Omni gerentes tempore,
Periculoso cursu in hoc vitæ comes,
Et dux eis est iugiter.
Quicquid docet summus parens, ac præcipit,
Vero, & fide est plenißimum:
Quibus? sacras leges Dei obseruantibus,
Et sanctionem fœderis:
Quam per nefas quòd ipse nonnunquam impius

Ru-

Rupi. sator cœlestium,
Ignosce delicto meo, ignosce obsecro,
Clemens si es, & pater pius,
Cunctis vt appellare: nam maiora sunt
Commissa, crimina & mea,
Quàm vt sponte turpitudinem illorum mea
Eluere possim, vt tu vides.
Sed ecquis vsquam est, qui Deo se dedicet?
Rarus quidem, sed faustus est.
Nam quisquis est huiusmodi, summum DEUM
Magistrum habebit, & ducem:
Qui monstret huic, quàm deligat sibi viam,
Vt fugiat hostis machinas,
Vt ipse & eius posteri omni tempore
Securitatem, & gaudium,
Pacemq́ consequantur, ac vitam DEûm,
Et præmia immortalia.
Bono, religiosoq́ detegit sua
Rex cœlitum mysteria,
Et sanctionem fœderis, legem & sacram,
Quæ nota non sunt impijs.
Hinc ipse vero conquiescens in DEO
Animi mei non deicio
Acies ab illo, cui dico me, habens fidem
Promissionibus suis.
Nam si interim hostis rete tendat, è plagis
[redacted] *extrahit pedes meos.*
Quare pater, qui destitutum me omni ope
Humana, & auxilio vides,

Iam

Iam respice oro solitudinem meam,
Acerbitatem & maximam.
Dedi satis superq́, pœnarum, satis
Laborum & ærumnarum ego
Exhausi, ab his angustijs me vindica.
Remitte iam iracundiæ
Deus tuæ violentiam, & pro tot malis
Ignosce peccato meo:
Spectaq́ue multitudinem hostium obsecro,
Odere qui me vltra modum.
Vitam meam tuere, meq́, vindica
Horum à minis crudelium,
Ne dede me aduersarijs, in te meam
Quando locaui speculam.
Mihi impetret quam expecto opem, & meipsum mea
Defendat innocentia.
Angustia Israëlis erue liberos,
Incommodisq́, ab omnibus.

ARGVM. PSAL. XXVI.

Cùm fortè ab hostibus vocaretur suis
In ius, eiq́; falsa iniquè crimina
Confingerent, exponit ipsi numini
Causam suam, vitæq́; rationem suæ.

PSAL. XXVI. SPINVLAE.

QVandoquidem permagno onustus crimine,
Indignus vt luce impio
Ab hoste morti destinor, rerum Deus
Appello te summe omnium:
Causæ esto disceptator, & iudex meæ
Tu, qui æquitate es æquior.

Pro certo enim hoc affirmo me vnquam neminem
Violasse, ab omni crimine
Abhorruisse semper: in te vno mea
Fiducia immota est mihi,
Non in manu hac, non in scelere teterrimo.
Fac obsecro mea pater
Sanctissime, innocentiæ periculum:
Tenta, proba, explora: vt libet,
Affectiones intimas, mentem & meam.
Hoc certè ego minus deprecor,
Hoc non recuso, cui benignitas tua
Versatur ante lumina.
Cauiq́; diligentia vsq; maxima,
Vt ne imbibendis impijs
Opinionibus, vel alia noxia
Sensus tuos offenderem.
Nequam virum in primis fugio, fallacium
Vsum, atq; consuetudinem:
Nocentium temno necessitudines,
Et impiorum gratiam.
In curam eamq́; incumbo toto pectore,
Vt integer animus meus
Purusq́; ab omni labe sit tibi pater.
Atque ista me præstantem in hac
Sede horrida videre solitudines.
At cùm me ab exilio domum
R[illegible]is, lætè canentium choris
Aras tuas circundabo.
Et carmina, atq; hymnos tibi canam, tua

Nar-

Narrabo tot miracula.
Qui morte peius colloquia nocentium
Odi, tuum fanum Deus,
Hos plusquàm ocellos, diligo sanctissimum.
Quò tandem vti per te mihi
Adire contingat rogo: ne cum improbis,
Virûm cruentis sanguine,
Queis cum coactus hic ago inuitissimus,
Damnato me seruum tuum.
Hi semper in promptu, vt vides, habent scelus,
Quod in viros edant bonos,
Pecuniam accipiunt auari à diuite
Ad opprimendum pauperem.
Contrà ipse numen ô meum deseruio
Pietati, & innocentiæ.
Misertus ergo me exulem quæso assere
A barbarorum cœtibus.
Nam qui viam æquitatis, ac recti sequor,
Si patrios tandem ad lares
Reduxeris me pro tua clementia,
Mortalium in conuentibus
Grates habebo, agamq́, maximas tibi,
Tuumq́, numen concinam.

ARGVM. PSAL XXVII.

Exponit hanc sese in Deo fiduciam
Habere, nullis vt metuat ab hostibus.

PSAL. XXVII. SPINVLA.

LVx est mihi, & salus pater cœlestium,
Quis ergo mi inijciat metum?

Est columen, & robur mihi rector Deûm,
Quis ergo me perterreat?
Non ab re enim præ me fero hanc fiduciam,
Nam doctus experientia
Sensi Deo quàm cara sit salus mea:
Capiti imminebant efferi
Hostes meo: ventum hunc erat certè in locum,
Vt ex eorum spiculis,
Et ex manu viderer elabi minus
Valere, cùm statim Deus
Deleuit hos potens ad vnum funditus.
Quò te videns pro me pater
Supreme propugnantem inermi iugiter,
Non vllus vllo tempore
Belli tumultus, præliorumúe insolens
Me territabit impetus,
Non si ruant exercitus in me decem,
Non si trecentis militum
Me vallet hostis millibus, & vndiq;
Mortem minentur omnia.
Tum maximè tranquilla ero mente, effera
Cùm maximè gens me petet.
Tantis ego affectus beneficijs, meum
Tam numen expertus pium,
Hoc quæro, votisq; omnibus solum expeto,
Vt pace parta det pater
Semper mihi in templo suo quiescere:
Dei vt canendis laudibus,
Et ipsius considerandis optimè
Re-

Rebus meæ vitæ exigam
Breuißimum omne tempus: hoc ipsum exuli
Tantum est in optatis mihi.
Is rebus aduersis mihi robur, salus,
Tutumq́, perfugium fuit.
Me non secus defendit, ac si in intimam
Suam abdidisset me domum,
Vel sustulisset in aliquam rupem vndiq́,
Munitam, & excelsam manu.
Per hunc scio me consecuturum breui,
Victo meo aduersario,
Qui me obsidet, regnum illud augustißimum,
Quod nunc tyrannus occupat.
Tum numinis templo in sacro tandem meum
Supplex adorabo Deum:
Tum pro data victoria lætißimè
Patri immolabo victimas:
Clangor tubarum accedet his, & cantica
Accepta vindici meo.
Quod vt mihi contingat, audi, te pater
Quoties voco, precem meam:
Et supplicis vocem tui ne despice.
Nam numen ex animo tuum
Prece inuoco: pieq́, colui te anteà,
Olimq́, iugiter colam.
Ad te pater conuerto me, non desino
Vultus tuos inquirere:
Hos ne rogo auertas Deus, ne subtrahe
Os candidum mihi tuum,

Ne me relinquas in tenebris obsecro,
  Ne lumen auferas tuum.
Et ne tuum seruum opprimi hostibus finas,
  O robur, & salus mea.
Sed cùm me amici non modò, at etiam patris
  Solatio orbatus forem,
Matrisq́, solitudinem meam Deus,
  Acerbitatem & maximam
Miseratus, in fidem recepit me suam.
  Monstra ergo cœlitum parens,
Recti mihi, æquitatis & tuæ viam,
  Animum nec vlla vi meum,
Nec hostis impij sinas formidine
  Ab æquo aberrare, & bono,
Ac ne malignorum meam libidini
  Precor salutem dedito.
Nam testis ortus est mihi, qui crimine,
  Fictisq́ ad hoc mendacijs
Ingentem in inuidiam me, & in periculum,
  Vitæq́ discrimen vocat.
Sed corruissem, me nisi effulsisset hæc
  Diuina cogitatio,
Certissima est quòd spes mihi, miserrimæ
  Post exitum vitæ istius
Ad alta migraturum Olympi sidera:
  Quò non dolor, nec mors, neq́
[illegible]t vlla vis, perenni cœlites
  Vbi triumphant gaudio.
Quid ergo mens tandem vereris ò mea?

Quid tristis es? quid lacrimas?
Confide lenitate numinis pij,
Confide misericordia,
Animiq; fortitudinem tui excita,
Ac te viriliter gere:
Corroborabit te sator cœlestium,
Omnes in illo spes loca.

ARGVM. PSAL XXVIII.

Precatio est, qua in maximo periculo
Vsus fuit Vates pius.

PSAL. XXVIII. SPINVLAE.

AD te Deus confugio numen ô meum,
Te imploro voce supplici,
Precationem oro meam ne despice,
Ne desere in tot me malis.
Nam si mihi non subuenis, par mortuo
Fiam sepulchris condito.
Orantis exaudi pater vocem meam,
Qua te fatigo, ad sidera
Passas manus tollens, sacram ad domum tuam,
Summas ad oras ætheris.
Ne cum malignis me, atq; iniquis pallidi
Orci tenebris destina:
Quando vtor his coactus, inuitissimus,
Quorum nefas odi, & scelus.
Nam continenter clausum aliud in pectore,
Ac promptum aliud in lingua habent.
Præ se ferunt speciem necessitudinis
Hi, dum mihi insidias struunt,

Quare eroga factis suis, & moribus
Quæ digna sunt his omnibus:
Vt actio istorum meretur, munera:
Exolue, opus quod postulat.
Quòd noluerunt impij vnquam aduertere
Hæc, quæ geruntur maxima
In orbe summi à prouidentia Dei,
Regemq́, consilio ipsius
Me constitutum, & qui mihi resistere
Pergit, repugnare hunc patri,
Deus potens cum stirpe, cumque nomine
Delebit illos funditus.
Pater beate maximas ago tibi
Grates, tuum qui supplicem
Tam dexter audis, & malorum fluctibus
Tantis benignus eripis.
Tu robur es mihi, & salus: fidei tuæ
Committo me, cui fers opem.
Adiutus à te exulto iugi gaudio,
Et te celebro canticis.
Virtus bonorum ipse es, ducis robur tui,
Pro cuius omni tempore
Salute propugnas, thronoq́, regio.
Serua bonos, tuum foue
Hæreditarium gregem, pios regas,
Magisq́, semper euehas.

ARGVM. PSAL. XXIX.

Potentiam patris celebrat, edocens
Casu minus vim hic imbrium, atq; fulminum

Hebræi, & omnis natio.
Qui regnat, in nimbis manens, & in polo.
Qui præstat omnibus deis.
Ingentis orbis eius est regnum, sine
Fine imperabit gentibus.
Qui fert opem omnibus pijs, & viribus
Implet, manuq́, in prælio
Conseruat integram bonis, atq́, hos beat
Pace, & perenni gaudio.

ARGVM. PSAL. XXX.

Morbo à grauissimo solutus, numini
Grates agit poëta clementissimo.

PSAL. XXX. FLAMINII.

TE semper efferam pater sanctißime
Cantu meorum carminum,
Qui me tenebris inferorum, & horrida
Lethi extulisti ianua.
Tua benignitate perfectum est, meis
Ne risus hostibus forem.
Domine pia prece inuocatus tabido
Morbum expulisti corpore.
Iam iam sub imas ire terras cœperat
Mœrens anima, iam nexibus
Soluta cari corporis dulcißimas
Linquebat oras ætheris,
Cùm restituta viuere, & iussa est frui
Lucis cupito munere.
Adeste castæ virgines, homines pij
Adeste, mecum laudibus

Deum benignum tollite, agite gratias
Quantas potestis maximas
Incomparabili illius clementiæ.
Vt Vere nimbus vuido
Vix ortus euanescit, Aquilonis feri
Si spiritus superuenit,
Sic ira sancti numinis breuißima est:
At illius benignitas
Semper salutem, semper hominibus pijs
Sincera præbet gaudia.
Quòd si quid vnquam incommodi interuenerit,
Deo fauente celeriter:
Multiplicatis commodis rependitur.
Verùm ipse victis hostibus
Et constituta pace, cùm mihi omnia
Feliciter succederent,
Demens ad hunc modum loquebar, Nulla vis,
Me nulla iam potentia
Deijcere poterit hoc statu rerum optimo:
Tu scilicet regnum meum,
Measq; fortunas ita stabilieras,
Vt montis instar omnibus
Habere visa sint: at hoc nulla mihi
Virtute contigerat mea,
Sed liberalitate maxima tua:
Quod ne mihi ignotum foret,
Illamq; stultam opinionem vt ponerem,
Paulisper auersus mihi
Memet reliquisti domine, suntq; illico

Mutata, versaq; omnia.
Tum lacrimans, vocesq; lamentabiles
Fundens, Quid, inquam, maxime
Rex cælitum, quid vita proficiet mea
Restincta morte tam cita?
Ecquid sepulchro lingua condita poterit
Cantare nominis tui
Laudes? tibiue docta dextra psallere?
Ne quæso, supplicis tui
Nouissimo in casu precem contemptam habe.
Sed pestilentem corpore
Depelle morbum de meo. Sic lacrimans
Orabam, at ipse tristibus
Aurem querelis admouens, pro lugubri
Mœrore læta gaudia,
Pro fœditate vestium squallentium
Vestem dedisti candidam.
Itaq; tibi ingenium meum, & studia mea,
Meamq; vocem consecro:
Semper tibi laudes cithara dicet mea,
Semper tuam clementiam
Cantabo, semper gratias tibi maximas
Agam pater sanctissime.

ARGVM. PSAL. XXXI.

Sua precatur pro salute cœlitum
Patrem, ipsiusq; lenitatem prædicat.

PSAL. XXXI. SPINVLAE.

NE quæso fallat me Deus, quæ in te mea
Spes est, feras opem mihi,

Benignitate pro tua, & clementia.
Ab hoste ne victus meo
Per dedecus moriar, pias aures mihi
Præbe obsecro, & me vindica.
Vt saxum inaccessum, quasi editus locus,
Tutumq; propugnaculum,
Vt turris, vtq; arx es mihi firmissima:
Ab hoste vbi tutus fero
Eius minas derideam, atq; vana vbi
Temnam ipsius molimina.
Tu si benignus, vt vocare, & es pius,
Esto mihi dux, & comes:
Vt extrahas pedes meos ab ijs plagis,
Quas callidè in via mihi
Tetendit hostis sempiternus clanculum.
Tu robur, & nerui mei:
Commendo me: meumq; spiritum tuæ
Fidei, saluti qui pius
Et semper auxilio fuisti aliàs mihi.
Ab improbis mortalibus,
Et efferis me vindica aduersarijs.
Quando tuis quæ legibus
Mihi iubes, obseruo cuncta diligens:
Nam valde amo genus tuum:
Odi malos, qui iussa rescindunt tua,
Et vanitatem diligunt:
Et in superstitione spes locant suas,
Ac rebus in fallacibus.
Verùm tibi soli mea spes nititur.

Proinde ô supreme rex Deûm.
Acerbitatem si meam respexeris,
Animi meiq; angustias,
Nec me premi hostili feres tyrannide
Soluens pedem laqueo meum,
Tanta benignitate lætus iugiter
Quàm gestiam præ gaudio.
Misertus ergo iam mei rector Deûm,
Seruum tuum me respice:
Me respice, à tanta premor qui angustia,
Vt sint ocelli tabidi
Mœrore præ iugi mihi, atque infirma mens
Tabescat, & venter meus,
Vt præ dolore & fletibus grauißimis
Mi contrahantur annui
Orbes, magè vt vita ipsa fiat in dies
Breuior, mihi vt vires quoq;
Et ægra membra consenescant omnia.
Et hostibus sum ostentui, &
Vicinitati, quæ esse debuit meæ
Testis mihi innocentiæ.
A me, quibuscum erat mihi coniunctio,
Vsusq;, abhorrent: si vident
Me transeuntes, euolant hi protinus
Conterriti, vt qui viderint
Formidolosa monstra, ne periculum
[illegible]uum creetur per meam
Illis amicitiam. perinde effluxi ego
E pectore familiarium,

 Atque

Atque hi, memoria quibus simul cum perbreui
Extincta vita olim fuit.
Vilißimam tempsere me ceu testulam, &
Inutilem cuncti, ac malè
Mihi loquuntur: voculas ipse audio
Cinctus coronis hostium,
Qui in me ruunt, vitamq́; iurati simul
Auferre conantur mihi.
Verum tamen tot obrutus malis DEVS
Committo me clementiæ
Tuæ obsecrans opem tuam, cui in manu
Sunt tempora & fatum meum.
Me quæso serua, ex hostium potentia
Me quæso tandem vindica.
Vultus tuos mihi exhibe seruo tuo,
Et libera me, quæ tua
Est lenitas. sic impij se, non mea
Frustrabitur me specula.
Quando fidem inuoco tuam, quam viribus
Neruisq́ue freti isti suis
Temnunt, ad Orcum fulminante dextera
Detrude eos pater Deûm:
Vt ne audiatur ista vanitas malè
Loquentium, qui congerunt
Tot arroganter, & superbè crimina
Atrocia in virum bonum.
Sed tanta sunt, numen tuum colentibus
Quæ præparas solatia,
Dum strenuè illi præliantur cum impijs,

Videns

Videns vt humanum genus
Quàm consulas eis, quòd in te spem suam
Omnem locant, præter modum
Miretur, & temnat bona hæc fugacia,
Deincepsque se adiungat pijs.
Quis non tui miretur in vitæ integros
Benignitatem numinis?
Vt sint boni tuti, atque securißimi
Ab hostis insidijs feri,
Atque impetu, transfers tuum in cubiculum.
Vt non domus tam regia
Siue paries, quam regis acies ipsius
Salutem eis custodiat.
Tutela vbi gaudent tua, hostes nec vident
Feros, vbi non voculas
Vllas, nec obtrectationes audiunt.
Quare supremo gratias
Rectori ago ingentes, meas qui angustias
Benignitate maxima
Est prosecutus: vt salus esset mea
Perinde tuta illic, quasi
Munita præsidio, atque muro, & mœnibus.
Sed cùm in fuga prius forem,
Iam iamque me aduersarius telis agens
Sedem immineret in meam,
Cœlestium rex summe, penè de mea
Salute desperaueram:
Me tunc & abiectum putaueram, tuo
Et destitutum numine:

Spes

Spes ipsa desperatione cum mea
Iam cœperat contendere.
Tamen precatus sum, & pias aures mihi
Accommodasti: qui & iuuas
Nos, cum minus speramus: vt fiat tua
Illustrior clementia.
Parentem amate cœlitum viri boni,
Seruos fideles qui tegit,
Æquo patrocinatur, & superbiam
Vltrice punit dextera:
Fortesq́, constantesq́ sitis iugiter
Opem morantes ipsius.

ARGVM. PSAL. XXXII.

Vates suo exemplo docet, si turpiter
Quid sit, nefarieq́ commissum in patrem,
Et pœnitentiam salubrem existere,
Confessionemq́ optimo gratam Deo

PSAL. XXXII. SPINVLAE.

BEatus ille, cui pius
Condonat impio scelus
Pater supremus, cui nefas
Et omne crimen obtegit.
Beatus ille, cui Deus
Commissa multa præterit,
In cuius animo nil videt
Latêre fraudis & doli,
Qui puritatem non eam
Vnquam arrogat mentis sibi,
Vt se indigere criminis
Nullá sui venia putet.

Sed quòd mea hæc, par vt fuit,
Peccata non noram pater
Sanctißime, iracundiam, &
Pœnam haud remittebas mihi.
Quò sic eram aßiduè miser,
Confectus vt doloribus
Macie suprema & horrida
Deformis extabescerem.
At crimen vt meum tibi
Sum fassus accusans meam
Iniquitatem, id protinus
Mihi pepercisti Deus.
Ergo meo exemplo, & tua hac
Clementia adducti boni,
A te si aberrarint, citò
Culpam fatentes supplicent,
Veniamq; noxæ postulent
Subinde: ne sibi ex die
Id si in diem protraxerint,
Grauiora supplicia luant.
Nam portum in hunc cùm venerint,
Hic, si qua tempestas erit,
Et eluuio, mergentibus
Alijs, erunt tutißimi.
Quò lenis euasi pater
Per te, imbecillo qui mihi
[illegible]bur & virtus, tua
Qui dextera me protegis.
Cùm me eruisti fluctibus

Ad sidera insurgentibus,
Hunc transtulistiq́; in locum,
Quàm gaudio affectus fui:
Mox gratias egi tuæ
Benignitati maximæ,
Mox canticis & laudibus
Numen celebraui tuum:
Dignatus es cui dicere,
Fac bono animo sis, instruam
Ego te, viæ monstrans iter,
Figam mea in te lumina.
Quapropter ô viri boni
Præsens erit vobis Deus,
Si non malo genio, vt equus,
Aut mulus, indulseritis,
Intelligentiæ quibus
Nil est: eos eques nisi
Frenis lupatis temperet,
Non vnquam ei morem gerant.
Sontes manent quàm plurima
Supplicia: qui verò in Deo
Spes collocant suas, patris
Benignitatem sentient.
Quare ô boni lætamini,
Vosq́ue exilite gaudio
Pij colentes auream
Virtutem, & innocentiam.

ARGVM. PSAL. XXXIII.

Exponit immensam Dei potentiam,

Clementiam,& sapientiam.

PSAL. XXXIII. SPINVLAE.

CVm gaudio patrem canatis ô boni,
Quorum est misertus, vos decet
Benignitatem eius celebrare, & chely,
Neruorum & organo decem.
Summum nouo cantate numen carmine.
Psallentium voci organa
Iungatis, & fides: alacritateq;
Laudate maxima Deum.
Quicquid Deus fatur, iubet, vel præcipit,
Rectum, atq; sanctum est, cum fide
Summaq; coniunctum æquitate, qui gerit
Rectè, & facit cuncta ordine:
Omnem benignitate qui terram sua
Est prosecutus, & polos:
Qui sic potens est, orbium vt volumina
Immensi Olympi, & sidera,
Solem, atq; Lunam, quæ exhibent mortalibus
Spectaculum insatiabile,
Effinxerit iussu pater solo: vt forent
Iußit, fueruntque illico.
Qui cùm salum, vndasq; edidisset æquoris,
Collegit vtre immensa eas,
Et abditas effudit in sedes, vbi
Clausæ, velint, nolint, suam
S[illegible] abeant domum, nec vnquam terminos,
Quos ille fixit, transeant.
Quapropter omnis illius potentiam

Tellus

Tellus reformidet, viri
Ingentis orbis incolæ omnes supplices
Verendum adorent hunc patrem:
Quando tam inopinatumq́, & admirabile
Est, tamq́ inauditum nihil,
Quin ad voluntatem, atque nutum protinus
Ipsius existat DEI.
Cuius potestas est ea, vt mortalium
Et cogitata, & machinas
Demoliatur, atq́ conatum irritum, &
Consilia reddat gentium:
At cogitata maximi rerum omnium
Deûm patris quis dißipet?
In quam ipse cogitationes rem abijcit
Suas, erit nunquam irrita.
Quæ sempiternus ipse rex deliberat,
Erunt perennia omnia.
Quare beata ter, quaterq́ natio,
Quæ numen ipsius colit:
Beata gens, quam elegit hinc pater sibi,
Hæreditarium vt gregem.
Nam sempiternis ille de poli ædibus
Despexit humanum genus,
Omnesq́ collustrauit è cælo omnium
Acie sua oras gentium:
Qui quos sua finxit manu, horum introspicit
Mentis domum, & sedem intimam,
Et vniuersa arcana eorum intelligit,
Et facta nouit omnia.

Non multitudo copiarum principis,
Non corporis vires ducum,
Non militum robur, decor non vllius
Persuadet æterno patri
Opus suum miranti eis vt consulat:
Non forma, non vis, non opes,
Currus, equi aurumq́, ad salutem conferunt
Quicquam viris mortalibus:
Fugacia hæc sunt vniuersa, vanaq́,
Et falsa, adumbrata & bona.
Sola in benignitate numinis sita
Est gentium vita, & salus:
Qua lenitate prosequi Deus *solet*
Qui numen ipsius colunt:
Tantùm ergo despiciens Olympo lumina
Intenta in his fixit pater,
Hos faustitati destinat cœlestium,
Hos faucibus deliberat
Eruere solos mortis à crudelibus,
Ac ore ieiuno famis.
Non ergo spes nostras in his fallacibus
Bonis locemus, sed patris
In lenitate, qui suæ robur piæ
Genti, atque propugnator est:
Fidamus illi, qui pius, clemens, bonus,
Benignus est, vt dicitur:
Non rebus his mens nostra, sed luce ipsius
Dei triumphet gaudio.
Dignare prosequi obsecro dulcis pater

Et nos tua clementia:
His quando neglectis bonis nostram, vt vides,
In te Deus spem figimus.

ARGVM. PSAL. XXXIIII.

Vates celebrat prouidentiam Dei,
Et liberalitatem in illos, qui ad thronum,
Sedemq; confugiunt patris cœlestium,
Hortatur & cunctos sua ad studia pia.

PSAL. XXXIIII. SPINVLAE.

NOn rebus aduersis minus, quàm prosperis
Summo Deo grates agam.
Omne eximam tempus celebrandis pij
Deûm parentis laudibus.
Tutela & eius gloriabor, & canam
Laudum ipsius præconia.
Quod audientes mansueti gaudia,
Boniq; gaudebunt viri.
Vos ô pij nomen Dei vnà laudibus
Efferte mecum ad æthera:
Cantate mecum numinis clementiam,
Cantate pietatem ipsius.
Nam fortè cùm inuasisset in me acerbitas,
Ac terror aduersarij
In me ruentis, supplici prece ad Deum
Repente confugi meum.
Atque is statim exoratus & sede à mea
Hostem, & timorem omnem expulit
A mente, cunctis liberans me angustijs
Clementia clementior.
O mens quibus refulget igne cælitum,

Aduersa cùm fortuna vos
Iniuria insectatur, ad thronum ipsius
Summa ite cum fiducia,
Eiusq; opem implorate, nec vos specula
Frustrabitur: namque omnibus
Pulsis tenebris hic malorum, mox diem
Vobis quietis afferet:
Vt destituto huic omnibus mortalibus
Nunc contigit, quem exaudijt
Deus precantem, & vindicauit illico
Angustijs ab omnibus.
Tanta est Dei *aduersus bonos clementia,*
Vt cùm parant inuadere
Hos impij castris, beati cœlites
Præsto iubente sint patre,
Illosq; circummuniant statim vndique,
Reddantq; tutos à malis.
Quòd si, pij, est vobis in optatis Dei
Clementiam cognoscere,
Beatitudinemq; fidentis patri
Cœlestium summo quasi
Videre ocellis, ad Deum *ista auertite*
A vanitate lumina,
Ac liberalitas Deûm *regis quibus*
Nos obliget beneficijs,
Ornetq;, diligenter, vt gratos decet,
Noctes, diesque attendite.
Quapropter ô numen viri sancti pium
Colatis omni tempore;

Nil deest enim summum colentibus Deum,
Quòd ipse eis semper cauet.
Isti quidem, qui infirmiores prædæ habent
Omnes loco, illosq́, opprimunt,
Penuria æterna, & laborabunt fame,
Sed diuites erunt boni.
O ferte liberi pedem, ferte ocyus,
Paretéq́, mihi: nam patris
Cultum supremi vos docebo, & instruam
Legum Dei *scientia:*
Si vita felix, ac beata faustitas
Cordi est tibi, frenum iniice
Linguæ tuæ, labrisq́ue, ne incurrant dolum,
Ne in malitiam, & fraudem incidant:
Studijs malis ne deditus sis, fac bene:
Hanc deinde vestiga viam,
Qua pacem ad almam peruenitur, vt Deo
Sis carus & mortalibus.
Et hac via inuenta, relictis omnibus
Illam teneto diligens.
Vitæ, atq́, morum integritatem dilige:
Summus Deus *nam lumina*
Ad innocentes vertit atque horum preci
Aures benignus applicat.
Vultuq́, toruo spectat impium, & parat
Libranda in illum spicula
Iratus, ex animo studens mortalium
Delere memoriam ipsius.
Contrà dat obsecrantibus quod postulant

Bonis, cosq; ex omnibus
Angustijs acerbitateque eripit,
His quam improbi creauerant.
Fractis, & afflictis viris, mœroreq;,
Ac miseria Deûm parens
Adesse clementissimus semper solet,
Fauereq; libentissimè,
Defendere, & iuuare, homo quos deserit,
Queîsue exhibet negotium.
Vitæ integris præstò est, quibus quidem mala,
Vt fit, cadunt quàm plurima,
Verùm optimus parens eos sic protegit,
Vt omnia ipsis integret:
Quos vulnerarant impij ferro, omnibus
Horum medetur artubus:
Per vim mali quæ abstulerant, ijs duplicat:
Sontesq;, eos qui oppresserant,
Vlciscitur manu sua, cruciatibus
Hos sempiternis afficit.
Vitam omnium is defendet innocentium,
Euertet omnes impios:
Nullum sinet perire eorum, qui suo
Se crediderunt numini.

ARGVM. PSAL. XXXV.

Implorat auxilium Dei in sæuissimos
Hostes, eorum persequens nefaria
Magno impetu sermonis, & studia impia.

PSAL. XXXV. SPINVLAE.

QVando tibi deseruio, rex cœlitum,
In me irruentes irruas,

Bellum mihi inferentibus, bellum inferas,
Ades mihi, auxilium ferens.
Immanis hostis ecce supplicem tuum
Mutlirat armis insequi,
Et scuto, & hasta: at tu Deus te quà venit
Ista obijcè armatum ægide,
Et lancea, & ferro: atque iter, ne consequi
Me poßit, interclude ei:
Vt sentiens vitam tueri te meam,
Frustretur aduersarius:
Vt id, mihi quod machinatus est, malum
Suum redundet in caput:
Vt qui studet vitam mihi profundere,
Vitam ipse profundat suam,
Vt turbo latè puluerem atrum disijcit,
Sic expeditus iactet hos
Sectantium impetus tuorum cœlitum.
Qua fugerint illi via
Sit lubrica, atq; obducito noctem nigram
His, & tenebras: milites
Vbi tui integri, recentesq; enecent
Sontes ad vnum languidos,
Quòd innocentem iniuria telis suis
Me persequuntur efferi,
Hi, quippe qui omittunt nihil fallaciæ,
In me quod haud excogitent.
Quæ vis mihi intentata ab his est, in caput
Quæso recidat per te suum:
Quæ iniquitas cædem in meam hos exerçuit,

Vera

Vertatur exitium in ſuum.
Clades repentina oro ſic hos opprimat,
Vt nullus euadat necem.
Sic ipſe magno geſtiens præ gaudio,
Incomparabilis Deus,
Te laudibus polo efferam, qui humillimos
Ope deſtitutos, omnibus
Preßos, & imbelles tua manu aſſeris
Clemens ab hoſte barbaro.
Sed rex Deorum *iniqua teſtimonia*
Me vanitate, & crimine
Falſo premunt, me deferunt, quas neſcio,
Rebus de eis me poſtulant:
Studijs mihi pro maximis in ſe meis
Iſtam rependunt gratiam:
Fortuna eorum afflicta cùm admodum foret,
Veſtes erant ſaccus meæ,
Et ſupplicabam iugiter pro eis tibi,
Ieiunio corpus meum,
Vt ſcis, macrum reddebam, & ora ſqualida,
Flebam, vicem illorum dolens:
Incommodo horum commouebar non minus,
Quàm vinculo ſi arctißimo
Deuinctus eſſem cum his neceßitudinis.
Et lacrimabam non ſecus,
Ac ſi parens extincta dulcis mi foret,
[illegible] *periſſent filij.*
Contrà modo iſti maxima aduerſis meis
Gaudent iniqui gaudia:

Non me modò affecere contumelia,
Iniuriaq́, non modò
Hi continenter irruêre in me, at etiam
Famelicum, abiectißimum
In meq́ue iners vulgus coëgere, & malum
Scurram, atque claudum, & pauperes:
Qui voculis, qui irrisionibus suis,
Sannisq́, me proscinderent,
Palamque torquerent misellum, dentibus
In me suis qui frenderent.
Quousq; mortales miserias in meas
Rex summe perditißimos
Sines mihi insultare tam crudeliter?
Quousq; te obsecro, feres
Inulta, & impunita eorum crimina?
Iam quæso propulsa Deus,
Iniurias serui, atq; perniciem tui.
Iam derelictam ab omnibus
Meam salutem ab impetu hostis, & minis
Defende crudelißimi:
Vt te canam gente in frequenti, & prædicem
Donum tuum, atq; in cœtibus
Sanctißimis te laudibus cœlo efferam.
Fac oro, ne lætentur hi,
Qui me insequentes impiè illudunt meis
Supreme fortunis pater:
Iniuria qui odere me iniustißimi,
Qui nil amicè vnquam valent
Cuiquam loqui, qui machinantur in bonos,

Et

Et mansuetos iugiter,
Rictuque diducto in me ita vnà dictitant,
Ehem iam eum, iam vidimus,
Iam vidimus mœrore, fletu, & lacrimis
Sic perditum, vt cupiuimus.
Vidisti & ipse rex poli, mortalium
Vidisti hoc ingratum genus
Quàm acerbè, & insolenter insultat mihi.
Quare oro ne connixeris
Crudelitate in hac: tuumque supplicem
Ne desere in tantis malis.
O rumpe iam moras pater cœlestium:
Consurge, consurge ocyus:
Ac pro tribunali sedens rogo mihi
De barbaro hoste iudica:
Et æquitate pro tua defende me,
Causamq́; discepta meam:
Mihi oro tandem iudica rector potens,
Mihi faue numen meum:
Ne gratulentur improbi discrimine,
Malis & exultent meis,
Vt fletu, & exitio triumphantes meo,
Vt compotes voti sui.
Sed erubescant, & dolore pessimi
Rumpantur hostes: & meo
Nunc gloriatur quisquis infortunio,
Recollet illum spes sua.
Quisquis mala insultat gementis in mea,
Frustretur omni tempore.

Me libera tuum ergo cunctis à malis:
Vt, qui innocentiæ meæ
Fauent, boni omnes de salute gaudeant,
Lætentur, exultent mea:
Vt ij, qui amant pios colentes numina,
Grates tibi ingentes agant:
Vitam quòd à te sit datum mihi colere
In pace, dulcióq; otio:
Vt ipse rectum & dona prædicans tua
Cœlo feram te laudibus.

ARGVM. PSAL. XXXVI.

Et cogitationem, & impij canit
Facta improba, & benignitatem numinis.

PSAL. XXXVI. SPINVLAE.

PErsuasit improbi scelus
Prorsum mihi, cupidoq;
Rerum caducarum, verendi numinis
Non vllo eum tangi metu:
Qui dum sibi arridet, suis
Id consequi factis solet,
Integri vt incurrat odium viri, patris
Offensionemq; ipsius.
Sunt oris eius improba
Verba, & dolosus est, bene
Omnes docentes exigit, sententia
Recta, actioneq; abstinet:
Excogitat noctu scelus,
Quod edat in bonos die:
Mortis viam insistit, malus semper studet

Se

Se peßimis adiungere.
Iniquitas cùm tanta sit
Deus hominum, tamen tua,
Qua fers nefas horum, amplior clementia est,
Fideśq; multis partibus,
Qua perpeti fide soles
Malos, bonis vt consulas.
Rectumq; montibus tuum altitudine
Par est quidem excelsißimis,
Et iudicia magè abdita
Certè tua imo sunt mari:
Nam consilia tua, atq; prouidentia,
Pietas, modus, sapientia,
Qua temperas hanc machinam,
Est tanta, sustentes vti
Hæc vniuersa animantia, omnes vt feras,
Mortalium & cures genus.
Hinc optimus quisq;, & bonus
Alis tuæ clementiæ,
Pulli vt volucrum, conteguntur, sæuum vbi
Non impetum hostis sentiunt.
Qui sancte committunt pater,
Fidei, atq; tutelæ tuæ
Se haud consequentur hi modò æternas opes
Post hæc breuia certamina,
Sed vita in hac etiam tuam
Benignitatem sentient:
Nam spiritu afflati tuo vitam Deûm
Hîc æmulabuntur piam.

Peren-

Perennitatemq́; his dabis
Rex ſumme, per quem viuimus
Vitale hoc æuum, quem penes ſpes, vitaq́;
Et lux bonorum eſt omnium.
Quapropter his ſplendor tuæ
Cùm notionis aureus
Illuxerit, tum nox faceſſet omnium
Errorum eis, & criminum,
Surgetq́; lux clariſſima,
Summum intuebuntur bonum,
Et gaudia, & veram voluptatem, atq; eis
Fruentur omni tempore.
Sed cùm omne in humanum genus
Clementia vtaris tua,
Hæc oro profluentius manet tuos
In ſupplices, & largius,
Qui diligunt te, æquum & tuum
Colunt, & innocentiam.
Ne quæſo propinquet ſuperbi pes mihi,
Vim vi repelle à me Deus:
Nec vexet eius me manus,
Quam deſtinauit ad ſcelus.
A maxima ærumna vt quieta aliquando ſim,
Et mente per te interrita.
At iſti iniqui ſentiant
Tandem tuam iracundiam.
Eum in locum obſecro furens hos deijce,
Quem præparaſti omni improbo,
In his vbi cruciatibus

Sin

Sint usq; uti perennibus
Frangantur ærumnis, & horrescant noui
Nouo mali semper metu.

ARGVM. PSAL. XXXVII.

¶ *Ad Faustinum Barbonum Soncinensem.*

Quem semper odisti impium carissime
Barbone, cantus hic monet
Vatis cauendum, atq; id, quod integerrimus
Parens amauit, iugiter
Aequum sequendum, optata quò nobis Deum
Contingat immortalitas.

PSAL. XXXVII. SPINVLAE.

FElicitate ne impij te torqueas,
Neq; inuide mortalibus
Bona hæc fugacia improbis.
Nam qualis herba mox virens deciditur,
Agriq; culti gramina,
Fortuna eorum mox perit.
At ipse contrà, si cupis longissimo
Terras habere tempore,
Eiusq; pasci fœtibus,
Fiduciam in summo parente colloca,
Et æquitatem dilige,
Ac te Deo oblecta pio:
Qui cuncta, quæ desideras, tibi dabit.
Clementiæ eius te, & tua
Committe, pendeq; ex eo:
Et prouidebit is tibi: clarissimam,
Et reddet illustrem penes
Cunctos tuam innocentiam.

In rebus aduersis quietus iugiter
Morare, dum pater tibi
Præstò sit, atq; opem ferat:
Morare semper quæ Deus receperit
Tibi, nec irriteris ob
Iugem impij affluentiam.
Cui cuncta succedunt ferè ex sententia,
Ira, & furor non suadeat
Scelus tibi illius sequi.
Cædentur omnes improbi, sed qui patri
Fidunt supremo vberrimis
Terræ fruentur commodis.
Breui impius peribit tempore, & nihil
Pompæ, & prioris gloriæ,
Statusq; pòst videbitur.
Verùm colentes numen vsq; sentient
Clementiam Dei, solum
Quietè habebunt iugiter.
Iniquitate præditus conabitur
Viros bonos excindere,
Frendens in illos dentibus:
Deus videns instare tempus, quo viri
Plectatur omnis iniquitas,
Ridebit illius minas.
Ferrum impij stringunt, sagittasq; in bonos
Vertunt, vt illos vulnerent,
Pieq; viuentes petant.
Ensem retorquebit suum in malos pater,
Remittet euolantia

In cor eorum ſpicula.
Præſtantiora ſunt bonorum commoda
Puſilla, quàm nocentium
Fortuna florentiſſima:
Hos cum nepotibus Deûm rex improbis
Delebit, illos, & pium
Clemens perennabit genus.
Morum integris ſic prouidet, ſic conſulit,
Vt donet illos cælitum
Felicitate perpeti,
Vt vſq; tempeſtate in horrida hos tegat,
Famiſq; paſcat tempore
Ambroſia, & almo nectare,
Cùm poſt honores & voluptates patris
Hoſtes in auras illico,
Vt fumus vndans, euolant.
Quin ipſe conditione tenuis eſt pius
Meliore, abundans quàm malus,
In his bonis fugacibus:
Hic ære multo, quamlubet ditiſſimus,
Semper alieno obſtrictus eſt
De intemperantia ſua,
Nec liberare vult ſe eo, vel non poteſt:
Non ergo amicis reddit id,
Quod mutuatus eſt, ſuis:
Illi ferè vnquam haud deeſt, quod alteri piè
Miſertus, auxilium ferens,
Det, largiatur, mutuet.
Quò ſic amat ſator deorum omnes pios,

Sanctosq́, fautores vti
Cunctos eorum diligat:
Sic odit, illis qui exhibent negotium,
Vt vniuersi dent ei
Odij sui pœnas graues.
Cui facta sunt tam accepta iusti, & integri,
Vt, ad polos dum transeat,
Huic sit viæ dux & comes:
Vbi huic cadunt si aduersa, nunquam per Dei
Hunc sustinentis numina
Videbis his succumbere.
Puer fui, qui nunc senex: nunquam pium
Linqui à Deo vidi, famem
Nec pignora eius perpeti.
Quòd mutuum dat pauperi, & donat suis
Post copiosas cœlitum
Parens opes dat posteris.
Ne indulgeas genio, sed æquum diligas
Poßis vt hic feliciter
Durare longo tempore:
Nam rex Deûm æquitate pro sua bonos,
Castosq́, nunquam deseret,
Sed vsq, eos tuebitur.
Omnem impium eruet, genusq́: at vos sola
Terrarum habebitis pij
In sempiterna secula.
Vir iustus, & bonus libens sapientiam
Tractabit, ac æquum ipsius
Loquetur os purißimum:

Nam

Nam mente pura diligit leges Dei,
Antiquius cui nil, patris
Quàm iussa vt almi intelligat,
Idque, vt voluntatis Dei ad normam ipsius
Vsq, rationes hîc suæ
Vitæ vniuersas dirigat.
Hinc non vacillat, non timet, non corruit,
Sed perseuerat tempore
Vitæ viam omni persequi.
Obseruat impius bonos, vt enecet,
Inquirit vsque quomodo
Valeat eos extinguere:
Sed non Deus committet, vt compos mali
Voti sit: eius machinæ
Vertentur in caput suum.
Pios Deûm *rex haud sinet calumnijs,*
Si quando per virum improbum
Vocentur in ius, opprimi.
O qui imbecillis es, molestè qui soles
Ferre impio ex sententia
Cuncta fluere, & bonum premi,
Spes sit tibi in Deo, *æquitatem dilige:*
Sic te euehet virtus polo,
Et sic eris ditissimus:
Mirabere euersæ impiorum excidia
Stupens domus fumantia,
Tibiq, gratulaberis.
Virere, laurus vt solet lætissima,
Sic impium vidi, ipsius

Et nomen increbescere;
Ac inde præterij (vt fit) ædes, in quibus
Florebat, & rogans de eo
Viciniam, non repperi.
Euanuisse reddiderunt illico,
Vbi inquio, eius liberi?
Periere cum patre improbo.
Obserua & euentum impij, & viri boni:
Hunc & videbis consequi
Vsq; exitum optatissimum,
Illum optimo ex statu, atq; florenti omnium
Rerum, gementem deijci
In supplicia perennia.
Quapropter est salus bonis cœlestium
Regnator, adiuuat, tegit
In rebus aduersis eos,
Seruat, fouet, munit, beatq; vindicans
Ab impio, omnem spem suam
Quòd fixerant in numine.

ARGVM. PSAL. XXXVIII.

Deplorat hoc suum nefas poëmate,
Et propter id quæ fert mala.

PSAL. XXXVIII. SPINVLAE.

NE quæso domine me tuus furor opprimat,
Neue ira sæuiat tua:
Sed qui pater mihi es, paterna filium
Seueritate punias.
Cùm fixeris tot spicula in me, me petis
Pendens adhuc in verbera?

Nil linquitur non vulneratum in me Deus
Iniquitate pro mea.
Horresco præ tui furoris (vt vides)
Iugi metu, doloribus
Rumpor: scelus mirum in modum caput mihi,
Ceu pondus ingens deprimit,
Vti minus vires mihi grauißimo
Oneri ferendo sint pares.
Vulnus recrudescit mihi, & plagæ admodum
Putent, mea de amentia.
Depressus vrgeor nimis, me pœnitet
Vitæ. quid? intestina me
Grauioribus plaga & malum cruciatibus
His, qui videntur, afficit.
In corpore, & animo nihil non saucium,
Fractúmue, & attritum meo
Sic est, vt eneruatus eiulem, & gemam
Præ maxima ægritudine.
Non, quid velim, te præterit Deus: mea
Non te latent suspiria.
Cor palpitat mi languidum, atq; viribus
Sum destitutus omnibus:
Aciemq; lux hanc deficit præ lacrimis.
Cognati, amici, proximi,
Cùm cæderer, gaudere constantes procul
E´que regione gaudia.
Qui se in necem exercent meam, qui incommodo
Meo, & student cruciatibus,
Pestemq; machinantur in me, tunc suum

Virus vomebant asperum.
At ipse tanqaam surdus, aut mutus, nihil
Omnino respondebam eis,
Numen vocans tuum Deus. iam lacrimas,
Meumq; fletum exaudias.
Quid postulem? nisi vt meo ne gaudeant
Casu, malis vt ne meis
Lætentur, & victoria plaudant. pati
Flagra hæc paratus sum tua:
Non excident mihi anxio ista verbera,
Dolorq;: quod vitium meum
Non cælo, me mirum in modum quod obruit
Olim cauebo diligens.
Vides, mihi quàm displicent piacula,
Quàm continenter lugeam.
Ecquid pium ergo numen ô Deus meum,
Me perseueras temnere?
Ecquid mei hostes barbari, qui iniuria
Me persequuntur obrutum
Malis, & hoc, qui semper illis profui,
Mihi student rependere,
Qui, quòd tuas leges amo sanctißimas,
Mihi exhibent negotium,
Viuunt tamen per te, valent, florent, sibi
Bonis abundant omnibus.
Quare salus mea, atque robur ô Deus
Iam supplici tuo caue,
Iam perdito mi lenitate pro tua
Opem feras ocyßimè.

ARGVM. PSAL. XXXIX.

Rex Abſalonis impetum fugiens pius
A Semeo in via(arbitror)pauperrimo
Deſpectus,humanas vices,incommoda
Luget,querens oratione flebili.

PSAL. XXXIX. SPINVLAE.

SIc numini placere conſtitui pio,
Vt non modò à piaculis
Velim abſtinere,ſed etiam à ſermonibus
Bono parum dignis viro.
Linguam ergo promptam temperaui diligens
Freno quaſi iniecto mihi,
Tot iurgijs,probris viri & acerbiſsimis
Me cùm maligni inceſſerent.
Obmutui quidem,vt vſq; temperauerim
Verbis bonis,iuxtà & malis.
Seſe interim obiecit animo triſti meo
Mei memoria criminis,
Quod crimen hæc mihi creauerat mala,
Id quod dolori maximo
Fuit mihi:æſtuabam in hac cura nimis,
Me vt pœniteret ducere
Vitam,atq; ſpiritum:æger vt forem admodum.
Furens vt ignis abditus,
Clauſuſq; tormento cauo inquirit viam,
Qua poſsit inde erumpere,
Sic cogitatio mea intus ſæuijt:
Tandemq; mox ſilentium hoc
Sermone rupi, Eheu quouſq; cœlitum
Parens,quouſq; in tot malis

Vis esse me? huius obsecro fac vt sciam
Vitæ meæ qui sit modus,
Et quamdiu hæc feram miser. nonne est via
Mortalium breuißima?
An longus horum cursus est? non temporis
Punctum dies sunt ipsius,
Æternitati conferantur si tuæ?
Natura nostra est vanitas.
Vt quædam imago vana adumbrata, ipse homo
Sic præterit vitam suam.
Accedit his incommodis, quòd tam breue
Tempus sibi à fatis datum
Lætè, atq; tranquillè, & quietè nescit is
Vesanus hic traducere:
Torquetur effrena miser cupidine,
Spe commouetur, & metu,
Amore tangitur, odijsúe, gaudio
Gestit, dolore frangitur:
Inaniter laborat amens, congerit
Inaniter vanas opes,
Aurumq; fuluum, quos in vsus obsecro?
Quid bulla homo, quid angeris?
Queis ista componis rogo fugacia,
Queis ista comparas bona?
Verùm mihi Deus quid optem? quid? nisi vt
Sit spes mea in te, non in his
Fallacibus. commissa quare iam mea
Obliuione deleas.
Fac vt scelus odio, nefasq; prosequar:

Ne si æquitatis semitam
Reliquero, nocentibus sim ostentui,
Quando solent ridere me,
Si quam probaui, persequar minus viam.
Si immiseris vel pauperes,
Qui verberent me, quò tibi pœna hac luam
Delicta, nil prorsum loqui,
Nihil studebo reddere horum iurgijs.
Sed abstine quæso manum,
Et quando perij totus, heu Deûm parens,
Ne amplius pulsaueris.
Cùm tu piè propter scelus nos corripis,
Cara vt parentis pignora,
En vt solent vestes reconditæ diu
Vsq; tineis inertibus
Exesæ, ita ipsi (humana quæ est infirmitas)
Tua perimus dextera
Pulsati, & icti inusitato verbere,
Plagisq; non placentibus.
Quapropter exaudi pater clementiæ
Precationem oro meam,
Et ne tui contemptum habeto supplicis
Clamorem, & hæc suspiria,
Ne lacrimas, questumq; respuas meum:
Exaudias hunc aduenam,
Qui in hoc peregrinatur orbe temporis
Spacio breui, vt patres sui,
Exaudias: & abstineto paululum
Grauem prius manum obsecro,

Quàm migrem eò, morte vnde pressus pallida
Nunquam reuertar huc inops:
Quò te prius, qui iratus es modò, & tuum
Numen benignum sentiam,
Quàm extinguar, & misella conspectum mea
Vmbra in tuum se conferat.

ARGVM. PSAL. XL.

Diuina proles pro suo reditu, vt patet,
Ad vitam, agit grates patri.

PSAL. XL. SPINVLAE.

MAgna æquitate animi patris Deûm auxilij
Dilationem sustuli:
Precabar illum iugiter: tandem mea
Oratione flexus est:
Et me audiens reduxit Orci à faucibus,
Ex horrida voragine,
Lutoq́, cœnoso, & profundo gurgite
Exemit vndis obrutum:
Vbi nequibam stare, vbi consistere
Minus dabatur anxio:
Supremus vnde rex pius cœlestium
Eum in locum me transtulit,
Vbi licet me liberè stare, ingredi
In tuto, & hac aura frui.
Quare is genus nouum canendæ sufficit
Mihi ipsius clementiæ:
Quem continenter laudibus cœlo efferam,
Illiq́, habebo gratias.
Quò plurimi, qui non putabant anteà

Curare mortales Deum,
Nec esse numen, hunc videntes nunc suis
Quàm consulat cultoribus,
Seq; fidei incipient patris committere, & Benignitati fidere.
Beatus ille, qui fauore & gratia
Non nititur mortalium,
Qui pleniores, viribus, potentiæ,
Auroq; præfidunt suo,
Sed in Deo spem figit omnem & collocat,
Ac numen eius concinit.
Deum sed appellare iam libet meum,
Eiusq; laudes dicere.
Quas inde mundi ab vltima iam origine
Res summe gessisti pater,
Mortalium optata tibi pro perpeti
Salute præclarissimas,
Inusitatas prorsum, & admirabiles,
Quis numero eas comprehenderit?
Quis dignè eas verbis satis possit tibi, &
Oratione persequi?
Sed quas adhuc mactauit hæc gens hostias,
Hæ non tibi amplius placent.
Deinceps nec offerri tuo vis numini
Huiusmodi piacula.
Has victimas, & ferta familiariter
Tibi haud probari me edoces:
Quod præcinis per integros vates tuos,
Quod admonent leges tuæ.

Nutu tuo accepto pater, dixi illico,
Numen tibi en adſum meum,
Faciam tua imperata protinus, tuum
Iuſſum paratus exequi.
Fertum nouum (tua vt canunt oracula)
Sacrumq́, iuſtitiæ, tibi
Quod poſtulas, vt tu vides, mortalium
Conuentui omni prædico.
Cui non canam hæc, omitto non vllum oppidum,
Non ciuium frequentiam.
Annuntio Hæbreis tuum rectum omnibus,
Et vniuerſis gentibus,
Annuntio clementiam, fidem tuam,
Benignitatem maximam,
Quippe antè qui iam ſeculis multis genus
Humanum ab hoſtibus ſuis
Te vindicaturum, & daturum præmia
Perennia huic promiſeras:
Quod præſtitiſti (quæ tua eſt fides) viam
Vitæ, & ſalutem amantibus.
Hos vindicas à mortis ægræ faucibus,
Hos adiuuas, his fers opem:
Vt contigit mihi, anxius cùm te penes
Precatione hac vterer:
Qui à condito orbe ſupplicantium
Tibi miſertus es pater,
Et eruiſti a morte, fac clementiæ
Et ſim ipſe particeps tuæ.
Quando tot obruor malis, tuere me

Beni-

Benignitate pro tua.
A fronte præceps locus, & à tergo vti
Sunt insequentes me lupi.
Commissa tot, peccata me tanta opprimunt,
Vt non videre poßim ea.
Angustijs, & torqueor cruciatibus,
Ita vt animum despondeam,
Quapropter ô numen meum me libera:
Me quæso tandem respice:
Mihiq; matura prius succurrere,
Quàm totus obruar malis.
Qui me volunt necare, sint inglorij,
Frustretur illos spes sua:
Qui machinantur supplicem in tuum, precor
Cuncti occidant per dedecus:
Turba impudens cædatur hæc, quæ vocibus
Crudelibus me territat.
A tot malis me vindica oro: vt gaudeant,
Lætentur, exultent boni,
Vt qui student vitam suam committere
Deo, ferant te laudibus.
Contemptus, atq; afflictus en vt sum DEUS.
Clemens, mihi iam consule,
Et libera quæso, feras opem citus,
Et ne moreris amplius.

ARGVM. PSAL. XLI.

Commendat, afflictis piè qui consulunt,
Accusat improbos, suo qui cùm grauis
Langueret æger, vsque erant læti malo.

At interim infensi mala aduersarij
Mihi imprecabantur, quibus
Nil longius sensi esse, quàm vitam vt mihi,
Et spiritum hunc amitterem.
Quòd si quis horum me dolosè inuiserat,
Fingens amicum se mihi,
Id consequebatur suo officio scelus.
Vel potius hoc piaculo,
Vt crimine cumularet hoc crimen suum,
Et noxiam noxæ adderet.
Quapropter egressus domo, ad socios doli,
Et fraudis impiæ aduolat,
Illis & vniuersa, quæ intus viderit,
Acceperit de me, refert.
Atq; hîc nefariè susurrant, & simul
Omnes mala intentant mihi:
Fiuntq; clandestina colloquia meo
De letho ab istis improbis:
Congratulantur, speq;, votis & suis
Necem repræsentant meam:
Contaminauit hic profectò se, inquiunt,
Commisso inexpiabili.
Qua de re acerba morte iam mulctabitur,
Non surget amplius toro.
Sed illud in primis dolore lugubrem
Acerrimo me conficit,
Fecit quòd ille amicus insidias mihi:
Quicum æuum agebam dulciter,
In cuius ipse continenter & fide,

Amoreq́, atquicueram:
Nec fœdera illum sancta amicitiæ, neq́,
Conuictus heu dulcissimus,
Nec mensa, nec commune contubernium
Nefario hoc à crimine
Reuocare valuit: en feris sese meis
Adiunxit aduersarijs.
Ægrotus, & desertus ergo almum patrem
Tali fatigabam prece:
At tu rogo abiectum, atque proditum DEUS,
Ac destitutum me omnibus
Ne deseras, verùm tua iuues ope,
Et morbo ab hoc tandem leues.
Pœnasq́ue perfidiæ suæ, & fac criminis
Pendant mihi omnes impij.
Potissimùm re erga me in hac Deus, tuam
Agnosco beneuolentiam,
Vires meas quòd integrari sentio
Mihi medicina ægro tua.
Quò non reformido amplius, morte vt meá
Lætentur hostes barbari.
Quòd depulisti his morbum ab artubus, meam
Miseratus innocentiam,
Sanumq́, conspectu in tuo me collocas,
Tuendum & ornandum tibi,
Et adiuuandum iugiter, tibi DEUS
Grates ago quàm maximas.
Qua de re Hebrææ gentis, augustissimi
Cantate facta numinis,

Can-

Cantate mortales Dei clementiam,
Sanctéq́;, & augustè patris
Sonate laudum maximi præconia
In sempiterna secula.

ARGVM. PSAL. XLII.

Vt æstuaret, exponit, cùm per nefas
Eiectus hoste Saule non templum Dei
Valeret augustissimum subire, nec
Cum cæteris offerre sacra numini.

PSAL. XLII FLAMINII.

VT cerua fontem anhela quærit anxiè,
Quamuis canum sagacium
Vexauit, vrit arua dum Sol igneus,
Sic te pater dulcissime,
Desiderat anima mea, cor meum tuam
Sic expetit præsentiam.
O si niuea lux illa fulgeat mihi,
Cùm liceat ad templum Dei
Adire, & hymnos numini augustissimo
Cum gente sancta dicere.
Noctes, diesq́; lacrimæ tristissimæ
Fuere pro cibo mihi,
Dum continenter suscitantur impiæ
Gentes, Deus meus vbi sit.
Cur ille, dicunt, exulem seruum suum
Tantis relinquit in malis?
Iam fracta virtus ponderi succumberet
Rerum asperarum, nisi bona
Fulciret illum spes, & animum reficeret
Iucunda cogitatio.

Nimirum adhuc tempus fore, cùm ad amabilem
Redibo lætus patriam:
Tunc me meorum multitudo ciuium
Immensa gratulantium
Templum Dei deducet ad sanctißimum:
Tunc ciuitas clamoribus
Faustißimis sonabit, omnia tinnulis
Latè sonabunt plausibus.
Ergo bona tibi tanta ô anima mea, à tuo
Promissa cùm scias Deo,
Cur non dolori iam modum figis? mihi
Cur omne tollis gaudium?
Committe iam, committe præsentißimo
Tuam salutem numini:
Nam liberati ab omnibus malis adhuc
Agemus illi gratias.
Hæc sæpe mecum colloquor, sed intimis
Resurgit in præcordijs
Quandoque tanta vis doloris anxij,
Vix vt queam resistere.
Quapropter ad tui memoriam nominis
Amabilem sæpißime
Recurram ô vnica spes mea, ô lux, & salus,
Carumq; solamen meum:
Dulcescet illa amaror omnis, & animo
Illa eluet curas meo
Quanquam paterna sum fugatus à domo,
Vastasq; solitudines
Iordanis, auiosque saltus Hermoni,

In

Inhospitalem & Mizarum
Exul peragro, rerum egenus omnium,
Nunquam tamen tui pater
Non meminero, nunquam effluet animo meo
Dulcissimum nomen tuum.
Eheu dolorem vrget dolor, neq; vlla fit
Laboris intermissio.
Vt densus imber, visq; sæua grandinis
Ingente glomerati agmine
Cùm turbulento decidunt ex æthere,
Magnis & omne nubibus
Cœlum quatit tonitruum horrisonus fragor.
Sternuntur agri, sternitur
Seges virescens, rura plenis omnia
Natare fossis rusticus
Miratur, heu tali pater miserum agmine
Grauium malorum vsque obruis.
Sed tu serena placidus intueberis
Me fronte tandem, & candida
Lux pellet horridas tenebras: interim
Manente nocte desinam
Laudes tibi nunquam canere, numen tuum
Nunquam precari desinam.
Dicam tibi flens, O salus, ô lux mea
Cur tandiu immemor es mei?
Cur lacrimis, dolore, luctu maceror,
Dum vexat hostis barbarus?
In frusta corpus omne concidunt meum,
Et me miserrimè enecant,

Atque vniuersa commoda, ad citharam canens
Illic feram te laudibus.
Cur tristis es anima mea? cur nunquam mihi
Per te licet quiescere?
Committe iam, committe præsentissimo
Tuam salutem numini:
Nam liberati ab omnibus malis adhuc
Agemus illi gratias.

ARGVM. PSAL. XLIIII.

Iudæa lamentatur à crudelibus
Gens barbaris vexarier, nec cœlitum
Regem adiuuare ipsos, eorum qui patres
Defenderat, beneficijs ornauerat
Quàm maximis: precatur, vt numen suum
Præsens sit ipsis, eruatque angustijs.

PSAL. XLIIII. SPINVLAE.

A Patribus, nec non auis accepimus
Olim Deus *quod feceris*
Mirandum eis opus, feris cùm gentibus,
Malisque nationibus
Eliminatis vndique, horum vberrima ès
Largitus illis prædia.
Qui quòd pararint illa, quòd victorias
Sint consecuti plurimas,
Quòd oppida expugnauerint feliciter,
Et ciuitates illico,
Id non suæ est prudentiæ, non copijs,
Non arrogandum viribus,
Non diligentiæ, quod est totum tuæ
Benignitatis maximæ:

Qua prosecutus sic fuisti omnes eos,
Dignatus vt sis præpotens
His esse propugnator, & mirum in modum
Fauere in omni prælio,
Vt vim his ministrares, eorum vt redderes
Omnem integrum vsque militem.
Ideò Iacobeos Deus *victoria*
Etiam tuos nunc affice:
Et nos tuo rex cœlitum commisimus
Nostram salutem numini,
Freti manu tua, vi, ope, atque robore, &
Potentia, hostes in fugam
Conuertimusque, potimur & victoria.
Quapropter haud in viribus
Nostris locamus, haud in armis, robore
Haud copiarum speculam,
Tui sed in clementia almi numinis,
Et lenitate maxima
Quoties enim in bello, & periculis pater
Beate seruati sumus,
Tua benignitate tantùm, & numinis
Virtute seruati sumus.
Quare tibi erga nos Hebræos de tua
Pietate gratulabimur,
Et persequemur sempiternis laudibus
Nomen tuum illustrißimum.
Sed quî fit, vt contemptui aduersarijs
Nos esse peruelis modò?
Quid castra, tu quibus fauebas anteà,

Nunc

Nunc dedis hosti barbaro?
Quid esse nos ostentui isti fers? & hos
Quid vertis in fugam duces?
Quales bidentes, destinantur quæ ad necem,
Mulctamur ecce funere.
Tuo furore dißipati in gentibus
Nefarijs sumus, quasi
Non ex tua re venditi. num rex DEûm
Es inde factus ditior?
Num comparata ex hoc tibi pecunia?
Opes tuo auctæ numini?
Num vidimus tuum magè increbrescere
Nomen tibi, atque gloria?
Imò impotentem, quòd tuos non vindicas,
Te nationes iudicant:
Quòd arbitratu nos premunt suo, deis
Te posthabent inanibus.
Quare DEus *supreme, ab ista barbari*
Nos eripe inclementia.
Qui patriæ fines habent, ludibrium his,
Iocusque vicinis sumus
Et sannio, atque fabula istis gentibus
Numen tuum temnentibus:
Derisiones ipsi amici, & proximi,
Probrumque nobis inferunt.
Iam libera nos ô DEus, *quandoquidem*
Scelusque, turpitudoque,
Et crimen obuersatur ante lumina
Nobis tuos quo offendimus

 In-

Ingrati ocellos. quisq; nostrum nunc tegit
Vultum pudore iugiter.
Ob hostis infestißimi huius voculas,
Malè & loquentis iurgia.
Non attamen te vnquam hæc ferentes omnia
Obliuioni tradimus.
Non vlla nos tormenta quiuere acria,
Acerbitásue impellere
Ad sanctionem fœderis DEVS, *sacras*
Legésque soluendum tuas.
Quare ergo nos cum gente crudelißima,
Quæ est sæuior draconibus,
Hîc esse cogis? nos quid addixisti ita
In seruitutem barbaram,
Peiore conditione vt hi non sint, feram
Qui destinantur ad necem.
Quòd si DEI *nostri à sacris ad numina*
Inania ipsi gentium
Nos contulissemus, domum vnus intimam
Qui nouit hanc mortalium,
Non crimen, & piaculum istud plecteret?
Iactare quis mendacio
Et prædicatione non vera suam
Auderet innocentiam?
Quid multa? non quotidianis cædibus,
Quas numinis causa tui
Nos ferre cernis, vt solent misellæ oues,
Testamur esse nos patris
Supremi amatores, tuæ & legis sacræ,

Ve-

Veriq́ue cultores Dei?
Quapropter aduerte huc tuum vultum prius,
Quàm deleamur funditus.
Matura opem genti tuæ ferre ô pater,
Et rumpe quæso istas moras.
Consurge, nosq́ vindica numen pium,
Consurge tandem rex Deûm:
Quid adiuuare prorogas nos? hoc malum
Quid excidit nostrum tibi?
Quare tui longissima nos auxili
Dilatione conficis?
An vsq́ nos temnes, & ista lumina
Cœtu à pio auertes tua,
Crudelitatis impij, & nostrum omnium
Acerbitatis immemor?
Nos quando depressi malorum pondere
Fortunam ad abiectissimam,
Et infimam sumus pater, iam subueni,
Iam prouide nobis: opem
Orantibus fer, à malis tot libera
Benignitate pro tua.

ARGVM. PSAL. XLV.

Est nuptiale carmen hoc vatis pij,
In quo supremi principis
Regnum, decorq́ue virginis sponsæ ipsius
Cantu celebratur nouo.

PSAL. XLV. SPINVLAE.

O Dexteri, vatum quibus committitur
Tutela, adeste cœlites:
Vt quæ silens voluo diu sub pectore

De rege præsentißimo,
Qui nos pius viset hominum dolens vicem,
Cantu referre poßim eo,
Rectore qui sit cœlitum dignißimus,
Gratusq; numini ipsius:
Mihi mea vt lingua hæc citam velocius
Scribentis anteeat manum.
Dux omnium mortalium pulcherrime,
Tam grata, tam suauis tua,
Autoritatis plenaq; est oratio,
Facundiæ vis vt tuis
Omnino tota istis labris insederit,
Æternus æterno Deus
Tibi Deo *proli vnicæ fauet suæ,*
Tibi & fauebit iugiter.
Heros potens lateri tuo ensem accommoda
Decus tuum: cui gloria,
Fauorq; honorem consequentur maximum.
Atq; has quadrigas ocyus
Conscende, sint quibus rotæ, Verum, æquitas,
Et mansuetudo, & fides:
Quibus veharis ô Deus *per omnia*
Telluris istius sola.
Dexteræ tuæ istud robur aduersario
Cladem inferet mirabilem.
Curru volans tuo per arma, per truces
Exercitus virûm, petes
Corda hostium tuorum acutis spiculis,
Ecquis tuam victoriam,

Ecquis duces, & milites eo die
Neci datos recenseat?
Postquam triumphâris, sedens throno sine
Fine vniuersa tu reges,
Tyrannide exacta ducum mortalium
Regna obtinebis omnia,
Terrarum & orbem temperabis iugiter,
Cui æquitas erit comes.
Quòd crimen, & perosus impietatem, amas
Rectum, & bonum iustißimus,
Vnum Deus Deûm sator nobis ducem
Te deligens ex omnibus
Creauit æternum, sacro liniens tibi
Caput oleo ante cæteros
Tantarum opum, regniq́; consortes tui,
Queis cedet immortalitas.
Te regijs ornauit ille vestibus
Myrrham, atq; stacten optimam,
Atque casiam redolentibus: domos dedit
Eburneas, vbi filiæ
Regum tibi deseruiant pulcherrimæ.
Ad dexteram tibi aßidet
Regina coniux dulcis, electißima,
Induta vestes aureas.
O filia audi, attende, præbeas tuam
Aurem mihi: obliuiscere
Gentis tuæ, parentis & tui domus,
Si vis Deûm regem capi
Tuis ocellis. esto ad hoc gratißima

Clementiæ erga te illius,
Qua vincet expectationem sic tuam,
Iussurus vt sit protinus
Tyri puellas, cæterarumq; vrbium
Ditißimarum virgines
Afferre dona, & esse supplices tibi,
Saluti earum vt consulas.
Vestes acu pictæ, aureæq; erunt tibi,
Decorq; mentis intimæ,
Et cultus animi, quem ille rex Diuûm magis
Ornatu amat pallæ aureæ.
Sponsum ad tuum adducentur omnes proximæ
Tibi puellæ præditæ
Virtuteq;, & forma, atq; pulchritudine,
Et moribus castißimis:
Te consequentur in superbam regiam
Viri tui, in palatium
Ingens & exultatione, & gaudio.
Regina, pro parentibus
Tibi relictis præpotens vir liberos
Tibi dabit quàm plurimos,
Terræ vniuersæ qui tibi fines regent.
Quapropter omnibus tuum
Narrabo nomen posteris ô filia,
Felicitatem vti tuam,
Tuiq; sponsi numen æternum canant
In sempiterna secula.

ARGVM. PSAL XLVI.

Sacro alloquens cœtus bonorum hoc cantico

Quot

Quot prælia, oppugnationes, bella sit
Passurus aduersario à suo canit.

PSAL. XLVI. SPINVLAE.

IN rebus aduersis pater
Est robur, & fiducia,
Et grande præsidium omnibus
Nobis Deum colentibus:
Quare timor fac exules,
Seu motibus terræ solum
Quassetur istud horridis,
Seu transferantur ardui
Montes in vndas æquoris,
Seu concitetur tanta vis
Cœtum in bonorum, vti maris
Tempestuosi fluctibus
Montesq́; commouentibus,
Molesq́;, componi queat
Horum impetus crudelium.
Nil hæ minæ, nil impetus
Officit ingruentium
Vnquam malorum ciuibus
Vrbis Dei, quam ipse, vtpote
Sacrarium suum colit,
Fauor patris quam reddere
Et tutam ita, & lætam solet,
Vt si alta flumen ipsius
Perlatum obiret mœnia.
In hac Dei fanum est, vbi
Is continenter præpotens

Habet

Habet, suísque ciuibus
Mature opem fert omnibus.
Atq; hinc locutus est pater
Rector Deûm, & mortalium:
Ad ipsius vocem omnia
Commota regna sunt, agri,
Saltusq; pauere ardui:
Et paruerunt illico
Iussis tremendi numinis.
Cœlestium inuictissimus
Rector Iacobeos amans
Verus tuetur nos Deus.
Huc magni adeste principes,
Adeste, contemplamini
Opus meum, (inquit rex Deûm)
Quod plus satis mirabile est.
Terrarum ad vltimas ego
Oras mea pugnans manu
Munita castella omnia
Sic cepi, vt omnes pareant
Gentes mihi inuictissimo.
Nam sustuli bella omnia,
Confregi & arcum, & spicula,
Dedi quadrigas ignibus.
Acto triumpho è regibus,
Cunctisque nationibus,
Quas Sol peragrans ætheris
Oras videt, dum se rotat.
Pax, otium, tranquillitas

Orbi vniuerso à me data est.
Quare meam gentem duces,
Regesq; mortales mihi
Vexare iam desistite:
Meq; esse numen præpotens,
Verum Deum cognoscite
Ex ijs, quæ ab Indo ad vltimum
Littus Britanni gesserim,
Tot bella victor omnium
Regum, ducum, atque principum:
Numenq; & ipsi supplices
Verendum adoretis meum.
Cœlestium inuictissimus
Rector Iacobeos amans
Verus tuetur nos Deus.

ARGVM. PSAL. XLVII.

Post prælia, & victoriam partam chorus
Apostolorum hortatur ad plausum, & Deo
Grates agendas nationes maximo.

PSAL. XLVII. SPINVLAE.

Gentes, & orbis incolæ
Omnes ouantes, plaudite,
Gaudeteq; & lætissimis
Deo sonate cantibus.
Summa illa proles vnica
Summi patris rex magnus, &
Mirabilis terris Deo
Creatus est his omnibus.
Qui nationes subijcit

No-

Nostræ potestati, & pias
Gentes religioni sacræ,
Falsos quæ adorabant deos.
Qui elegit Iacobi sui,
Quem diligit, è posteris
Omnes bonos nobis, quasi
Pro hæreditate, & prædio.
Qui rex triumphans de hostibus
Ascendit ingens ad polos
Ouantibus cœlestibus,
Cauas tubas inflantibus.
Adeste, prosequamini
Clamoribus faustißimis
Eius triumphum, omnes pij,
Congratulantes numini,
Congratulantes &, duci,
Hac de ipsius victoria
Cantate virtutem illius,
Cantate facta insignia:
Cantate eum, per quem illius
Regnum tyranni funditus
Est erutum: is totas reget
Terras. & humanum genus.
Hostilis est euersa vis.
Huic nationes totius
Nunc seruient orbis, sacro
Throno insidenti, iugiter.
Hic laureatos imperi
Fasces tenet, hic tempora

Auri

Auricoronis impedit,
Regna occupauit omnia.
Huic gentium primarij
Se dediderunt principi
Deo Abrahami, ac illius
Iussa hi facessunt omnia,
Vt qui orbis esse totius
Penes eum imperium vident
Regem omnium regum, timet
Quem terra, Olympus, & mare.

ARGVM. PSAL. XLVIII.

Post prælia, & victoriam partam Deo
Iam ciuitas grates agit sanctissima,
Narrans, beata quàm sit illa natio,
Summo Deum quę se patri commiserit.

PSAL. XLVIII. SPINVLAE.

AB ijs celebretur pater summus Deûm,
Clemens, benignus, optimus,
Qui ciuitatem ipsius habitant, quæ sita est
In monte sacro numinis.
Qui mons? Sion: hic ciuitati est proximus
Septentrionali ad latus
Muri: quæ vti decora nympha vestibus
Pictis nitet, grata omnibus,
Sola vrbium decus, voluptas totius
Ingentis orbis maxima:
Vbi Deus sic notus est, vt qui duces
Inferre bellum ciuibus
Illius ausi sunt, patrem ipsum senserint
Vrbis tueri mœnia.

Nam fortè cùm reges ad vrbem hanc barbari
Demoliendam copijs
Se contulissent plurimis, vbi Deum
Discrimine horum maximo
Vidêre propugnare pro illa, non minus
Terrore sunt capti illico,
Formidine, & dolore, quàm mulier solet,
Cùm liberos partu dare
Cruciatibus misella diris cogitur.
Quales minas cœli, & maris,
Tharsensium Eurus cùm ferit puppes, solent
Vdi timere nauitæ,
Pauêre iniqui principes, cùm rex Deûm
Deleret horum exercitus,
Queis vndequaq; præpotentis numinis
Hanc ciuitatem obsederant.
Quocirca, vti frequenter ipsi accepimus,
Et vidimus nostris pater
Supreme ocellis te vrbis huius mittere
Cunctis salutem ciuibus:
Quòd ipse eam sic condidisti, vt hanc velis
Tibi manere iugiter.
Quapropter & nos vniuersi patriæ
Fines amatæ liquimus,
Confugimusq; in hanc, tutela vt optime
Essemus in tua pater:
Vbi, anteà qui eramus anxij, in tua
Pietate conquiescimus.
Oramus in fano sacro hoc numen tuum,

Beni-

Benignitatis istius
Vt esse consors & genus nostrum velis:
Quò, fama vt vltimas tui
Terrarum ad oras nuntiauit nominis
Te vrbem sacram defendere,
Ita omnibus summæ celebrentur locis
Laudes tuæ clementiæ,
Quò, sicut omnes inquiunt iustißimum,
Esse optimum te prædicent:
Quò non minus lætemur & nos, quàm sacer
Hic mons Sion, & omnis vrbs
Gauisa Iudææ est, eam sententiam
Cùm pro tribunali sedens
In principes omnes tulisti, qui tuam
Vrbem volebant perditam,
Illos vt increpueris, atq; copias
Truces eorum fuderis.
Sed ô sacratæ ciuitatis conuenæ
Istum Sionem oro simul
Circundate, vrbis alta contemplamini
Et mœnia, & turres, domos,
Pallatia, arces, atq; propugnacula:
Felicitatem vt ipsius,
Laudesq; commendetis omnium piæ
Sic posteræ memoriæ,
Vt numen hoc verum esse cognoscant suum,
Et deserant falsos deos,
Ac seruiant isti, Deus qui noster est,
Qui nos gubernabit, reget,

Curabit, ac defendet, ac tuebitur
In sempiterna secula.

ARGVM. PSAL. XLIX.

Hortatur ad temnendum honorem, argentum, opes
Nos, ad colendum æquum, esse quàm stultissimos.
Mortalium ostendens, bonis qui his seruiunt.

PSAL. XLIX. SPINVLAE.

O Nationes, ô viri
Ingentis orbis incolæ,
O summi, & imi, pauperes,
Et diuites, hæc obsecro
Audite, quæ sub pectore
Prudenter ipse diutius
Euolui, & erumpunt modò
Sapientiæ plenissima.
Sed hæc quid audite inquio?
Hæc audiamus debui
Referre: nam grauissimis,
Quas eloquar, sententijs,
Versuq; difficillimo
His, qui minus deseruiunt
Summo patri, non vos magis,
Quàm me admonebo, & arguam.
Quapropter à me exordiar.
Quid ipse tanta amentia
Laborem, vti committere
Pecuniæ causa velim,
Vt cùm dies mortalibus
Formidolosus venerit,

Quo iudicabit totius
Orbis furens de gentibus
Numen, timendum sit mihi?
Quid, inquam, opes vt congeram,
Dolo, atq; fraude me implicem?
Audite, qui potentia,
Opumq; magnitudine,
Auroq; gloriamini.
Æternitatem vitæ homo
Vi nullus hic pecuniæ
Magna sibi, aut speret suis
Se comparaturum istius?
Cùm cernat & bonos mori,
Sapientiæq; deditos.
Fatum est ineuitabile.
Omnino cunctis pallidæ
Calcanda mortis est via,
Linquendæ & alijs sunt opes,
Quanquam putent stultißimi,
Tanto labore quas struunt,
Sibi fore æternas domos
Cum gloria, atq; illustrium
Fama suorum nominum.
Verùm profectò maximè
Falluntur hi, cum ipsis simul
Necnon superbis ædibus
Et nomen occidet suum.
Honore dignitatibus
Homuncalis hic non datur,

Ægris frui diutius.
Extinguit illos sic potens
Cœlestium rex, & pater,
Vt bestijs expertibus
Rationis hac in re pares,
Fiantq́ consortes feris.
Huc adde, quòd dementiam
Horum videntes filij
Patrum minus periculo
Sapiunt, sed illorum student
Facta æmulari, & incidunt
In fraudem eandem, & in mala.
Quales enim duram ad necem
Oues solent à furibus.
Lupisúe raptari, fera
A morte ad exitum istius
Vitæ vocantur diuites,
Et arrogantes liberi:
Quos deijcit fatum statim
Acerbum ad ima tartara,
Et sempiternas hîc luent
Pœnas suorum criminum.
At cùm dies illuxerit,
Quo omnis reuiuiscet pius,
Tunc imperabit diuiti
Miserrimo quisq́ optimus,
Qui nunc ab illo temnitur.
Quare impiorum gloria,
Et vis peribit; ædibus

Ab aureis vbi domos
Orci nigras subiuerint,
Vices superbas sentient.
At tempore optatißimo,
Ab inferis quo omnem Deus
Pium excitabit maximus
Vitam ad beatam, me quoque
Tum vindicabit à loco
Tetro in perennem gloriam, &
Felicitatem cælitum.
Quapropter ô vir integer,
Qui cum fide, pietateq;
Vitam colis, numenq; amas,
Ne quæso turbare, impium
Cùm videris fugacibus
His commodis, pecunia,
Honore florentem. hic enim
Bonis breui fallacibus
Cunctis miser spoliabitur,
Nudusq;, egensq; ad inferos
Trudetur, & perennibus
Cruciatibus torquebitur:
Quòd vixit hîc suauiter,
Prorsum nihil cupidini,
Genioq; denegans suo,
Ad hanc adhortatus alios
Intemperantiam suam.
Quare execrare, qui graue
Per crimen æuum agunt suum,

Omniq; vita tempore,
Ac temne, commendare qui
Teipsum solent, si seruias
Libidini teterrimæ,
Tibiq; (vt aiunt) consulas.
Ergo omnis aggregabitur
Diues auarus ad suos,
Quos æmulatus est, patres:
Vt quorum amauit iugiter
Intemperantiam sequi
In vita, eorum supplicii
Sit particeps ad inferos.
Homo quòd impurus sine
Prudentia, pietateq;
Amplas opes habebat hîc,
Vt bestiæ, extinctus, statim
Priuatur omnibus bonis.

ARGVM. PSAL. L.

Legem vetustam præcinit summo à patre,
Ritusq; neglectum iri, & à Christo datum
Cultum Dei præstantiorem orbi fore.

PSAL. L. SPINVLAE.

DEus Deûm, iudexq; iudicum breui
Gentem vniuersam, quæ colit
Istas ab ortu Solis omnes aurei
Terras ad occasum, exciet:
Hinc prodiens ex vrbe pulchra, quam sibi
Montem ad Sionem condidit,
Gentes vocatas alloquetur protinus

De sanctione fœderis,
Vt à vetustis legibus quondam datis,
Priscisq́; cæremoniјs
Eas pius traducat ad cultum sui
Præstantiorem numinis.
Sed vniuersis est cauendum ne Dei
Temnant verendi oracula:
Habebit in promptu, suis quos inferat
Ignes auaros hostibus:
Et magna tempestas malorum cum illo erit,
Quam hic in rebelles excitet.
Terram, & locuturus polos testes sibi
Rex aduocabit illico.
Astantibus dicet beatis mentibus,
Excite vos omnes pios,
Eos, quibuscum fœdus est ictum mihi
Quondam sacrorum numinis.
Ipsiq́; testabuntur illum cœlites
Æquissimum esse iudicem:
Dicta exequentur: exciti venient boni,
Atq; edet ista rex Deûm:
Gens ô mea audias Hebræa me (Deus
Potens sum ego, & numen tuum)
Et admonitiones meas, præceptaq́;,
Queis erudire te volo.
Non has ego accusationes instruo,
Vt negligentia sacri
Nunc increpare te velim, quandoquidem
Nunquam mihi intermittis hoc.

Sed aliud est, meo quod ignotum tibi
Magis probatur numini.
Hirci, atq; tauri à me immolatio tua,
Et hostiæ istiusmodi
Flocci æstimantur, queis putasti me omnia
Debere mactatis tibi:
Nil curo, habe tuos greges, iumentaq;
Tibi domi in præsepibus:
Quæ cuncta tradidi pater vobis ego,
Vt is, feræ & cuius boues
Sunt vniuersi, & bestiæ, syluestria
Malunt habere quæ loca,
Et alites, quæ errant in istis montibus,
Et quæ mare, & tellus alit
Ignota mundo ex parte magna animantia:
Quibus si opus foret mihi
Rerum omnium autori, an tibi quæso meam
Necessitatem exponerem?
Non ista per me sumerem Deus mihi?
Quando orbis ingens est meus,
Ac vniuersa quæ sinu complectitur.
Sed ecquis è vobis ea
Dementia laborat, vt numen putet
Vel sanguinem hircorum nigrum
Potare, vel comesse carnem, vt vos, bouis?
At quod mihi tandem volo
Gratissimum in primis sacrum à mortalibus
Et victimam offerri Deo?
Accepta mactetis mihi laudis sacra,

Pieq; numini meo,
Sanctéq; gratulamini de maximis
Donis meis quotidie.
Deinceps Deo *persolue sacrum huiusmodi*
Votumque, quod debes ei:
Rebusq; me aduersis tibi vsque senties
Præsentem, & vltorem omnium
Iniuriarum, rursus vt gratus Deo
Hanc hostiam immoles mihi.
Ad impium hinc conuersus inquit cœlitum
Rex tactus iracundia:
Non negligentia sacrorum te argui
Quidem, sed est hoc attamen,
Quo te increpem admodum arrogans, & impie:
Quòd arbitratus istius
Oblatione victimæ teipsum satis
Fecisse numini meo,
Integritatem mentis, atq; vim ipsius
Virtutis aspernatus es,
Et æquus ostentatione iugiter,
Non re fuisti ciuibus.
Nonne institutis de meis, & legibus,
Ac fœdere audes eloqui?
Cùm mente complecti haud velis iussum meum,
Deiq; dicta persequi,
Nec te bonis adiungere, at teterrimis
Adu[illegible]
Quorum [illegible]
Ad[illegible] obiectos

Laxas procaci linguæ habenas, & tuis
 Frenum labris non inijcis.
Scelusq; delectaris artibus malis,
 Vitijs, dolis, & fraudibus:
Placentq; voculæ tibi: atq; proximo,
 Et detrahis fratri tuo.
Addes, quòd istis dum in tot, & tantis malis
 Grauißimis conniueo,
Si fortè quà redeas salutis in viam,
 Deum putas tibi parem,
Vel me latêre crimen, ac scelus tuum,
 Vel numini istud & meo
Piaculum placere sic tuum, à me vti
 Impunitas detur tibi.
Erras, redargueris, ac damnaberis
 Conuictus in tot noxijs.
Quapropter aduerte vniuersa hæc obsecro,
 Cui numen excidit meum,
Ne fatum ineluctabile ad necem trahat
 Te iustam, ad æternas vices.
Sed gratiarum si actionis mi sacrum
 Mactare gratum studueris,
Pristis [illegible] boum omißis, & agnorum hostijs,
 [illegible] hic honos meo
Sic numini verendo erit, vitæ vt viam
 Illa[illegible] occultam illico
Ductum [illegible] quæ in fert domum, quò non ferum
 Lethum, nec aspirat dolor.

ARGVM. PSAL. LI.

Nathanus vt vates ducem ipsum Dauidem
Vxore de Vriæ arguit rapta, hic gemens
Precatus est his vocibus patrem Deum.

PSAL. LI. SPINVLAE.

PRo maxima benignitate, pro tua
Nostrum in genus clementia,
Miserere iam mei rogo, & Deûm sator
Commissa deleas mea,
Magis, magisque oro expia, quod sentio
Crimen meum esse pergraue,
Reddens tibi me candidum, qui sum, vt vides,
Satis, superque sordidus.
Scelus mihi obuersatur ante lumina,
Nefasq; , vitam quo meam
Contaminaui, almosque sensus numinis
Offendere ausus sum tui.
In te mihi peccasse quàm dolet, precor
Seruo (vt recepisti) tuo
Iam pro tua æquitate præsentißimus
Omnem remitte noxiam:
Conceptione quando in ipsa istam mihi
Procliuitatem ad crimina
Contraxi, ad vniuersa quæ impellit mala,
Nisi ipse me corrobores:
Quare cupidini insitæ morem gerens
Vitæ meæ innocentiam
Heu perdidi, quam sic amabas, vt tuæ
Sapientiæ mysteria,

Vitæque monstrares viam mihi: tuo
At ipse amori gratiam
Hanc rettuli, anteferrem vt ingratissimus
Illi voluptatem breuem.
Sed expia rorante sparso sanguine
Agni sacri hyssopo scelus
Meum, niues albas vt ipse candidus
Vincam, vt triumphem gaudio,
Vt læter: omnes cuius ipse artus diu
Hos sauciasti verbere.
Auerte cogitationem oro tuam
A noxia mea pater:
Obliuione deleas crimen meum:
Animiq́ue puritatem eam
Impertias mihi, nihil per quam nisi
Rectumq́, honestumq́, expetam.
Ne me exigas furore sæuiens, mihi
Ne spiritum cæli auferas.
Quin me fouens, rursum priori gaudio
Tuæ salutis affice:
Vt ipse paream tuæ legi, studens
Virtuti, & impijs viam
Monstrem salutis, aureamq́, semitam
Vitæ piæ, quam nesciunt.
Peccata condona, & scelus teterrimum
Mihi DEUS *salus mea:*
Vt non queam, beneficij tanti memor
Satiari agendis gratijs,
Vt æquitatem & laudibus tuam efferam

Beni-

Benignitatem iugiter,
Qui conscius culpæ meæ non audeo
Tuis loqui de legibus,
Quapropter os pande ô Deus *meum, & piè*
Laudes celebrabo tuas.
Si iudicasses me piaculum pater,
Et hostias resoluere,
Tibi litassem: at victimæ quibus Dei
Placatur iracundia,
Est vera pœnitentia, & iugis dolor
Piaculi, atq; criminis.
Ad hoc scelus ne ciuitati obsit meum:
Quare Sionem respice,
Ad quem sacra Vrbs est condita: huius extrue,
Et mœnia absolue obsecro.
Sic victimam litabimus tibi Deus,
Sic offerentur munera,
Gratumq; iustitiæ sacrum mactabimus,
Et ara fumabit tua.

ARGVM. PSAL. LII.

Hæc in Dœgum dixit immanissimum,
Nefariumq;, comparans studia impij
Mortalis, ac viri boni contraria.

PSAL. LII. SPINVLAE.

QVidnam potens homuntio
Sic gloriaris, dij boni
Piaculis nefarijs,
Quæ pro tua libidine
Bonum edis impunè in virum?

De

De his tu quidem iactare te
Pergis, sed ipsi de patris
Nos maximi iactabimus
Benignitate, qua vtitur
Vsquem viros innoxios:
In quos acuta immittere
Linguæ nocentis, subdolæ
Conare tela iugiter.
Quales aberrare à coma
Flauente sæpe vidimus
Tondentium nouaculas,
Sectaque pelle protinus
Nigrum emicare sanguinem,
Quæ debuit nequam omnibus
Prodesse, delirans tua
Lingua innocentes vulnerat.
Feruentem eam nimio mero
Fraudator, vt bonum eruas,
A vero, honesto, & vtili,
Et denique à modestia
Ad vanitatem, & turpia
Diuertis, atque noxia,
Necnon ad arrogantiam.
Quapropter, vt pomus solet
Vmbrosa, nullum vnquam ferens
Cultoribus fructum, erui
A villico, te etiam potens
Rector DEûm *radicitus*
Euellet à pomario

Suo, atque tradet ignibus.
Quod is, volebas quem erutum,
Bonus perenni gaudio
Fruens, stupebit, & animo
Capiet voluptatem, videns
Innoxium te sanguinem
Pœna luentem acerrima:
Studiaq́ue deridens tua,
Eccum, inquiet, virum decus
Mortalium, qui temnere
Est numen ausus præpotens:
Qui sic locauit spem suam
Opum suarum in copia,
Vt arbitratus sit fore
Satis, superq́, per se eas,
Summo absque patre robori
Vitæ suæ iniustißimus:
Qui fretus omnino sua
Prudentia, & sapientia,
Ne prauitate, amentia
Dicam, pependit ex suo
Auro, atque tantùm viribus.
At ipse, oliua vti virens
Amœna propter flumina,
Aura beata perfluens
Mittens feraces ramulos
Ingenti onustos fructuum
Gratißimorum copia,
Florebo, quòd neruis meis

Non

Non fido, sed clementia
Solùm perenni numinis.
Quare beate cœlitum
Rex, autor istius rei,
Grates ago ingentes tibi,
Agamq́ue dum viuam: tuum
Et continenter laudibus
Nomen feram almum ad æthera:
Tuoq́, figam in nomine,
Et collocabo spem meam,
Quòd, vt vocaris, es pater
Amabilis, præsens, pius.

ARGVM. PSAL. LIII.

Hymno hoc Dei in temptorem, & innocentiam
Hic deprimentem inuehitur, ac ipsum bonis
Mox pollicentem opem suam inducit Deum.

PSAL. LIII. SPINVLAE.

NVmen Dei quid esse commentitium
Insanus à vero putat
Auersus, est cui læua mens, & impia?
Quò liberius amens sine
Formidine æterni Deorum supplici
Deseruiat libidini.
Quid verò in hanc opinionem, quam putant
Vel nationes barbaræ
Ita execrandam, vt vindicent pœna graui,
Induxit illum protinus?
Quid? turpitudo vitæ, & affectus mali.
Quò se malæ cupidini

In seruitutem dedidere, & perditis
Hîc vniuersi moribus.
Hos ergo collustrauit è cœlo sua
Acie pater cœlestium,
Si quem videret in grege hoc mortalium
Intelligentem numinis,
Veriq́; studiosum: quibus mentem, atque vim
Intelligendi ad hoc dedit.
Inaniter sed ille despexit poli
E sempiternis ædibus.
A dignitate enim sua defecerant
Omnes, & à cultu Dei,
Omnes ad vnum imbuti erant teterrimis
Vitijs, & artibus malis.
Quapropter almus ille rector ætheris
Incensus ira maxima,
Profectò, ait, qui prædicant numen meum
Omnino non existere,
Et hac opinione freti crimine
Omni suam vitam inquinant,
Gentemq́; corrumpunt meam exemplo suo,
Trucesq́; eam, sicut lupi,
Eiusq́; fortunas student cupidine
Vorare non explebili,
Hi sentient magno suo discrimine
Vimq́ue, & potestatem meam:
Quem non colunt, sed numinis loco suas
Libidines, potentiam,
Opes, honores, arrogantiam colunt.

Quin me colentes iugiter
Crudelitate persequuntur maxima.
Sed quæ vices manent eos?
Et quanta supplicia mihi pendent? ego
Istis locum ipse præparo,
In quem locum furore deiecti meo,
In his erunt cruciatibus,
Vt nulla respirandi eis futura sit
Vnquam potestas, vsq; sed
Frangentur ærumnis, & horrescent noui
Noua mali formidine.
Plectentur hac pœna vniuersi, ô gens mea,
Qui te insequuntur, impij,
Qui se in tuam exercent necem, qui te obsident,
Tuis student qui incommodis.
Potens enim odit rex DEûm *hos, quæ audent tibi*
Negotium facessere.
Sed nos vt Isráëlis electum genus
Deus è Sione, quem colit,
Et respiciat, & liberet clementia,
Ac lenitate pro sua.
Asperrimum quò seruitutis barbaræ
Collo hoc repellamus iugum.
Quod ominor, continget: à tyrannide
Iam vindicabit nos Deus:
Iam recreabit, iam fouebit, & citò
Reducet in primas domos:
Vbi fruamur semper & dulci otio,
Et pace candidißima.

ARGVM. PSAL. LIIII.

Venere Ziphæi ad Ducem Saulem, atq; ei
Dixere fæui Dauidem latere apud
Ipsos, at is ita Deum precatus est pium.

PSAL. LIIII. SPINVLAE.

QVando, vt vocaris, es bonus,
Clemensque, serua me Deus,
Vim vi repelle à me rogo,
Et me tuêre ab impijs.
Causæque desertæ meæ,
Omnino qui ex te pendeo,
Pater benigne, suscipe
Tandem patrocinium obsecro.
Precationem audi meam,
Dexterque vocibus pater
Benignitate pro tua
Aures pias accommoda.
Nam territus nullo improbus
Timore iustitiæ tuæ
Hostis, volens me perditum
Telis suis in me irruit.
Sed gaudeas, mens ô mea,
En fert opem tibi Deus,
Vitamq; defendit meam
Contra hostis efferi impetum.
Quæ machinatus est mihi
Mala, atque vim aduersarius,
Mala, atque vim hanc in ipsius
Conuertet exitium pater.

Sic perge pro tua precor,
Cœlestium rector, fide
Euertere illum funditus,
Qui me studebat perdere:
Vt hostias mactem tibi,
Et vltro clementissimi
Sublime, tu quàm dignus es,
Nomen tuum feram ad polos:
Quòd vindicaueris pius,
Lenisque supplicem omnibus
A rebus aduersis tuum
In otium optatissimum,
Quòd tutus in portu auspice
Te nauigârim, quòd mea
Acie meorum viderim
Vices superbas hostium.

ARGVM. PSAL. LV.

Tutum esse nusquam se queritur, & maximè
Se proditum gemit viro à domestico.

PSAL. LV. SPINVLAE.

AVdi precem meam Deus, *ne te meæ*
Orationi subtrahe:
Pater beate respice ad suspiria,
Measq; voces, prodeunt
Quæ ex estuanti pectore, heu consistere
Vexatus haud possum in prece.
Præ hostium crudelium crudelibus
Minis, & impetu fero:
Quandoquidem per hos onustus crimine

Non

Non vero in inuidiam vocor,
Quandoquidem aduersantur impiè mihi,
In me & furentes sæuiunt.
En cor reformidat meum, atque pallidæ
Me terror inuadit necis,
Ita anxifer metus, timorq́; me tenet,
Vt sic mihi æstuans loquar,
Vtinam mihi essent alitum pennæ, quibus
Possem euolare longius:
Certè procul discederem tuta in loca,
Latasq́; solitudines,
Et ocyus vento, atque turbine hostium
Euaderem vim, & impetum.
Sed oro in hunc dum consilia captant feri
Hostes Deus, *fac varietas*
Sit inter hos linguarum, vt alter alterum
Intelligere minus queat,
Vti accidit Babelis ad turrim arduam.
Crudelitas, discordia,
Crimen, scelus, fraus, & dolus cum fœnore,
Et nequitia, & oppreßio
Non mœnia horum ciuitatis, ac domos
Omnesque vicos incolunt
Nocte, & die? queis impius seruum tuum
Non cessat vnquam persequi.
Eheu mihi minora sunt hæc attamen,
Quæ machinatur barbarus
In me hostis, æquo sunt ferenda animo mihi,
Vt facta ab aduersario,

Cauere quem possum: ipsius domestici
Commilitonis, & mei
Iucundi amici proditio mihi quidem
Est omnium grauissima,
Quicum domo versatus in sacra fui
Suauiter, cui credidi
Arcana coniunctissimo lubens mea.
Huiusmodi mors deuoret
Vel terra hians absorbeat viuos, statim
Mittens ad ima tartara:
Quando merum omnes inter illos & scelus,
Et vsque iniquitas agit
Domi suæ, exegere virtutem auream.
Qui cùm impiè exhibeant mihi
Negotium, mane, & meridie pia
Deum fatigabo prece,
Ac vesperi gemens: & audiet meam
Vocem, eruetq́; ab hostibus:
Vitam meam tuebitur circundati
A multitudine effera.
Maiori erit curæ hoc DEO *salus mea,*
Quò me impij plures petent:
Sine fine qui regnat pater cœlestium,
Aurem mihi suam applicans,
Delebit hos inquitati ita deditos,
Vt nulla spes sententiæ
Horum sit immutandæ, eosq́; dextera
Vltrice puniet, DEVM
Qui negligunt, qui ipsi prius carissimi

Erant, fidem quàm soluerent.
Huiusmodi mortalibus blanda est quidem
Oratio, at sub pectore
Cælantur odia asperrima, & fraus, & doli:
Butyro, & oleo mollior
Est sermo eis, cùm bellum, & arma præparant.
Queis callidè petant bonos,
Sed quid vereris? vniuersas in DEI
Sinum tuas deponito
Curas, molestias: & ipsi te, & tua
Committe præsentissimo:
Quod diligens si feceris, animum tuum
Sic roborabit, fulciet,
Vt nulla depulsura te vis hostium
Sit de gradu constantiæ:
Qui nunquam ab impijs furentibus sinet
Cædi, vel opprimi bonos,
Qui innoxios seruat pater diu, & souet.
Sontesque stygio pallidi
Maturat Orci mergere fluuio citus.
Cùm floret improbus magis,
Vocatur ad vitæ exitum: quare meam
Deinceps locabo spem in DEO.

ARGVM. PSAL. LVI.

In maximo periculo implorat Dei
Opem, querens iniuriam Saulis feri,
Ac eius asseclarum, & hinc clementia
Sese Dei solatur hoc poëmate.

PSAL. LVI. SPINVLAE.

Miserere iam mei Deus,
Me vexat hostis acriter,
Oppugnat, angit, verberat,
Et continenter opprimit.
Periculoso hoc tempore,
Quo me insequuntur plurimi
Et vi petunt summa, meus
Animus tua spe nititur.
Fretus Dei, *quibus manet,*
Dictis, nihil formido vim
Nec impetum in me sæuius
Mortalium incurrentium:
Hi facta, dictaq; omnia,
Et consilia mea improbant:
Suisque machinantur in
Me cogitationibus,
Quas vniuersas hos vides
Conferre perniciem in meam:
In me ecce coniurant, simul
Vestigia obseruant mea,
Vt comprehendant me, & necent:
Quò nil eis optatius.
Quapropter excinde hos Deus
Magno furore percitus.
His quando perfugium omnibus,
Portusque nequitia est mera:
Summamq; vim, atq; maximum
Numen tuum contemptum habent:
Et insequuntur iugiter

Seruum tuum atq; sauciant.
Quapropter illorum fuga
Vitare cogor impetum.
Non tu meum exilium Deus,
Non pergraues angustias
Nosti? quousque perferam
Tot, tantaq; ô pater mala?
Quare meas iam lacrimas,
Luctus recorderis meos.
Acerbitas tibi excidit,
Questusq; supplicis tui?
Sed illud est per te mihi
Signum ad salutem, quòd tuum
Fatigo cùm numen prece,
Mox terga dant hostes mei.
Fretus Dei, quibus manet,
Dictis, nihil formido vim,
Nec impetum in me sæuius
Mortalium incurrentium.
Quò vota persoluam, tibi
Quæ nuncupaui, hoc est, tuo
Agam verendi numini
Quotidianas gratias:
Quòd me benignus vindicas
Periculis ab omnibus,
Quòd mortis extremæ eripis
Me fauce ab immanissima:
Vt te assecutus auspice
Vitam, & salutem, qui mihi

Præsens es in pugna, colam
Virtutem, & innocentiam:
Vt paream legi tuæ:
Ita vt geram me iugiter,
Cunctis quasi intersis meis
Verbis, & actionibus.

ARGVM. PSAL. LVII.

Opem Dei implorare pergit, hinc, ducis
Quòd Saulis à ſęui manibus euaſerat,
Grates agit ſummo patri cœleſtium.

PSAL. LVII. SPINVLAE.

MIſerere iam mei Deus,
Miſerere quæſo, cui mea
Spes nititur: pullos auis
Sicut tuetur, me foue:
Donec ſcelus pertranſeat
Iſte, obſecro, tu me tege.
Imploro te, qui perficis
Mihi benignè, quæ precor.
Iam mitte Olympo, qui meam
Vicem dolens, eius petat,
Qui triſtibus furijs ruit
In me actus infamis, caput:
Iam pro tua clementia,
Fideq́, vindica me ab hoc,
Qui, ceu leo, vitam appetit
Hians meam, atque ſanguinem.
A vocibus mortalium
Me liberes, qui vt ſpicula,

Ferrumq́, corda transfigunt,
Et continenter sauciant.
Sed cui dabis partes scelus
Horum expiandi sanguine?
Tu, tu polo veni pater,
Genus tuum si respicis:
Veni, veni, atq; vim tuam
Declara in impios Deus
Supreme, vt in terris tua
Dilatet his se gloria.
Quæ est vis mihi intentata ab his,
Suum in redundauit caput:
In me quæ agebat mens mala hos,
Est versa in exitium suum.
Quare parata est mens mea
Deus, parata est mens mea
Cantare te, atque psallere,
Et tendere vsque barbiton.
Ipse excitabo roscidam
Prænuntiam Solis chely,
Citharaq́, bigis non ea
Me suscitabit impigrum.
Te in concione, & gentium
Frequentia semper canens
Laudabo: sunt plena, omnia
Quæ agis, fide & clementia.
Sed cui dabis partes scelus
Horum expiandi sanguine?
Tu, tu polo veni pater,

Genus tuum si respicis:
Veni, veni, atque vim tuam
Declara in impios Deus
Supreme, ut in terris tua
Dilatet his se gloria.

ARGVM. PSAL. LVIII.

In Saulem iniquum, eiusq; consiliarios
Effundit hæc, sui Deo piaculi
Quos præcinit pœnas daturos pergraues.

PSAL. LVIII. SPINVLAE.

AN iudices, primarij
Regisque consiliarij,
Qui debuistis illius
Retrahere mentem à crimine,
Suadetis æqua principi?
Qui nil loqui potestis, &
Putare, quod non sit malum,
Qui raptui estis dediti.
Sed oro quid mirum est ita
Hos nequiter nunc degere,
Ipsis qui ab incunabilis
Ad vanitatis semitas,
Mortisq; aberrarunt viam?
Nam continenter in bonum,
Ac iustum, ut anguem, eos agit
Effrenus, ac præceps furor.
Quòd si quis hospiè admonet,
Sic veritati claudere
Aurem solent, ut effera

Aſpis, ſonum quæ ad Teſſalum
Obturat excantata mox
Aurem ſibi, vel carmina
Scientioris omnia
Canidiæ, & artes negligens
Veiæ ipſius, & Iberiæ.
Hos perde rector cœlitum,
Qui belluarum immanium
Inſtar ſalutem, & ſanguinem
Meum appetunt hiantibus
In me ruentes faucibus.
Vt diſperit aqua, vbi ſpargitur
Ardente Sole humi, impij
Iſti occidant rogo ocyus:
Quin & ſcopon, quò dirigunt
Vt tela, non vnquam petant:
Fruſtra laborent, ſit rogo
Conatus omnis irritus.
Limacis vt breuiſſima
Vita, & dies miſerrimi
Partus abortiui, aureas
Cui Solis ignei comas
Fato videre non datur,
Ita occidant hoſtes mei.
Certantis Auſtri vt impetus
Poma aſſolet diuellere
Incocta onuſta ab arbore,
Tu ſic ducem illorum, atque eos
Detrude ad Orcum fulmine.

Quod si beate feceris
Pater, bonus lætabitur
Pœnas videns nequißimis
Sumi à Deo de sontibus,
Atq; hinc videns quàm plurimos
Vitia relinquere, & tuis
Parêre legibus sacris:
Gaudebit, atque gestiet
Vltra modum quisque optimus
Mortalium audiens genus
Referre voce talia:
Certè manent duræ improbum
Vices, bonos & præmia:
Est ergo credendum patrem
Summum esse cœlitum ducem
Qui curet hæc mortalia.

ARGVM. PSAL. LIX.

Rex impius custodiens vatis domum, hunc
Volebat interficere: quare cœlitum
Parentis auxilium sibi obsecrat dari.

PSAL. LIX. SPINVLAE.

COelestium parens benigne, ab hostibus,
Qui in me ruunt, sæuißimis,
Ac barbaris, quos conuenire conspicis
Seruum in tuum, me libera:
Me vindica à mortalibus nequißimis:
Ab ijs, quibus cordi est scelus,
Virisq; sanguineis tuere me Deus.
En vndequaque me obsident,

For-

Fortißimi aduersarij: non crimine,
Errore, peccato, neque
Vitio meo concurrere in me præparant.
Age obuiam te conferas
O præpotens rerum omnium pater mihi,
Me quæso tandem respice.
O gentis huius nostræ, & omnium Deus
Mortalium, qui pro tua
Benignitate impunitatem sæpius
Longam soles mortalibus
Concedere, intendas precor animum ad tuæ
Seueritatis vim in malos
Ocyßimè exercendam, ad istos improbos
Tuo necandos fulmine.
Considera horum quanta sit crudelium
Rabies, & importunitas:
Statimque eos sic punias, vt eneces
Omnes misertus nullius.
De nocte sic domum efferi obsident meam,
Vt sæpe, sæpiusq; eant
Vicos per vrbis vniuersos totius,
Paßim videntes si offeram
Me aspectui illorum. citi vt canes solent
Per messem agri discurrere,
Auesq; odorari latentes, & domos
Cæcas volucrum inquirere,
Latrareq; isti sic, ab ipsa vespera
Huc usque cunctis ædibus
Me ciuitatis quæritant: nihil nisi

Cæ-

Cædem, & loquuntur sanguinem,
Immanitatemque, & scelus: quorum minas
Miratur omnis audiens.
Sed ipse conatus eorum, vt spero, iam
Rex summe facies irritos,
Frangesq́ consilia impiorum, & vim, tegens
Me hoc in periculo graui.
Robur meum acceptum tibi refero, tu enim
Protector es solus mihi:
Qui pro benignitate me tua prius,
Quàm te inuocem, foues, tegis,
Iuuas tua manu, his doces cum barbaris
Quo pacto agendum sit mihi:
Quos obsecro ne tolle de medio statim,
Ne fortè iustitiæ tuæ
Clarissimum exemplum, & salubre cæteris
Gentis meæ animis effluat,
Sed exules rerum indigentes omnium
Vagi diu secum ferant
Æqui tui monumenta pro superbia,
Periurio, & mendacijs,
Fastuq́ inusitato, & immodestia,
Pro mentê vecordi, & dolo,
Capti arrogantiæ suæ laqueis, sui
Pœnas luant piaculi.
Quin tabe ea consume sic hos, vt de eis
Non desinant gentes loqui.
Quos dehinc ad vnum sic tuus furor opprimat,
Vt natio omnis isteq́

Orbis Iacobeorum & ingens, & pium
Te numen esse sentiant,
Cui pareant gentes ab Indi littore
Britanni ad oras vltimas.
De nocte sic domum efferi obsident meam,
Vt sæpe sæpiusque eant
Vicos per vrbis vniuersos totius,
Paßim videntes si offeram
Me aspectui illorum. citi vt canes solent
Per messem agri discurrere,
Auesq; odorari latentes, & domos
Cæcas volucrum inquirere,
Latrareq; isti sic, ab ipsa vespera
Hucusq; cunctis ædibus
Me ciuitatis quæritant: quoad pater
Impunitatem eis dabis?
Pro crimine hoc cogantur extincto duce
Suo impio, iniustißimo
Victus per vrbem gratia discurrere
Oris vagariq; omnibus:
Quo non sibi inuento fame enecti illico
Ieiuna inanes dormiant.
Sed ipse prædicabo vim tuam Deus
Vbique, te semper canam:
Tuamq; mature efferam potentiam,
Clementiamq; laudibus.
Psallam tibi ô robur meum, qui angustijs
Periculoso in tempore
Me vindicas ab omnibus, circundatum

Feris ab aduersarijs.
Tu, tu mihi protector es Deus, mihi
Autor bonorum es omnium.

ARGVM. PSAL. LX.

Bellum gerens quàm difficillimum rogat
Opem suæ genti parentem cœlitum,
Qui deinde confirmatus almi oraculo
Patris, sibi datum iri ait victoriam.

PSAL. LX. SPINVLAE.

QVi dißipasti nos, & aspernatus es
Magno furore concitus
Deus reconciliare iam nobis rogo.
Qui prælij tanto impetu
Vexatus est, vt nutet, huic orbi precor
Medere iam miserrimo.
Gens nostra dura sustulit, acerbißima
Quæ vidimus spectacula?
Afflictionum pocula heu lethalia
Nobis ministrasti omnibus.
Quando pater sanctißime, à nobis tibi
Satis datum est iam supplici,
Tua, parentum vti solebas tempore,
Clementia in nos vtere:
Vt bella maiores fera auspicijs sibi, &
Ductu administrabant tuo
Feliciter, vexilla quòd dabas eis
Ipse erigenda in prælijs,
Queis gens tua aduersarios omnes statim
Vincebat ex sententia,
Sic numen & nunc diligentibus tuum

Signum dato illiusmodi,
Vt hostis euadant furorem, & impetum,
Ac liberentur omnibus
Mauortis huius, qui colunt te, præliis.
Meam precem iam exaudias,
Et nos tua serues rogo iam dextera.
De me locutus est Deus,
Hæc verba de throno dedit sanctissimo,
Quæ me beant, te Sicima
Vallisq́; Sochotha, & Galaaditis solum
Quod contigit, & oppida
Manassis assignata quondam posteris,
Ac Ephraimi liberis
Præstantibus aliis Hebræis robore, &
Vigentis, & potentia,
Omnesque terras olim Iudæ filiis
Regentis imperium datas
Non hostium obtentura castra, at Dauidem
Omnino victorem fore.
Quin, vt mihi recepit idem rex Deûm,
Statim Moabitas feros,
Idumeosq́; ad seruitutem omnes traham,
Et vos Palestini simul
Iussis, & imperio meo parebitis.
Sed quis det has vires mihi,
Queis oppida expugnem ista munitissima?
Quæ obsessa tanto tempore
Numen dedit tenere me augustissimum.
Quis amplam Idumeam ocyus

Tu solus es fiducia, atque spes mihi,
Tutumq; propugnaculum.
Fac ergo securus habitem domo in tua.
Alis tuis fotus, quasi
Tectus volucre pullus à dulcißima.
Votum meum exaudi precor,
Hæreditatem qui perennem das pijs
Numen tuum colentibus,
Regiq; largiris carentia exitu,
Omniq; fine tempora,
Apud Deum *queis imperet sanctis viris,*
Turbeq; magnæ cœlitum,
Clementiam seruans, fidemq; iugiter.
Cœlo vsque numen laudibus
Tuum efferam clemens Deus, *vota & mea*
Quotidie soluam tibi.

ARGVM. PSAL. LXII.

Soli Deo fidendum, & esse nil viris
Mortalibus fallacius.

PSAL. LXII. SPINVLAE.

Contempta inani spe meus
Animus virûm mortalium
Iam conquiescit in patre,
Ex quo salus pendet mea:
Qui solus est numen meum,
Seruare me valet, mihi
Id robur est, vt admodum
Non æstuem in periculis.
Quousque dementes eum,

Qui carus est Deûm patri
Euertere, & pro viribus
Conamini disperdere?
An vos parietinis latet
Simillimos, & erutæ
Sepi ocyus perire, qui
Affertis huic molestiam?
Qui cœlitum regem colit:
Vt eruatis funditus
Mendacio hunc, quibus aliud
In ore, aliud in pectore est.
Contempta inani spe meus
Animus virûm mortalium
Iam conquiescit in patre,
Ex quo salus pendet mea:
Qui solus est numen meum,
Seruare me valet, mihi
Id robur est, vt admodum
Non æstuem in periculis.
Deo mea spes nititur,
Qui robur est, & gloria,
Et columen, & salus mihi
In quo mea est fiducia.
Semper Deo confidite,
Qui nostra spes, & numen est,
Curamque mortales, apud
Hunc oro vestram effundite.
Sic est inanis, fluxaque
Mendacium potentia

Mortalium, libræ altera
Vt lance si imponas viros,
Inanitatem in altera,
Præponderarit illico
Inanitas. non vestra sit
In vanitate spes rogo:
Non raptui, non fraudibus
Confidite, haud præbete vos
Obsecro vanos, atque opes
Mecum affluentes temnite,
Non vestrum in has intendite
Animum: Deus locutus est
Quiddam, quod olim ipse audij,
Summum patrem esse potentia,
Clementiaq́, præditum,
Et persoluturum bonis
Hac præmia, illa debitas
Pœnas viris nocentibus.

ARGVM. PSAL. LXIII.

Quanam teneretur videndi cœlitum
Summi patris templum cupidine hac canit
Ode, e᷑ contemplatione numinis·
Quantum voluptatis capiat, & sese ait
Victis potiturum throno suo hostibus.

PSAL. LXIII. SPINVLAE.

TE mi Deus vigilanter ò numen meum,
Supplex requiro diligens:
Te mens cupit mea admodum, te non minus,
Quàm rorem hians, & torridus
Ager siti, desiderat caro hæc mea.

In hacq́; solitudine
Contemplor vt sanctißimo in fano tuam
Potentiam, atque gloriam.
Te, cuius alma est mansuetudo melior
Vita, celebro laudibus:
Et, spiritus quoad meos artus reget,
Numen tuum semper canam.
Quin & manus meas agendis omnibus
Sancti tui cum numinis
Honore, cultuq́; admouebo iugiter,
Tibiq́ue habebo gratias.
Se laudibus tuis anima mea non minus
Oblectat hæc canens tibi,
Quàm carnibus fessus viator pinguibus,
Vniq́ue læti poculis.
Quò numinis tui memor nocte, excubans
Te concino, celebroq́ue,
Qui fers opem mihi, tua & sic dextera
Tegis, volucris vt pia
Nidum suum tuetur à sæuo alite.
Adhæret anima mea tibi,
Quoniam manu fulcire eam soles tua,
Pugnando humi ne concidat.
Vitam in meam qui machinantur, impij
Ruent ad ima tartara,
Mucrone ad vnum ferreo cæsi cibus
Feris erunt syluestribus.
At per DEUM *hic lætabitur rex præpotens*
Crudelis hostis funere,

Cùm

Cùm gestient prægaudio omnes, principem
Hunc qui colunt ducem suum,
Os obstrui vano intuentes, quo viro
Semper bono detraxerat.

ARGVM. PSAL. LXIIII.

Suos in aduersarios, quos præcinit
Pœnas soluturos graues.

PSAL. LXIIII. SPINVLAE.

VOcem meam præcantis exaudi pater,
Hostis tuere ab impetu
Vitam meam: in me quanta conspiratio
Fiat malignorum vides.
Conatui me oro improborum subtrahe,
Qui me parant euertere.
Linguam suam, ferrum, vt venenatum, sibi
Student acutam reddere,
Eduntque verba omnes pios, sicca magis
Teloq; vulnerantia:
Vt ex loco abdito repente callidi,
Ab vltione cœlitum
Regis nihil sibi timentes aspera,
Figant viros innoxios.
Seseq; confirmant malam ad rem pessimi:
Omniq; cœlanda pio
Dum consulunt pedica super sua, timent
Vt ne quis illam sentiat:
Ac dum nocendi excogitant plures vias,
Huc mentis intendunt suæ
Sensusq;, viresque, vt bonum & vita integrum

Omnino telis vulnerent.
Verùm supremus omnium rerum DEUS
Hos sauciabit illico
Suis sagittis: territi qui vulnere
Simul inopino concident.
Tum quisquis exprobrabit illis voculas
Suas, quibus detraxerant
Cuiq; optimo, tantam videns cladem, & patris
Deorum opus mirabitur:
Quæ viderit, narrabit omnibus, probans
Factum DEI *iustißimum:*
Lætabiturq;, vindicem quòd senserit
Habere iustos hîc DEUM:
Deincepsq; confidet DEO: *omnes & pij*
Tum gestient præ gaudio.

ARGVM. PSAL. LXV.

Gentem loquentem inducit Hebræam, quæ apud
Sæuum exulabat barbarum, atque præcinit
Gaudens ab exilio suum reditum, & Dei ad
Cultum omnium conuersionem gentium.

PSAL. LXV. SPINVLAE.

Laudaris in pia DEUS
Vrbe ad Sionem condita:
Sanctéque vota illic tibi
Soluuntur, illic supplicum
Audis preces orantium:
Quò nationes totius
Magni orbis ad te confluent.
In te nimis peccauimus,
Nimisque cœlitum parens,

Pro maxima tamen tua
Clementia nobis scelus
Immane condonabis, ac
Duces priores in domos.
Beatus ille, quem pius
Tibi cooptans eligis,
Vt atrijs domus tuæ
Fruatur, & cellæ tuæ
Sacræ bonis perennibus.
Quanquam Deus legem in tuam
Commisimus, tanquam pios
Exaudies nos attamen
Spes nostra, & omnium pater
Mortalium, vel qui tuas
Vrbes habent, vel qui vltimas
Oras colunt vasti æquoris.
Tu, tu potentia tua
Incomparabili vndiq;
Formare montium soles
Molem, mare atque concitas
Ventis aquas componere, &
Sedare multitudinis
Graues tumultus illico.
Cælestium sator tua
Hæc sidera exorientia,
Et signa festinantia
Bis sex mari se tingere.
Indi, Britanni, & Affrica
Mirantur, & Septentrio.

Te laudibus lætiſsimis
Omnis celebrat concio,
Qui reddis vberem ſoli
Glebam, rigans hanc imbribus
Largis, vt annonam ferat
Multam: ſacrum Iordanem aquis
Auges, vt hac, illac fluens
Lætas agrorum reddere
Meſſes, & arua pinguia
Humumq́, poſsit fertilem,
Ipſius vſque inebrians
Sulcos, & in liras polo
Demittis imbres, gramine
Veſtis, & ornas omnibus
Donis tuis. quin orbitæ
Currus tui impreſſæ rotis
Pinguedinem inſtillant DEûm
Parens in agros. paſcua,
Quæ plena erunt rerum omnium
Ornatu, & omnibus bonis,
Mirabimur lætiſsima.
Saltus greges quàm plurimi
Noſtros habebunt: fructuum
Colles & ornati omnium
Satis, ſuperq́, copia
Sic geſtient præ gaudio,
Vt nil ſuprà: atque vallium
Pingues agelli te canent,
Tibi ſonabunt carmina.

ARGVM.

ARGVM. PSAL. LXVI.

Gentem loquentem inducit Hebræam pius
Rex gratulantem maximè tandem à iugo
Se liberatam seruitutis barbaræ.

PSAL. LXVI. SPINVLAE.

VRbes, & agri cantibus
Sonate, numen ipsius
Cantate maximum Dei:
Et gloriam & laudem date
Patri benigno, vindici
Nostro: Deoque *dicite:*
Quàm mirum opus tuum Deus,
Et magnitudo roboris
Tui, quibus frustratus es
Omnem tuum aduersarium,
Et nationes barbaras.
Omnis tibi deseruiat
Tellus, canat numen tuum,
Feratq; cœlo laudibus.
Adeste cultores Dei,
Adeste, contemplamini
Factum, & patris mirabilem
Modum, atq; consilium, genus
Mortalium quo temperat,
Quo innoxijs, & sontibus
Rector Deorum *consulit.*
Nam reddidit durum maris
Rubri solum instar marmoris,
Iudæa gens quà transijt:

Iordanis vndas alueo
Exhausit immensi illico,
Et gestientes gaudio
Per fluminis siccas domos
Sicco patres duxit pede.
Qui magno ab orbe condito
Vi maxima, & potentia
Summa imperans, alto polo
In nationes coniicit
Aciem suam, atque deprimit
Qui seruiunt cupidini
Teterrimæ, imperium potens
Et iussa temnentes patris,
Efferre in altum qui solent
Mentem superbam, & impiam.
Cantate supremum Deum
Orbis, celebrate ipsius
Laudes vbique, qui dedit
Nobis pius vitam improbis,
Qui in maximis periculis
Seruauit incolumes, neque
Perpessus est nos funditus
Perire supplices suos.
Vt purgat argentum artifex
Flammis, pater Deûm *suam*
Gentem expiauit ignibus
Afflictionum acerrimis,
Vinclo solet qui ferreo, &
Domare eam molestiis.

Quin

Quin impium tu præficis
Rex cœlitum, & mortalium,
Nobis ducem, qui pulset, ac
Castiget vsque nos, quoad
Pœnas luamus noxiæ, &
Piaculi: nos per maris
Aquas, & ignem ducis in
Tempe Deorum frigida.
Quare aduenio fanum tuum
Cum victimis, vota vt mea,
Quæ nuncupaui numini:
Cùm me ferire barbari
Vellent, tibi soluam omnia:
Pingue vt sacrum tibi offeram,
Hircosq́; mactem, agnos, boues
Et arietes aram ad tuam.
Adeste, & audite ô pij
Numen colentes, dum loquor
Quænam mihi ipse præstitit
Deûm parens: vocare quem,
Vnaq́; soleo laudibus
Attollere, &, si conscius
Iniquitatis sim, minus
Precationem audit meam.
Tandem audijt me præpotens
Numen, piasque præbuit
Aures mihi, cui gratias
Magnas ago, quòd pro sua
Benignitate non meam

Ora-

Vitæ reducis optimus
Benignè, aberrantes viros ad crimina.
Fac vniuersæ gentium
Lætentur oræ, & gaudio exultent, preces
Qui gentis exaudis tuæ:
Quò terra, quæ infœcunda manserat diu
Per te ferat pulcherrimos
Fructus pudoris, atque virtutum omnium.
Nobis DEUS *noster faue,*
Nobis benignè fac DEUS, *cui seruiant*
Gentes ad orbis terminos,
Supplex & omne quem genus mortalium
Colat piè, & sanctißimè.

ARGUM. PSAL. LXVIII.

Idumeos, Sirasq́ue, & Amonensia
Cùm castra fudissent Hebræi quos pius
Poëta nunc inducit, almi numinis
Potentiam & benignitatem, & vim polo
Lætissimi laudum efferunt præconijs.

PSAL. LXVIII. SPINVLAE.

QVi temperat mortalia, atq; consulit
Innoxijs, & sontibus,
Deus potens repente cùm surrexerit
Iratus hostibus suis,
Osoribusq́ue numinis perterritos
Effundet illos sæuiens.
Vt fumus in cœlum fugit, vt cerula
Liquescit igni feruido,
Pugnante sic DEO *impij omnes concident:*
Contrà boni lætißimi

Congratulantes numinis præsentia
Et gestient præ gaudio, &
Psallent Deo, ac potentiam ipsius canent.
Hunc ferte cunctis laudibus,
Cantate nomen ipsius, qui tempore
Venturus est ad nos breui.
Lætamini aduentu eius, & coram patre
Gaudete gaudia ô boni:
Cui nomen est vni Deus, clementia
Cui est ea, vt quanquam polos
Summos colat supremus, has curet tamen
Terras, & humanum genus,
Et sit parens pupillo, & omni acerrimus
Viduæ patronus flebili:
Qui destitutis consulit mortalibus,
Qui perficit, vt omnes boni
Idem volentes cum suis vna in domo
Natis morentur, vincula
Qui rumpit, atque compedes vinctis suas,
Qui trudit impios bonis
In solitudines carentes omnibus:
Vbi supreme cælitum
Parens Hebræis cùm præires, in loco
Inhospitali terra mox
Commotione, atque imbribus polus tuam
Testatus est præsentiam,
Metuq; Diui sentiens quàm maxima
Mons Sina Hebræi numina.
Qui sic caues, ac consulis mortalibus

Cle-

Clemens, vt omnibus pijs
Hæreditati copiosum destines
Imbrem tuæ, vt cùm deficit,
Ac languet, hanc rector Deorum recrees:
Armenta vbi errent pinguia,
Quæ pro tua benignitate cœtui
Tu comparasti pauperum.
SED dictat hisce fœminis nostris pater
Versus modosq́ huiusmodi,
Quæ principum victorias & cantibus
Solent celebrare, & choris:
Exercitus fugêre, fugêre inclyti
Duces, & horum spolia
Fidelis hæc diuisit inter se domus.
Si sordidi sitis magis
Plenißimis ollis nigra fuligine,
Columba tanquam argentea
Alas habens pinnæ aureæ pictas sibi
Decore, certè candidi
Eritis, & iste mœror, & luctus volans
Posthac in oras vltimas
Migrabit à vobis pij, gaudentibus.
Deûm parens cum cæderet
Immanium hostium duces, & copias,
Aspersus es sic gaudio
Exercitus bonorum, vti solet niue
Zalmon tegi mons pinifer.
Quæ ad fertilem hunc, celsumq́ montem, & vberem
Est ciuitas sanctißima

Extructa numinis verendi, ipso auspice
Summo patre, ecquid principes
Infertis hanc in ciuitatem prælia?
Quando est Deo carißima,
Quando hanc sua tuetur vsque dextera.
Num mille currus cœlitum,
Vel multa millia vrbis huius incolis
Desunt, vel æterni patris
Currus, vel infinita castra pro illius
Salute propugnantia?
Num summus ipse rex Deûm inuictißimus,
Regumq́; rector? qui pater
Nobis piè exhibet suam præsentiam:
Vt in Sina affuit, suo
Et nunc adest nobis in hoc sacrario.
Scandisti in altum dux ouans,
E nationibus triumphans efferis:
Bonisq́; congiaria
Varia parasti. supplici populo, prius
Quidem rebelli parcere
Dignatus es, tecum vt moretur iugiter.
Qua de re agamus gratias
Semper Deo, qui nos suis donis pius
Amplißimis ornauit, &
Seruauit, à lethi ore traxit, omnium
Et sauciauit hostium
Ferro comatum pertinacium caput.
Suæ anteà qui dixerat
Genti exeunti ad arma belli horrentia,

Ego

Ego efferarum gentium,
Et hostium delebo turmas, gens mea,
Tuorum: vti effuso pedes
Cruore diluas, vti canes tuos
Cruore saties barbaro.
Delebo & hos, olim Basani vt copias.
Omnes potestatem tuam
Sensere, viderunt ocellis te suis
Et vim hostium, atque opes manu
Frangentem, in almis qui moraris sedibus.
Dum rex triumpharet pius,
Qui dulcè concinunt, præibant, fidibus &
Quicunq; ludit musicus:
Et consequebantur puellæ tympana
Taurina tondentes manu:
Sonusq;, noxque huiusmodi cantorum erat,
O ciuitas sancta, ô viri
Ex optimo Israële prognati, Deo
Laudes gregatim dicite,
Efferte laudibus Deum *fortißimi*
Duces tribuum Iudæ inclyti,
Et Nephthalimi, & Zabulonis, paruuli
Necnon Beniamini genus.
Deus tibi, quo barbarorum ô gens mea
Fudisti opes, robur dedit.
Sed ista confirma omnibus nobis rogo,
Quæ præstitisti rex Deûm.
Qui contumaces sunt adhuc, his barbaris
Inferto bellum regibus,

Vt in tuo fano, quod est Hierosolymæ,
Victi tibi dona offerant.
Fortes eorum copias, fortißimè
Rex cœlitum, atque milites
Excinde permultos tua oro lancea,
Potentiores qui omnium
Habentur. En ceu taurus, & vitulus iners
Lasciuiunt: hos contere,
Quoad tributa supplices tibi pendere
Malint, quibus bellum placet,
Hos perde: nam mittentur ad te nuntij
Ægypto, & atra Æthiopia,
Et cum Deo cupient inire fœdera.
O regna terræ cœlitum
Cantate patrem, laudibusq́ue attollite,
Qui solus altis insidet
Polis, potens vocem vnde dat quàm maximam:
Agnoscite, atq; vim ipsius,
Et robur ingens prædicate solius
Tanti DEI, *potentiam*
Cuius poli testantur, & nubes, humus,
Et quæ creauit omnia.
Est sempiternus hic Hebræorum pater
Mirus sacrario in suo,
Diuinitus qui nos fouet, nos afficit
Virtute, neruis, robore.

ARGVM. PSAL. LXIX.

Sancti loquentes hoc viri poëmate
A Dauide inducuntur, immanissimis

Qui

Qui à barbaris in seruitutem liberi
Abducti erant: in quo tamen nonnulla sunt
Quę ad filium solum patris summi attinent.

PSAL. LXIX. SPINVLAE.

SErua obsecro me iam parens Deûm, maris,
Quem conciti mergunt aquæ.
Malis profundis obrutus luto hæreo
Fundo carente, altißimum
In gurgitem incidi æquoris vastißimi.
Oppressus ad rauim tuum
Numen voco clamore, ocelliq; heu mei
Omni carent iam lumine,
Dum suspicio gemens tuum ad thronum pater.
Qui me insequuntur impij
Iniuria, plures capillis sunt meis.
Qui me student euertere,
Pœnas coactus sum malorum eis dare,
Quorum ipse non sum conscius.
O cuncta cui soli patent mortalia,
In noxia an sim tu vides.
Sed ob meum infortunium qui in te suam
Spem collocarunt obsecro,
Non erubescant rector ô cœlestium
In prælio inuictißime:
Viris nec ignominia eis sit deprecor,
Qui fœdus ambiunt meum.
O numen Hebræorum, & orbis totius,
Istam tuo iussu fero
Irrisionem, opprobrium, atque infamiam:

Vultum meum tegit rubor.
Hospes meis & fratribus sum factus, &
Incognitus matris meæ
Natis, quòd ardeo tui sacrarij
Amore: tangunt probraq;,
Queis te insequuntur improbi me non minus,
Verùm gemens ieiunio
Quòd me domabam flebilem longißimo,
Ridere: quod pro vestibus
Centone vili vtebar, isti dicere
Dicteria in me iugiter:
De meq; fabulatur omnis, qui sedet
In ciuitatis curia,
De meq; cantilenam habet spumantia
Impurus inter pocula.
Sed ipse te precabor interim pater
Benigne, opem implorans tuam:
Vt singulari pro tua clementia,
Fideq;, nos quibus tegis,
Orationem exaudias tandem meam,
Malisque tantis eruas.
Me iam profundo ab hoc prius luto eripe,
Quàm totus obruar miser.
O sortibus tandem à meis me vindica:
Immensi aquarum gurgites
Surgentiumque fluctuum profunditas
Non hauriant me deprecor,
Me non hiatu vasto aquarum huius maris
Vorago tanta absorbeat.

Beni-

Benignitate pro tua, & clementia
Audi Deus *precem meam.*
Pro singulari humanitate me tua
Alto polo iam respice.
Ne me tuum auersare, qui sum inter sacrum
Saxumq́, me exaudi ocyus.
Accede vitam ad vindicandam oro meam.
Iam propter arrogantiam
Tantam hostium me libera: superbia
Te barbarorum immanium,
Ausuśq́, moueant ô Deus, *qui opprobrium,*
Pœnam, pudorem, probraq́,
Queis continenter hostis impius tuum
Seruum afficit, cognoueris.
Conspectu habes omnes meos vsque in tuo
Rex fortis aduersarios.
Disrumpor heu probro. moror mihi anxius
Qui doleat hanc vicem meam,
Sed nullus est: expecto qui solatium
Mihi afferat, sed nullus est.
Quin pro cibo fel, atque acetum pro mero
Mihi sitienti porrigunt.
Quare Deûm *iustissime ô rex, ne obsecro*
Preces inultæ sint meæ.
Sibi vnde quærunt gaudium, mortis plagas
Hinc reperiant: mensam parem
Appone eis parens: eis sint corporis,
Sint cæca mentis lumina:
Vnaq́ duram seruitutem seruiant.

Seruabit hic, defendet, atque præpotens
Vrbem sacratam proteget,
Quæ condita est montem ad Sionem, construet
Vrbesq; Iudææ, erutas
Quas nunc videtis: hasque liberis dabit
Bonorum habendas iugiter:
Cum gaudio quicunque amat nomen patris
Deorum, ibi morabitur.

ARGVM. PSAL. LXX.

Opem Dei in periculo quàm maximo
Implorat Hebræus poëta his versibus.

PSAL. LXX. SPINVLAE.

MAtura, & à malis Deus me libera,
O domine fer opem oro mihi.
Fac erubescant, & dolore pessimi
Rumpantur aduersarij.
Qui me volunt necare, sint inglorij,
Frustretur illos spes sua:
Qui machinantur supplicem in tuum, precor
Cuncti occidant per dedecus:
Turba impudens cædatur hæc, quæ vocibus
Crudelibus me territat.
A tot malis me vindica oro: vt gaudeant,
Lætentur, exultent boni:
Vt qui student vitam suam committere
Deo, ferant te laudibus.
Contemptus, atq; afflictus en vt sum Deus
Clemens, mihi iam consule,
Et libera quæso: feras opem citus,

Et ne moreris amplius.

ARGVM. PSAL. LXXI.

Opem Dei implorat pius vates, canens
In se ipsius summi patris clementiam.

PSAL. LXXI. SPINVLAE.

NE quæso fallat me Deus, quæ in te mea
Spes est: feras opem mihi
Benignitate pro tua, & clementia.
Ab hoste ne victus meo
Per dedecus moriar, pias aures mihi
Præbe obsecro, & me vindica.
Vt saxum inaccessum, quasi editus locus,
Tutumq; propugnaculum,
Vt turris, vtq; arx es mihi firmißima:
Ab hoste vbi tutus fero
Eius minas derideam, atque vana vbi
Temnam ipsius molimina.
Tu libera ergo me Deus crudelium
Ab impiorum dextera,
Et vi malorum numen ô meum potens,
In quo mihi semper mea
Fiducia à cunabulis ipsis fuit.
Quin & parentis in meæ
Conceptus aluo sum tua seruatus hîc
Benignitate maxima:
Has vnde me eduxisti in auras posteà,
Vbi canam te iugiter.
Sed propter has afflictiones omnibus
Sum factus, vt monstrum horridum,

Tuo putant me derelictum numine:
Sed est mea in te specula.
Quare celebrabit meum os laudes tuas,
Et gloriam omni tempore.
Verùm senectam ne meam parens ope
Spolies tua infirmam, mihi
Qui paruulo cauisti adhuc tui inscio.
Nam machinantur impij
Seruum in tuum, insidiantur, & sic inquiunt
Deus reliquit hunc, modò
Fortes viri insequamini, insequamini,
Citiq; eum comprehendite,
Quantùm potest, non vllus hunc tuebitur,
O noli abesse rex Deûm:
Matura, opem mihi feras ocyßimè,
Ac me erue hoste à barbaro.
Pudore conficiantur aduersarij
Vitæ meæ nequißimi:
Infamia tege, atq; turpitudine,
Student meis qui incommodis:
Vlciscere hostium frequentiam. mihi
Quod si benignè feceris,
Lætabor, & fouens tuam spem iugiter
Victorias dicam tuas:
Et laudibus laudes tuas non desinam
Cumulare: adhoc rectum tuum
Pater, salutemq;, & studia carentia
Numero in tuum gregem canam:
Et rex potens narrabo facta fortia,

Tan-

Tantumq́ iustitiam tuam:
Qui me piè doces ab ipsa infantia
Vsq; ad senectutem tui
Cantare magna numinis miracula:
Sed quæso ne me deseras,
Vsq; ad senectutem, atq; canos me iuua.
Dum robur ingens, & manum,
Dum vim tuam cunctis & æquum posteris
Horumq́; natis prædicem.
Sunt maximè miranda cuncta, quæ Deus
Terrarum in orbe tu facis.
Est vis manus incomparabilis tuæ:
Aduersa qui cùm plurima
Mihi creasses, versus ad clementiam
Mihi reconciliatus es,
Vitamq́; cœpisti meam defendere,
Et dignitate me magis
Augere, quàm prius: tuumque supplicem
Complexus es me recreans.
Quò rector Hebræorum ego & te barbito,
Tuumq́; numen nablio
Semper canam, fidem celebrabo tuam.
Ouantibus canam labris:
Et gestiet anima mea, quam redemeris:
Finemq́; lingua non mea
Vllum faciet æquo loquendi de tuo:
Quòd turpiter frustratus es
Omnes iniquos, perfidè exitium & necem
Qui moliebantur mihi.

ARGVM. PSAL. LXXII.

His versibus vatis canora barbitos
Felicitatem Salomonis concinit
Regni, atque rectum: plurima inserit tamen,
Quæ ad filium tantum patris summi attinent,
Nam quædam imago huius fuit regnum illius.

PSAL. LXXII. SPINVLAE.

Pater supreme, quæso spiritu pium
Impertias regem tuo,
Eiusque natum, vt ordine, & rectè omnia,
Sapienter & iustè gerat,
Vt destituto spe & fide mortalium,
Et consulat cuique optimo.
Æstate passim florida, ceu maxima
Frugum, meriq; copia
Montesq;, collesq; affluunt, sic plena erunt
Et pacis, & recti omnia,
Cùm cœperit sedere sapientissima
Proles mea in throno meo.
Oppressi, & afflicti patrocinia viri
Hic rex pius tuebitur:
Neruosq; iniquitatis incîdet, pios
Manu sua cunctos teget.
Rex magne, tamdiu colet numen tuum
Immensus orbis, quandiu
Sol aureus, sororq; pulchra amabili
Terram irrigabunt lumine.
Imbri polo cadenti eris simillimus,
Qui reddat agros fertiles.
Concors duce illo iustitia, pax, gratia

Flo-

Florebit oris omnibus,
Dum Luna cursum inibit errans menstruum,
Imumq́ lustrabit solum.
Huiusq́ latum principis regnum à mari
Eoo ad vndas vltimas
Britanni, & à Septentrionis æquore
Ad pontum erit vastum Affrici
Et nationes cunctæ ei deseruient,
Atque Æthiops coram illo humi
Procumbet. hostes ipsius terræ oscula
Dabunt aperta: principes
Tharsisq́, & insulas colentes munera
Tanto ferent duci, feret
Arabs, ferent reges Sabæi: principes
Omnes adorabunt eum:
Cunctæq́ gentes orbis illi seruient,
Et vnda spumans æquoris.
Nam deprecantem vindicabit ocyus
Afflictum, eum cui nemo opem
Ferebat: oppressi misertus eruet
Hunc fraude, viq́ue liberans:
Magno piorumq́ æstimabit sanguinem.
Viuet, beatus ac suum
Aurum dicabunt, seq́ mortales ei,
Cui supplicabunt iugiter.
Et prosequentur optimi viri omine
Quotidie hunc faustissimo.
Cereſque tantum fœnoris paucissima
In montibus summis dabit,

Vt editura flante sit Cauro sonum,
Quem Libanii arbores solent.
Quin ciuium prouentus ingens, & virûm
Sanctorum. & integrorum erit.
Cunctiq; mirabuntur imperium ipsius,
Et gloriam increbrescere,
Nomenq; maximum, quod vt Sol igneus
Durabit omni tempore.
Vitam, & salutem totus orbis per ducem
Hunc assequetur optimum:
Omnesq; committent se ei, præq; omnibus
Hunc esse felicem canent.
Agamus ergo gratias summo Deo
Qui mira solus efficit.
Diui huius Hebræorum & ingens, & satis,
Superq; magnum ab omnibus
Nomen canatur vsq; tanti sit ducis
Regnum perenne, & gloria
Terras per omnes orbis illustrissima.
Quo sanctè, & augustè patris
Omnes canant laudum ipsius præconia
In sempiterna secula.

ARGVM. PSAL. LXXIII.

Solatur illum, qui solet sæpe angier
Felicitate, & impij potentia,
Bonos egestate, & videns incommodis
Varijs premi. Videtur in Saulem inuehi
Regem improbum, ipsiusq; consiliarios.

PSAL. LXXIII. SPINVLAE.

IAcobeis quanquam suis, qui mente sint

Pura, benignus est pater,
Commotus ipse sum tamen rector Deûm,
De prosperis mortalium,
Sic vt ferè à iusti viri sententia
Sancta, & graui decesserim,
Peccauerimque in te pater cœlestium.
Persæpe id iratus fui,
Quòd ijs, qui agunt per crimina ætatem suam,
Salua esse cernerem omnia
Vigentibus, plenißimis, valentibus,
Vltra modum florentibus,
Eis onus nullum esse, cui succumberent,
Mortalium laboribus
Illos carere, nulla ferre verbera,
Queis vulnerantur cæteri.
Quare hos tenet superbia, atq; iniquitas,
Iniurij sunt omnibus,
Et hunc, & illum negligunt: curamq; in hanc
Solùmmodo incumbunt die,
Noctuq; temptp numine, vt pinguißimi
Ventri, gulæq; indulgeant.
Et commoda hæc feliciter plus, quàm audeant
Sperare, contingunt eis.
Iniquitate occalluêre, atrocia
Facta, & loquuntur impia:
Audent Deorum principem contemnere,
Legem sacram rescindere,
Audent sua vexare lingua cœlitum
Sedem, & domos mortalium.

Quæ cuncta mirantes boni, istorum nefas,
Et impiorum crimina
Lætantur, & vitam, & voluptatem sequi.
Vt lympham anhela ardens siti
Olim bibit fessus viator, fontem vbi
Aduenit optatissimum,
Casti viri horum opiniones hauriunt:
Studentq́ vulgo dicere,
Putatis hæc curet Deus mortalia,
Aut numen hæc intelligat?
Hîc cùm malus vitæ affluat tot commodis,
Bonoq́ sit beatior,
Potentia, omnibusq́ rebus floreat?
Et ipse mente talia
Voluens in hanc insaniam iuxtà incidi,
Vt dicerem innocentiæ
Inaniter vacasse me, quando dies
Est nullus, in quo maximè
Non angar, atque multa supplicia feram:
Stultè locutus hæc fui.
Ac deinde diligentius rem cogitans,
Sic voce rettuli mihi,
Si sentio sic & loquor de numine,
Vitam boni nonne improbo?
Pro viribus conabar ipse hæc ardua,
Summamq́ prouidentiam
Cognoscere, & rectum, quibus Deûm sator
Hæc temperat mortalia,
Sed magnitudine istius negotij

Perterrito notißimum
Fuit mihi per me nequire ad illius
Intelligentiam rei
Venire, ni summus pater rerum omnium
Hanc mentis aciem illuminet,
Quò cernam eorum, fluxa queis dantur bona,
Pericula, & vitæ exitum,
Et quas breui pœnas luant à gaudio.
In numen ingrati pium
Delentur extemplo, simul terroribus
Preßi repentinis cadunt
In tartara: & sic fama; gloria, ac opes,
Fortuna florentißima,
Permagna claritas eorum nominis,
Et splendor, atque dignitas,
Qua inflantur, euanescit auras in leues,
Vt dormientis somnium.
Sic bestia dementior parens Deûm,
Ipse æstuabam iugiter,
Angebar imprudens malorum inanibus
Virûm bonis, quem tu tamen
Piè foues: nam dextera meipsum tua
Semper tegis, semper tuo
Vbiq; consilio regis viæ comes:
Mox vnde me ad cœlestium
Felicitatem transferes, vbi ea bona
Mihi parauisti, quibus
Si comparem hæc caduca, me quid stultius?
Sed quando luce, gratia,

Splen-

Splendore, & aura recreasti me tua,
Sic te cupit meus, pater,
Animus, vti tabescat aßiduo tui
Supremi amore numinis,
Et corpus hoc, quod anteà rebelle erat,
Menti reconciliauerit,
Vnaque numini tuo nunc seruiant.
Tu robur, & virtus mea,
Tu copiæ, tu lar, tu opes, tu hæreditas,
Tu gaudium, coronaque.
A te potens qui deficit rex, hîc suo
Vt arbitratu vitam agat,
Excindis, atque euertis illum funditus.
Nam perdis omnes qui impiè, &
Audent superbè aliud tibi præponere.
Non improbos ergo sequar
Ditißimos, verùm tibi omnis spes mea
Nitetur, & fidem meam
Tantùm locabo in te Deus numen meum,
Et facta concinam tua.

ARGVM. PSAL. LXXIIII.

Iudæa gens deplorat incendia sacri
Fani, vrbis & vastationem, deprecans
Summum patrem Deum, vt aliquando opem fer

PSAL. LXXIIII. SPINVLAE.

ECquid sibi vult cœlitum rex, hæc tua
Tam iugis indignatio?
Cur neglis pastor piè, iratus gregem
Tuum, coactum quem locis

Vberrimis aliâs solebas pascere?
Iam ciuitatis obsecro,
Quam comparasti olim tibi & peculij
Gentis tuæ, quondam manu
Quam vindicauisti, & Sionis illius,
Quem solum habebas, sis memor.
Ades rogo, euertasq́ funditus malos
Hostes, manu illud qui impia
Fanum tuum eruêre quàm sanctißimum.
Festis diebus in sacris
Solennibus vocem improbam cur barbari
Sic euehant, trophæaque
Ponant, & importuna curia in tua
Signa erigant victoriæ?
Nos vidimus fano in tuo istos impios,
Lignator vt bipennibus
Sylua in profunda cædere arbores solet,
Armis ferire limina,
Sculptumq́ demoliri opus, sacraria
Flammis & ipsa incendere,
Ac ædis ornamenta turbare aurea,
Simul loquentes talia,
Hæc omnia euertamus, & festos dies
Tollamus horum numinis.
Quare Deus nos, teq́ deseris? tuæ
Clementiæ in nos vidimus
Non vllum adhuc signum: tuæ haud vates pius
Genti futura præcinit.
Hæc quandiu feremus ô clemens pater?

Quosq; nobis improbæ
Gentes erunt iniuriæ? impias quoad
Harum feres calumnias,
Tuæq; maiestatis, atque numinis
Contemptum? adhuc rector potens,
Vtranq; contrahes tibi in sinus manum?
An vsque rex fortissime,
An vsque numen ô meum cunctaberis?
Victoriam totius
Ingentis orbis autor inuictissimus
Semper fuisti alme ô pater.
Non tu adfuisti patribus, non per mare
Latam ipse strauisti viam?
Non tu, quasi immanis caput Ceti ducem, &
Fregisti in vnda Ægyptios?
Non tu feris dedisti eorum corpora
Tetra laniandæ immitibus?
Non flumina eliciens patres durissima
E caute potasti improbos?
Non maximum exiccasti eis Iordanem, uti
Pes siccus esset transiens?
Non tu diem, noctemq;, lucem, & sidera,
Solemq; finxisti igneum?
Non ipsius telluris ista terminos,
Cœlumq; firmasti manu?
Non denique æstatem igneam, & hyemem tua
Mollem creasti dextera?
Sis ergo contumeliosi, & improbi,
Et contumacis barbari

 Tan-

Tantæ arrogantiæ Deus non immemor:
Qua non modò iste nos premit,
Numen verendum, sed etiam tuum impio
Ausu studet proscindere.
Ne turturem tuum oro, Hebræum scilicet,
Huic dede crudelissimo.
Afflictionem quæso nostram respice,
Memento miti fœderis:
Quandoquidem redacti eò sumus loci,
Cogamur vt miserrimè
In squalidis per efferum hostem esse domibus
Luce aurea carentibus:
Iniurijs vbi tamen nos afficit,
Et continenter verberat.
Fac rebus à cunctis inops gens turpibus
Euadat absque iurgijs.
Iniurius fac quæso ne aduersarius
Sit cœtui pauperrimo,
Qui laudibus cœlo efferet nomen tuum.
Surge ergo rector cœlitum,
Surge, ac tuam causam ipse agas: opprobrij,
Quo te ferit quotidie
Hostis, memento: barbarorum voculæ
Horum tibi non excidant,
Non excidat tumultus hostium, in dies
Qui pergit increbrescere.

ARGVM. PSAL. LXXV.

Græci, & Latini vt sentiunt interpretes,
Inducitur Christus loquens, & impios,
Sontesq; deterrens ab arrogantia.

PSAL. LXXV. SPINVLAE.

TOllemus vsque laudibus,
Tollemus ô DEUS *tuum*
Numen, quod vsq; erit bonis
Præsens: loquemur omnia
Quæ mira fecisti pijs.
Pœnas luent (inquit Deus)
Sontes mihi, nouissimus
Cùm venerit dies, virûm
Quo iudicem causam omnium
Æquissimus: tum sentient
Icti sinistro fulmine
Montes superbi iram meam:
Omnes timebunt incolæ
Telluris: ipse quam mea
Virtute confirmaueram,
Hanc nunc mouebo concitus
Furore, & ira maxima.
Qui sæpius stultissimis
Hæc dixeram mortalibus,
Studete iam sapientiæ,
Ne tollite ista cornua,
Vos ne efferatis in DEUM,
Ne numini loquamini
Malè, aut superbè, aut impiè:
Vos cœlitum summo duci,
Atque optimo iam subdite:
Quando vltima haud ab India,
Haud à Britanni littore,

Septentrione haud frigido,
Haud torrido meridie
Potentia, atque dignitas
Accedit ad vos, sed DEûm
A rege iusto iudice
Hæc cuncta manant cœlitus
Mortalibus, quorum hunc vehit,
Illum opprimit rectißimus:
Qui fece, vino, & calicem
Plenißimum dextra tenet,
Quo potat omnes vos: bibent
Ingentis orbis istius
Hinc fecem amaram omnes mali.
Ego interim te concinam,
Laudaboque Iacobi DEum,
Ac impiorum cornua,
Quæ tollere audent in pios,
Frangam, & viri potentiam
Firmabo iugiter boni.

ARGVM. PSAL. LXXVI.

Victoriam insignem hoc celebrat carmine
Eamq; opinor, quam reportarant fero
De Senacheribbo rege Iudæi duces.

PSAL. LXXVI. SPINVLAE.

REx inclytus cœlestium
In orbe Iudææ sacro,
Et notus & celebris est
Quàm maximè, apud Hebræos qui
Illos habet summum sibi

Nomen: Hierosolymæ eius est
Tentorium, sanctißima
Sionis incolit iuga:
Vbi volucre spiculum
Arcus, & enses, scutaque
Confregit, ac victoria
Potitus est in prælio.
Præclarus, & generosior,
Suiq; in hostis impetum
Ferox magis leonibus,
Vrsoq; montano fuit.
Pugnante nam Deo *hostium*
Audacium tot copiæ
Mox corruunt, resistere
Minus valentes numini:
Mox dura ocellos his quies,
Ac somnus vrget ferreus:
Mox noctem in æternam humida
Claudunt gementes lumina:
Mox hostis ad tuas minas,
Deus Iacobi, territi
Cum tot quadrigis, ac equis
Euanuere exercitus.
Formidolosus es nimis
Rector Deûm, *quis ante te*
Consistere iratum valet?
A strage ea iustißimè
Per te edita, qui in finibus
Nostris morantes vndiq;

Et

Et copijs, & viribus
Nos territabant sæpius
Terrore perculsi graui
Silent: tuum quòd sentiunt
Cauere numen omnibus,
Qui terram habent, viris bonis.
Quare est tibi laudi furens
Ista rabies mortalium:
Nam prælia insurgentium
Gentem in tuam faciunt, boni
Vt gratulentur vindici
Suo huncque tollent laudibus.
Vouete, vota & soluite,
Afferte grata munera
Pij, Deo vestro, Deo
Cœli verendo numini,
Animam potest qui extinguere
Cunctis viris potentibus,
Telluris vnus maximis
Formidolosus regibus.

ARGVM. PSAL. LXXVII.

Iudæa gens (Græci vt putant) inducitur
A vate, narrans quo dolore affecta sit
Angustia in graui, atque mentis quo modo
Leuauerit mœrorem, & angorem suæ.

PSAL. LXXVII. SPINVLAE.

NVmen fatigabo prece
Vocans, fatigabo, mihi
Aurem suam dum præbeat.
Pergo Deum, cùm vexor, &

Aduersa me angunt, quærere.
Nullum recrudeſcentibus
Plagis meis admittere
Solatium decreueram.
Et nunc memor ſum numinis
Clementiæ, hiſque anguſtijs
Me ſat ſuperq; angentibus,
Vti leo horrendum fremens,
Deum meum ſic alloquar:
Me magnitudo ſupplici
Tui videre conditor
Meis ocellis non ſinit
Somnum, & dolores me enecant
Grauiſsimi, ſic, vt nihil
Hoc poſsit os meum edere.
Menti tamen ea ſecula,
Quibus tu ab hinc quàm plurimos
Annos pijs antè patribus
Fauiſti, & occurrunt boni,
Quos eruiſti anguſtijs.
At cogitabo carmina,
Cùm nox tenebris candidum
Pellit diem, quibus alios
Solatio affeci, & loquar
Mecum, atque erit animus meus
Attentus his ſermonibus:
Quid? an'ne deſeret ſuos
In poſterum ſemper Deus?
Semper furore percitus

Erit?

Erit? suæ clementiæ
Erit'ne semper immemor?
An stare promißis suis,
Quibus recepit omnibus
Semper bonorum posteris
Sese affuturum, desijt?
Non lenitate impertiet
Sua pios? vel hoc sua
Benignitate maxima
Vnum carebit seculum?
Hinc cogitans almi patris
Dexteræ esse sperandam mihi
Ægro vicißitudinem;
Qui non semel, sicut modò,
Mihi æstuante aliàs ope
Sua benignè occurrerat,
Aduersa fortiter tuli.
Quin ipse mecum sæpius
Exacta mente tempora
Percurram, & vsq; diligens
Putabo vt à periculis,
Et hoste maiores DEVS,
Olim ipse vindicaueris:
Putabo quæ miracula
Et facta viderint tua
Patres ab orbe condito:
Putabo & imperium tuum,
Et consilia. quæ tu facis,
Agas licet seuerius

In nos pater, iustißima,
Et sancta sunt quippe omnia.
Quis est potens, vt tu? vnus es
Incomparabilis Deus,
Miranda solus qui geris,
Qui nationibus feris
Robur tuum, & potentiam
Planam facis, qui vi tua
Gentem pio Iacobo piam,
Sanctoq́; Iosepho editam
Clemens redemisti, & rubri
Duxti per vndas æquoris.
Vt ponti aquæ vidêre te,
Vt vidit æquor, numinis
Præsentiam admirabilem
Statim reformidans patris
Cœlestium, & mortalium,
Gressus adorauit tuos:
Vndæq́; commotæ ocyus
Pauêre, senserunt tua
Pertranseuntis numina.
Nubes aquas dedêre tunc,
Sonum dedêre fulgura
Circùm omnibus micantia,
Quæ tu rubente dextera
Librasti ad orbis terminos.
Pauêre tunc Ægyptij,
Et rex suus, cùm tu bonis
Pertranseuntibus mare

Deus

Deus fuisti dux, ita
Vt barbari tuos pedes
Non viderint, cùm per ducem
Mosen, Aharonemq́, eos,
Quibus cauebas, duceres
Vt pastor in tam pinguia
Idumeorum pascua.

ARGVM. PSAL. LXXVIII.

Enarrat hoc cantu pius vates quibus
Quantisq́; Hebræos commodis
Deum parens affecerit, quibus nihil
Fingi potes ingratius.

PSAL. LXXVIII. SPINVLAE.

ATtende doctrinam piam gens ô mea,
Auremq́, da istis deprecor
Verbis tuam: sententias ipse vtiles,
Doctissimasq́, proferam:
Tibiq́, priscum à me, & genus reconditum
Sermonis explanabitur.
Narremus id, quod olim ab ipsis patribus
Audiuimus certissimum,
Vero (quod aiunt) verius, nepotibus
Horum. genus cœlabimus
Nostrum optimi laudum Dei *preconia,*
Vimq́, eius, & miracula?
Qui sanxit Iacobo viro sancto aurea
Lege, ipse quam pius tulit,
Vt liberis patres suis mirabiles
Res eloquantur, liberi
Hinc per manus tradant suæ proli ordine

In

In posterùm, quæ præpotens
Rerum Deus *mandauit: omni vt tempore*
Suam in Deo *spem collocent,*
Vt consilia, præceptaq; his non excidant
Dei Deorum*: ne pares*
Fiant parentibus suis rebellibus,
Ac perfidis genti improbæ,
Quæ non amans æqui fuit, quæ de Deo
Opinionem tam impiam
Accepit, vt nati Ephraimo spiculis
Armati, & arcu in prælio
Sint hostibus fusi: minus seruauerant
Legem Dei*, atque fœdera:*
Mandauerant obliuioni fortia, &
Miranda facta numinis,
Et tanta eis quæ fecerat spectantibus
Stupenda præsentißimus,
Et improbis quæ fecerat miracula
Olim parentibus suis
Tanensem ad vrbem Ægypti in agro maximo,
Diuisit vndas, & patres
Per æquor, vt terræ solum durißimum,
Aduersa duxit littora:
Clemens die quos nube texit, nocteque
Ignis præiuit lumine:
E saxo aquarum flumina elicuit eis
Sitientibus: qui mox tamen
Peccant in ipsum ingrati, & incendunt Deum
Ira, atque in horridis locis

Tentant, & experiuntur ipsum: hîc vt sciant
Quid poßit ille præpotens
Cælestium rex, & pater mortalium.
Ergo impudentes pro sua
Libidine audent à DEO *contendere*
Escas, loquentes in patrem
Huiusmodi inter se, An potest nobis DEUS
Noster parare hîc pocula,
Dapesq́, inhospitali in hoc loco? an potest
Gentem hîc Hebræam pascere?
Miranda prorsus cæcitas mortalium:
Quem viderant aquam edere
Et flumina è saxo, verentur vt cibum,
Carnésue poßit is dare.
Quare furens iratus est eis DEUS,
Exarsit, indignatio est
Iacobi, & Israëlis in durum genus
Accensa: quòd iam soluerent
Fidem, nec ipsum crederent posse omnia,
Et velle suppeditare eis,
Quæ postularet vsus, & neceßitas
Terram in beatam euntium.
Mandauit ergo & ætheri, atque nubibus
Portisq́ue cæli, candidum
Vt manna panem cælitum statim darent:
Dedêre: mirantes edunt,
Explentur: imperium, & potestatem sui
Vltra modum stupent DEI.
Rex surgere ius Eurum, & flare iußit Affricum,
Is,

Is, cuncta cui deseruiunt:
Tantamque carnis, & volucrum copiam
Pluit pater cœlestium,
Arenam vt æquarit marini littoris:
Tentoria has ad omnia
Per castra seminauit. hi se molliter
Curant, cibis se ingurgitant,
Escas adepti, quas cupiuerant sibi.
Sed antè, quàm ventri satis,
Gulæque fecissent, (erant adhuc eis
Dapes in ore) numinis
Inuasit hos sui furor: qui diuites,
Primariosq́; sustulit
E gente Iudæa: isti iniquè sed tamen
Sese gerunt, & impiè.
Miraculorum hos magnitudo, aut supplici
Nequiuit experientia
Adducere, vt fidem locarent in Deo,
Ipsiq́; se committerent:
Tanta est eorum peruicacia, & scelus.
Per vanitatem, & crimina
Ætatem agunt, noxaq́; vitæ finiunt
Summam ocyus breuissimam:
Qui dum piaculi sui pœnas luunt,
Videntur agni maximè,
Quòd in Deum commiserint, quòd illius
Iussum leues contempserint.
At non scelus dolori eis est, sed graues
Tantùm vices, quas sustinent:

Veniunt maligni non patris causa ad patrem:
Præ se ferunt cultum Dei,
Inclusa cœlatur sed infidelitas
In pectore. illis attamen
Lugentibus clemens pepercit conditor,
Nec perdidit nefarios
Cœtus eorum: sed furorem reprimens
Misertus est, mortalium
Infirmitatis & memor dementiæ
Queis euolat mox spiritus
Hinc, & redit nunquam priores ad domos.
Quoties Deum *temnunt pium?*
Quoties & illum in solitudine irritant?
Frequenter ad piacula, &
Nefas reuersi, prouocant iram patris
Cultu Deorum *gentium:*
Sanctißimi Israëlis & summi Dei
Obliuione conterunt
Mirandum opus, ac dexteram inuictißimam,
Qua hos vindicauit à feris
Ægyptijs, ac seruitute barbara,
Cum rerum ibi miracula,
Ostentaq; in Tanensi agro Hebræis dedit:
Omnino quisque est immemor
Superbæ vt Ægypti in cruorem flumina,
Omnesque lymphas verterit,
Ne potus esset barbaro, vt compleuerit
Ægyptiam molestia,
Muscisque, ranisque oram: vt arua pinguia

Bru-

Bruchis dederit edacibus,
Vel vt locustis exedenda gramina
Commiserit virentia,
Vt grandine horrida arbores, moros fera &
Vites pruina absumpserit;
Vt grandine illorum greges, iumentaq́;
Cœlestium rex fulminans
Contriuerit furore concitus, malum
Vt hos repentè afflixerit
Per nuntium, vtq́ue morbo eos addixerit,
Neciq́; crudelißimæ,
Istas vt oras vulnerans extinxerit
Vos pestilentia impios,
Vnà immerentes & boues, vt filios
Primò editos occiderit
Mortalium, boumq́; Chameorum, vti
Qualis bidentes per loca
Deserta pastor assolet perducere,
Gentem suam ipse præuius
Saltus per inuios DEVS *conduxerit,*
Montesq́; solitudinis,
Et tutò, & absque militum regis metu,
Vnda maris quos obruit,
Vt duxerit sedem in sacram, & montem, sua
Is quem parauit dextera,
Istinc vt incolas eis exegerit,
Et nationes impias,
Vt hoc solum ferax eis diuiserit,
Et hostium vrbes, & domos,

 Quas

Quas illico Hebræis habendas tradidit.
Vbi tamen tentant Deum,
Furoreq́, incendunt, quòd almi non tenent
Legem patris sanctißimam:
Iuxtà rebellant, vt patres, & liberi.
Herum suum qualis petit
Effractus arcus, talis Hebræus Deum
Offendit, irritans adhuc
Aris, sacellis, dijsq́, fictis pluribus,
Quos impiè demens colit.
Quod sentiens huius Deus *quàm maximus*
Ignescit ira, & protinus
Hunc temnit, execratur, & tentorium
Silontis illud deserit,
Quod ipse, vti sacrarium almi numinis
Mortalibus construxerat.
Quin & sacrosanctum ipsius gentis decus,
Arcam vocant quam mysticam,
Fero dat hosti: hæreditatem offert suam
Morti horridæ pulcherrimam:
Duro iuuentam, & virgines ferro necat,
Quos nemo luget: enseq́ue
Stricto sacerdotem, atque viduam sauciat,
Quorum vicem nullus dolet.
Nanq, excitatus almus est, vt dormiens,
Deus, vir vt mero obrutus:
Statimq́, deorsum vulnerauit hostium
Gladio suorum, opprobrio
Affecit hos iugi, atq, contumelia.

In eligendo hinc principe,
Sauli interempto qui duci succederet,
Omissa Iosephi tribu,
Et Ephraimi pastoris, clemens pater
Repente Iudæa à domo
Exciuit huncregem ad Sionem qui thronum
In vrbe amata poneret,
In qua sacrarium suum, vt palatium
Regale condidit sibi,
Quod esse vult, vt terra, fundatißimum
In sempiterna secula.
Istucq́, delectum euocauit Dauidem
A pascuo, atq; ouilibus,
A fœta agenda buccula, & tauro, à capris,
Lætoq́, curando grege,
Istos ad Hebræos peculium suum,
Atq; ad Iacobi posteros
Omnes regendos: ille quos pro viribus,
Vt poscit innocentia,
Fidelitas, rectumq́, prudentißimus
Regit Deo *summo auspice.*

ARGVM. PSAL. LXXIX.

Iudæa deplorare gens videtur hic
Incommoda, Antiocho à truci quæ pertulit.

PSAL. LXXIX. SPINVLAE.

TVum in peculium Deus
Hæreditatem in nos tuam,
Fecere gentes impetum
Contaminatæ, limina

Et polluerunt aurea
Templi, sacram Hierosolymam
Et eruerunt funditus:
Qui vbi saciauerunt suum
Nostro efferati sanguine
Ferrum, volucribus cibum, &
Feris dedêre corpora
Colentium numen tuum:
Fudere eorum sanguinis
Per ciuitatem flumina.
Non vllus est, cadauera
Qui horum sepulchro condere
Poßit, velituc. en omnibus
Ostentui (vt vides) sumus.
Pater quousq; irasceris?
Furore semper concitus
Eris? tuam iram in improbas
Terras, pium numen tuum
Quæ non adorant, euome:
Tanta est quibus superbia,
Genus Iacobi vt perdere
Sint ausæ, & aras numinis,
Vrbemq; sanctam euertere.
Commißa clementißime
Rex, nostra ne puni obsecro,
Benignitate sed tua
Nos maxima afflictos nimis,
Et perditos complectere:
Almiq́ue nos pro gloria,

Fa-

Famaq́, nominis tui,
Seruos tuos iam vindica
Ab hostibus, iam (quæ est tua
Rex summe, liberalitas)
Placare, condona scelus
Nobis: parens cœlestium,
Fac oro ne gentes rogent
Posthac, Vbi est horum Deus?
Nobis rogo spectantibus
Palàm vltio fiat pij,
Innoxijq́, sanguinis
Numen colentium tuum
Fusi, & necem nece expia.
Admitte conspectum in tuum
Iam lacrymas gementium,
Luctusq́ue vinctorum: & tua
Qui destinantur hostibus
Cædi, asseras iam dextera,
Ac barbari infestißimi,
Numen tuum quod spernere
Sunt ausi, eis non par pari,
Sed partibus rependito
Quàm plurimis maius malum.
Atq, interim nos gens tua,
Gregesq́, pascui tui
Grates agemus numini
Pater tuo, atq, litteris,
Quàm dignus es qui laudibus
Feraris, hæc mandabimus.

ARGVM. PSAL. LXXX.

Sequentis argumentum & est cantus idem,
Quo gentis Hebrææ canit sanctissimus
Vates secundas res, minusq; prosperas.

PSAL. LXXX. SPINVLAE.

O Qui pium Iacobi, atq; Iosephi genus
Et Ephraimi posteros,
Et Beniamini, cum Manaßis liberis,
Qualis bidentes assolet
Curare pastor, nos regis nobis tuam
Aurem dato iam deprecor.
O qui Cherubinis, cam seruantibus
Arcam, vnde responsa edere
Soles Hebræis, continenter aßides,
Nobis ades tandem obsecro.
Consurge, vi tua hostibus nos libera,
Seruisq; opem feras tuis.
Ad nos redi armipotens Deus, nos respice,
Vt sit comes nobis salus.
Quousque succenses pater, genti tuæ?
Quousq; contemnis preces?
Quousq; luctu nos ales heu procibo?
Quousq; triste poculum
Hoc non mero, sed lacrimis plenißimum
Afflicto Hebræo porriges?
Quousque certatim rogo hunc irrideant
Vicini, & hostes barbari?
Ad nos redi armipotens Deus, nos respice,
Vt sit comes nobis salus,

Sicut

Sicut fuit, nos cum eruisti Ægyptia
A seruitute, transferens
Tellurem in hanc eliminatis gentibus
Nequißimis: vbi tua
Nos dextera, velut colonus vineam,
Ipse coluisti diligens,
Vitemq́ purgasti: hinc suis radicibus
Humum occupauit vinea
Regionis huius, atque ramus vmbrifer
Montes opacos texit, ac
Ingentia æquarunt cedrum eius brachia,
Et palmites ad æquora
Extendit, & propagines ad alueum
Iordanis ipsum maximi.
Quid septa fregisti ipsius nunc? quid pater,
Qui transeunt, vastant eam?
Syluestris euertit aper, & perdunt feræ.
O rex potens, exercitus
Cui cœlitum parent, Olympo respice,
Consideraq́ hanc vineam
Consideraq́ vineæ solum tuæ,
Et ipsius propagines;
Attende opus, quod roborauer as, tuum
Deflagrat ignibus, iacet
Euersa vitis: funditus certè, nisi
Tu fers opem, peribimus.
Ades rogo nobis, duciq́ maximo,
Quem præparasti vindicem
Opponere aduersarijs nostris Deus,

Ge-

Genus tuum serua obsecro:
Ne deseramus te, sed vsq; maximo
Obtemperemus numini.
Ad nos redi armipotens Deus, nos respice,
Vt sit comes nobis salus.

ARGVM. PSAL. LXXXI.

Hortatur ad festos celebrandos dies
Gentem suam, ac piè colendum cœlitum
Patrem, ipsius simul studia quàm maxima
Canens in Hebræos, & admonens, Dei,
Legisq; contemptus sacræ quàm obsit malis.

PSAL. LXXXI. SPINVLAE.

VOs ô boni exultate cuncti gaudio
Coram Deo, nos qui iuuat:
Agriq; lætis iam sonate cantibus,
Laudateque Iacobi Deum:
Cantate numen optimum, atq; tympana
Pulsate: citharæ, & nablij
Mouete contentas fides, ac buccinam
Inflate festa in hac die:
Quandoquidem Hebræis hic est & ritus, &
Mos iure traditus Deo
Iacobeorum, oraculo quem iussit, vt
Seruent Iosepho sati.
Ægyptijs cùm finibus gentem suam
Educeret, cùm ipsum Deum
Loquentem Hebræi exaudiere cominus,
Cùm fasce eos numen graui
Leuaret, atq; ollis coquendis vi, à malis
Cùm vindicaret omnibus,

Morem imperauit hunc Deûm rex maximus
Manere eis in posterum
Ex his vocasti angustijs me (ait Deus)
Tibi locutus sum latens
In hoc tonitruo: fuisti non tamen
Memor potestatis meæ:
Qui cùm tuum explorare vellem animum, tibi
Repente aquam omnem sustuli.
Sed gens mea, Israëlis ô genus pij,
Promitto quæ sanctißimè
Tibi, accipe oro: si audies me, si patrem
Non alterum tibi coles,
Nec supplicabis gentium vanis Deis,
(Ego ipse sum Deus tuus,
Qui te olim ab Ægypto reduxi) quod cupis
Pete, & repulsam non feres.
Sed consilia tempsit Dei gens hæc sui:
Minus Iacobi filij
Mi paruerunt: quos malum genium sequi
Sum passus, & cupidinem.
Quòd si mea hæc gens obsecundasset Deo,
Parens vt Israël suus,
In longitudinemque consulens sui
Si legem amasset numinis,
Fecissem in hostes eius impetum, & breui
Fudissem ad vnum omnes eos,
Et subdidissem illos ei infestos Deo:
Ac ipsa durans iugiter
Hîc floruisset maximè æuo, liberis,

Gra-

Gratia, opibus, potentia:
Cui fertiles dedissem agros, & prædia, &
Rerum affluentiam omnium.

ARGVM. PSAL. LXXXII.

Deum arguentem iudices gentis suæ
Inducit hoc poëmate.

PSAL. LXXXII. SPINVLAE.

DEus Deûm inter principes
Stans, & potentes edocet,
Quid munus horum postulet.
Quousq; iudicabitis
Duces iniquè, & improbis
Viris (ait) fauebitis,
Bonum opprimentes impiè?
Seruite recto, & pauperem,
Et tenuiorem iniuria
In ius vocatum absoluite:
Defendite innocentiam,
Et vindicate omnem pium,
Et infimos gentis meæ
A diuitis potentia,
Ac impiorum iniuria.
Sed frustra eos, inquit Deus,
Qui consilia temnunt mea,
Pergo monere: en diligunt
Isti suæ ignorantiæ
Cuncti tenebras, atque amant
Iniquitatem: atq; hinc fit, vt
Humana cuncta plena sint

Confusione maxima,
Necnon tumultu pergraui.
Rector Deorum vos ego,
Vos nominaui ô iudices,
Deos, Deiq́ filios
Et optimi, atque maximi.
Veruntamen peribitis,
Vt infimi, ob vestrum scelus.
Num iudices oro, & duces
Alij, & tyranni per nefas,
Per crimen istic iugiter
Ætatem agentes impiè,
Hæc arma vitarunt mea
Trisulca, & iras fulminis?
Sed quando nostri iudices
Liquere iustitiam Deus,
Tu surge, tu, atque iudica,
Dans iura nationibus,
Et vniuersis gentibus.
Supreme rex mortalium
Debentur hæc tibi omnia:
In posterumq́ vnus reges
Terras, & humanum genus.

ARGVM. PSAL. LXXXIII.

In proximas gentes, Hebræos quæ petunt,
Factaq́ coniuratione acre inferunt
Bellum in Dei gentem, precantur numina
Patris Iacobei timentes admodum.

PSAL. LXXXIII. SPINVLAE.

IN impiorum crimine oro ne Deus
Silens adhuc connixeris:
Vlciscere hostes numini infestos tuo:
Tumultuantur, efferunt
Caput superbè, machinantur in pium
Genus Iacobi. Rex potens
Quæ concitatio sit horum tu vides,
Et quanta conspiratio.
Adsitis, istos deleamus, inquiunt:
Vt nulla nomenclatio
Posthac sit Hebræorum in hoc orbe amplius.
Quid? ecce coniurant simul,
Fœdusq; iungunt in te Agareni, incolæ
Idumeæ, acresq; Tyrij,
Sæui Moabitæq;, Palæstinaq;,
Et Amalechitæ efferi,
Et nata ab Ismaële natio frequens,
Et castra Gebalensia,
Necnon & Ammonitæ, & Assyrij impij,
His improbi Loto sati
Omnes opem in primis ferunt pro viribus,
Quibus caue oro, vt Sisaræ,
Ac Madianitis, vti nequißimo
Supreme cauisti pater,
Iabino ad vndas fluminis, quod nominant
Cissonem: ad Endor qui simul
Periere paßim inconditi agris pinguibus:
Quin tracta eos numen meum,
O rebum vti, Zebum, Zebamque, & Salmanam

Du-

Ducesque eorum deleas,
Sacrarium occupare qui student tuum.
Reddas eos pares rotæ,
Quæ non valet consistere, huic vel pulueri,
Quem turbo latè disijcit.
Vti nemus, gementis aut syluæ comas
Auarus ignis deuorat,
Sic ipse tempestate eos vexa horrida,
Sic turbine impedi tuo.
Vultus eorum, nomen vt tuum vocent,
Pudore quæso contege:
Fac erubescant, afferas molestiam
His vsque, turpiter occidant.
Terrarum vt orbis sentiat totus Deum
Vnum esse mortalibus,
Seruare posse, quos amant, fictos Deos
Ne se quidem in periculis.

ARGVM. PSAL. LXXXIIII.

Quanam teneretur videndi cœlitum
Summi patris templum cupidine hic canit,
Quò non valebat ire per Saulem impium.

PSAL. LXXXIIII. SPINVLAE.

AMabilem ô sedem tuam
Deus potens in prælio,
Exopto quam mirum in modum
Hac gente adire cum mea.
Prægaudio mens, & caro
Gestiuit almo in nomine
Summi patris cœlestium.

Vel passer inuenit sibi
Caras domos, hirundoq́;
Pullis suis aram ad tuam
Mira arte nidum fabricat.
At ipse numen ô meum,
Deus potens in prælio,
Quando sacrosancti tui
Videbo fani altaria?
Istic beati sunt qui habent,
Et continenter te canunt.
Beatus ille, cuius es
Tu robur: ex animo tuas
Is concinit laudes, quasi
In valle, quæ puris aquis
Sit fontium plenißima
Vsq; ambulat: cumq́; hunc sitis
Æstina adurit, hîc bibit.
Verùm piè qui prædicat
Hæc, quæ tibi placent, Deûm
Is munere exornabitur,
Crementa virtutum sedens
Tuis in ædibus capit,
Quoad veniat ad cœlitum
Regem, Sionem qui colit.
O rector armipotens meam
Tandem audias rogo precem:
Deus Iacobi, da tuam
Aurem mihi tandem obsecro.
Qui nos tegis, iam respice

Tui ad ducis vultum, ad pios
Conuerte iam tua lumina.
Exopto, votisq́ omnibus
Tuum expeto sacrarium
Adire ab exilio graui:
Quandoquidem solus dies
Et sanctè ibi actus, & piè
Est anteponendus decem
Lustris, quibus reges agunt
Ætatem in omnibus bonis.
Quare iacère ego hæc sacræ
Malim domus ad limina
Dei mei despectus &
Vilißimus, quàm in ædibus
Amplis morari diuitum.
Viro innocenti, & optimo
Istis moranti in ædibus
Sol est pater cœlestium
Mentem eius augens, nutricans,
Sensuq́ iustitiæ illico
Pulsis tenebris omnibus
Erroris afficiens suo
Grato, & salubri lumine.
Viro innocenti, & optimo
Istis moranti in ædibus
Firmißimum est scutum Deus,
Ab ictibus quo hostis feri
Tuetur omni tempore
Ipsius innocentiam.

Deus perennis omnium
Est fons bonorum, vnde in pios
Omnis animi candor fluit,
Et sanctitas, & gloria,
Pax, vita, & immortalitas.
Beatus ille, qui suam
In te pater, spem collocat.

ARGVM. PSAL. LXXXV.

Sanctissimus vates canit tempus fore,
Deum parens cùm filium per vnicum
A sæua Erynni, asperrima tyrannide
Cunctisq; liberaret humanum genus
Malis, & æquum, paxq;, cùm & clementia
Verumq; florerent in oris omnibus.

PSAL. LXXXV. SPINVLAE.

PRæsens fuisti conditor mortalibus,
A seruitute barbara
Pius Iacobi vindicasti liberos,
Commissa condonasti eis,
Et crimina omnia: ac furoris impetum,
Iramq; posuisti tuam.
Conuerte mentem ad te, & voluntatem tuæ
Gentis, salus nostra ô Deus:
Tandem tuam indignationem soluere
Matura. an vsque filijs
Parens pie, irascêre dulcibus tuis?
An vsque tantum incendium
Tui furoris isto ales sub pectore?
Quin lenitatem ad patriam
Rediens, salute munera natos tua?

Le-

Lætentur vt mirum in modum,
Benignitatem sentiant Deus tuam,
Defensione gaudeant.
At post preces oraculum eius audiam,
Mentem qui habet viri boni,
Qui spero pacem nuntiabit, prospera
Suisq; natis omnia,
Vitam perennem, & gaudium: ne rursus hinc
Vertantur ad dementiam.
Clemens adest colentibus numen pater,
Seruat, tuetur, protegit:
Vt gaudeamus regis has cœlestium
Terras habere gloriam:
Pietas, fidesq; hîc iunctæ erunt, se diligent
Pax, iustitia: cultus Dei
Ritusq; veri in terra erunt. in gratiam
Est nos recepturus pater,
Nostris benignè qui faciet his omnibus
Terris, quæ erunt vberrimæ,
Erunt feraces atque germanum edere
Mox æquum eas mirabimur.
Viam cauebunt tunc boni ne deserant,
Quæ ducit ad sedes poli.

ARGVM. PSAL. LXXXVI.

Precatur hoc suauissimo poëmate,
Ipsum vt Deus defendat à tot machinis,
Ac hostium insidijs, & vt mentem suam
Amore virtutis piæ accendat, simul
Patris potestatem, & canit clementiam.

PSAL. LXXXVI. SPINVLAE.

AVres mihi tuas, inops qui sum nimis,
Et pauper, applica Deus,
Ac supplicem benignitate pro tua
Orationem exaudias.
Quando innocentiæ, pater, sum deditus,
Tibi & mea spes nititur,
Animam meam tuere amantis numina,
Et me tibi serua obsecro.
Miserere iam mei Deus, totos dies
Qui numen inuoco tuum:
Serui tui, quam tollit ad te rex Deûm,
Animam rogo iam recrea.
Si tu benignus es: bonusq́, si pater
Procliuis ad clementiam,
Si tu vocantes respicis, tandem meam
Precationem exaudias,
Tandem tuas aures meæ voci dato.
Te semper inuoco, mihi
Aduersa quoties accidunt, qui me soles
Audire præsentißimus.
Quis est eorum, qui Dei à mortalibus
Hîc nominantur, qui tibi
Sit comparandus? non opus quidem tuum
Valet imitari quispiam.
Quare futurum hoc est vt omnes gentium
Te ciuitates, dijs suis
Repente contemptis, colant verum Deum,
Qui mira solus efficis.

Verùm vt tui sit veritate numinis
Nixa hæc ratio vitæ meæ,
Mihi tui monstrato recti semitas:
Mentem excita aßiduè meam,
Vt seruiat tibi, tibiq; obtemperet.
Nomen celebrabo tuum,
Et vsq; laudibus feram te rex DEûm
Numen meum, pro viribus:
Quòd summa tua animam meam clementia
A faucibus lethi eruit.
Sed arrogantium manus, cateruaq;
Crudelium in me machinans
Insurgit æqui non memor tui Deus.
Quare sator cœlestium,
Qui irasceris serò, & benignus ad fidem
Propensus es, me respice:
Miserere serui iam tui, meq; assere
Deus, tua serua editum:
Defende me tua manu, graui hostium
Ab impetu ruentium,
Salute dona: & ede signum aliquod tuæ
In me voluntatis, truces
Vt barbari cogantur hostes protinus
Isti fateri, me tibi
Carißimum esse, te mihi succurrere,
Afferreq; omne gaudium.

ARGVM. PSAL. LXXXVII.

Gregem hoc piorum hymno celebrat, ciuitas
Quam significat Hebræa, præstantißima,

Afflictionem narrat, implorans opem.

PSAL. LXXXVIII. SPINVLAE.

Deus, Deus salus mea,
Nocte, & die precatio
Clamantis hæc tuum mea
Implorat auxilium: ad tuam
Admitte eam sedem obsecro:
Aures tuas accommoda
Meis pater, suspirijs.
Quibus malis vsq; obruor,
Sic animus est mihi satur,
Vt vita mea iam proximè
Lethi ad fores accesserit,
Vt annumeret his, corpora
Quorum sepulchris pallida
Conduntur, vt iam mortuus
Ab omnibus dijudicer
Cadaueri simillimus
Iam condito, qui traditus
Obliuioni sit, sua
Vi destitutus, liber his
Rebus, quæ ad hanc vitam attinent.
In ima quare me loca,
Tetram in domum caliginis
Tanto furore atque impetu
Detrudis inclementius?
Quid huc misellum deprimis.
Vbi angor, & luctus sua
Habent sibi cubilia?

Cur me tenebrarum in domum,
Inops qui amicis à meis,
Abominatusq; omnibus
Per te meis sum ciuibus
Sic claudis, vt non hinc queam
Olympi ad auram euadere?
Hinc admodum miser tamen
Oculis pater languentibus,
Paßisque palmis inuoco
Toto die numen tuum.
Cur me rogo vis mortuum?
An mira sentient tua
Rector supreme, aut mortui
Olim reuiuiscent tibi
Tuúmue laudibus ferent
Sublimè nomen ad polos?
Ecquis celebrabit tuam
Clauso in sepulchro conditor,
Benignitatem? ecquis fidem
Cantabit ima ad tartara?
An gesta noscentur tua
Miranda, & ingens æquitas
Orci in tenebris horridis?
Vocem meam ne despice
Pater benigne, qua tuum
Imploro numen iugiter
Qua mane præcipuè tibi
Tristis gemensque supplico,
Cur me repellis, & tua

Auer-

Auertis à me lumina?
Qui præ dolore amentia
Laboro anhelus, anxius,
Qui ſemper à cunabulis
Senſi tuam iracundiam:
Acceßit huc terror tui,
Formidoque ingens numinis.
Tui furoris ſigna ſunt
Clarißima in me, quem tua
Opprеßit indignatio.
Aquis vt obrutus maris
Mercator vndiq; angitur,
Et continenter fluctibus
Vrgetur altis, ſic ego
Vexor malorum anguſtijs
Inops amicis à meis,
Ipſiſq; familiaribus,
Et proximis ab omnibus:
Quos ipſe, ne ſolatium
Vllum foret ſeruo tuo
In tot malis grauißimis,
A me remouiſti pater.

ARGVM. PSAL. LXXXIX.

Vates Hebræus hoc canit poëmate
Benignitatem numinis
Omnem in bonum, & promiſſa facta Dauidi
Summo à parente cœlitum,
Simul querens, quòd ciuitatem barbara
A gente dirui ſuam
Permiſerit, celſi & poteſtatem ducis
Euerti, & aulas ciuium.

PSAL. LXXXIX. SPINVLAE.

Semper tuam benignitatem laudibus
Clemens pater, cœlo efferam:
Et continenter posteris fidem tuam
Testabor istis versibus.
Persuasi ego hanc mihi tuam clementiam,
Fidemque non minus polo
Immobilem manere iugiter datam:
Qui sic locutus es bonis:
Cum Dauide electissimo olim principe
Tam rata iniui fœdera,
Regnum vt sibi iurauerim, & prolem ipsius
Per fata perpetuam fore.
Quod fortè promissum tuum ne quis putet
O præpotens rerum Deus,
Esse irritum, aut quòd non vales cuncta, aut tuæ
Promißioni non manes,
Ingens Olympus ipse testis est tibi
Tua eloquens miracula,
Fidemq; sanctorum in virûm frequentia.
Tuam canens his vocibus,
Pater tibi ecquis comparetur cœlitum?
Ecquis Deûm *par est tibi?*
Te maius est nihil, piorum qui in grege,
Diuûmq; circunstantium
Es plus satis mirabilis: necnon tuis
Terribilis, ingens, & soles
Formidolosus esse stipatoribus.
Quid præpotens pater tuæ

Poten-

Potentiæ, & fidei valeo componere?
Fides tibi est semper comes.
Tu solus imperas marinis fluctibus,
Cùm sidera vndæ verberant:
Tu Ægyptijs cladem intulisti, dißipans
Manu tua aduersarios.
Tellus, poli, ingens orbis, atque cuncta, quæ
Amplo sinu complectitur,
Inseruiunt Deus *tibi. meridies,*
Septentrio, extrema India,
Ac littus vltimi Britanni de tuo
Quàm gloriantur numine,
Quò vim tuam mouere, robur, & manum,
Et Brachium inuictißimi:
Qui cùm tribunali insides, tibi aßident
Et iustitia, & alma æquitas:
Clementia vsq; te sociat, & deserit
Nunquam fides latus tuum.
Beata gens est, omnia hæc quæ intelligit,
Quæ gaudio vero fruens,
Cognitio quod parit Dei *clementiæ,*
Exultat. huic certè per has
Vitæ vias, & per tenebras spiritus
Splendor tui clarißimum
Et lumen ostendit, tuiq; nominis
Iucundum amorem sufficit:
Vt gaudeat, quòd dignitatis ad gradum
Hanc continenter euehat
Virtus, & æquum istud tuum, atq; lenitas:

Quæ

Quæ sic piorum fulciunt,
Firmantq́ mentes, vt nec hostes improbi,
Nec vlla Erynnis vincere
Neruos eorum poßit, & fortem manum.
Es ipse scutum omni bono
Sanctißime Hebræorum, & alme rex DEVS:
Qui sic locutus es tuis,
De me pijs futura quondam præcinens
Multò antè in hanc sententiam:
Quem roboraui adhuc virum, mihi
Ex plebe delectum extuli,
Mihi fidelem comparaui Dauidem
Seruum meum lectißimum:
Ipsius vnguento sacrum linij caput,
Ipsum mea sic dextera
Firmabo, quem non deseram, sic in mea
Fortem studebo reddere,
Vt nullus euersurus hunc sit efferus
Hostis sua potentia,
Vt nullus excisurus hunc sic impius
Victor parato exercitu.
Nam quotquot ipsi Dauidi audebunt meo
In Marte sese opponere,
Ego opprimam, osoresq́ delebo ipsius.
Quicquid DEVS *recepi ei,*
Præstabo. Collocabit huic potentia,
Virtusq́ magni numinis
Altißimum in locum auream sedem ipsius,
Cui seruient & æquora,

Et

Et flumina, atque nationes exteræ
Ab hoc timebunt principe:
Qui me vocabit & salutem, & vnicum
Patrem, Deum, ac numen suum:
Hunc regibus studebo terræ, vt filium
Primò editum anteponere:
Præ cæteris illum fauore prosequar,
Ne certa soluam fœdera.
Cœlo prius domos refringam, aut sidera
Extinguam in axe micantia,
Quàm regium auferam thronum eius liberis,
In quo sedebunt iugiter.
Qui fortè si leges meas non tenuerint,
Haud se gerentes, vt iubet
Oraculum, vt præcepta postulant mea,
Flagris eorum crimina,
Noxamque vindicabo duro verbere,
Vt æquitati seruiant:
Ac non habenis hos remissis (vt solent
Furore patres conciti)
Sinam perire: Dauidi haud soluam fidem,
Seruabo pacta: non erit,
Quod principi sancto recepi, id irritum.
Ego ipse cùm iurauerim
Deus meam per sanctitatem, non minus
Sole aureo, & pulcherrima
Sorore (qui testes mihi sunt in polo)
Cum dignitate eius genus.
Seruare fata in sempiterna secula,

An verus ipse mentiar?
Verùm quasi horum oblitus heu regem tuum
Videre nunc contemnere,
Excanduisse ira, coronamq́; auream
Eius, fide soluta, humi
Repente coniecisse, splendorem imperi,
Ac dignitatem maximam,
Decusq́; confregisse: conculcant eum
Hâc transeuntes incolæ:
Est ecce vicinis suis ostentui.
Quin roborasti brachia
Manu tua hostis eius, & siccam DEUS
Tu reddidisti eius hebetem.
Nil huic faues in prælijs: ornareq́;
Sic destitisti nunc eum,
Vt ipsius thronum aureum colliseris
Humi statim: vtq́; præ malis
Consenuerit, vultumque aret ruga ipsius,
Caniq́ue deforment eum.
Deorum adhæc pater beate cum tua
Promissione congruunt?
Quousq́; vultum almum, quousq́; lumina
Auertis? indignatio
Quousq́; te incendet DEUS? *iam cogita*
Hæc vita quàm sit heu breuis
Mortalium. accedant ei si tot mala,
Nec sit quiescendi locus,
Non quæso tu frustra videberis hominem
Finxisse? spiritum quis hîc

Ducit

Ducit pater, qui morte non præceps fera
Rapiatur hinc ad tartara?
Quis vindicare poßit, vt obijt semel,
Pallenti ab Orco vmbram suam?
Deûm parens, benignitas vbi tua?
Antiqua vbi illa lenitas?
Et iureiurando fides vbi data
Regi tuo antè Dauidi?
Esto memor tandem parens opprobrij,
Quo barbarus tuum afficit
Omnis ducem cum gente Hebræa, quo tui
Hostes premunt, ridereq;
Audent bonos, qui in te fidem suam locant.
At sanctè, & augustè patris
Omnes canant laudum ipsius præconia
In sempiterna secula.

ARGVM. PSAL. XC.

Describit humanæ modum vitæ breuem,
Implorat auxilium Dei, vt qui seculis
Alijs opem genti suæ ferebat, &
Ornabat illam maximis donis, ita
Nunc subleuet, defendat oppressam, & tegat.

PSAL. XC. SPINVLAE.

OMni fuisti seculo
Munitus, ac tutißimus
Locus pater cuique optimo.
Non montium cacumina
Erexerant adhuc caput,
Non terra viderat suos
Colles, & humanum genus,

Non Solem adhuc ſuſpexerant
Ingentis orbis lumina,
Futura cœlitum parens,
Cùm tu videbas omnia.
Terræ, & poli rex præpotens
Semper, fuiſti qui DEVS:
Æternitate ab omni, eris.
At nos caduci, flebiles,
Ægriq́ue mortales fero
Obnoxij letho ſumus:
Quos per varia diſcrimina
Rerum, atque caſus ducere
Turpem ad ſenectutem ſoles.
Et cùm ſumus ſenio, ac malis
Infracti, ais, Redite iam,
Redite mortales viri,
In puluerem, vnde vos ego
Effinxi. at orbes annui
Bis mille, quos mortalium
Hîc nemo agit clemens pater,
Perennitati ſi tuæ,
Anniſq́, componantur, hi
Punctum quidem ſunt temporis.
Quin curſus hic æui celer
Breuiſsima vt breuiſsimæ
Vigilia noctis euolat.
Vt ſomnium, vtq́ue gramina,
Vt flos agelli, vita ſic
Repente noſtra præterit.

Nos

Nos cædis iratus, furor
Nos enecat tuus, damus
Pœnas tibi omnes criminis
Nostri, quod ante lumina,
Vultumque scripsisti tuum.
Excanduisti, & tempora
Vitæ statim longissima
Nostræ ipse contraxisti ita,
Vt ocyus dicto euolent:
Quæ bis, vel ad summum quater
Decem annui orbes sunt: malis
Iuuenta (eorum quæ est ferè
Pars melior) est plenissima
Laboribusq́, & plurimis
Doloribus. recedimus
Hinc euolantes illico.
Quòd parua si indignatio
Importat hæc tot, tantaque
Nobis mala, ecquis possit hoc
Comprendere, iræ quanta sit
Vis, cælitum parens, tuæ,
Qua aduersus illos vteris,
Qui vitam agunt per crimina?
Ad hunc modum nos obsecro
Breuissimos expendere
Nostræ dies vitæ edoce:
Dicemus vt sapientiæ
Nos, & studia nostra omnia.
Reuertere, vsque quò Deus,

Abes? quousq; nos malis
Relinquis in tantis pater?
Clementia tua citò
Nos quæso satia tandem, vti
Quod restat, omni tempore
Lætemur hoc dono tuo,
Et gaudeamus gaudia.
Nos recrea mirum in modum
Parens tot annos, quot mala
Paßi sumus grauißima.
Fac gratiosa apud tuum
Numen pium sit gens tua:
Tuere nos, & sic rege,
Vt vis salutaris tua,
Ac lenitas hoc supplici
Eluceat nostro in grege.
Clementia, & benignitas
Nobis DEI *adsit omnibus,*
Nobis vt id feliciter
Succedat eius munere,
Quod aggredimur illo auspice:
Nobis vt id feliciter
Succedat eius munere
Quod aggredimur illo auspice.

ARGVM. PSAL. XCI.

Securitatem rex eorum concinit,
Qui cogitationem, & omnem spem suam
In cœlitum patris locant clementia.

PSAL. XCI. SPINVLAE.

Qui

Qui te patris cœlestium
Fidei ſtudes committere,
Tutò quidem verſaberis
Vitæ huius in periculis.
Fiducia omnis ſit tibi
Virtute in acri numinis:
Id robur eſt viro bono,
Tutumq́, propugnaculum.
Vitam ipſe defendet pater
A peſte funeſta tuam,
A machinis latentibus,
Ab hoſtis improbi minis.
Volucris implumes vti
Alis tegit pullos, DEUS
Te ſic tuebitur, ſua
Parma fideli contegens:
Vt noctis à terroribus,
Iactoq́, ſpiculo die,
Et à tenebrarum abdita
Peſte haud timendum ſit tibi:
Nec à repentino malo
Meridie orto. ſæuiet
Cùm peſtilentia, & impetus
Belli, cadentibus alijs,
Soſpes videbis eminus
Iniquitatis funere
Pœnas dare impios DEûm
Regi, quòd hunc neglexerant.
Quòd in DEO *ſpem fixeris,*

 Quòd

Quòd te patri commiseris,
Auertet omne à te malum,
Cladem à tua auertet domo:
Quin te aliti suo dabit
Tuendum, vt obseruet vijs
Te in omnibus: qui te manu,
Vt ne pede offendas, geret.
Securus inter aspides,
Pardos, leones, & feros
Ibis dracones, quos tuis
Lætus premes vestigijs.
Sic de te ait Deûm *sator,*
Quòd diligit me, quòd meum
Is vsque amat numen sibi
Notum, ipse vindicabo eum,
Ac protegam: cùm me sua
Orans fatigabit prece,
Eum audiam, atque angustijs
Præsens manu mea eximam,
Eum beabo, ei Deûm
Et cedet immortalitas:
Felix videbit lumine
Suo, bonis vt consulam.

ARGVM. PSAL. XCII.

Hoc rex Hebræorum pius poëmate
Festis diebus edocet
Consideranda facta, studiaque ipsius
Dei offerenda laudibus.

PSAL. XCII. SPINVLAE.

Pater

PAter supreme, conuenit numen tuum
Cantare, laudes dicere:
Clementiam manè, & fidem noctu DEUS
Semper celebrabo tuam:
Neruorum & organo decem, cithara, & chely
Diuina ludam carmina.
Me cœlitum parens opus mirabile
Sic omne delectat tuum,
Vt istud admirans & exultem, & mea
Rumpam sono hoc silentia:
Quàm mira, quàm præclara facta sunt tua
Incomparabilis DEUS.
Hæc quàm profunda cogitatio fuit,
Qua cuncta depixisti ea:
Quod nescit insanus, quod amens non videt,
Quod impios omnes latet.
Nam captui imprudentis æqua homunculi
Non est tua sapientia:
Non iste consilium tenet, quo tu improbum
Excindis, & caues bono.
Quare scelesti, & impij, seu gramina
Florent agelli, deinde mox
Tu sempiternus, atque perpetuus eos
Cædens in ignem conijcis.
Huiusmodi, qui semper illos ardeat.
Omnes quidem hostes numinis,
Omnes quidem hostes numinis pœnas tibi
Suæ dabunt superbiæ:
Omnes scelesti crimen, & nefas luent

Flammis suum perennibus.
At ipse, quem cœlestium aura recreas,
Vt Monoceros, potentia
Florebo per te, qui mihi das hostium
Meorum, & insurgentium
In me omnium videre ocellis his meis,
Audireq; superbas voces.
Verùm pios omnes, vti palmam, aut cedrum
Vt libani, frondescere
Mirabor hortis in virentibus Dei,
Erunt vbi vsque floridi.
Ex his pater, qui numen, & robur meum est,
Quàm sit pius dignoscitur
Et iustus, & quàm longè ab eius numine
Iniquitas facesserit.

ARGVM. PSAL. XCIII.

Summum Deum canit, polos qui & omnia
Creauit, humanasq; sapientissimè
Res temperat, gregemq; sanctorum virum
Ab hostibus tuetur immanissimis.

PSAL. XCIII. SPINVLAE.

TErris, Olympoq; imperat
Supremus ille rex Deûm:
Qui plus satis mirabilis,
Ac præditus potentia
Firmauit orbem terræ ita,
Vt prorsus vndequaq; eum
Miremur esse immobilem.
Æternitate ab omni habes
Tibi thronum istud regium,

Essen-

Essentiam & tuam Deus.
Est maxima insurgentium
Vis hostium in nos, maximus
Est impetus, sed maior es
O summe propugnator &
Gentis tuæ vindex, pater
Mortalium, & rex cœlitum,
Qui sempiternum habes polum,
Et clara torques sidera.
Quare nihil verebimur:
Quando illa sunt verissima,
Et certa, nobis quæ tua
Deûm parens oracula,
Sortesq; promittunt, pij
Virûm gregis domum sacram
Per te fore vsq; sospitam:
Hanc sanctitate iugiter
Domum tuam ornari decet,
Quæ præsidem omni tempore
Te habet sibi sanctissimum.

ARGVM PSAL. XCIIII.

In impium, Deiq; prouidentiam
Negantem, & omnes hic bonos sæuissimè
Viros prementem inuehitur, oppressos quoq;
Solatur hoc dulci poëta carmine.

PSAL. XCIIII. SPINVLAE.

VLtor Deus iam præpotens,
Iam præpotens vltor Deus
Throno in tuo compareas:
Terrarum vt orbis sentiat,

Quæ sic piorum fulciunt,
Firmantq́ mentes, vt nec hostes improbi,
Nec vlla Erynnis vincere
Neruos eorum poßit, & fortem manum.
Es ipse scutum omni bono
Sanctißime Hebræorum, & alme rex Deus:
Qui sic locutus es tuis,
De me pijs futura quondam præcinens
Multò antè in hanc sententiam:
Quem roboraui adhuc virum, mihi
Ex plebe delectum extuli,
Mihi fidelem comparaui Dauidem
Seruum meum lectißimum:
Ipsius vnguento sacrum linij caput,
Ipsum mea sic dextera
Firmabo, quem non deseram, sic in mea
Fortem studebo reddere,
Vt nullus euersurus hunc sit efferus
Hostis sua potentia,
Vt nullus excisurus hunc sic impius
Victor parato exercitu.
Nam quotquot ipsi Dauidi audebunt meo
In Marte sese opponere,
Ego opprimam, osoresq́ delebo ipsius.
Quicquid Deus *recepi ei,*
Præstabo. Collocabit huic potentia,
Virtusq́ magni numinis
Altißimum in locum auream sedem ipsius,
Cui seruient & æquora,

Et

Et flumina, atque nationes exteræ
Ab hoc timebunt principe:
Qui me vocabit & salutem, & vnicum
Patrem, Deum, ac numen suum:
Hunc regibus studebo terræ, vt filium
Primò editum anteponere:
Præ cæteris illum fauore prosequar,
Ne certa soluam fœdera.
Cœlo prius domos refringam, aut sidera
Extinguam in axe micantia,
Quàm regium auferam thronum eius liberis,
In quo sedebunt iugiter.
Qui fortè si leges meas non tenuerint,
Haud se gerentes, vt iubet
Oraculum, vt præcepta postulant mea,
Flagris eorum crimina,
Noxamque vindicabo duro verbere,
Vt æquitati seruiant:
Ac non habenis hos remissis (vt solent
Furore patres conciti)
Sinam perire: Dauidi haud soluam fidem,
Seruabo pacta: non erit,
Quod principi sancto recepi, id irritum.
Ego ipse cùm iurauerim
Deus meam per sanctitatem, non minus
Sole aureo, & pulcherrima
Sorore (qui testes mihi sunt in polo)
Cum dignitate eius genus.
Seruare fata in sempiterna secula,

An verus ipse mentiar?
Verùm quasi horum oblitus heu regem tuum
Videre nunc contemnere,
Excanduisse ira, coronamq; auream
Eius, fide soluta, humi
Repente coniecisse, splendorem imperi,
Ac dignitatem maximam,
Decusq; confregisse: conculcant eum
Hâc transeuntes incolæ:
Est ecce vicinis suis ostentui.
Quin roborasti brachia
Manu tua hostis eius, & siccam Deus
Tu reddidisti eius hebetem.
Nil huic faues in prælijs: ornareq;
Sic destitisti nunc eum,
Vt ipsius thronum aureum colliseris
Humi statim: vtq; præ malis
Consenuerit, vultumque aret ruga ipsius,
Canique deforment eum.
Deorum ad hæc pater beate cum tua
Promissione congruunt?
Quousq; vultum almum, quousq; lumina
Auertis? indignatio
Quousq; te incendet Deus*? iam cogita*
Hæc vita quàm sit heu breuis
Mortalium. accedant ei si tot mala,
Nec sit quiescendi locus,
Non quæso tu frustra videberis hominem
Finxisse? spiritum quis hic

Ducit

Ducit pater, qui morte non præceps fera
Rapiatur hinc ad tartara?
Quis vindicare poßit, vt obijt semel,
Pallenti ab Orco vmbram suam?
Deûm parens, benignitas vbi tua?
Antiqua vbi illa lenitas?
Et iureiurando fides vbi data
Regi tuo antè Dauidi?
Esto memor tandem parens opprobrij,
Quo barbarus tuum afficit
Omnis ducem cum gente Hebræa, quo tui
Hostes premunt, rideréq;
Audent bonos, qui in te fidem suam locant.
At sanctè, & augustè patris
Omnes canant laudum ipsius præconia
In sempiterna secula.

ARGVM. PSAL. XC.

Describit humanæ modum vitæ breuem,
Implorat auxilium Dei, vt qui seculis
Alijs opem genti suæ ferebat, &
Ornabat illam maximis donis, ita
Nunc subleuet, defendat oppressam, & tegat.

PSAL. XC. SPINVLAE.

OMni fuisti seculo
Munitus, ac tutißimus
Locus pater cuique optimo.
Non montium cacumina
Erexerant adhuc caput,
Non terra viderat suos
Colles, & humanum genus,

Non Solem adhuc suspexerant
Ingentis orbis lumina,
Futura cœlitum parens,
Cùm tu videbas omnia.
Terræ, & poli rex præpotens
Semper, fuisti qui DEUS
Æternitate ab omni, eris.
At nos caduci, flebiles,
Ægriq́ue mortales fero
Obnoxij letho sumus:
Quos per varia discrimina
Rerum, atque casus ducere
Turpem ad senectutem soles.
Et cùm sumus senio, ac malis
Infracti, ais, Redite iam,
Redite mortales viri,
In puluerem, vnde vos ego
Effinxi. at orbes annui
Bis mille, quos mortalium
Hîc nemo agit clemens pater,
Perennitati si tuæ,
Annisq́, componantur, hi
Punctum quidem sunt temporis.
Quin cursus hic æui celer
Breuißima vt breuißimæ
Vigilia noctis euolat.
Vt somnium, vtq́ue gramina,
Vt flos agelli, vita sic
Repente nostra præterit.

Nos cædis iratus, furor
Nos enecat tuus, damus
Pœnas tibi omnes criminis
Nostri, quod ante lumina,
Vultúmque scripsisti tuum.
Excanduisti, & tempora
Vitæ statim longissima
Nostræ ipse contraxisti ita,
Vt ocyus dicto euolent:
Quæ bis, vel ad summum quater
Decem annui orbes sunt: malis
Iuuenta (eorum quæ est ferè
Pars melior) est plenissima
Laboribusq́, & plurimis
Doloribus. recedimus
Hinc euolantes illico.
Quòd parua si indignatiò
Importat hæc tot, tantaq́ue
Nobis mala, ecquis possit hoc
Comprendere, iræ quanta sit
Vis, cælitum parens, tuæ,
Qua aduersus illos vteris,
Qui vitam agunt per crimina?
Ad hunc modum nos obsecro
Breuissimos expendere
Nostræ dies vitæ edoce:
Dicemus vt sapientiæ
Nos, & studia nostra omnia.
Reuertere, vsque quò Deus,

Abes? quousq; nos malis
Relinquis in tantis pater?
Clementia tua citò
Nos quæso satia tandem, vti
Quod restat, omni tempore
Lætemur hoc dono tuo,
Et gaudeamus gaudia.
Nos recrea mirum in modum
Parens tot annos, quot mala
Paßi sumus grauißima.
Fac gratiosa apud tuum
Numen pium sit gens tua:
Tuere nos, & sic rege,
Vt vis salutaris tua,
Ac lenitas hoc supplici
Eluceat nostro in grege.
Clementia, & benignitas
Nobis Dei *adsit omnibus,*
Nobis vt id feliciter
Succedat eius munere,
Quod aggredimur illo auspice:
Nobis vt id feliciter
Succedat eius munere
Quod aggredimur illo auspice.

ARGVM. PSAL. XCI.

Securitatem rex eorum concinit,
Qui cogitationem, & omnem spem suam
In cœlitum patris locant clementia.

PSAL. XCI. SPINVLAE.

QVi te patris cœlestium
Fidei studes committere,
Tutò quidem versaberis
Vitæ huius in periculis.
Fiducia omnis sit tibi
Virtute in acri numinis:
Id robur est viro bono,
Tutumq́ propugnaculum.
Vitam ipse defendet pater
A peste funesta tuam,
A machinis latentibus,
Ab hostis improbi minis.
Volucris implumes vti
Alis tegit pullos, DEVS
Te sic tuebitur, sua
Parma fideli contegens:
Vt noctis à terroribus,
Iactoq́ spiculo die,
Et à tenebrarum abdita
Peste haud timendum sit tibi:
Nec à repentino malo
Meridie orto. sæuiet
Cùm pestilentia, & impetus
Belli, cadentibus alijs,
Sospes videbis eminus
Iniquitatis funere
Pœnas dare impios DEVM
Regi, quòd hunc neglexerant.
Quòd in DEO *spem fixeris,*

Quòd te patri commiseris,
Auertet omne à te malum,
Cladem à tua auertet domo:
Quin te aliti suo dabit
Tuendum, vt obseruet vijs
Te in omnibus: qui te manu,
Vt ne pede offendas, geret.
Securus inter aspides,
Pardos, leones, & feros
Ibis dracones, quos tuis
Lætus premes vestigijs.
Sic de te ait Deûm *sator,*
Quòd diligit me, quòd meum
Is vsque amat numen sibi
Notum, ipse vindicabo eum,
Ac protegam: cùm me sua
Orans fatigabit prece,
Eum audiam, atque angustijs
Præsens manu mea eximam,
Eum beabo, ei Deûm
Et cedet immortalitas:
Felix videbit lumine
Suo, bonis vt consulam.

ARGVM. PSAL. XCII.

Hoc rex Hebræorum pius poëmate
Festis diebus edocet
Consideranda facta, studiaquc ipsius
Dei offerenda laudibus.

PSAL. XCII. SPINVLAE.

Pater

PAter supreme, conuenit numen tuum
Cantare, laudes dicere:
Clementiam manè, & fidem noctu Deus
Semper celebrabo tuam:
Neruorum & organo decem, cithara, & chely
Diuina ludam carmina.
Me cœlitum parens opus mirabile
Sic omne delectat tuum,
Vt istud admirans & exultem, & mea
Rumpam sono hoc silentia:
Quàm mira, quàm præclara facta sunt tua
Incomparabilis Deus.
Hæc quàm profunda cogitatio fuit,
Qua cuncta depixisti ea:
Quod nescit insanus, quod amens non videt,
Quod impios omnes latet.
Nam captui imprudentis æqua homunculi
Non est tua sapientia:
Non iste consilium tenet, quo tu improbum
Excindis, & caues bono.
Quare scelesti, & impij, seu gramina
Florent agelli, deinde mox
Tu sempiternus, atque perpetuus eos
Cædens in ignem coniicis
Huiusmodi, qui semper illos ardeat.
Omnes quidem hostes numinis,
Omnes quidem hostes numinis pœnas tibi
Suæ dabunt superbiæ:
Omnes scelesti crimen, & nefas luent

Essentiam & tuam Deus.
Est maxima insurgentium
Vis hostium in nos, maximus
Est impetus, sed maior es
O summe propugnator &
Gentis tuæ vindex, pater
Mortalium, & rex cœlitum,
Qui sempiternum habes polum,
Et clara torques sidera.
Quare nihil verebimur:
Quando illa sunt verißima,
Et certa, nobis quæ tua
Deûm parens oracula,
Sortesq; promittunt, pij
Virûm gregis domum sacram
Per te fore vsq; sospitam:
Hanc sanctitate iugiter
Domum tuam ornari decet,
Quæ præsidem omni tempore
Te habet sibi sanctißimum.

ARGVM PSAL. XCIIII.

In impium, Deiq; prouidentiam
Negantem, & omnes hic bonos sæuissimè
Viros prementem inuehitur, oppressos quoq;
Solatur hoc dulci poëta carmine.

PSAL. XCIIII. SPINVLAE.

VLtor Deus iam præpotens,
Iam præpotens vltor Deus
Throno in tuo compareas:
Terrarum vt orbis sentiat,

Spectetq; prouidentiam,
Quam negligunt sontes, tuam.
Conscende sedem in regiam,
Conscende rex æquißime,
Ac iudica de gentibus:
Pœnam vt suis piaculis
Dignam superbi dent tibi.
Quousq; rector cælitum,
Quousq; sontes gaudio
Isti triumphabunt? quoad
Tam pestilentes, & viri
Nequam loquentur improbè
Se prædicantes, & suum
Crimen, scelusq; pergraue?
Sanctam quoad gentem tuam
Perdent, & impetum in tuum
Hæreditarium gregem
Facient superbi, & impij?
Quousque viduam, & aduenam,
Quousque pupillos tuos
Ferro necabunt efferi?
En inquiunt, Ignorat hæc
Deus Iacobi, horum nihil
Intelligit summus pater.
Audite dementes rogo,
Audite, quos tandem velim
Vera imbui sapientia:
Qui fecit auditum, minus
Exaudiet? qui lumina

Cun-

Cunctis dedit mortalibus,
Minus videbit? debita
Qui nationes impias
Pœna afficit cunctas, minus
Vos puniet nequißimos?
Is nescit, omnes qui docet
Scientiam, & sapientiam?
Sed præpotens rerum Deus
Humana consilia omnia
Inania esse conspicit.
Quare ipse iudico admodum
Felicem eum, quem tu DEUM
Parens (tua est quæ lenitas
Incredibilis) hîc corrigis,
Tuasq́ leges edoces:
Vt dulcis illi sit quies
Angustiarum in tempore,
Cùm perditi omnes ad vices,
Pœnasq́ rapientur graues.
Ergo hoc peculium tuum
Carum DEUS *non deseres:*
Gentis tuæ non negliges
Iniurias, quam non sines
Teterrima libidine
Premi impiorum tandiu:
Sed iustitia aliquando per
Te rex valebit maximè,
Legesq́ iudicijs, sui
Quæ perbreui mirabimur

Ha-

Habere amantes plurimos.
At cùm mihi æstuans ita
Periculo in grauissimo,
Quis, dicerem, quis nunc mihi
In impios opem ferat?
Sese quis opponat meis
Nunc hostibus? ni tu pater,
Præstò fuisses mi, illico
Certè perissem funditus.
Quòd si benignè rex Deûm
Meam nequire dicerem
Constantiam resistere,
Neruosq; magnitudini
Malorum, eras præstò mihi,
Et iam labantem dextera
Me fulciebas: sed meum.
Quàm cogitatio mala
Cruciabat animum, tam tua
Hunc recreabant dulcia
Solatia, & benignitas.
Hinc omnium non est pater
Supreme, quòd miremur hæc
Præstare te uiro integro:
Quid est tibi mortalium
Commune cum tyrannide?
Qui machinantur legibus
Iniurias, & vim, quibus
Vrbem impij opprimant suam,
Morumque cunctos integros,

Qui-

Quibus piorum sanguinem
Pœnasq́, poscant efferi.
Sed ipse rector optime,
Eos paterna iugiter
Pietate tractas, quos regis.
Lætabor ergo, quòd Deus,
Qui numen est meum, & salus,
Tuebitur me ab hostibus,
Et proteget: qui spicula
Librata eorum in me sua
In hos retorquebit manu:
Quin vt merentur crimina
Sua, & nefas, quibus bonum
Semper studebant perdere.
Perdet furens eos Deos,
Qui delet omnes impios.

ARGVM. PSAL. XCV.

Gentem suam hortatur Deum ad sanctissimè Colendum, ab impietate deterrens eam.

PSAL. XCV. SPINVLAE.

ADsitis, & cum gaudio
Deum colamus, qui salus
Est nostra: maturemus, &
Agamus illi gratias.
Laudes canamus huic simul,
Qui præstat omnibus Deis,
Est numen vnum, & rex potens,
In cuius orbis est manu,
Cui terra, montesq́, ardui,

Cui

Cui pontus, atque continens,
Et quæ creauit omnia,
Obtemperant dicto ocyus.
Adeste, adoremus patrem:
Deo genua flectamus, &
Huic supplicemus, qui pius
Dignatus est nos fingere.
Ipse est enim nobis DEUS,
Et nos sumus grex, quem sua
Ducit manu, grex victitans
Illius vsq; pabulo,
Modò eius omni tempore
Hîc pareamus vocibus,
Vobis nec obdurescat hîc
Animus, nec insit læua mens,
Vt patribus vestris, DEUS
Inquit, meæ potentiæ
Fecere qui periculum
Rebellione maxima:
Tentare quid posset DEUS
Sunt ausi: opus quare meum
Videre patres improbi,
Videre solitudines.
Annos quater denos mala
Cum natione hac maximum
Fuit mihi negotium,
Vt dicerem sæpissimè,
Tota errat ista gens via,
Opus meum ignorat: pater

Iura-

Iurani eis iratus, haud
Beata visuros loca.

ARGVM. PSAL. XCVI.

Et præcinit Christi Dei regnum omnibus,
Et suadet, vt veri parentis cœlitum
Cultum Dei amplectantur: atque negligant
Fictos Deos, & sacra vana numinum.

PSAL. XCVI. SPINVLAE.

TErrarum in orbe magno agentes iam nouo
Laudate patrem cantico,
Benignitatem ad astra tollite ipsius,
Illique habete gratiam:
Amplißimumq́ gloria exteris Deum
Cantate nationibus:
Portenta magna, & ipsius miracula
Narrate cunctis gentibus,
Narrate nationibus quàm maximum
Deum esse, maiorem esse, quàm
Vt nostra laus celebret, esseq́ omnibus
Hoc numen augustißimum,
Illis verendum, quos Deos esse autumant,
Queis totus orbis supplicat,
Sunt muta ligna gentium omnium Dei
Ficti, carentes spiritu:
Verùm Deus noster potestate est ea,
Immensum Olympum vt fecerit,
Et quicquid est magnum, decorum in ipsius
Conspectu: & ingens numinis
Vis, summaq́ in sanctißimo isto cernitur
Polo vndequaque gloria.

O gen-

O gentium tribus potestatem Deo,
Et vim, atque maiestatem eam
Tribuite, quæ eius nomini respondeat.
Ipsi feratis munera,
Deiq́, fumet ara veri, supplices
Factorem adorate omnium,
Non ista signa, quæ furor mortalium
Excogitauit impius.
O terra numen hoc cole, & vos totius
Ingentis orbis incolæ
Hunc prædicate nationibus Deum
Regnare, qui manu sua
Immobilem creauit orbem hunc, omnibus
Per æquitatem gentibus
Iura hæc daturum, quæ vel Astræam æthere
Ducant priores in domos.
Quare polus cum cœlite omni gaudeat,
Tellus & ipsa gestiat.
Boans & æquor mugias, & quæ omnia
Tuis latent in sedibus.
Vrbes, & agri cantibus lætißimis
Sonate: syluæ rusticæ,
Et, quas alunt, cunctæ tripudient arbores.
Seruare qui nos aduenit
Iudex futurus omnium iustißimus,
Conferte vos illi obuiam.

ARGVM. PSAL. XCVII.

Idem canit regnum, omniumq́ gentium
Conuersionem ad sacra veri numinis.

PSAL. XCVII. SPINVLAE.

DEus quòd in cœlo regit
Terras, & humanum genus,
Et continens, & insulæ
Cunctæ triumphent gaudio.
Qui rector alto cùm polo
Ad iudicandum his omnibus
Huc venerit de gentibus,
Caligo, nubesq́; ipsius
Sedem auream circundabunt.
Illi aßidebunt in throno
Et iustitia, & alma æquitas.
Tellus eum præcedere
Ignem malignos vndique
Vrentem, & has mortalium
Viles domos mirabitur.
Totum per orbem fulgura
Ita is rubente dextera
Librabit ira percitus,
Vti videns præter modum
Tellus fit exanguis statim
Futura. præ metu ardui,
Vt cerula ad prunas solet,
Montes liquescent illico
Summi ad Dei præsentiam,
Cui terra, Olympus, æquora
Deseruiunt & omnia:
Qui tam benignus est, vti
Quocunque cœlites prius,

Hoc est, viros sanctißimos,
Ad nuntiandum miserit
Quid æquitas poscat, Deus
Quod postulet vitæ genus,
Quàm iudicet de gentibus.
Cuncti ergo cùm exaudiuerint
Ipsius imperium patris,
Ac gloriam eius viderint,
Isti erubescant, qui Deos
Fictos colunt, & per scelus
De his gloriantur, impij.
Nos gloriari possumus
De numine hoc nostro, boni
Est magnitudo cuius hæc,
Vt vniuersi illum Dei,
Deæque adorent supplices.
Quod audiens lætabitur
Vrbs ad Sionem condita,
Et cuncta Iudææ oppida
Gentis probantis hæc tua
Rex iudicia, queis impios
Necas, bonisque prospicis:
Quæ gestient præ gaudio,
Terras Deus quòd præpotens
Vnus regis, quòd omnibus
Prælatus es Dijs *gentium.*
Vos ô qui amatis hunc Deum,
Verum, scelus odio, & nefas
Habete: nam innocentium

Vitam

Vitam suorum vindicat
Ab impiorum vi, & manu.
Ipsi ergo semper à malis
Dissentiamus obsecro:
Non improbo quidem, at pio
Viro, atq; sancto nascitur
A patre lux, & gaudium.
Quare boni lætamini,
Vosq; exilite gaudio
Pij, colentes auream
Virtutem, & innocentiam.

ARGVM. PSAL. XCVIII.

Sequentis argumentum & est cantus idem.

PSAL. XCVIII. SPINVLAE.

TErrarum in orbe magno agentes iam nouo
Laudate patrem cantico:
Benignitatem ad astra tollite ipsius,
Miranda qui solus facit:
Qui Brachio, atq; dextera nobis sua
Opem, salutemq; attulit:
Per nos salutem qui suam dignatus est
Vulgare: nationibus
Qui fecit æquum incognitum palàm suum
Clemens suæ fidei memor,
Necnon & Iacobi in genus clementiæ.
Cunctæ salutem, cuius est
Autor Deus, nouere sedes barbaræ
Terrarum ad oras vltimas.
Vrbes, & agri cantibus lætissimis

Sonate, ouantes plaudite,
Adsitis, ante numen aduentans pium
Cithara sonate, inflectite.
Iunctamque voculam chely, atque buccinas
Infletis, & cauas tubas.
Boans & æquor mugias, & quæ omnia
Tuis latent in sedibus.
Et vos aquæ, fontes, lacus, & flumina
Deo simul complaudite:
Vnaq; montes exilite gaudio.
Seruare qui nos aduenit
Iudex futurus omnium iustissimus,
Conferte vos illi obuiam.

ARGVM. PSAL. XCIX.

Hic prædicat rectum Dei, & clementiam,
Omnesq; adhortatur Dei ad cultum bonos.

PSAL. XCIX. SPINVLAE.

DEus quòd in cœlo regit
Terras, & humanum genus,
Timore contremiscite
Ingentis orbis incolæ.
Quòd mysticam seruantibus
Arcam Cherubinis Deûm
Pater supremus insidet,
Genti suæ vnde oracula,
Soletq; sortes edere,
Tu commouere maximi
Tellus Dei præsentia.
Quòd ciuitate in condita

Montem ad Sionem magnus est
Deus potens quòd omnibus
Terris parens est agnitus,
Numen sacrosanctum ipsius,
Verendum, & augustissimum
Omnes ad astra tollite.
Pater beate, sis licet
Potens, & inuictissimus,
Non attamen tyrannidem
Ipse occupas: sed assidet
Semper tibi in throno æquitas.
Apud Iacobi posteros
Quod iudicas, æquissimum,
Quin æquitas ipsa est magis.
Quare celebretis Deum
Nostrum ac adorate ipsius
Arcam, pedes vbi locat
Rex ipse quàm sanctissimus
Cœlestium, ac mortalium.
Vt ipse Moses, eius &
Frater sacerdotes patris,
Ac Samuel vates bonus,
Sic vos canatis omnium
Regem Deûm, *qui est tam pius.*
Libenter vt quondam preces
Audiret horum, è nubeq;
Responsa clemens his daret.
Nam iussa amabant numinis,
Legem tenentes ipsius.

Sumus, tuæ scientiæ
Dulcißimo nos pabulo
O pastor optime nutriens
Æterna donas secula
Vitam beatam ducere.
Ergo Deum *canamus ô*
Viri, & pudicæ fœminæ:
Viri, & pudicæ fœminæ,
Adite sancti ianuas
Templi sonantes dulcia
Carmina, sonent latè omnia
Nomen Dei *sanctißimum:*
Nam dulcis, & rerum omnium
Amabilißimus est Deus.
Absumet ignis sidera,
Tellus peribit: at Dei
Mirabilis clementia,
Et veritas semper manent.

ARGVM. PSAL. CI.

Describit officia optimatum, & omnium
Vates pius Mortalium.

PSAL. CI. SPINVLAE.

BEnignitatem laudibus
Et æquitatem cœlitum
Parens, celebrabo tuam:
Carmen sonabit os meum.
Quoniam tuum aduentum moror
Numen domi aßiduè meæ,
Semper mihi innocentia,

Integritasq́, erit comes.
Iniquitatem ex ædibus
Meis statim, & superbiam
Non negligens repellere
Omni studebo tempore.
Acerba odia, scelus, nefas,
Elatio, arrogantia,
Et pestilens detractio
Mea facessent à domo.
Ista manu teterrima
Nihil tibi est infestius:
Quin execraris omnia,
Vbi manent, tentoria.
Ipsa bonitas, & veritas,
Earum & innocentia
Soror morentur hîc, mea
Mihi in domo deseruiant.
Non gratiosi perfidi
Erunt apud me: ab ædibus
Erit meis & improbus,
Et vanus, & mendax procul.
Ac diligens mea impios
Omnes relegabo domo,
Et vrbe: vti his à finibus
Cuncti exulent nequissimi.

ARGVM. PSAL. CII.

Iudæa gens deplorat hoc poëmate
Et seruitutem, & seruitutis plurima
Incommoda, atq; barbaram inclementiam:

Et præcinit reditum suum, atque amplissimum
Christi Dei regnum, omniumq; gentium
Conuersionem ad sacra veri numinis.

PSAL. CII. SPINVLAE.

AVdi Deus precem meam, suspiria
Hæc ad tuum piè thronum
Admitte: vultum ne tuum auertas rogo,
Me cùm premunt angustiæ.
Sed pro tua clementia voci meæ
Aures benignas admoue:
Opemq; maturè mihi fer, cùm voco.
Dies, in auras vt fugit
Fumus, volant mei: velut consumitur
Ab igne torris, sic mea
Confecta macie membra sunt animi ipsius
Præ maximis doloribus.
Demessa vt exarescit herba falcibus,
Sol dum vrit agros igneus,
Angoribus sic continenter cor meum
Grauissimis contabuit.
Sic vexor, vt certè immemor sim pabuli:
Genæ rigantur fletibus:
Quàm sim cadauerosus, effœtus, miser,
Deformis, ipse perspicis.
Vtq; pelecanus tristis, atq; noctua
Inquiro solitudines.
Et somnum ocellis nocte non video meis,
Vt passer in tecto sedens:
Iniuria hostes me quòd afficiunt mei,

Premunt, habent ludibrio,
In meq; debacchantur aßiduè, in meam
Vitamq; coniurant simul.
Quò sicut à cinere, epulis abhorreo:
Et cùm bibo, mihi fluunt
In poculum à genis aquarum riuuli.
Nam tu pater, mihi admodum
Iratus es: quem euexeras, nunc de polo
Hunc detrahis per dedecus:
Vmbra vt fugax magis, magisq; deficit,
Iamq; in tenebras occidens
Ad vesperum euanescit, ætas sic mea
Hæc euolat dicto ocyus.
Vt florida æstate hortuli solent rosæ,
Maturo deflorescere.
At tu potens semper manes idem pater,
Tu solus haud delebere:
Quem non valet vis vlla, vel potentia
Probibere, gentem quò minus
Hanc seruientem seruitutem barbaram
Ab hoste vindices fero.
Quare Sionem respice. en adest dies
Nos eruendi ab impijs:
Vrbis ruinæ sarciendæ adest tuis
Occasio optatißima.
Serui tui reges, quibus seruiuimus,
Vrbis sacratæ mœnia
Tandem eruta instaurare lugubres tuæ
Gentis miserti nos sinunt.

Nos ergo supplices tuos parens Deûm
Supreme, ducas ad locum,
Vnde eminebat illa nostra vrbs sic prius,
Vt nil foret præstantius.
Si feceris quod postulamus, desinent
Gentes suis Dijs fidere,
Vnum colent numen tuum, quem nunc putant
Non posse vindicare nos.
Orbisq́; concurrent duces ad te simul
Cuncti ferentes munera,
Si mœnia instaurasse te vrbis viderint,
Et nos potenti dextera,
Et vi tua reducere in primas domos
Altum ad Sionem conditas:
Si viderint luctus, precesq́; flebiles
Audisse te gementium
Id quantæ erit tibi Deûm rex gloriæ?
Quem nationes impiæ
Templum videntes, ciuitatemq́ue erutam,
Ac seruitute nos premi,
Rident vt imbecillum, & audent numina
Tibi anteferre inania.
Quin posteris mandabitur mox litteris,
Vt te relictis omnibus
Fictis Deis vnum colant verum poli
Numen potens præ cæteris,
Pium, benignum: qui manu inuictißima
Temet colentes, hostibus
Pugnantibus, quos destinauerant neci,

A vin-

A vinculis vi solueris.
Nos interim in Sione quàm gratißimi,
Hierosolymisque ad æthera
Sublimè nomen efferemus carmine
Omnes amabili tuum,
Tibique gratulabimur, non tam, omnia
Quòd tu redintegres tuis,
Quàm quòd tuum ad fanum sacrum conuenerint
Per te huius orbis principes,
Ac nationes vniuersæ, vti colant
Numen tuum sanctißimum.
Quando futurum id est breui, quàm gaudeo
Afflictione in hac mea,
Tu me licet pulsaueris, vitæ dies
Reddens meæ breuißimos.
Qua de re ita oro, Ne mei è cursus via
Media auferas hinc me prius,
Quàm ciuitatem mirer illam numinis
Almam redintegrasse te:
Cuius dies vnius, atque tempora
Sine fine durant, qui mare
Terramque finxisti, poliq́, sidera:
Quæ, palla sicut peruetus,
Vnà senescent, occident: at tu manens
Idem vsque, nunquam deficis,
Vnde omnibus viris bonis manat quies,
Et vita, & immortalitas,
Cuius beatitudine & serui tui,
Horumq́, dulces liberi

Fruen-

Fruentur, atque filiorum filij
In sempiterna secula.

ARGVM. PSAL. CIII.

Clementiam Dei hic in humanum genus
Celebrat, atque agere patri grates docet.

PSAL. CIII. SPINVLAE.

DEum canas mens ô mea,
Toto (quod aiunt) pectore
Numen patris sanctißimum
Attolle ad astra laudibus.
Deum canas mens ô mea,
Tot eius officia tibi
Non excidant, nec immemor
Clementiæ sis ipsius:
Qui multa vitia præterit
Tibi tua, & libidines,
Curare membra qui tua
Pergit tibi admouens manum.
Qui lenitate pro sua
Magna, benignitateq́,
Te mortis à crudelibus
Summa eruit vi faucibus:
Tui misertus qui bonis
Te satiat ex sententia
Suis, iuuentam qui tibi
Flammigero vt aliti nouat:
Ab impio qui vindicat
Oppressum, & afflictum bonum,
Et huic furore percitus

Armis

Armis ſuis illum ferit:
Eſt tanta cuius lenitas,
Vitæ vt viam monſtrauerit
Moſi, & ſuum ingenium viris,
Quos iuſtus Iſraël dedit.
Benignum, & exorabilem
Conſtat Deum *eſſe: lentus eſt*
Qui certè ad iracundiam,
Propenſus ad clementiam.
Non more noſtro ſemper is
Rixatur, aduerſarij
Non ſemper eſt iniuriæ
Iratus acceptæ memor.
Non tractat is nos, vt ſcelus,
Crimenq́, noſtrum poſtulat:
Nec plectere is nos aſſolet,
Vt noſtra vitia digna ſunt:
Sed quàm poli præ infima
Terra eminent, hæc tam patris
Benignitas ſtudia boni
Viri vniuerſa præterit.
Quàm diſtat Indorum vltima
Ora à Britanno littore,
Is tam procul noſtrum impijs
Remouit à nobis ſcelus.
Qualis pater poſt verbera
Natum oſculatur vnicum,
Deus colentes numen vt
Pulſauit olim, amplectitur,

Noſtram

Nostram ipse conditionem eam
Scit esse, desiderium vti
Vsque ad malum propendeat:
Nosque esse & vmbram, & puluerem.
Quin graminis simillimum
Scit esse curriculum hominis
Qui, ceu decus floris, statim
Apparet, ac statim interit.
Vt Auster inuadens rosas,
Euertit has, mors effera
Florens adhuc nostrum genus
Extinguit obscura manu,
Vt non fuisse, qui fuit,
Homo videatur improbus.
Hic cursus est mortalium
Numen patris temnentium:
Contrà bonis, proli & piæ,
Et filiorum filijs
Æuum perenne est per DEI
Benignitatem maximam:
Cunctos faciet ex fontibus
Iustos: polum ante conditum
Amauit hos, & diliget
In sempiterna secula,
Quoniam nec ictum polluunt
Fœdus, nec vnquam cœlitum
Audent patris perfringere
Leges DEI *sanctissimas:*
Quos tollet omnes ad polum,

Vbi

Vbi insidens throno suo
Rector Deûm *bonis sine*
Fine imperabit omnibus.
Quare canatis cœlites
Virtute magna præditi
Deum, exequentes illius
Mandata quàm citißimè.
Exercitus, summi ducis
O iussa qui capeßitis,
Parentis æterni alites,
Efferte laudibus Deum:
Quæ fecit vniuersa, eum
Ex omnibus regni illius
Magni locis canant simul:
Deum canas mens ô mea.

ARGVM. PSAL. CIIII.

Hoc vim poëta cantico summi patris
Summam, decorem, & pulchritudinem canit
Horum omnium, dignatus est quæ condere.

PSAL. CIIII. SPINVLAE.

D*Eum canas mens ô mea.*
Incomparabilis, pater,
Et ista maiestas tua est
Illustris, atque autoritas,
Et magnitudo, robur, &
Decus, quibus tu es præditus,
Vt omnium mortalium
Regnator, ac cœlestium.
Quin lumen vnus, & meram

Lucem induisti: maximos
Orbes polorum tu explicas,
V..milites tentoria:
Et cælum aquis tu contegis,
Et nube pro curru vteris:
Cuius rotis velocius
Alis volas Fauonij.
Morem gerentes nuntij
Iussu tuo venti mare,
Terrasque perflant, fulgura
Quoduis solum petunt tua.
Terram superbasin tua
Per te locasti dextera,
Vnde valeat firmissima
Nullo moueri tempore,
Quam deinde sicut vestibus
Circundedisti maximis
Aquis, eunt quæ, si iubes,
In montium cacumina,
Quas si increpas tonitruo,
Timent, tuamque sentiunt
Iram, & mouentur ocyus,
Vocem pauentes numinis:
Altique montes eminent,
Vallesque subsidunt caua:
Quam tu iubes, ista omnia
Ea domo se continent,
Aër, humus, mare, æthera.
Fixisti aquarum terminos,

Transire quos non audeant,
Iniuriæ ne sint humo.
Qui flumina alta fontibus
Educis, inter montium
Hæc ire molem præcipis,
Tellurem vti siccam irrigent:
Vt qui colunt agrestia
Loca, atque agros feßi bibant
Onagri, & aliæ bestiæ:
Et vniuersæ alites,
Quæ tum vagantur montibus,
Tum consitis ad flumina
Arboribus edunt voculas,
Cantuque mulcent æthera.
Demittis imbres nubibus
Largos, & oras montium,
Ac vallium rigas: humus
Vt nutriat fœtus suos,
Vt grata iumentis ferat,
Et bestijs hæc pabula,
Atque segetem mortalibus,
Aliaque vitæ commoda.
Iussu tuo flaua & Ceres,
Lætum & merum solo editur
Vinu, oliuum, & millia,
Quæ consulant sibi, bona.
Vliginem tu suggeris
Libani cedris virentibus,
Quas conseris manu tua:

Omnemq; curas arborem:
Hic ut volucres garrulæ
Possint domos suspendere
Pullis, vt abies afferat
Sedem piæ ciconiæ.
Gaudere ceruos montibus,
Damasq; pauidos imperas:
Duramq; cautem erinaceo,
Et exhibes cuniculo.
Phœben creasti, menstruum
Currens iter velocius,
Solemq;, cursus annui
Qui rite semper it vias.
Noctem creasti, qua feræ
Formidolosis è locis
Dulci sopore per diem
Exercitæ, ad prædam exeunt.
Partus leonum acerrimi,
Fameq; tigris excita
Sæua, rugientes à DEO
Quærunt paratam escam sibi,
Passim vagantur, corpora
Donec rigent somno viri,
Phœbo recens orto sua
Mox reueniunt cubilia:
Homo suam prodit statim
Ad agriculturam. & facit
Opus, serens noualia, &
Vitem putans ad vesperam.

Quàm mira, & elegantia
Sunt, quæ pater creaueris
Sapienter omnia: est solum
Rebus tuis plenißimum
Ingens, & hoc vastißimum
Æquor creasti piscibus
Numero quidem carentibus,
Ac bestijs immanibus,
Quà transeunt naues citæ,
Quà cetus immanißimus
It, cætera audens ludere
Præ se maris animantia.
Sed ista pendent omnia ex
Benignitate numinis:
Morantur vt sibi suum
Suo cibum des tempore:
Te dante viuunt, te manum
Pandente colligunt, bonis
Implentur, & te lumina
Vertente ab illis concidunt:
Aufers eis cùm spiritum,
Turbantur, & labant humi,
Mutantur in suum statim,
Quo sunt creati, puluerem:
Contrà tuum cùm spiritum
Inflas eis, sic ocyus
Dicto reuiuiscunt, vti
Sint fortiora, quàm prius.
Perduret eius gloria,

Vit.

Vita vnde pendet omnium,
Suisque factis gaudeat
In sempiterna secula,
Is, cuius aspectu solum
Telluris horrere, ardui
Fumare montes assolent
Tactu, Deus duret meus.
Dum spiritus meos reget
Artus, Deum feram meum,
Cui debeo soli omnia,
Ad æthera vsque laudibus.
Lætabor illud, si mea
Erit Deo precatio,
Et grata contemplatio
Hæc pabulum mentis meæ.
Excindet omnes impios,
Euellet è terra Deus
Sontes ad vnum æquissimus.
Deum canas mens ô mea.

ARGVM. PSAL. CV.

Vates Hebræum hortatur ad præconia
Laudum patris cœlestium, studia ipsius
Gentem in suam salutis ingratam canens.

PSAL. CV. SPINVLAE.

H*Abete gratias Deo, inuocate eum,*
Vulgateque ingenium ipsius
Per vniuersas nationes ô boni,
Numen ferentes laudibus
Numen ferentes laudibus, miracula

Tot, tantaque eius dicite.
In hocque gloriamini, quòd vos Deus
Peculium appellet suum,
Suisq; donis afficiat, & gaudia
Gaudete amantes numinis.
Tutelæ & almi vos Dei *committite*
Eiusq; contemplamini
Potentiam, benignitatem ante omnia,
Mirabilem & sapientiam.
Non illius portenta vobis excidant,
Non facta mira, non ea;
Proferre quæ dignatus est vobis Deus
Suo ore quàm sanctißimo.
O Abrahami stirpes, colebat qui Deum,
Genus Iacobi, quem pater
Lectißimum in primis amauit vnicè
Is noster est certè Deus,
Terrarum vt imperium licet penes eum
Sit omnium, nos attamen
Præponat omni nationi, dummodo
Vnum ipsum adoremus patrem:
Hæc fœderis lex est, quod ipsi cum Deo
Supremo Hebræi iunximus,
Prius quod icit cum Abrahamo præpotens
Deus, *quod inde filio*
Firmauit ipsius sacramento, hinc pijs
Quod comprobauit legibus.
Pactoq; perpetuo nepote cum illius
Sanctißimo Iacobo loquens,

Cui

Cui nomen immutauit huius fœderis
Isti memor fuit Deus,
His pollicens sese Chananæorum agros
Vatis daturum liberis,
Vt iure eos hæreditario colant.
Vbi, quibus promiserat
Summus pater, cùm pauculi essent aduenæ,
Sæpißimeque tenderent
Et huc, & illuc hospitum more, his minus
Tulit nocere oræ incolas:
Quin & duces ipsos eorum in gratiam
Olim solebat plectere,
Et arguebat principes orbis ferens,
Seruos meos ne tangite,
Cælesti oliuo queis ego linij caput,
Et vatibus ne iniurij
Meis duces estote, quos cælestium
Regnator ipse vindico.
Qui cùm ora iußisset famis crudelia
Telluris orbem inuadere,
Iudææ vti genti futura præuidens
Caueret, ac Ægyptijs,
Præmisit illis seruituti venditum
Pergratum Iosephum Deis,
Cuius pedes (ha ha, nefas) innoxij
Stringuntur à crudelibus
Ægyptijs: genus Deorum *ferrea*
In vincla coniectum fuit
Non abnuente almo Deo, *qui redderet*

Maius labore gaudium,
Ei cùm dies fatalis illucesceret.
Illuxit hæc vbi dies,
Hunc Pharao ædibus solutum præficit,
Et vrbibus regni sui,
Vti suo arbitratu & omnes principes,
Et optimates corrigat,
Præscribat vt facienda, decernendaq́,
Lectissimo Senatui.
Cuius parens huc venit aspectu sui
Nati fruens dulcissimo.
Vbi Deus *sic auxit Iacobi genus,*
Vt multitudine aurea
Gens nationem Ægyptiorum vinceret.
Ægyptij ex illo genus
Pium insequuntur, ac student excindere.
Mosen pium summus pater,
Sanctumq́ue Aharonem ad nouum istuc nuntios
Prouinciæ mittit ducem,
Mandata qui portenta Chameo in solo,
Miracula edantq́, illico.
Diui exequuntur iussa: nox diem eripit,
Oras tenebræ Ægyptias
Nigræ obruunt: illarum aquas in sanguinem
Vertit Deus, *cuncta occidunt*
Phocæ: atque pisces fluminum: tellus parit
Tot ista ranas, vt ducum
Saltent per ipsorum statim cubilia
Cuncta, & per aulas obstrepant.

Inse-

Insecta, pediculiq́; iussu numinis
Illic loca implent omnia.
Hinc fulminat, diraq́; cædit grandine,
Paßim colonis flentibus,
Vitemq́;, ficumq́;, & pyrum, omnem & arborem
Cunctis eorum in finibus.
Bruchos, locustasq́; inde rex Deûm ciet
Numero carentes, quæ exedunt
Si grando quid reliquerat, virentia
Vorant agrorum gramina.
Et sustulit primò editos mortalium,
Animantiumq́ue filios.
Hinc deniq; educit suam gentem pater
Cum argenti, & auri pondere.
Quorum ægritudo neminem certè impedit.
His vniuersi Ægyptij,
Plagis ferendis iam Dei grauißimis
Defeßi, euntibus fauent.
Quibus super cœlestium parens die
Nubem tetendit candidam,
Ne hos Phœbus ardens vreret: noctu faces,
Quæ eis tenebras pellerent,
Accendit æthereas: polo qui desuper
Ardere lycnos pendulos
Omnes sibi mirantur. appetentibus
Pluit coturnices eis,
Deûmq́; pane cœlitus quàm plurimos
Annos abegit his famem.
His, cùm sitirent, caute solitudinis

 Aquam

Aquam edidit clemens pater,
Vt qui meminerat Abrahamo quid pio
Promiserat sanctißimè.
Cum gaudio, & cantu ergo duxit hos DEUS
A seruitute barbara
In gentium impiarum agros: noualia
Tam culta, quàm quæ maximè,
Pro his postulans nihil aliud donis, nisi
Vt æquitati seruiant,
Et quam tulit sanctißimam legem, sibi
Hanc ne velint perfringere.

ARGVM PSAL. CVI.

Iudæa gens quæ seruitutem seruiens
A barbaro truci premebatur, canit
Commissa maiorum suorum, & numinis
Studia in patres, sibi Deum obsecrans opem.

PSAL. CVI. SPINVLAE.

H*Abete gratias boni* DEO *optimo:*
Clementia, & benignitas
Est iugis in nos ipsius. Verbis fidem
Quis assequetur numinis,
Laudesq́ue? quis pro dignitate fortia
Facta ipsius nobis canat?
Felix, qui amans æquum bonum, quæ iusta sunt
Tuetur omni tempore.
Esto Deus nostri memor pro gratia,
Et lenitate in nos tua:
Vt læter afflictorum Hebræorum bona,
Quæ polliceris, intuens:
Vti peculiaris, & lectißima

Præ cæteris hæc gens tua
Clementiæ tuæ sit participes, & gaudio
Triumphet, ac plaudat tibi.
Vt ij, quibus nati sumus peccauimus
In te, impieq́ fecimus,
Qui facta in Ægypto tua, & potentiam
Manus tuæ inuictißimæ
Non cogitarunt: quin tua clementia
Abusi, ad oram perfidi
Maris rebellant impiè tecum pater
Deûm prius, quàm cum duce
Profunda transmittant suo ponti æquora
Salutis ingratißimi.
Deus tamen, ne barbari infidum, impium,
Crudele numen dicerent
Ipsorum Hebræorum, impotensúe, in patribus
Ostendit immerentibus
Repente seruandis, potestatem suam,
Neruosq́, robur, & fidem.
Quapropter ipsius Dei iussu æquoris
Siccatur vnda protinus:
Aqua ipsa mox durescit instar marmoris,
Sibi facta dißimillima:
Quà ducit Hebræos, vti per cæduam
Syluam hostibus sequentibus,
Quos obruit cum rege ad vnum. atq; hîc patres
Habent fidem sermonibus
Dei, canuntq́ eius potentiam: at citò
Mutant fidem, miracula

Ani-

Animo effluunt illis statim leuißimo,
Et robur, & virtus patris.
Tanta est eorum peruicacia, vt ducem,
Deumq; contemnant suum,
Nec parcant iußis verendi numinis.
Quid multa? consilia minus
Curant patris, libidini teterrimæ,
Ventri, & gulæ solummodo
Inseruiunt in solitudine: attamen
Is pro sua clementia
Satis gulæ faciens eorum, inutile
Donat benignè quod petunt
Parum pudentes, idq; cum magno quidem
Edentium discrimine.
Horum neci merentium dat plurimos,
Quòd inuident duci suo, &
Fratri dicato numini, (mirabile
Visu) Dathanem hians statim
Terra, atque Abironem impiorum principes,
Tentorijs mox cum suis
Interdiu obruit: vorans diuinitus
Flamma improbos, accenditur.
Audentq; Chorebi in solo turpißimum
Conflare vitulum: maximi
Vimque arrogantes huic Dei, & potentiam
Qui barbaros occiderat,
Pro diuo adorant mox eum. miracula,
Ægyptijs quæ fecerat
In Chami humo, æquorisque vasti fluctibus,

Oblita

Oblita sunt his omnia.
Qua de re eos studebat omnes perdere
Magno furore percitus:
Id quod Deus fecisset omnino, nisi
In strage Moses, cladeq́, &
Vastatione gratus almo numini
Placasset iras ipsius.
Quin gentium vberes agros, quò duceret
Rector potens cœlestium,
Ni soluerent pactam fidem, audent temnere,
Nihilq́, habent sermonibus
Fidei patris: sed murmurantes in suis
Tentorijs, summi imperi
Voces verendas negligunt Dei *sui.*
Quò fulmen arripit statim
Furens in illos, ac neci dat impijs
Et liberos cum patribus.
Cadauera insepulta per syluas iacent,
Agrosq́, solitudinis.
Quin & Baalis se Phegoris dedicant
(Tanta est eorum amentia)
Inanibus Dei *sacris: inseruiunt,*
Fictoq́, diuo pocula
Libant, Deûmq́, numini mortalium
Audent litare victimas.
Excanduit summus parens, & irruit
Coorta pestilentia
In castra eorum. at Phinees sanctißimus
Mœchos vt ense traijcit

Vnà

Vnà cubantes, illa pestis desinit
Iacobæos attingere.
Sit posteris quod æquitatis illius
Signum futuris omnibus.
Et cùm sitirent admodum in Cade horrido,
Ira Deum *incendunt suum,*
Aquam petentes. dux vbi Moses pius
Pro illis malè affectus fuit:
Quòd motus istorum infidelium minis
(Humana quæ est infirmitas)
Verba faciens & ipse perperam immemor
Peccauit ore nonnihil.
Quare nequiuerunt eos, quorum Deus
Receperat noualia
Ipsis & vrbes, vniuersos perdere,
Vti volebant: sed cum eis
Bellum gerentes obtinent partem soli
Harum, simul quam posident
Cum gentibus summum patrem temnentibus:
Quas æmulantur, & colunt
Idola mania, & Deos *argenteos:*
Quod admodum illis obfuit.
Audent suos & liberos, & filias
Mactare diuis inferis:
Audent cruore innoxio (hæc facta audiens
A lacrimis quis temperet?)
Terræ sola inquinare, seseq́; efferi.
Quid multa? sic pergunt malis
Peiora factis addere vsq;, numinis

Cul-

Cultum relinquentes sui:
Vt cælitum rector furore percitus
Gente hac peculio suo
Repente abhorrens, vastitati gentium
Deuictum Hebræum addixerit,
Ac seruituti adiudicarit hostium
Ac barbarorum immanium
Nequam patres cum liberis gementibus,
Et vos tori consortibus.
Misertus eripit Deus *sæpißimè*
Eos ab hoste barbaro.
Pergunt sui similes & vsq; perdita
Studia sequi, & contemnere
Consilia summi patris, & cupidini
Seruire fœdo iugiter
Istos dat hostibus iterum sæuißimis.
Preßi gemunt, suspirijs
Deum fatigant: pro sua clementia
Visis eorum angustijs
Et fletibus non fœderis sui immemor
Malorum Hebræi pœnitet.
Hos gratiosos efficit primoribus
Viris, qui erant asperrimi.
Sis obsecro Deus *memor nostri, feris*
A gentibus nos libera.
Clemens in vna cogito iam mœnia,
Vbi celebremus tuum
Sanctißimum istud numen omni tempore:
Vt nos tuis in laudibus

Iactemus. Israëlis ô pium genus
Patrem supremum concine,
Deum celebra. fiat ipsa concio,
Fiat statim respondeat.

ARGVM. PSAL. CVII.

Hoc prouidentiam Dei poëmate
Vates canit, clementiamq; numinis
Summamq; iustitiam, in poli throno quibus
Afflictum, & æquor nauigantem, & denique
Omnes regit terras, & humanum genus.

PSAL. CVII. SPINVLAE.

HAbete gratias Deûm regi pio:
Clementia, & benignitas
Est iugis in nos ipsius. grates ei,
Vltrice quotquot dextera
Exemit opprimentibus malis, agant
Gratosq; ei se præbeant,
De barbaris quos ipse nationibus
Istuc coëgit vndique
Ab austro, & à Septentrione, ab vltimo
Indi, & Britanni littore:
Errare qui in locis inhospitalibus,
Et solitudine horrida:
Nec inuenire semitam, quæ duceret
Mortalium in frequentiam,
Aut oppidum. fames, sitisq; languidos
Ingens eos oppresserat.
His obruti malis, fidem Dei vocant:
Statimq; eos piè asserit,
Ac ducit illico in viam, quà fessi eant

In con-

In concionem ciuium.
Dei canant clementiam isti, & quæ edidit
Mortalibus miracula:
Quoniam laborantes fame impleuit satis,
Superq́ue dulci pabulo.
¶ *Patres sedebant in tenebris exules,*
Pallore mortis obsiti,
Et squallidi, & vincti catenis, dediti
In seruitutem barbaram,
Præcepta quòd legesq; supremi Dei
Vsq; ausi erant perfringere:
Labore quos domare pergebat graui,
Acerbitate, angustijs.
Curæ molestæ corda eorum presserant,
Et nemo eos defenderat.
His obruti malis, fidem Dei vocant:
Statimq; eos piè asserit:
Frangens eorum vincula, à custodia,
Et morte certa liberat.
Dei canant clementiam isti, & quæ edidit
Mortalibus miracula:
Qui ferreum vectem, foresq; fulmine
Misso petiuit æreas.
Cùm de piaculo patres, & impiè
Gestis darent pœnas Deo,
Non appetebant amplius cibum, necis
Adesset vt præsentia.
His obruti malis, fidem Dei vocant,
Statimq; eos piè asserit:

Iussuq; curantur suo, hos lethi pius
Crudeli ab ore vindicat.
Dei canant clementiam isti, & quæ edidit
Mortalibus miracula,
Sacrumq; vindici offerant, cantu ipsius
Et mira facta prædicent.
¶ *Qui nauitæ solum maris vastißimi*
Et de negotijs suis,
Et mercibus carina arant vsq; impigri,
Ijs notiora sunt, Deus
Imo salo quæ factitet miracula
Stupore digna maximo.
Ipso iubente, cuncta cui deseruiunt,
Venti procellosi illico
Perflant mare, & tollunt aquas ad sidera
Cum nauibus, queis diriget
Sanguis metu: vnde mox cadunt ad inferos
Manes, videntes tartara
Aperta montes inter atros fluctuum,
Qui celsi Olympi verticem
Altißimum vincunt. carina, vt ebrius,
Et huc, & illuc fluctuat,
Cum nauigandi nil valens peritia
A spe salutis decidit:
His obruti malis, fidem Dei vocant
Statimq; eos piè asserit:
Nam turbinem fugans maris componere
Æstus, & vndas protinus
Maturat, atq; disijcit nubem illico,

Et na-

Et nauitas manu sua
Trahens ab Orco, dirigit tutißima
Clemens ouantes littora.
Dei canant clementiam isti, & quæ edidit
Mortalibus miracula.
In concionis hanc virûm frequentia
Tollant ad astra laudibus,
Senumque concessu in pio ipsius canant
Benignitatem maximam.
Cuncta arbitratu qui suo mutat Deus
Siccare magna is flumina,
Olimq; glebas vberes dare incolis
Solet sterilitati impijs,
Spretamq; solitudinem cunctis rigans
Ingenti aquarum flumine,
Relegat illi pristinam incultæ sitim,
Ducensq; eò colonias,
Et ciuitates vndequaq;, & villulas,
Pagosq; circumponere
Pressos fame imperat, nouisque semina
Mandare agris feracibus,
Vitesq; conserere, merum quæ præbeant
Cultoribus lætißimum.
Vbi cauens immensum eis auget pecus,
Illosque ditat plurimum.
Qui si parum grati ipsius clementiæ
Et æquitatem deserant,
Et seruiant cupidini, durißima
Afflictione illos domat,

Angustijs, labore: crudelißimos
Repente eis dat principes,
Domos ita horum qui opprimant, vtiloca
Flentes petant syluestria,
Inter feras potius volentes degere
Ætatem, in hoc quàm iugiter
Immanitatis orbe versari impio.
Hîc supplicant Deo, gemunt,
Seq́ increpant, dum lacrimis benignitas
Summi parentis vincitur.
Quare misertus hinc statim optatas Deus
Reducit in colonias.
Et qualis iratus pater gnatos vbi
Virga cecîdit improbos,
Diu gementes audiens & ipse flet,
Virgamq́ tradit ignibus:
Talis parens supremus iniustißimos
Vltrice punit dextera
Furens eorum iudices, qui sæuius,
Nullaque conscientia
Truces abacti creditas oues lupi
Sibi laniabant dentibus.
Vt consulit pastor gregi, deinceps Deus
Ita his cauet, quos presserat.
Boni videntes hæc triumphant gaudio,
Mutescit omnis impius.
Sapiens vir obseruabit hæc, nostrum in genus
Vt noscat officia patris.

ARGVM. PSAL. CVIII.

Grates agit summo patri, quod ipsius
Ope, & manu potitus optatissimo
Sit regno, iniquo Saule cæso à barbaris.

PSAL. CVIII. SPINVLAE.

Hymnis paratus sum Deûm rex tollere
Numen tuum pro viribus.
Ades chely, atque nablium, Auroræ citi
Surgentis anteuertere
Tendamus aureos equos, & carmina
Dicamus almo numini.
Te in vniuersis gentibus canam Deus,
Cunctisq́ nationibus.
Laudes celebrabo Dei, *& clementiam*
Incomparabilem, & fidem,
Quæ tam fidem humanam antecedit, quàm eminent
Terra poli præ infima.
Declara in impios Deus *quàm maximam*
Potentiam, atque vim tuam,
Quam summo Olympo cœlites omnes stupent:
Ingens vt in terris tua
Dilatet his, quàm dignus es, se gloria,
Tuiq́, quos tanti facis,
Serui hostium euadant minas crudelium
Pugnante dextera tua.
Quare obsecro votis meis respondeas.
De me locutus est Deus,
Hæc verba de throno dedit sanctissimo,
Quæ me beant, te Sicina,
Vallisque Sochotha, & Galaaditis solum

Quod contigit, & oppida
Manaßis aßignata quondam posteris,
Ac Ephraimi liberis
Præstantibus alijs Hebræis robore, &
Vigentis, & potentia,
Omnesq́; terras olim Iudæ filijs
Regentis imperium datas
Non hostium obtentura castra, at Dauidem
Omnino victorem fore.
Quin, vt mihi recepit idem rex Deûm,
Statim Moabitas feros,
Idumeosq́; ad seruitutem omnes traham
Et vos Palæstini simul
Iußis, & imperio meo parebitis.
Sed quis det has vires mihi,
Queis oppida expugnem ista munitißima.
Quæ obsessa tanto tempore
Numen dedit tenere me augustißimum.
Quis amplam Idumeam ocyus
Me inducat? alme nonne tu Deûm *parens?*
Qui tandiu auxilio tuo, &
Virtute spoliasti, atque gratia meos
Exercitus, & copias.
Non gentis huius dux eris? non mœnia
Hostilia induces eam?
Orantibus feras opem, à periculis
Nos vniuersis eruas.
Non viribus, neruisq́; nostris fidimus,
Neque ex viris mortalibus

Pendemus, vt tu conspicis. quare tua
Freti manu pugnabimus.
Victoriam fac assequamur, barbaros
Hos dede nobis obsecro.

ARGVM. PSAL. CIX.

Hic in Dœgum inuehitur, atque cæteros
Sontes: sub istorumq; persona impium
Et factum Iudæ proditoris filij
Dei, malorumq; omnium inclementia
Damnatur. hinc dolet suis incommodis
Gemens, & implorat Dei clementiam.

PSAL. CIX. SPINVLAE.

PAter supreme fons bonorum maxime
Fons, vnde quicquid est mihi,
Deriuat huc, & effluit, diutius
Ne quæso adhuc conniueris
In impiorum vanitate, & voculis,
Quibus mihi vsque detrahunt.
Verbis dolosis, & odiosis vndique
Hi me student inuadere.
Telis & iniuria inimicè in me irruunt.
Pro summo amore, quo genus
Mortalium istud prosecutus sum, malè
Facit mihi ingratissimum.
Infesta cùm fortuna eis foret, pio
Semper Deo supplex eram,
Vt vindicaret hos graui à discrimine.
Nunc hi malum mi pro bono,
Pro gratia & odium student rependere.
Quare pater, qui iustus es

Hostem meum iniustum feri ipse, & impium
Præpone vesano ducem.
Vt eius appositi nefas graue, & scelus:
Furijs agatur iugibus:
Est cùm reus, damnetur ipso à principe,
Qui iudicat causam illius:
Sua augeatq; oratio eius crimina,
Et iudicem irritet magis:
Huic contrahe ætatem breuissimam: ipsius
Succedat alter muneri:
Orbiq; nati, & vidua coniux exulent,
Et huc, & illuc cursitent,
Atq; ostiatim pabulum quærant sibi,
Et vsque mendicent ei:
Crudelis omnia in bona faciat sua
Et fœnerator impetum:
Suo parauerat sibi quæ sanguine,
Immitis hostis auferat:
Non vlli in hunc & filios commouerit
Humanitas præcordia:
Fumans & excidium sit eius exitus,
Vt vniuersos terreat:
Et nomen eius excidat mortalibus
Subinde: verùm æquo tibi
Istius, & nefas parentum, & crimina
Obliuio non obruat:
Semper tibi obuersetur ante lumina
Quid iste fecit impius,
Vt nomen esset maximum in terris sibi:

De-

Delere quod stude ocyus:
Quòd beneficentiæ immemor crudelius
Est insecutus ad necem
Contemptum & afflictum virum, mœroreque
Oppressum, & ægritudine:
Quandoquidem execrationem diligit
Voti sui sit particeps:
Quam non amat, felicitas semper Deus
Indigno ab illo sit procul:
Vt cingulum, vestemq́, commodißimam
Scelus, quod eligit sibi,
Id oro continenter in venas sibi
Lethale virus afferat:
Vt concupiuit, sicut ora pallij
Sit vsque secum iniquitas:
Vt corpus vmbra consequatur hunc ea
Comes, nec vnquam deserat.
Sic tractat illos cœlitum rector, caput
Qui machinantur in meum.
Sed lenitate pro tua, & clementia
Caue mihi obsecro pater.
Sic vrgeor, contemnor, atque deprimor,
Vt mens mihi sit tabida.
Vmbra vt fugax magis, magisque deficit
Iamq́, in tenebras occidens
Ad vesperum euanescit, ætas sic mea
Hæc euolat dicto ocyus.
Accedit huic malo, quòd hostis mi solet
Facessere id negotij,

Vt persequi cogar vagum vitæ genus,
Vti locustæ comparer,
Quæ per solum modò huc, modò illuc saltitans
Nullo quiescit tempore,
Longo mihi genua labant ieiunio:
Sic corpus est macrum mihi,
Vt stare vix possit, meis sim vt omnibus
Ostentui aduersarijs,
Vt impij, qui me vident, irrideant,
Caput mouentes ocyus.
Pro lenitate me tua adiuua pater
Supreme, serua me obsecro:
Vt sentiant hostes fauere te mihi,
Horumq; castra fundere:
Seruumq; detestentur illi me tuum,
Modò ipse fautor sis mihi,
Perdas modò horum castra, & ipse gaudeam,
Læsumq; me de vi tua.
Frustrentur aduersarij mei: pudor
Horumq; vultus contegat:
Turpes, & infames, & euicti gemant,
Et eruantur funditus.
Grates agam ingentes patri cœlestium
Frequentia in mortalium:
Et semper attollam hunc Olympo laudibus:
Mihi affuit miserrimo,
Dexterq; vesanorum ab armis me hostium,
Et vindicauit impetu.

ARGVM. PSAL. CX.

Prolis

Prolis Dei de ortu,& nece,& iugi throno
Et de sacerdotio etiam hymno hoc præcinit.

PSAL. CX. SPINVLAE.

SIc numen est meo locutum numini
A gentium mortalibus
Terris ad oras euolanti cœlitum,
Ad dexteram aßide mihi,
Hostes quoad teterrimos, pedi tuo
Scabellum vt istud, præpotens
Nato pater tibi tuos subiecero.
Atque interim fili vnice,
Terras ad omnes ex sacro imperium tuum
Sione propagabitur:
Regnabis vnus toto in orbe hoc: offerent
Tibi vniuersi fœdera,
Ac dona supplices ferent altaribus
Pompa tuis mirabili,
Terrenus vt vapor mea vi tollitur
Sublimis, & conuertitur
In rorem ad Auroram, poloque decidens
Terram vberem, ac læthum efficit,
In matris aluo sic piæ sanguis tuum
Concrescet in corpus mihi:
Vnde exiens reddes ferax æqui, & tuæ
Virtutis humanum genus.
Iurauit ipse, cuius est nunquam suam
Sententiam rescindere,
Te præsulem, ac regem fore omni tempore,
Vti fuit Melchisedech.

Agros. opus plenum fide
Est eius & recto: optima
Sanxit fide legem vtilem,
Firmata in omne seculum,
Vt vera, & æqua, permanet.
Est cuius hæc benignitas,
Gentem vt suam redemerit.
Depactus est quæ fœdera
Cum illa, manent perennia,
Est cuius & sanctißimum,
Et nomen augustißimum.
Cultus Dei *sapientiæ est*
Caput: beatus est pius
Eum sequens: laudatio
Est iugis illi, & gloria.

ARGVM. PSAL. CXII.

Exponit hic quàm sint beati, qui colunt
Deum patrem, ac benignitatem numinis
Pro viribus sectantur, & clementiam.

PSAL. CXII. SPINVLAE.

BEatus ille, qui piam sese Deo
In seruitutem dedicat,
Qui mente pura diligit sanctißimas
Leges Dei *præ omnibus:*
Proles enim in terris potens, felixq́; erit
Huius, quòd est boni genus:
Et ipsi erunt opes, domus ditißima,
Æterna liberalitas.
Iusto, pio, probo, atque mansueto erit

Secu-

Securitas, & gaudium,
Cùm in impios fortuna debacchabitur.
Beatus ille, qui studet
Clementiæ, & dat mutuum pauperrimo:
Qui cuncta disponens sua
Prudenter, omnium exitum considerat:
Deûm parens immobilem
Hunc esse statuit, nec memoriam æqui ipsius
Obliuione vlla obrui:
Qui nil timebit à malis rumoribus
Tutus, quòd in summo Deo
Habet fidem suam: vsque erit fortißimo
Animo, nihil sibi timens,
Quin efferum visurus hostem sit suum
Noxæ Deo *pœnas dare.*
Opes egenis dat suas, semper sua
Duratq́; liberalitas:
Possesßio hinc augebitur, potentia,
Et iugis eius gloria:
Quod omnis impius videns, torquebitur
Huic inuidens minabitur,
In hunc ruet: sed per Deum *huius machinæ*
Fient statim omnes irritæ.

ARGVM. PSAL. CXIII.

Hortatur ad Deo canenda carmina
Et prouidentiam eius & potentiam,
Clementiamq́; prædicat quàm maximam.

PSAL. CXIII. FLAMINII.

ADeste castæ virgines, pueri integri
Adeste, mecum laudibus

Efferte

Efferte nomen numinis sanctißimi.
Dum Sol per oras ætheris
Cursu volubili rotabitur, diem
Ægris ferens mortalibus,
Minora dum micabit inter sidera
Luna occidente iam die,
Ab Indo ad vltima Britanni littora
Illustre sit nomen Dei.
Non vniuersis ille tantùm gentibus
Sua imperat potentia,
Sed cœlites, cœliq; supra maximum
Se tollit altus verticem:
Hinc pater acuto cuncta lustrat lumine.
Non stellifer quicquam polus,
Non alma quicquam terra continet, neq;
Pontus, eam circumuagus,
Nil pandit aër liquidus, occultat nihil
Crassa inferorum obscuritas,
Mortalis vllus denique nihil pectore
Seruat profundo conditum,
Quod ille rector maximus cœlestium
Non cernat omni tempore.
Ipse & potentes mente inani lucida
Perambulantes sidera
Vindex ad imos vsque trudit inferos,
Et pauperes infimo
Gradu iacentes principum in solio locat
Sua benignus dextera.
Ipse & pudicam liberorum garrulo

Hila-

PSAL. CXV. SPINVLAE.

NOn gloriæ nostræ pater cœlestium
Causa quidem precamur à te supplices
Victoriam, sed ne tuum ludibrio
Sit nomen augustißimum istis gentibus,
Crudeliter quæ in nos Hebræos irruunt.
Nos ergo serua lenitate pro tua,
Fideq; pacta, qui recepisti Deum
Fore te vsque nostrum, vindicemq; acerrimum:
Vt ne amplius nos ista gens interroget,
Nobis vbinam sit Deus *noster potens.*
Cui sæpius rogationi, vti vides,
Iudæa respondere gens sic assolet:
Quid? præpotens Deus Deorum *maximus,*
Qui numen est nostrum, polum sublimem habet,
Vbi facit quæcunque vult ex tempore,
Has & regit terras, & humanum genus.
At gentium Dei *impiarum, non* Dei,
Sed aurum, & argentum est manu mortalium
Docta elaboratum: quibus quidem ora sunt,
At non valent eis loqui, sunt lumina,
Quibus nihil videre possunt, auribus
Non audiunt fictis sibi: nares habent,
Sed nil odorari his queunt: quid tangere
Hos arbitramini manu ista lignea?
Non ambulant vnquam suis vestigijs,
Et non sonum edunt deniq; vllum gutture.
Quapropter hac in re feris ne sunt quidem
Omnino vani gentium pares Dei.

Qui fingit artifex Deos *huiusmodi,*
Et cuncti, eis qui supplicant, fiant pares.
Sed impiæ gentes Deis *fidant suis:*
Iacobei vero Deo *confidite*
Vestroq́; præsidio, atque propugnaculo:
Vos nati Aharone huic Deo *confidite*
Vestroq́; præsidio, atque propugnaculo:
Numen colentes huic Deo confidite
Vestroq́; præsidio atque propugnaculo:
Quod numen appellare sic pium libet.
Sis ô memor nostri Deus, *domum tui*
Foueas & Iacobi, atque Aharonis, pio
Huic cœtui pater comes sit sanctitas:
Iuueni, seniq́ue pristinis bonis noua
Addens, eos, genusq́; dulce sospita.
Pater supremus corripit vos, omnia hæc
Quibus precor: sed estis huic carissimi,
Cœlum qui habet, terramq́; nobis hanc dedit
Habendam, vt à nobis canatur ipsius
Numen, celebrenturq́; laudes canticis.
Quòd si tuum permittis his à gentibus
Deleri Hebræum, quis feret te laudibus?
Quis te colat sanctè, pieq́ue rex Deûm?
Num quæ execrantur nationes te improbæ?
Num mortui, cauoq́; saxo conditi?
At ij tuam qui gloriam in terris canent?
Ne totus ergo te, & tuam laudem, & tuum
Obliuione numen orbis deleat,
Nos nominis causa tui hoste libera

Quan-

Quandoquidem laudes celebrabunt tuas
Non nationes impiæ, non mortui,
Sed nos, quibus vitalis aura carpitur,
Qi numen vnum Hebræi adoramus tuum.

ARGVM. PSAL. CXVI.

Cuius benignitate inhumanissimas
Euaserat gentes, agit grates Deo.

PSAL. CXVI. SPINVLAE.

MEum omnem amorem collocaui in cœlitum
Summo DEO, *quòd me audijt:*
Quòd me audijt, semper, quoad viuam, ipsius
Sancta inuocabo numina.
Versabar in periculis, me obiuerant
Angustiæ, metus, dolor,
Afflictio, mors pallida, & vos inferæ
Diris sorores crinibus:
His è malis ciui fidem DEI *mei,*
Atque inde me statim eruit.
Quàm deprehendi mansuetum, æquum, pium,
Ac lene numen ipsius,
Qui non tulit me orare inaniter, meam
Nec opprimi innocentiam.
Quapropter appellabo sic mentem meam,
Quæ tristis hactenus fuit,
Quandoquidem qui humillimos seruat DEUS:
Mens ô mea, affuit mihi
Imbelli, inermi, & destituto viribus,
Qui quod petisti, præstitit,
Ad æquitatem iam tui reuertere
Animi, agitaq́ gaudium:

A morte vindicauit ille me, meis
Et lacrimis finem dedit,
Pedesq́ue firmauit meos, mecum & suum
Communicauit spiritum,
Qui roborat animi mei vires ita,
Mentisq́; præceptorum uti
Stadium Dei *possim* Deorum *ulla sine*
Offensione currere.
¶ *Illud quidem vero (quod aiunt) verius*
Est, quod loquebar in mea
Trepidatione pergraui, magna obrutus
Afflictione, cùm mihi
Sic dicerem ipse, Falsus est quiuis homo,
At verus est solus Deus:
Quapropter ille, vt spero, crudelißimis
Me liberabit hostibus.
Cui quid rependam, gratus eius officij,
Studijq́ue magnitudini,
Mihi salutem qui attulit, qui ciuibus
Prospexit omnibus meis?
Periculis defunctus & conuiuia
Illi celebrabo sacra,
Vt gratias agentibus mos est Deo,
Deoq́ue libabo meo,
Vitam, & salutem qui meam tutatus est
Mihi, actionis poculum
Hoc gratiarum, numen illius vocans,
Cui debeo soli omnia.
Lætabor vniuersa ei, cœtu pio

Spe-

Spectante, vota soluere,
Quæ nuncupaui in irruentes impetum
Facturus aduersarios.
Magno viri mortem integri sic æstimat,
Vt difficulter hunc sinat
Cædi impio: appellabo cuius numina
Oratione hac supplici:
Cœlestium sator tibi grates ago,
Seruum benignè quòd tuum,
Seruum piæ quod filium ancillæ tuæ
Statim eruisti ab hostibus,
Qui copijs in me ruebant pluribus.
Quò victimam gratam tibi
Mactabo, gratias agam, atque laudibus
Feram polo numen tuum.
In ciuitate illa Hierosolyma, sacris
In atrijs domus Dei,
Cœtu pio spectante, patri cœlitum
Quæ nuncupaui pro mea
Salute pugnaturus hoste cum effero,
Studebo vota soluere.

ARGVM. PSAL. CXVII.

Hortatur omnes ad celebrandum patrem.

PSAL. CXVII. SPINVLAE.

Efferte gentes vniuersæ ad æthera,
Efferte cunctæ nationes laudibus
Summum patrem: benignitas enim illius
Magis, magisq; nos iuuat: Deus *suum*
Nunquam genus, fidemque pactam deseret.

ARGVM. PSAL. CXVIII.

Cantauit hunc hymnum pius rex, cùm hostibus
Victis potestatem acciperet à numine.
Deductus ad templum suæ à frequentia
Gentis, ageretq; gratias summo patri.

PSAL. CXVIII. SPINVLAE.

HAbete gratias Deûm *regi pio:*
Clementia, & benignitas
Est iugis in nos ipsius iam prædicet
Genus pium Israëlis hoc,
Clementia, & benignitas, & ipsius
Est iugis in nos lenitas.
Sacriq; Aharonis domus iam prædices,
Clementia & benignitas
Est iugis in nos ipsius. iam prædicent
Numen colentes omnibus,
Clementia, & benignitas, & ipsius
Est iugis in nos lenitas.
In maximis angustijs Dei *mei*
Ciui fidem, atque exaudiens
Me vindicauit impijs ab omnibus
Securitatem in pristinam.
Quod me tegit manus Dei, *à mortalibus*
Nihil reformido improbis.
Quòd me iuuat Deus, *meis hunc de hostibus*
Pœnas videbo sumere.
Spem melius est Dèûm *omnium summo patri*
Habere quàm mortalibus:
Spem melius est Deûm *omnium summo patri*
Habere, quàm primatibus.
Etsi vniuersæ, gentium me copiæ

Solum,

Solum, atque inermem inuaserant,
Veruntamen potente fretus dextera
Patris, repente has sustuli.
Etsi vndequaque me impiorum exercitus
Furentium circundarent,
Veruntamen potente fretus dextera
Patris, repente hos sustuli
Quales apes lignum, atque vti ignis pabula
Sicca admodum me obsederant:
Veruntamen potente fretus dextera
Patris, repente hos sustuli.
Adortus est me, maximo studio impulit
Hostis furens, vt funditus
Euerteret: statimq́, opem mihi tulit
Summus pater cœlestium
Robur meum, quem laudibus cœlo efferam,
Mihi saluti quòd fuit.
Iò triumphe vox DEO *canentium*
Sacris bonorum ex ædibus
Cantu audiatur gratulanti de mea
Salute, Dignitateq́ue.
Iò triumphe, dextera æterni patris
Victoriam bonis parit.
Summi parentis dextera & mortalium
Rectoris, & cœlestium.
Fortissima inquam dextera inuictißimi
Deûm patris victoriam.
Bonis parit, parit triumphum, dißipans
Hostes piorum acerrimos.

Quod vicerim aduersarios bello meos,
Quòd dignitatem regiam,
Et amplitudinem meam seruauerim,
Non attribuo prudentiæ,
Non viribus meis, sed ipsius patris
Benignitati maximæ.
Non occidam, sed per Deum viuam, mei
Et facta vindicis canam.
Vt filiorum amentiam patres leui
Seueritate comprimunt,
Sic me ipse castigauit æternus pater
Cœlestium, haud letho dedit.
Heus pandite has templi mihi fores, Deo
Ingressus vt grates agam.
Hæc porta diui æquißimi, quà omnes pij
Eunt adoratum patrem.
Quàm gratulor tibi Deus, *quòd audiens*
Salute me donaueris.
Vt angulum occupat lapis, quem fabricæ
Sanctæ architecti tempserant,
Et continet duos parietes, sic ego
Despectus à primarijs
Vrbis sacratæ per Dei *clementiam*
Autoris istius rei,
Et regnum Hebræorum occupaui, & gentium:
Quo quid magis mirabile?
Qua de re ita & Iudæa gens clamet, simul
Et nationes protinus,
Nobis dies eluxit hæc lætißima

Per

Per cœlitum regem pium:
Lætitia in hac, & gestiamus gaudio.
Olim vsitatis patribus
Vocetis acclamationibus Deum,
Dona salute nos Deus,
Felicitate nos Deus *dona obsecro.*
Sit vox sacerdotum ducem
Intra sacræ excipientium ædis ianuam:
O nuntium gratissimum,
O ter, quaterq́, nuntium diuum, patre
Qui se auspice istuc appulit.
O vos satis, superq́, faustos, ô bene
Queis ominati sæpius
Eramus, & aliâs bona precati omnia,
Felicitate millies
Feliciores nunc Dei *aurea in domo,*
Vbi vos Deus *luce irrigat,*
Præsentem vbi vestrum intuemini ducem,
Regemq́, præsentes pium.
Lætissimis aras coronis cingite,
Velate festis frondibus
Totam per vrbem. fanum & in sanctissimum
Iudæa gens se conferat,
Clametq́, sic: Es tu Deus *numen meum,*
Agam tibi grates, Deus
Tu numen es meum, efferam te laudibus.
Habete gratias Deûm
Regi pio: clementia, & benignitas
Est iugis in nos ipsius.

ARGVM. PSAL. CXIX.

In quo beata vita, & immortalitas
Sit, maximum quam rem Deum
Oremus hoc poëta carmine edocet.
Et hoc quidem poëmate,
Quo singula incipiunt Hebræi carmina
Odes superscripta à nota,
Olim pij vatis canora barbitos
Antiquius nil edidit.

PSAL. CXIX. SPINVLAE.

ℵ ODE I.

BEATVS ille, qui studet
Virtuti, & innocentiæ,
Ita hîc agens, vt lex Deûm
Patris iubet sanctissima,
Beatus ille, qui Deo
Paret, satisq́; numini
Piè facit, placereq́;
Ipsi studet pro viribus,
Et omne deserit scelus
Dissentiens ab impijs,
Et degit ad normam ipsius
Summi Dei *ætatem, hîc suam.*
Tu præpotens rerum Deus,
Nihil aliud mortalibus
Vt maximam obseruantiam
Tui instituti, præcipis.
Mores vtinam eos consequar,
Ac induam, quibus tua

Præ-

Præcepta curem iugiter,
Quæ sola nos verè beant.
Non frustra ero per te pater,
Auras in istas editus,
Præcepta si tua omnia
Conscripta lege attendero.
Si de tua sententia
Me edocueris iustissima,
Sincera agam Deus, *fide,*
Quas debeo, grates tibi.
Mandata persequar tua,
Non desinam vitæ & viam
Salutis ire: sed precor
Omnino ne me deseras.

ב ODE II.

EFFRENA *pubes quî prius,*
Quàm consenescat in malo,
Mores pudicos induat?
Dicta exequatur si tua.
Toto studebo pectore
Tibi placere, sed meam
Infirmitatem robora:
Æquum tuum ne deseram.
Iussa in latebris intimis
Animi recondo diligens
Tua omnia, in te ne immemor
Peccare rursus audeam.
Verùm mihi ne id accidat
Vnquam, celebrando ô Deus,

Pla-

Planè tuo de oraculo
Sententiaq́, me edoce:
Vti nihil tam me iuuet,
Quàm facta semper eloqui
Hæc magna numinis tui,
Quæ terra, & astra concinunt:
Vti magis de sortibus,
Et lege glorier tua,
Quàm qui sibi immensas opes
Regis parauit Attali:
Vt sancta cogitatio
Totum diem me detinens
Iussis tuis in mollibus
Versetur vsque ad vesperam:
Vt vna delectatio
Tui instituti sit mihi:
Tui instituti vt obruat
Me nulla per te obliuio.

ג ODE III.

SERVO *tuo mi consule,*
Qui prospicis vel sontibus:
Aura poli me recrea,
Et exequar iussum tuum.
Vt alta doctrinæ tuæ
Intelligam mysteria,
Aciem meam quæso Deus
Obscuriorem illumina.
Patrij quidem non hîc lares,
Non hîc mihi sunt aduenæ:

Mon-

Monstra pater cœlestium
Vitæ mihi viam obsecro.
Et cor, & artus admodum
Languent mihi, quòd utiles
Præceptiones iugiter
Cognoscere affectant tuas.
Nam carpis omnes impios,
Et execrare, quòd tua
Decreta negligunt, suæ
Vt seruiant cupidini:
Qui quòd tuis oraculis
Credo, ecce contumelijs
Probrisq́; vexant me, à quibus
Clemens rogo me vindica.
Hi se viris primarijs
Iungunt, meo & de sanguine
Cum illis sedentes consulunt,
Leges tuas dum cogito:
Quæ sola delectatio
Mea est malis in omnibus:
Quod consili est, per te sacro
Ex hoc mihi fonte haurio

ה ODE IIII.

VERSOR *graui in periculo,*
Et sum ferè oppressus, mihi
Defende vitam oro DEUS,
Promissaq́; tua appareant.
Mos est mihi, ut tuum prece
Numen fatigem, cùm premor

For-

Fortuna: & ipse me iuuas:
Decreta me ergo tua edoce.
Tua ergo me lege imbue:
Meditatione vt illius
Corroboratus hic malis
Tantis resistere valeam.
Nam fractus anxitudine
Animus meus iam deficit:
Mihi feras opem, tibi
Promittis vt fidelibus:
Vt vanitate abhorream,
Quam lege sacrata pater
Tua relegas vtque amem
Æquum tuam per gratiam:
Vt veritatem amem tuam
Mirum in modum, quam diligo
Prudens, tuas sententias
Rectumq; proponens mihi:
Vt digeram semper tua
Mandata, ne sine ergo, vti
Quæ semper est in te mea
Decollet hæc me specula.
Præcepta nam tua omnia
Curabo ad vnguem, cùm (Dei
Quæ est lenitas) me è tot malis,
Angustijsq; exemeris.

ה ODE V.

INSTITVE *me quæso Deus*
Supreme doctrina tuæ

Le-

Legis sacrosanctæ, ac eam
Omni tenebo tempore.
Eam mihi prudentiam
Præbe, tua hæc qua intelligam
Decreta: & impiger tibi
Optemperabo iugiter.
Tandem pater dulcißime,
Arctam in viam me ducito,
Quæ ducit ad regnum tuum:
Quo nil mihi est optatius.
Oraculum fac ad tuum
Animus rogo propendeat,
Non ad voluptatem meus,
Fluxæque vitæ commoda.
Meos ocellos istius
A vanitate seculi
Verte ad polos: foue in via
Vitæ oro me, atq; fulcias:
Vt, si cadam, ne dedecus,
Quod horreo, incurram graue:
Hoc tolle, iudicio tuo
Est si comes benignitas.
Legem sacrosanctam Deus,
Et imperata amo tua:
Ergo æquitate pro tua
Defende vitam oro meam.

ו ODE VI.

ILLVD *mihi per te Deus*
Contingat, vt sim particeps

Cle-

Clementiæ tuæ: vt mihi
Dignatus es promittere:
Vt sit mihi quod impio
Respondeam, qui me solet
Ridere, quòd me predico
Pendêre promisso ex tuo:
Ne veritatem deseram
Omnino, cui sententijs
Est specula omnis in tuis,
Queis est amica lenitas:
Vt continenter legibus
Hîc sub tuis ætatem agam,
Metam quoad breuißimæ
Tangam viæ mortalium:
Vt qui studeo iußis tuis,
Cœli fouente spiritu
Sit quod iubes, non asperum,
Sed suauitate suauius:
Vt liberè de oraculo
Tuo loquar coram impijs
Mortalium primarijs,
Orbisq́ magni regibus:
Dictis vt oblectem tuis
Me, & legibus cœlestibus:
Quas diligo quidem, sed has
Amare peruelim magis:
Vt summa alacritate ea
Cuncta faciam, quæ lex tua
Amanda nobis præcipit,

De-

Decretaq́ mediter tua.

ז ODE VII.

SED *oro tandem sis memor*
Quid tu mihi receperis,
Meipsum quod in spem ducere
Cœpit tuæ clementiæ.
Nam destitutus à mea
Vita in malis forem, nisi
Promißionis istius
Me dicta fulsissent tua.
En quòd tibi fido, arrogans
Me ludit: attamen tua
Me à lege nunquam confero
Vanam ad voluptatem illius:
Sed cogito mecum quibus,
Quantisq́ præmijs viros
Semper bonos affeceris:
Quod admodum me recreat.
Horresco, cùm in mentem venit
Doloris æterni omnium
Mortalium qui audent sacras
Leges tuas perfringere.
Qui cùm molesti sunt mihi,
Hæc solor exili mala
Terræ in loco miserrimæ
Tuis canendis legibus.
Et illi adhæc cùm dormiunt,
Cubantq́, virtutis tuæ
In cogitatione ego

Tunc conquiesco peruigil:
Præstare quæ pro viribus
Tendo, instituta vti tua
Rebus tenens in omnibus
Fruar perenni gaudio.

ח ODE VIII.

TV, *non bona hæc vulgaria:*
Tu sors mihi, & peculium:
Quo vti fruar, dictis pater
Parêre constitui tuis:
Quare oro supplex, & precor,
Votis & omnibus expeto,
Vt, quod recepisti, exitum
Cœptis meis des prosperum.
Vitæ instituto, & moribus
Cunctis meæ excußis, mea
Verto studia legem ad tuam
Omni tenendam tempore.
Quòd in meis rationibus
Nihil boni ipse comperi,
Maturo festinus tua
Ad iussa curanda ocyus.
Et quanquam ob hoc in maximis
Per impios sim angustijs,
Malo mihi vitam tamen
Hanc, quàm religionem eripi:
Nox cùm sopore hos irrigat,
Grates ago tibi pater,
Idq́ ob tuas sententias,

Queis est amica lenitas.
Adiungo me omnibus pijs,
Vt ipse præcipis, tuum
Colentibus numen, tua
Mandata persequentibus.
Sed pro tua clementia,
(Cuius quis hoc non est Deus,
Terrarum in orbe particeps?)
Decreta me tua edoce.

ט ODE IX.

QVANDO *tuum numen colo,*
Me iam foue donis tuis,
Sicut recepisti pater:
Mentem meam oro illumina:
Gustumque sana animi mei,
Verbis tuis qui credidi:
Quò vera sentiam bona,
Aliaq́, amara iudicem:
Qui cùm vniuersa cederent
Mihi secunda, plurima
Contra voluntatem tuam
Feci antè, quàm me cæderes:
Nunc pareo legi tuæ,
Cuius mihi ipse, qui bonus
Clementiam impertis tuam,
Trade obsecro scientiam:
Quam obseruo legem, etsi impius
Pietatem adumbratam & mihi
Commenta fingat impia,

Sperans me ad hæc traducere:
Qui mentem habet crassam, & hebetem,
Quam alit voluptate hîc fero
Empta dolore: legibus
Sed ipse me oblecto tuis.
Afflictio ergo commoda
Et vtilis fuit, tuo
Quæ fecit vt mi oraculo
Antiquius nihil foret.
Doctrina subtilißima,
Serenaq; hæc mihi tua
Est gratior, quàm millia
Argenti, & auri pondera.

ODE X.

QVI *ista creasti me manu*
Rex, autor omnium, & pater
Legis tuæ scientia
Me oro imbue ex sententia:
Vt cùm boni me viderint,
Cordi quibus numen tuùm est,
Lætentur, vno quòd meam
In te fidem locauerim.
Id quando persuasißimum
Mihi est, quòd à te nòn nisi
Æquißimum manat, boni
Quòd verberas me, consulo.
Sed vt recepisti, tua
Solare me clementia,
Tacentem & afflictum erige,

Aura

Aura tua me recreans.
Benignitatis fac tuæ
Tandem obsecro sim particeps,
Qui lege delector tua,
Vitam vt perennem consequar.
Verùm superbos desere,
Qui iugiter negotium
Mihi facessunt, ac ferè
Ludunt, tibi quòd seruiam.
Quò numen à colentibus
Me inire cures gratiam,
Qui sunt mihi clementiæ,
Legisq; consortes tuæ:
Vt instituta cum his tua
Mentem mihi purißimam
Reddant: & hæc ne me mea
Decollet vnquam specula.

כ ODE XI.

ANIMVS *meus me deficit,*
Cor languet, ac membra omnia
Longa tui auxili mora
Quo nititur salus mea.
Cadunt ocelli languidi
Domus ab aspectu tuæ,
Dum cerno promissa huc fides
Si qua veniat ad me tua.
Præ magnitudine istius
Afflictionis sit licet
Cutis mea exesa admodum,

Suspensi vt vtres ad focum,
Legis tuæ attamen memor
Te oro: quousq; differes
Opem tuam? pœnas meis
Ecquando sumes de hostibus?
Qui quòd superbè negligunt
Legem tuam, latam bona
Fide vtilem, quà transeo,
Scrobem cauant mihi in via.
Tandem feras opem mihi,
Horumq; ab insidijs, solent
Qui iniuria me persequi,
Defende vitam oro meam:
Qui, me feri quanquam (vt vides)
Penè eruerunt funditus,
Verißimum tamen tuum
Oraculum non desero.
Qua de re ab his me pro tua
Benignitate vindica:
Et ipse parebo omnibus
Dictis tuis ocyßimè.

ל ODE XII.

VT *fata permanent tua,*
Vt durat omni tempore
Telluris orbis, vt poli
Non axis vnquam corruet,
Sic veritate pro tua
Deus perenni lex tibi
Cœlestis hæc stabit tua

Insem-

In sempiterna secula.
Quicquid creauisti in polo,
Hucusq; constitit tua
Id quale erat factum manu:
Quòd seruiunt tibi omnia.
Sed me nisi hæc meditatio,
Et lex, dedisti quam mihi,
Id afferant solatij,
Telis ruam oppugnantium.
Quare meo non pectore,
Dum vixero, tua effluent
Mandata, per quæ ab hostibus
Vitam tueris hanc mihi.
Semper tuos dixti fore
Mandata, curantes tua,
Ergo ipse sum tuus, igitur
Ab hostibus me vindica:
Quibus mihi insidiantibus,
Vt enecent, facto mihi
In hos quid est opus, monent
Legis tuæ volumina,
Quæ fine sola deficit,
Cùm nil sit à te hîc conditum,
Cuius diem fati vltimum,
Aut exitum non viderim.

מ ODE XIII.

QVAM *sic amo legem tuam,*
Vt continenter sit mihi
Nil, quod putem libentius:

Quæ valde profuit mihi:
Prudentiorem hæc omnibus
Me fecit aduersarijs
Diuina cogitatio,
Quæ iugis est mihi comes:
Ipsisque præceptoribus
Sum, quòd meditor oraculum
Tuum, scientior, magis
Cautus, magisq́; prouidus:
Quòd curo præceptum tuum,
Seni anteeo prudentia,
Euado cunctis & viris
Sapientior sapientibus:
Quòd me rego dictis tuis,
A calle mortis in viam
Vitæ mea omni tempore
Hæc torqueo vestigia.
Quare sequor quod iudicas
Tu, non quod ipse sentio.
Qui affecto mortalem mihi
Spem tantùm, & hæc inania.
Mihi tua alloquia Deûm
Ambrosia, & omni nectare,
Et dulciora roscido
Sunt melle quàm dulcißimo.
Quæ cuncta per legem tuam,
Qua me erudis quotidie,
Ipse assequor: statui ideò
Cauere mores improbos.

ב ODE XIIII.

QVID *multa? lex pater tua*
Praeclara splendet haec mihi
De nocte eunti non minus,
Quàm Solis aurei iubar.
*Quare ipse iuraui (quod & *
Praestabo) me tenturum eam,
A te omnium iustißimo
Fide optima latam vtilem.
Sed vrgeor quàm maximè
Rex praepotens, quare precor
Mihi caueto, vt sortibus
Verus recepisti tuis:
Vt gratias agam, & tuas
Laudes canam acceptas tibi:
Sed de tuis sententijs
Pater beate, me edoce:
Quando ne in hoc tanto quidem
Vitae meae discrimine
Sanctißimas leges tuas
Obliuione deleo,
Quando licet viri impij,
Praecepto abhorrent qui tuo,
Laqueum mihi tendant, tamen
Mandata digero tua,
Quando, peculium vt meum,
Oracula amplector tua,
Quae sola mentem, & cor mihi
Implere gaudio solent,

Quando appuli ad leges tuas
Animum tenendas iugiter,
Iam de tuis sententijs
Pater beate, me edoce.

ODE XV.

EX *quo instituta egomet tua*
Amare cœpi, prosequor
Odio impios: qui, quòd tibi
Fido, insequuntur me, vt vides.
Sed ipse, qui omnino ex tua
Promißione pendeo,
Temno hos, salus pater mea,
Tutumq́ue propugnaculum:
Et clamo, sitis ô procul
Nequam maligni: cur mihi,
Præcepta qui curo Dei,
Affertis hanc molestiam?
Vita perenni vti fruar,
Quando mea spes nititur
Tibi, obsecro me fulcias,
Promissaq́ue tua appareant.
Me fulcias, me robora
Virtute, me serua obsecro
Tibi, idq́ decretis vti
Me semper oblectem tuis.
Contrà vrgeas istos furens,
Decreta qui euertunt tua:
Quod machinantur in pios,
Redundet in caput suum:

Qui

Qui semper exigis à bonis
Totius orbis impios,
Vt artifex scoriam solet
A candido auro tollere.
Quò dicta amo tua: at nimis
Horresco: cùm in mentem venit
Iugis dolor mortalium,
Qui iussa rescindunt tua.

ע ODE XVI.

RECTE, *& geram cuncta ordine,*
Faciamq́, ne me dede eis,
Qui continenter opprimunt
Fera pios tyrannide.
Me facita oblectem bono,
Rectoq́, temnam vt omnia
Terrena, & omnes, quas mihi
Faciunt maligni, iniurias.
Languent ocelli iam mihi,
Dum suspicio, videns mihi
Si fortè promissum tuum,
Tandemq́, descendat fides.
Ecquando cœli ianuam
Clausam aperies? & (quæ est tua
Clementia) ecquando mihi
Mittes recepta munera?
Me, quippe qui tibi omnia
Studia dico, & animum meum,
Me iam tuo de oraculo,
Et de institutis erudi:

Quæ quòd maligni euertere
Pergunt Deus, *necato eos:*
Nam tempus appetit, tuo
Quo vulnerentur fulmine.
Quæ supplicia timens, tuo
A numine edoctus sacram
Legem tuam plus diligo
Quàm regnum, & auri copiam:
Recteque prorsum vtor tuis
Iussis, & omnes improbos,
Malamque consuetudinem
Deuito iniquorum omnium.

ODE XVII.

QVOD *mira sunt oracula*
Cœlestium parens tua,
Affectus est animus meus
In illa maiorem in modum:
Quorum scientiam si homo
Quiuis rudis primoribus
Degustet auream labris,
Is fit peritus illico.
Vt cerua aquas desiderat,
Quamuis canum sagacium
Vrente Sole arua egerit,
Mandata cupio sic tua.
Me iam misertus respice,
Tractaq; clementissimè,
Eum vt soles, qui diligit
Numen tuum sanctissimum.

Fac dirigatur ad tui
Normam instituti omnis mea
Hæc ratio viuendi, vt nihil
Prorsum sit in me criminis.
Mortalium me à iurgio,
Iniurijsq́; vindica:
Vt semper vtar diligens
Præceptionibus tuis.
Splendore me illustra tui
Vultus, tenebras qui fugat:
Eas vias vt conspicer,
Quà peruenitur ad DEOS.
Decreta me doce tua:
Quæ quòd maligni horrent, mihi
Dolore præ ingenti acriter
Genas rigaui fletibus.

ע ODE XVIII.

QVOD *iustus es, verus, bonus,*
Sancis quod est æquißimum,
Quod iudicas, verißimum,
Quod imperas, est vtile,
Quin ipsa potius (vt patet)
Sunt æquitas, verum, & bonum:
Nostrum in genus tanta est tua
Clementia, & benignitas.
Verùm molestè fero, meis
Quòd hostibus dementia
Sit tanta, vti has leges tuas
Violent, hoc est, vitam suam.

Nam

Nam puriora auro tua
Sunt verba, quod sæpe artifex
Purgauit igne: quæ meam
Vel sola mentem illuminant:
Quæ, quàm volent, vsque impij
Viri horreant, me etiam horreant,
Et insequantur iugiter,
Quòd illa facio plurimi.
Nam iustitia, lex & tua
Erunt perennes: temporis
Easque circunscriptio
Non vlla metiri valet:
Id quod mihi gratißimum
Est in malis solatium:
Angustijs me sustinent
Decreta in his solùm tua.
Quæ legis immortalis est
Tuæ æquitas, fac seruiam
Ei Deus, vt & sic mihi
Contingat immortalitas.

ϙ ODE XIX.

TOTO *(quod aiunt) pectore*
Pater fatigo te prece:
Exaudias me oro, & tuæ
Præcepta legis exequar.
Eaque gratia inuoco
Numen tuum augustißimum
Cælestium rex, vt tuis
Oraculis obtemperem.

Non

Non segniter fundo preces
O cui mea spes nititur,
Sed antelucanis vigil
Horis fidem imploro tuam.
Quin sæpe noctes integras
Tua meditando oracula
Verißima exigo, vt meæ
Aurem tuam preci applices.
Orationem ergo meam
Benignitate pro tua
Tandem audias, vitam & feris
Defende ab hostibus meam.
Qui fratribus negotium
Suis facessunt optimis,
Decreta qui euertunt tua,
Adsunt, vt in me vna ruant.
Qui consulens mortalibus
Legem tulisti æquißimam,
Veram, vtilem numen tuum
Vocanti ades quæso mihi:
Ades rogo, feras opem
Mihi receptam legibus
Tuis, in æuum quæ manent,
Terrarum vt orbis, & poli.

ר ODE XX.

AFFLICTIONEM *respice*
Meam, atque ab aduersarijs
Me vindica: nam lex tua
Non effluit animo meo.

Causam meam tu suscipe,
Vindex meus, meq́; assere
Promißione pro tua
Ab hoste, serua me obsecro.
Omni salutem qui bono,
Non impio affers, quòd tua
Hic iussa rescindit, sacram
Legem ille suspicit tuam.
Quare æquitate pro tua
Tuere me his ab improbis,
Qui es vnus haud effabili
Benignitate præditus.
Non multitudo compulit
Horum fidem me soluere:
Quæ sunt eis ostentui,
Oracula amplector tua:
Quod intuens & mæreo,
Et valde discrucior pater.
Illos tuas perfringere
Leges, bonosq́ue perdere?
Verùm (tua est quæ lenitas)
Tandem me ab his quæso eripe,
Qui diligo legem tuam,
Quæ est vera, & admodum vtilis.
Æternitate ab omni id est
Verum, quod effare, & tuæ
Sententiæ æquæ erunt DEUS,
In sempiterna secula.

ODE XXI.

QVARE *tyranno iniuria*
Heu me insequente non tam eos
Formido, vt enecent, tua
Quàm vt instituta deseram.
Vt fortè pauper incidens
Amissum in argentum exilit,
Sic ipse decretis tuis
Per te repertis gaudeo:
Quæ sic amo, exequor, colo,
Ex quo indicasti ipse hæc mihi,
Detester vt alia omnia
Ceu falsa, & odio prosequor.
Te septies die extuli
Laudum ad polo præconijs:
Quòd vniuersæ sunt tuæ
Sententiæ iustæ, & piæ.
Sed quanta pax amantibus
Legis tuæ conceditur:
Non fers eos incurrere
Deus, nec vnquam offendere.
Meæ salutis anxius
Expecto dulcem nuntium:
Iussa interim facessere
Non desino pater tua.
Qui sum tui non immemor
Sancti, & verendi oraculi:
Hoc tanto amore prosequor,
Vt nil mihi sit carius.
Mandataq; obseruo tua,

Sorteſq́, cui notiſsimum
Eſt omne opus, ſenſus mei,
Et cogitatio intima.

ח ODE XXII.

QVARE *obſecro* Deûm *parens,*
Thronum ad tuum admittas meam
Precem, tua à te qua expeto
Promiſſa: me tandem erudi,
Orationi ne meæ
Locum relinquas in polo:
Defende me, iuua, & potens
(Sicut recepiſti) foue.
In numen ingratus tuum
Pater beate non ero:
Grates agam tibi, tuis
Si me inſtitutis imbues:
Nihil iuuabit me, niſi
Tuo loqui de oraculo,
Eſt cuius omne æquiſsimum
Præceptum, & admodum vtile.
Me ergo tegat manus tua,
Quæ deprimit ſontem, & fauet
Semper bono, qui amat ſacram
Legem tuam omni tempore.
Nam iuſſa diligo tua:
Quin vna delectatio
Legis tuæ eſt mihi in ſolo
Iſtius orbis exili.
Ergo cupientem me tuam

Defen-

Defensionem oro tuæ
Sententiæ adiuuent, mea
Vt viuat anima, & te canat.
Solis vt ouis in montibus,
Pastor domi quam credidit
Esse, perij: me quærito
Adhuc tui qui sum memor.

FLAMINIVS
DE INSCRIPTIONE XV.
HYMNORVM QVI
sequuntur.

Ter quinque, qui sequuntur hymni, cantica
Graduum vocantur, istiusq́; nominis
Quæ vis in isto sit loco, iam plurimi
Interpretantes protulere plurima:
Sed illa sic incerta, fabulosaq́;,
Vt ipse malim confiteri liberè
Nescire me, quod nescio. tu candide
Lector, quod istis continetur canticis
Dum diligenter, explicamus obsecro
Attentum animum adhibe, tametsi inscriptio
Quid ipsa sibi velit, explicare non datur.
Nam totq́;, tantaq́; poteris cognoscere
In his poëtæ versibus sanctißimi,
Vitam beatam maximè attingentia,
Vt curiosus sis licet, animo tamen
Æquo ferendum sit, quod vnum hoc nescias.

ARGVM. PSAL. CXX.

Se patria pulsum inter iniustissimam
Gentem queritur hoc carmine.

DVm me cruentus hostis vrget, lumina
Montes ad altos sustuli,
Vnde ille rerum præpotens pater omnium,
Terræ, poliq; conditor,
Frustratus hostem barbarum, mittet mihi
Opem benigno numine.
Nunquam ille sæuis impiorum incursibus
Tuam sinet constantiam
Labare victam: dormiet nunquam tuæ
Salutis ille negligens:
Qui ciuitati præsidet sanctissimæ,
Nunquam profectò dormiet
Hærebit ille semper ad dextrum latus
Fidissimus comes tuum:
Vmbraculiq; tecum amabilis vice
Fungetur optimus pater,
Ne feruidus te tangat aut Sol, aut graui
Luna insalubris lumine.
Quodcunq; ages, vbicunq; eris, domi, foris,
In vrbe, in agro, tecum erit
Semper beatus cælitum rex, & pater,
Fortunet vt tibi omnia:
Suasque ducet tandem ad domos, vbi
Æterna viues secula.

ARGVM. PSAL. CXXII.

Omnes solebant ter quotannis visere
Templum Dei. hoc inducit ergo carmine
Lætantem Hebræum tempus aduenisse, quo
Adiret vrbem, cui precaretur bene.

PSAL. CXXII. FLAMINII.

Te reddit omnibus pijs
Amabilem: igitur vsq; dum
Ego vixero, semper tibi
Bona precabor omnia.

ARGVM. PSAL. CXXIII.

Pressi boni à malis viri impijs in hac
Vita fidem Dei cient.

PSAL. CXXIII. FLAMINII.

AD te, beatas qui beatus incolis
Oras nitentis ætheris,
Attolle lumina lacrimis manantia
Vitæ meæ spes vnica.
Iniuriosa verberatus vt manu
Manus heriles aspicit
Flens seruus, implorans opem domini sui,
Vt serua serui dextera
Pulsata dominæ dexteram aspicit suæ,
Sic te pater sanctissime,
Nos intuemur maxima fiducia,
Donec querelis tristibus
Aures benignas applicans adsis tuo
Nobis secundo numine.
Iam quæso, iam tuêre supplices tuos
Vultu sereno, ista quoniam
Abominata gens sua superbia
Nos enecat miserrimè,
Miserrimè nos enecat gens impia
Irrisione, & iurgijs.

ARGVM, PSAL, CXXIIII.

In posterum anxius timor
Nostris facessat finibus,
Quando omnium rerum potens,
Terræ, poliq; conditor
Suo benigno numine
Nostræ saluti consulit.

ARGVM. PSAL. CXXV.

Securitatem horum canit vates, suas
Qui collocant spes in Deo.

PSAL. CXXV. FLAMINII.

QVicunque verè spes suas locat in Deo,
Immobilis semper manet
Sionis instar, nulla quem suo potest
Mutare vis vnquam loco.
Vt sancta vallo montium circundata
Est vndequaque ciuitas,
Sic ipse rector cœlitum dextro pios
Vallabit vsq; numine,
Illosq; nullis improborum viribus
Premi diutius sinet:
Ne fortè virtus fracta rebus asperis
Deo recedat à suo.
Fac affluenter manet ad bonos tua
Quæso benignitas pater:
At qui secutus impiorum pessima
Consilia deserit viam
Legum tuarum perditus, illum precor
Vltrice puni dextera.
Vtinam quies, & alma pax nostros agros,

Si fortè messem percipit, gaudet magis,
Quàm cultor agri fertilis:
Sic nos per annos septies denos grauem
Et seruitutem, & cætera
Paßi mala omnia, cùm lares amabiles
Reuiseremus patriæ,
Cunctis vicißim gaudijs inceßimus
Tuáq; rex sanctißime
Benignitate gratias semper agimus
Semperq; habemus maximas.

ARGVM. PSAL. CXXVII.

Et ciuitatis, & domus custodiam
Sitam in Deo summo docet victum omnibus
Qui præparat, cultumq; dat mortalibus.

PSAL. CXXVII. FLAMINII.

NIsi coniugem Deus bonam, & agrum fertilem
Dulcesq; donet liberos,
Frustra laborat, siquis hæc studio suo
Sese paraturum putet.
Nisi ciuitatem, & ciuium concordiam
Defendat optimus pater,
Et ciuitatem, & ciuium concordiam
Frustra tuentur principes.
Frustra ad labores ante lucem surgitis,
Frustra laboratis diem.
Totum, labores nisi Deus vestros suo
Fortunet ipse numine.
Ipse & parabilem facit victum, & pijs
Præbet quietem ciuibus:

Oliua pulchra ramulis:
Et mensa turba garrula circundata
Cumulat parentes gaudio.
Hæc est piorum vita, eosq́; talibus
Remuneratur præmijs
Summi benignitas patris: quem si coles
Vrbis sacratæ commodis
Lætus frueris, vsque dum viuas tuæ
Prolis beatæ liberos
Florere cernes, patrijs felicitas
Regnabit alma finibus.

ARGVM. PSAL. CXXIX.

Grates agit summo patri, quod barbaris
Pressam vsq; conseruauerit gentem suam.

PSAL. CXXIX FLAMINII.

ME barbarorum sæpè vexauit furor,
Nunc sancta dicat ciuitas:
Me barbarorum sæpe vexauit furor
Ab vltima vsq; origine:
Sed nulla vis, nec vllus hostium dolus
Me quiuit vnquam extinguere.
Arauit heu mea terga longis verberum
Sulcis nefandus barbarus,
Laboribus me, vinculisq́; asperrimis,
Duraq́; vexauit fame:
Sed vincla rupit ferrea, & tandem mihi
Dulcem quietem præbuit,
Vberrimoq́; me locauit in solo,
Cælestium summus pater.

Qui

Qui ciuitatem numinis sanctiſsimi
Vult perditam, pereat malè.
Vt herba tectis orta summis ædium
Humore vitali caret,
Nec quit profundiore radices humo
Agere: itaq; antè exaruit
Percussa Sole feruido, quàm dextera
Vellatur alicuius, neque
Manum repleuit ea metens, suum neq;
Sinum, manipulos colligens,
Nec qui viator præterit, verbis ei
Bene precatur optimis,
Talis sit impius hostis, & quisquis pios
Odit, Deus quos diligit.

ARGVM. PSAL. CXXX.

Mortalis aurea eſt viri precatio,
Peccata quem grauiſsimè crucient ſua,
Seſeq; ſolantis patris fiducia
Summi benignitatis, & clementiæ,

PSAL. CXXX. FLAMINII.

MAlis profundis obrutus
Tuam pater fidem inuoco:
Ne quæso supplicis tui
Audire vocem respue.
Si vindicaris omnia
Peccata, cunctaq; exigas,
Quæ iure debentur tibi,
Quis sustinebit ô pater?
Quis tam piè, tam puriter
Vitam colit, quin sit tibi

Pœnas daturus maximas?
Incomparabilis tua
Certè benignitas facit,
Vt numen à mortalibus
Tuum colatur:hac ego
Confisus,auxilium tuum
Expecto certum:animus meus
Et lenitate tua,& tua
Promißione nititur.
Non sic morantem languidus
Expectat Auroram vigil,
Qui nocte tota sedulus
Ambiuit vrbis mœnia,
Votis vt omnibus expeto
Ego te morantem ô refugium
Meæ salutis vnicum.
Iudæa gens Deo *tuo*
Confide,nam Deus tuus
Benignus,& placabilis,
Et promptus est ignoscere.
Tua ipse peccata omnia
Delebit,& maculas sua
Absterget omnes dextera.

ARGVM. PSAL. CXXXI.

Vates suo exemplo docet superbiam
Cauendam,& in summo Deo tantummodo
Spes esse figendas viris mortalibus.

PSAL. CXXXI. FLAMINII.

SVpreme rector cœlitum
Non ipse regium ob decus

Infla-

SIs memor vsque pij rex maxime Dauidis, & quã
Ciues in omnes mitis extiterit suos,
Ille tui sancto incensus iurauit amore,
Votumq́ lingua nuncupauit hoc modo,
Ne tibi sim carus vita mihi carior ipsa,
Neu verba posthac supplicantis audias,
Antè meæ si cara domus ad limina adibo,
Oculosúe somnus antè clauserit meos,
Quàm præclara tuo fuerit pater optime templo,
Tuisq́ dedicata sacris area.
Sic ait, & paruo pòst tempore dedicat illam.
Quà se beatis sylua campis porrigit,
Cùm tu clara prius Bethleemi signa dedisses.
Tuam introibimus pater domum, tua
Perpetuò castis venerantes numina sacris.
Tu mansionem dexter ad certam veni,
Mysticaq́ arca vagans stabili iam sede quiescat:
Fac, vt sacerdos mente pura te colat,
Et sua cuiq́ pio da gaudia: neúe tueri
Omitte prolem Dauidis tui inclitam,
Quam patris aurato in solio tu sancte locasti.
Iurauit ille, peierare qui nequit,
Omnipotens dulci affatus sic Dauidem amore,
Tua sedebunt sede liberi tui,
Qui si constantes in religione manebunt,
Quam mosis ore sanximus, neq́ inclyta
Fœderis antiqui violarint iura nepotum
Serie propago nobilis longissima
Dulci pace fruens solio regnabit auito.

Quales odores spirat vnguenti liquor
Stillans Aharonis sacro
E vertice aureas ad oras vestium,
Tales odores candida
Pax atq; amoris mutui concordia
Afflant piorum mentibus.
Vt ros Sionis decidens iugum, & auia
Hermonis alti pascua
Fœcundat, ita quas incolit domos pia
Pax, ditat omnibus bonis
Nam degit vbi pax, & beata charitas,
Ibi cœlitum degit pater.

ARGVM. PSAL. CXXXIIII.

In templo agentes vigilias hortatur hic
Viros, Deum vt simul canant.

PSAL. CXXXIIII. FLAMINII.

DVm nox fauet, suoq; nos silentio
Inuitat, agite laudibus
Deum efferamus ædis ô sanctissimæ
Casti, beatiq; incolæ.
Tollamus agite supplices simul manus,
Adytisq; in intimis Deum
Aures amicas applicantem plurima
Prece innocemus, vt sua
Ope sospitet ciues, bonaq; det omnia
Larga benignus dextera.

ARGVM. PSAL. CXXXV.

Benignitatem prædicat miram in suos
Ciues Dei atq; vim ipsius.

PSAL. CXXXV. SPINVLAE.

DEum colentes, efferatis laudibus
    Eum polo: qui numini
Et dona, & hostias sacris altaribus
    Hoc fanum habentes iugiter
Offertis, alta voce cantate ipsius
    Benignitatem maximam:
Sublimè nomen ferte patris ad æthera,
    Numen celebrate illius:
Sanctißimi quoniam Iacobi, posteros
    Peculium elegit sibi.
Huic integri vitæ patri, quem nouimus
    Numen Deorum maximum,
Grates habete: qui creauit omnia,
    Quæ terra, cælum, & æquora
Alunt, & abditis locis quæ plurima
    Nobis iacent incognita:
Nubes ab vltimis ciet qui finibus
    Telluris: imbre qui irrigat
Terras, & vnà admista librat fulmina:
    Qui carcere, antroq; euocat
Ventos furentes, maximo quò turbine
    Et æquor, & perflent humum:
Qui sustulit mortalium, & animantium
    Primòeditos Ægyptijs
Partus, decem quos terruit miraculis
    Inusitatis, vulnerans
Cum rege populum: nationes qui efferæ
    Morti dedit fortißimas,

Regesq́ earum fortiori dextera,
Sebonem Amorrhæum ducem,
Ogumq́ Basanum, vniuersos deniq́
Vos Chananæi principes:
Quorum vberes dono pater pius dedit
Terras, agrosq́ fertiles
Genti, quæ ab Israële nata est optimo,
Vt prædium ditißimum.
Nunquam DEVS *numen tuum sanctißimum*
Non efferetur laudibus:
Quod vniuersi posteri, horum & liberi,
Et filiorum filij
Tollent polo: quòd liberas sæuißimo
Ab hoste cultores tuos,
Bonis patrocinare, numen vt potens
Cœlestium, & mortalium.
At nationum, & gentium omnium Dei
Sunt signa muta, condita
Et ligno, & auro ab impijs mortalibus:
Ijs ora sunt, nec eloqui
Valent: ocelli sunt eis, queis non vident:
Aures, quibus non audiunt:
Nares habent inutiles, manus, pedes
Cum gutture, in quo spiritus
Non est: quibus, qui fingit artifex, & hi
Qui eos colunt, fiant pares.
Quò filij Israëlis ô spem figite
Vestram potenti in numine:
Domus ô Aharonis, Leuisq́ ames DEVM

 Hunc

Hunc verum, & augustißimum:
Patrem piè, & sanctè colentes, credite
Huic numini vos, vestraq́;
Qui solus est Deus *Deorum maximus.*
Patrem vniuersi laudibus
Efferte habentem Hierosolyma de maximis
Donis suis, quæ contulit
Vrbi sacratæ pro sua clementia
Montem ad Sionem conditæ.

ARGVM. PSAL. CXXXVI.

Sequentis argumentum & est cantus idem.

PSAL. CXXXVI. SPINVLAE.

H*Abete gratias* Deo, *quòd est bonus,*
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Habete gratias Deo *summo* Deûm,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Regi supremo diuûm habete gratias,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Satis, superq́; mira qui solus facit,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Prudenter astra qui creauit, & polos,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Qui extendit aridam super fluctus humum,
Quòd sempiterna est ipsius clementia,
Qui finxit in cœlo ista luminaria,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Solem igneum, terram irrigat qui lumine,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Lunam, atq; stellas, noctibus quæ luceant:

Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Qui extinxit Ægyptum, editum & primò genus,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Qui eduxit inde ab hostibus gentem suam,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Dextra sua inuictissima, atq; brachio,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Qui strauit Hebræo viam per æquora,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Quà copias traiecit illius statim,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Qui Ægyptium obruit ducem cum milite,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Per sola qui duxit suam gentem loca,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Ferroq; reges sauciauit plurimos,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Et gentium occidit duces fortissimos,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Sehonem Amorrhæorum iniquum principem,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Ogum, regebat qui Basanam diuitem,
Quòd sempiterna est ipsius clementia:
Horumq; agros Phalangi Hebrææ tradidit,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Sit prædium vt genti suæ, & peculium
Quòd sempiterna est ipsius clementia.
Qui miseriæ ingentis fuit nostræ memor,
Quòd sempiterna est ipsius clementia.

Amabiles nunquam lyra eliciat sonos.
Adhæreat lingua mea faucibus meis,
Ne canere possim, nisi ego meminero tui,
Nisi cuncta acerba erunt mihi & amarissimo
Amariora felle, donec mœnia,
Tuumq; templum restituta videro.
At tu, nefanda facta qui mortalium
Vltrice punis dextera, teterrimi
Idumeorum sceleris vsque sis memor,
Qui dum periret ciuitas tua, impios
Hostes furentes vocibus nefarijs
Sic incitabant, Pergite agedum, & omnia
Vastate: ferro, & igne cuncta euertite.
Babylon superba, & omnium miserrima
Beatus is, qui talibus pro iniurijs
Te digna soluet præmia, atque idem tibi
Largè reponet, paruulos à pectore
Natos reuellens matrum, & illos aspera
Ad saxa frangens, teq; funditus eruens.

ARGVM. PSAL. CXXXVIII.

Grates agit summo Deo, atque maximam
In Dauidem ipsius canit clementiam.

PSAL. CXXXVIII. SPINVLAE.

Pater beate, pectore
Toto tibi grates agam,
Ipsisq; coram regibus
Cœlo efferam te laudibus.
Subibo templi limina
Supplex tui sanctissima,

Numenq́ laudabo tuum,
Benignitatemq́, & fidem:
Plus, quàm receperas Deus
Supreme liberalitas
Nobis tuæ clementiæ
Donauit omni tempore.
Quanti sit illud obsecro,
Mihi, vocantem quòd piè
Audire pergis roborans
Ad prælium dextram meam?
Orbis celebrabunt duces,
Cunctiq́ mortales tuum
Nomen ferent sanctum ad polos,
Promissa cùm tua audient.
Immensa maiestas tua est
Sublimis, ima respicit
Tamen: videt mortalium
Elata, quæ mox deprimat.
Si verser in periculis
Medijs pater, tua dextera
Me sustinet, sororillius
Extinguit hostes impios.
Me perficis, iuuas, foues
Deus supreme: sed tua
Quæ est lenitas, me vnquam tuum
Opus perire ne sinas.

ARGVM. PSAL. CXXXIX.

Scientiam Dei, atq; prouidentiam
Oratione rex canit mirabili.

Mortalium cui dicta, factaq; singula
Deo satis, superq; sunt notissima.

PSAL. CXXXIX. SPINVLAE.

O Cuius alma lumina
Nihil potest mortalium
Latêre, qui mentem meam
Et cordis intima aspicis,
Nosti, meus qui sit locus
Quietis ac laboris, &
Animum prius, quàm cogitem
Quicquam vides semper meum:
Sedes, vias, iter meum,
Cubile cernis: omnia
Tu semper aspicis mea
Studia, qui habes me cognitum.
Ne voculam quidem mea
Vllam incipit lingua edere,
Et mens putare nil valet,
Quod non magè ipse noueris,
Qui à fronte me, à tergo quoque
Incomparabilis faber
Incomparabili tua
Repente finxisti manu:
Et spiritum arte tu mihi
Dium magis mirabili
Inflas potens, captu quàm ego
Possim meo comprendere
Sed quæso conspectum tuum
Quis fugiat, & præsentiam?

Quo-

Quonam obsecro me conferam,
Vbi ista non sit mens tua?
An si volem altos ad polos,
Vultum tuum fugiam pater?
Ad inferos si corruam,
Tuo recedam à numine?
SI luteæ bigis volem
Auroræ, & ignei ipsius
Solis velocius rotis,
Non os tuum vitauero:
In vltimis si finibus
Terrarum, & oris abditis
Habere ponti peruelim,
Non os tuum vitauero:
Qui si mihi sic dixero,
Ne cernar ipso lumine
Dei, tenebræ me tegent,
Aut vmbra, quid me stultius?
Non vlla visui tuo
Obesse cæca nox valet:
Lucent tenebræ sic tibi,
Dies vt ipsa candida.
Miranda sunt alia magis:
Tu quando corporis mei
Arcana cuncta possidens,
Libidini imperas meæ:
Tu quando matris in vtero
Me sic creasti, vt mens mea
Grates habens tibi, opus satis,

Superq; miretur tuum,
Quem non latebant corporis
Artus mei, cùm paruulus
In ventre matris abditus
A te arte mira fingerer.
Me vidit informem tua
Acies, qui ad vnum scripseras
Hæc membra cuncta albo in tuo,
Quæ per dies formata sunt.
VAH quanti apud me sunt tuæ
Summe rationes ô Deus,
Quibus creas, iuuas, regis
Terras, & humanum genus:
Queis ipse numerandis vigil,
Attentus, atque diligens
Has noui arenam littoris
Ponti, vel astra vincere:
Vt tecum adhuc mirum in modum
In his pater Deûm hæream:
Quas impij quòd negligunt,
Vltrice puni hos dextera.
(Abite sanguinarij)
De te hi Deus nefariè
Loquuntur omni tempore,
Et seruiunt cupidini.
Tuos amicos diligo,
Odi malè aduersarios:
Summi tui, summi & mei:
Hostes tibi, hostes & mihi:

Hos

Hos prosequens acerrimo,
Odio repellam ex ædibus
Meis ad vnum, illiq; erunt
Semper mihi necessarij.
Rex magne, me exploraueris
Mei periclum feceris,
Scrutare cordis, & animi
Sedes, & hæc penetralia,
Et si quid in me huiusmodi,
Quod moliuntur impij
Inueneris, me semitas
Rectas in æqui ducito.

ARGVM. PSAL. CXL.

In hostium insidias poëta & vim Dei, &
Implorat auxilium sibi.

PSAL. CXL. SPINVLAE.

AB impio me libera,
Omniq; inhumano pater,
Qui machinantur in bonos,
Ac moliuntur prælia.
Vt dente serpens horrido
Ferire mortales studet,
Ita maledictis figere
Isti integrum vitæ solent.
Ab his iniquis, & malis
Tuere me quæso Deus,
Vim qui in meum intentant caput,
Excogitant qui iugiter
Seruum in tuum fallacias.

Deûm parens fidem inuoco
Tuam, piè me exaudias.
In prælio tu me tege
Robur meum: ne me rogo
Dedas malis, vt anxiè
Cupiunt: eorum ſpem obſecro
Fruſtrare, ne ſuperbiant,
Et glorientur, efferi
Si quod volunt, confecerint.
Per te ſuum mendacium,
Et omne conſilium rogo
Horum redundet in caput.
Candentibus quæſo obrue
Omnes eos carbonibus:
Iactes in ignem illos eum
Rex cœlitum, vnde non queant
Vnquam ſuperbi emergere.
Qui maledicus, qui proditor
Eſt, odit hunc ſator Deûm:
Qui iudicans æquiſſimè,
Vt rector æternus, iubet,
(Quo quid poteſt eſſe æquius?)
Vt, quæ eſt bono intentata, vis
Euertat autorem ſuum,
Et quæ in necem hunc vitæ integri
Iniquitas exercuit,
Vertatur exitium in ſuum.
Iuſtus pater cœleſtium
Excindit omnes impios,

Et

Et vindicat bonum à malis.
Quare celebrabunt Deus
In sempiterna secula,
Canentque coram te pij,
Et præditi innocentia
Numen tuum, immortalibus
Vbi fruentur commodis.

ARGVM. PSAL. CXLI.

Eam sibi mentem dari à Deo petit,
Qua res potentium, atque gratiam omnium
Contemnat, ac necessitudinem virum
Amet bonorum: inuehitur hinc hostem in suum.

PSAL. CXLI. SPINVLAE.

PAter supreme te inuoco, ne differas
Audire me, precem meam
Attende, qua fatigo numinis tui
Benignitatem maximam,
Accepta sit tibi hæc precatio mea,
Vt thus, vel vt sacrum solet.
Fac veritatem diligam omni tempore, &
Abhorream à mendacio.
Sic ne meam mentem sinas labi Deus,
Vt impios exaudiens,
Oblita veri perseueret improbos
Mores eorum consequi:
Id opto sic, vt à bonis me, si libet,
Pulsari, & argui velim:
Quod non molestum est, sed adeò gratum mihi
Vt nihil sit gratius.
Pulsent me, & arguant boni potius viri,

Ora-

Oratione quàm impij
Blanda efferant, vel quàm caput demulceant:
Quod dißipat mentem bonam,
Atq; rationem, & à via vitæ pios
Artes reducit ad malas.
Quaprōpter istis haud precari desinam
Patrem vt malis me liberet,
Bonisq́; consulat mihi cauentibus
Et perdat omnes impios.
Ergo duces isto impiorum verbere
Pulsato rector cœlitum,
Exemplo vt horum cæteri perterriti
Verbis meis obtemperent,
Ostentui his quæ sunt modò & ludibrio.
Fastum aspice illorum Deus:
Terram colonus vt solet confringere,
Totumq́ue cædendo vberes
Glebas, agellum dißipare prædij,
Sic ossa confringunt mea,
Vireśq́;, & omnium meorum isti impij.
Redacti eò sumus loci,
Mors vt fera iniectura sit nobis manus.
Coniecti ocelli sunt mei
In te pater, cui fido: noli deprecor
Vitam meam profundere.
Quæ vis mihi intentata ab hoste est, in caput
Redundet obsecro suum:
Quæ iniquitas cædem in meam illum exercuit,
Vertatur exitium in suum:

 Quam

Tu solus es, qui me adiuues.
Mea fatigo te prece,
Ad teq; confugio, tibi
Vni mea spes nititur,
Qui sors mea, & peculium
In terra eris viuentium
Vitam bonorum iugiter.
Aures tuas meæ obsecro
Precationi accommoda,
Sum quando maiorem in modum
Exhaustus, vt tu conspicis.
Tu tandem ab infestißimis
Defende vitam oro meam
Parens Deûm aduersarijs
His me potentioribus.
Animam meam hoc de carcere
Tetro hostis acer quem obsidet,
Educ, vt efferam tuum
Ad astra nomen laudibus:
Quò, me pij cùm viderint,
Cingant coronis, & tuam
Benignitatem maximam
Nouis celebrent canticis.

ARGVM. PSAL. CXLIII.

Sequentis argumentum & est cantus idem.

PSAL. CXLIII. SPINVLAE.

A*Vdi Deus precem meam,*
Orationi supplici
Aures benignas admoue.

Quos eruisti angustijs.
Passas manus tendo meas
Ad te: anima mea sic disperit,
Vt arua, quæ vrat igneus
Æstate Sol, & spiritus
Mihi gementi intercidit.
In me pluat iam ros tuus
Tuo imbre iam me recrea.
Preces meas ne despice:
Mihi parens Deûm ocyus
Ni fers opem, actum est: exhibe
Vultum tuum mihi prius,
Quàm penitus obeam pro tua
Benignitate maxima:
Qua fretus ad te in hac graui
Acerbitate, & maximo
Angore confugio miser.
Opem tuam velociter
Fac sentiam: indica vias
Quæso mihi, quà tutò eam:
Vt hostis euadam manus.
Committo me Deus tuæ
Clementiæ, & vitam meam:
A sontibus me libera.
Doce probantur quæ tibi
Me facere: tu numen meum.
Me recreet aura cœlitum,
Monstret poli mi spiritus
Quà peruenitur ad tuam

Sedem, & domos cœlestium.
Tandem Deus, me (quæ est tua
Benignitas) quæso adiuua,
Mihi vt recepisti: meam
Educito ex angustijs
Mentem fauens tandem mihi.
Omnes tua vi perdito
(Quando tuus sum) perfidos,
Qui me fatigant, impios.

ARGVM. PSAL. CXLIIII.

Cuius benignitate vincit hostium
Vires, agit grates Deo, ac opem ipsius
In nationem perditam implorat sibi.

PSAL. CXLIIII. FLAMINII.

ÆTerne mundi domine, quas grates tuæ
Clementiæ possim agere? vel tuum quibus
Efferre nomen laudibus sanctissimum?
Tu præliari dexteram meam doces,
Et omnium discriminum fidissimus
Comes per hostes obuios, & horrida
Per arma tutum ruere, & incolumem facis:
Tu ciuitates subijcis meas mihi,
Latisq; donas imperare gentibus.
Domine, quid est homo, quòd honore maximo
Dignaris illum, & tam benignè amplecteris?
Homo est imago vana, & vmbræ somnium
Inanis, ipsa inanitate inanior.
Descende cœlo, & irruentes hostium
Acies coërce fulminante dextera:

Illos procellis, igne, grandine dißipa:
Illos sagittis perime, nosq; iam obrutos
His nationum barbararum fluctibus
Tuere. summe rex tuas laudes ego
Cantabo semper, tibi cithara semper mea
Hymnos sonabit: tu salutem regibus
Donare gaudes, Dauidem tu maximis
Periculorum liberasti casibus:
Tu nunc furores impiarum gentium
Compesce, quas nefanda semper dicere
Iuuat, nefanda semper agere: fac, pius
Miles triumphum nobilem referat domum:
Fac, alma pax, quiesq; nostris finibus
Regnent tumultu barbarorum liberæ.
Proles nouella crescat agris omnibus,
Vt valle myrtus auia nitentibus
Se ramulis subijcit, amica limpidi
Rigata fontis lymphula: sint virgines
Nostræ decoro corpore spectabiles,
Sint plena semper horrea bonis frugibus,
Plenis redundet cella semper dolijs,
Redundet oleo, melle, pomis dulcibus,
Sint prata gregibus tecta fœcundißimis,
Fortes iuuenci plaustra onusta ducere,
Fortes feracem glebam aratro findere:
Neu sæuus hostis hostra rumpat mœnia,
Neu patriæ iucundæ amabiles agros
Abducta gens relinquat, aut ciuilibus
Sonent plateæ iurgijs. Ter, & amplius

PIVS QVE, & exorabilis nobis Deus
Irascitur parum nimis
Propensus ad clementiam.
Clemens in omnes es pater cœlestium,
In omne opus tuum vteris
Benignitate maxima.
Ergo celebrent te Deus *tua omnia*
Opera:pij verò tui
Grates tibi ingentes agant.
Et iugiter narrent tui istam gloriam
Regni, & potentiam tuam
Omni loquantur tempore:
Vt omnibus mortalibus vim nuntient
Tuam hanc, & amplitudinem
Sceptri tui, atq; gloriam.
Durant ad omnes posteros rector Deûm
Supreme, fasces imperi
Incomparabilis tui:
Tanta benignitate quos geris, manu
Cadentem vt ista fulcias,
Omnesq; lapsos erigas.
IN *te omnium intendunt pie ô rex lumina*
Defessa, eis vt pabulum
Suo suum des tempore.
Tu dexteram extendis tuam plenissimam
Donis tuis, hiantia
Et cuncta alis animalia.
In omnibus prorsum, quæ agit Deus *æquus est,*
Clemens, piusq; in omnia est

Consilia decidunt sua.
Beatus ille, cui potens
Deus Iacobi est robori,
Qui spem suam in eo collocat,
Nescit fidem qui soluere,
Terram, polos, & æquora
Qui fecit, oppressos iuuat,
Cibum dat esurientibus,
Vinctisq; soluit compedem,
Virumq; cæcum illuminat,
Manuq; collapsum erigit,
Iustos amat, defendere
Causam peregrini assolet,
Flentiq; pupillo cauet,
Castamq; viduam sublenat,
Qui deniq; impij malum
Omne institutum diruit.
Vrbs ad Sionem condita
Lætare: in omne seculum
Manet thronus DEI, *tuus*
Rex imperat sine exitu.

ARGVM. PSAL. CXLVII.

Hortatur ad laudes Dei gentem suam.
Huic pollicens fore vt reducta barbara
A seruitute, in patria tandem sua
Quiescat: & benignitatem numinis,
Clementiamq; singularem prædicat
In pij Iacobi filios, quos diligit.

PSAL. CXLVII. SPINVLAE.

CVncti celebretis DEUM: *nam conuenit*

Ef-

Efferre numen laudibus:
Iucunda cœlitum est patri sanctißimo
Laudantis elegantia:
Hierosolymam tandem extruit DEûm *parens*
Benignitate pro sua,
Natos ab Israële vti cogat feris
Huc exules à gentibus.
Tanta est DEI *nostri* DEorùm *maximi*
Clementia, atq; lenitas,
Fractos vt animo curet, ac doloribus
Medeatur Hebræi omnibus:
Non ista dedignatur, etsi lucida
Cœli astra solus computet:
Etsi vniuersa nominatim sidera
Æternus appellet sua.
Quàm magna nostri numinis potentia est,
Et quanta vis est illius:
Eius quis immensam potest comprendere
Prudentiam & sapientiam?
Is summus, atq; præpotens rerum omnium
Is, quo nihil maius, tamen
Dignatur afflictis piè succurrere,
Hostesq; eorum plectere.
Quare ipsi habete gratiam: voce, & chely
Cantate numen ipsius,
Suis tegit qui nubibus cœlum, & parat
Terris aquas sitientibus,
Quique induit montes, humumq; gramine,
Iumenta quò, & nostri greges

Pas-

Pascantur, & feræ: vniuersos qui cibat
Pullos gementes alitum:
Cui non equus placet, nec ocreæ viri
Sese efferentis improbi:
Placent Deo, qui eius colunt numen, qui habent
Fidem ipsius clementiæ.
¶LAVDA *patrem Hierosolyma, vrbs lauda* DEUM
Tuum ad Sionem condita:
Qui firma portarum tuarum reddidit
Claustra, ac tuos ciues tibi
Seruans, tuis à finibus dextra sua
Repellit hostes barbaros:
Non exulat per hunc tuis à ciuibus
Pax alma, nec concordia:
Vberrimam qui sufficit messem tibi,
Cui seruiunt vni omnia,
Ipso iubente in fertiles cadit tibi
Agros pluuia gratissima:
Missu ipsius lanis simillimæ niues
Telluris obtegunt solum.
Quales per effœtos coloni spargere
Cinerem ipsi agellos assolent,
Talis pruinam seminat, talis pater
Iacit per oras grandinem:
Atq; glaciem sic frigidam durat, feræ
Vt horreant tactu ipsius,
Quæ numinis iussu tepens ventus facit,
Solutæ vt in aquam defluant:
Curare qui dignatur Iacobi genus,

Atq;

Et bestiæ, & iumenta, humi & repentia
Cantate eum, & vos alites.
Cantate eum populi, duces, & principes,
Orbisq; magni iudices.
Efferte eum pueri, piæq; virgines,
Iuuenes, senesque laudibus
Efferte: cuius nomen augustißimum
Poli cùm adorent supplices,
Et ipsa maiestatem humus nimium pauens
Miretur eminus, tamen
Dignatur integrare virtutem & piæ
Genti suæ potentiam
Iacobeorum ad filiorum gloriam,
Qui numen ipsius, colunt.

ARGVM. PSAL. CXLIX.

Hortatur ad laudes Dei gentem suam
Huic pollicens fore, vt reducta barbara
A seruitute & patriam tandem suam
Teneat, & imperium augeat sibi pristinum.

PSAL. CXLIX. SPINVLAE.

CAntate laudes numinis magni nouo
Hymno, sonetq; canticis
Grex integrorum: cuncti & Hebræi pio
Factore lætentur suo.
De regis aduentu sui exultet sacra
Vrbs ad Sionem condita.
Nomen Dei *& choro, atq; tympano, & chely*
Citharaq; Hebræi concinant:
Quòd in suos, seruare quos statuit, pios
Propensus est mirum in modum.

Læten-

Lætentur optimi sua de gloria
Viri pijsq; mentibus
Laudem canant Deo *suis è lectulis*
Summo canoris vocibus,
Hymnos sonent summum celebrantes ducem:
In ore prædicatio
Patris Deûm *illis sit quidem, sed dextera*
Ancipite ferro armata sit:
Pœnas uti sumant feris de gentibus,
Cunctisq; nationibus:
Vt ferreis reges earum vinculis,
Primariosq; colligent:
Quò sæuiat vindicta summo à principe
Præscripta in omnes impios:
Pijs quod ornamento erit quàm maximo,
Bonisq; iugi gloriæ.

ARGVM. PSAL. CL.

Hortatur ad numen celebrandum patris
Summi Deorum omnes bonos.

PSAL. CL. SPINVLAE.

D*E sanctitate summa, & orbis istius*
Creatione laudibus
Dei creantis efferatis ad polum
Vim maximam, & potentiam:
Et ipsius cantate magnitudinem
Immensam, inenarrabilem.
Et nablio Deum, *chely, atque buccinæ*
Clangore cælo attollite:
Addantur his chori, manuq; tympana

Im-

Impulsa, & organa, & fides.
Crotalisq;, cymbalisq; tinnientibus
Numen canatis maximum.
Quicquid per ipsum vbiq; spirat, laudibus
Patrem ferat cœlestium.

FINIS DAVIDIS PSALMORVM.

IN FILII DEI PRECATIONEM SPINVLÆ PARAPHRASIS.

EX ô Deorum summe, qui in cœlo regis
Terras, & humanum genus,
Te omnes colant nostrum patrem, & nomen tuum
Sublimè tollant ad polos:
Tu nos rege: imperata fiant hîc tua,
Vt cœli in ampla regia:
Panis, quo egemus continenter hîc, tuis
Contingat à te filijs:
Remitte nobis omnia, vt debentibus
Nobis, & ipsi debita
Remittimus, labiq; ne sinas ita
Genus tuum, vt teterrimæ
Iniquitati seruiamus impiè,
Sed vindica nos à malo:
Quoniam tibi regnum omneq;, & potentia,
Debetur vni, & gloria,

FIAT.

IN SANCTISSIMÆ VIRGINIS MARIÆ CANTICVM.

EIVSDEM PARAPHRASIS.

MAgnificat anima mea patrem cœlestium,
Et maximè exultat meus
Summa Dei *salutis ipsius meæ*
Hic spiritus clementia,
Me qui suam respexit aurea à domo
Ancillam humillimam pater.
Hinc cuncta dicent me beatam secula
De maximo dono illius,
Est qui potens, cui nomen est sanctissimum,
Cuius perennis lenitas,
Æternaq; est omnino in illos charitas,
Qui numen ipsius colunt:
Deiecit olim qui manu fortissima
Alto superbos à throno,
Ignobili extulitq; natos huc loco,
Qui rerum egentes omnium
Ditauit, atque diuites nequissimos
Spoliauit omnibus bonis,
Euexit Israëlem ad alta qui æthera
Benignitate pro sua,
Vt ante nostris est locutus patribus
Ipsi Abrahamo, ac filijs.
¶ Tibi pater, fili atq; sancte spiritus
Aeterna quæ semper fuit,
Et nunc, & vsq; sit perennis gloria,
In sempiterna secula.

FIAT.

AL

FLAMINIVS.

HÆc nostra lector Christiane carmina
Sic temperauimus fauente numine
Diuino, vt ipsa cùm legas, sit idem ferè,
Ac si poëtæ Dauidis *sanctißimi*
Hymnos legas: tametsi enim neq; reddita
Fuere verbis verba, neque nobis fuit
Religio multa addere, bonam & certam tamen
Spem habemus, additum nihil, quod ab ipsius
Abhorreat sententia vatis, nihil,
Obscura quod non monstret instar luminis,
Aut pulchritudini poëmatis aliquid
Decoris addat, virgini pulcherrimæ
Quale decus addunt arte purpureæ rosæ,
Violæq; flauis crinibus circundatæ.
Quòd si labores hos meos prospexero
Fuisse gratos, & legentium fauor
Scribentis adiuuerit, vt æquum, industriam.
Vltro recipio, & tibi meam astringo fidem,
Curam mihi hanc vnam fore antiquißimam,
Vt quæ reliqua sunt Dauidis *poëmata,*
Oratione pura, & arte musica
Ornata, poßint mox Latinis auribus
Intelligi: hoc ego vt queam citò exequi,
Vtinam optimi faueat benignitas Dei:
Quod oro, votisq; omnibus equidem expeto,
Non in meæ, sed in ipsius spem gloriæ.

A. CALEMERVS PLANTINI-
DA AD FLAMINIVM.

FAtum dolebam Flamini vates tuum,
Nostramq; iacturam omnium grauißimam,
Quòd cœpta non exegeris, promissaq;
Vt omnis audiret Latina ora integrum
Quiritium plectro canentem Dauidem,
Quod ipse Flaccus nec valeret eloqui,
Si Christianæ deditus musæ foret.
Sed iam Deûm *benignitate desino*
Dolere, qui humanum genus sic temperant,
Vt quod nequiueris per obscuras feræ
Mortis tibi iniectas manus absoluere,
Id Spinulæ suo imperarunt flamini,
Ad hoc creato, vt perficiat opus tuum:
Vt quæ reliqua sunt Dauidis *poëmata,*
Per Italas vrbes tua canat lyra:
Quæ Publius præstaret vt feliciter,
(Vt inquit Aonius, hoc admirans opus)
Communicârunt spiritum Dij *cum hoc tuum.*
Qua de re ego ingenti triumpho gaudeo,
Triumphat omnis ciuitas Insubrium,
Triumphat Europa: & tui Manes simul
Cum illis triumphent, & cinis: quandoquidem
Per Spinulam nouis nitentem floribus,
In gratiam sui & sacrosancti gregis,
In numinisq; gloriam augustißimi,
Voti tui fecere te Dij *compotem.*

A D

AD A. CALEMERVM PLANTINIDAM P. FRANCISCVS SPINVLA.

SI Plantinida quos viros amisimus
Lethi per efferas manus,
Qui dulce præsidium, & decus nobis erant,
Non pro his dedissent Publio
Benigna fata cariorem te omnibus,
Nos pœniteret viuere.
Cur viueremus quæso, nobis mortuo
Bono bonorum heu optimo?
Cuius sepulchrum carmine inscribis gemens
Poëta lacrimabili.
Cur duceremus spiritum, extincto his pio
Vitaliano ciuibus?
Mihi omnia sua qui patêre, & omnibus
Meis, solebat dicere.
Cur degeremus æuum in exilio hoc graui,
Lethi interemptis vulnere,
Archangelo, Rotiono, & ornatißimo
Virûm Casato illo omnium?
Qui suaserat senator, & persuaserat
Nobis, vt absolutum opus,
Quod maximè probas, dicarem Principi
Nostræ, & Duci lectißimæ.
Quapropter obsecro te amice, vt consulas
Tibi, tuoq; Spinulæ:
Si fata quandiu potes vitaueris,
Tibi, & mihi consulueris.

AONIVS PALEARIVS VERVLA nus ad P. Franciscum Spinulam:

CArmina mirantur quî tot mi Spinula pangas
Oraq; semper sint irrequieta tua,
Nam seu iam clauso componat vesper olympo
Seu referat roseo Lucifer ore diem
Cœlestum psallis Regi, nec desinis vnquam
More chori magnum qui canit ante Deum:
Scilicet omnipotens mortales fusa per artus
Mens agitat mentem Spinula docte tuam,
Scilicet & speras bene, nam quos spes alit ista
Et veniente canunt, atq; abeunte die.

P. FRANCISCVS SPINVLA AD Aonium Palearium Verulanum.

NOn mea, sed Tulli numeros, vnaq; Lucreti
In te mirentur secula cuncta modos,
Seu studeas animos orando flectere, cantu
Seu vates summos æquiparare velis,
Non fera perpetuos tibi mors subducet honores,
Semper enim venies maior in ora virûm:
Nam qui vidisti Europen, Asiamq; biformis,
Penna leuis vacuum te per inane feret,
Quà Maro, quà Cæsar, Critæus, Tullius, & quà
Cessit ab humana Flaccus in astra via.

FLA-

FLAMINIVS CRIBELLVS AD
M. Antonium Flaminium, ad P. Franciscum Spinulam & ad A. Calemerum Plantinidam praeceptorem suum.

NOn tam Marce meũ in te nomẽ, Spinula nõ tam
Iste in Flaminios est mihi gratus amor,
Non tam par studiũ his praeceptor, quàm probo vates
Insolitum vobis in tribus eloquium.

INDEX PSALMORVM IVXTA VETEREM TRANSLATIONEM.

¶*A.*

Aeters

Sic vna

Voce

INDICIS FINIS.

Viſus & admiſſus per P. Curtium, Paſtorem Diui Petri Louanien.

ANTVERPIÆ.
Typis Ioan. VVithagij
1559.

